

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM OSMILETÉHO GYMNÁZIA TRUTNOV

(PRO GYMNAZIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
NA VYŠŠÍM STUPNI GYMNÁZIA)

Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu

„Školní vzdělávací program osmiletého Gymnázia Trutnov“

Předkladatel

Gymnázium, Trutnov, Jiráskovo náměstí 325

Adresa: Gymnázium, Jiráskovo náměstí 325, 541 01 Trutnov

Ředitel školy: Mgr. Petr Skokan

Kontakty: škola tel. 499 840 093, 499 812 418, fax 499 811 303, e-mail gtu@gymnaziumtu.cz,

ředitel tel. 499 828 507, e-mail skokan@gymnaziumtu.cz, internetové stránky školy www.gymnaziumtu.cz,

IZO 060153237, RED-IZO 600012875

Koordinátoři tvorby ŠVP: RNDr. Petr Just, Mgr. Jana Mašková, tel. 499 840 093

Zřizovatel

Královéhradecký kraj, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové

tel: 495 817 111, fax: 495 817 336, e-mail: posta@kr-kralovehradecky.cz, internetové stránky <http://www.kr-kralovehradecky.cz>

Platnost dokumentu

Vzdělávací program je určen pro vyšší stupeň osmiletého Gymnázia Trutnov. Platnost vzdělávacího programu je od 1. 9. 2015. Je úpravou vzdělávacího programu platného od 1. 9. 2009, který již zahrnoval dodatky schválené v průběhu nabíhání nových volitelných předmětů od 1. 9. 2011.

Ředitel školy: Mgr. Petr Skokan

Razítko školy:

Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Gymnázium, Trutnov, Jiráskovo náměstí 325 je škola, která poskytuje úplné střední všeobecné vzdělání s maturitou v osmiletém (79-41-K/801 a 79-41-K/81) a čtyřletém (79-41-K/401 a 79-41-K/41) studiu. Její kapacita je 24 tříd (16 osmiletého a 8 čtyřletého studia) a 720 žáků. Byla založena v roce 1920, od roku 1927 sídlí v současné budově, která nyní prochází po částech podle možností výraznou rekonstrukcí.

Vybavení školy

Škola je umístěna v budově na Jiráskově náměstí 325, která je ve vlastnictví zřizovatele. Pro výuku je tak k dispozici 30 učebních prostor, z nichž je 11 speciálních tříd pro odbornou výuku (učebny fyziky, chemie, biologie, výpočetní techniky, zeměpisu, dějepisu, výtvarné výchovy, hudební výchovy), čtyři laboratoře (dvě fyziky, po jedné chemie a biologie), dvě menší pro dělenou jazykovou výuku a dále prostory pro tělovýchovu a sport v přilehlé tělocvičně, posilovně, samostatné sportovní hale a venkovních hřištích. V podkroví byla vybudována společenská místnost vhodná ke konání přednášek či projektové výuky. Pro samostatnou činnost žáků je k dispozici knihovna s přístupem na Internet. Všechny učebny jsou vybaveny počítačem s dataprojektorem nebo televizí, ve čtyřech učebnách je k dispozici interaktivní tabule. Škola neposkytuje ubytování, má však svou jídelnu a v prostorách hlavní budovy je bufet s provozní dobou v čase vyučování a nápojové automaty. V budově funguje prodej učebnic. Šatní skříňky žáků jsou umístěny v suterénu převážně v nových prostorách. Vstup do školy je sledován kamerou a zabezpečen čipovým bezpečnostním systémem. V době velkého provozu je zabezpečován dozorem učitelů. Zatím není bezbariérový. Učitelé mají svá místa v kabinetech, v současné době není k dispozici sborovna pro všechny ani aula pro školní shromažďování. V kabinetech je přístup k výpočetní technice, na chodbách i v technických místnostech lze využívat kopírovací stroje a tiskárny, které slouží i studentům. Škola má prostřednictvím svého Nadačního fondu ve vlastnictví horskou chatu Děvín v Modrém Dole.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogickou činnost zabezpečuje ředitel školy, dva jeho zástupci a přibližně 50 vyučujících. Stablní funkcí jedné vyučující je výchovné poradenství, další člen sboru je koordinátorem ICT, předmětovým komisím předsedá dalších deset pedagogů, odloučené pracoviště ve Školní ulici vede jeho vedoucí. Věkový průměr všech těchto zaměstnanců je 45 let, zhruba 40% je mužů, 60% žen. Naprostá většina z nich je plně kvalifikovaná. Mnozí z nich jsou absolventy trutnovského gymnázia a mají ke škole osobní vztah. (Pro zabezpečení dalších činností školy jsou

součástí ředitelství sekretářka, hospodářka a účetní, škola zaměstnává školníka a pomocného pracovníka pro péči o venkovní hřiště, knihovníka, vedoucí školního stravování a kuchařky.)

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola již dlouhou dobu udržuje pravidelné výměnné partnerské vztahy s německými středními školami Mariengymnasium Jever a Gymnasium Franzisceum Zerbst a Litherland High School v Liverpoolu ve Velké Británii. Nikoliv každoročně, ale spíše podle okamžitého zájmu našich žáků a druhé strany výměny, konáme pro žáky zájezdy do Francie.

Všechny tyto akce jsou organizovány s ohledem na to, aby byly především přínosem pro jazykovou výuku a náklady na ně byly ze strany žáků minimální. V případě potřeby hledáme možnosti finanční pomoci. Na škole pravidelně přijímáme cizí studenty v rámci jejich různorodých výměn a podporujeme tytéž druhy aktivit ze strany našich studentů. Výuka cizích jazyků probíhá i za spolupráce rodilých mluvčích. Angličtina je pro všechny studenty povinná, druhý jazyk je nabízen v tercii.

Škola se zapojuje do programů financovaných Evropskou unií nebo do regionálních programů.

Pravidelnou regionální součástí výuky jsou speciální kurzy a pobyty v každém z ročníků studia. V primě je to třídní seznamovací pobyt v přírodě, v sekundě týdenní lyžařský výcvik, v tercii dva dny výcviku v jízdě na raftech a v kvartě třídní tábornický pobyt. V kvintě je to další týdenní lyžařský výcvik, v sextě letní cyklistický kurz a v septimě dva dny výcviku v jízdě na raftech.

Skupina zájemců navštěvuje v rámci odpoledního předplatného pro školy divadelní představení Klicperova divadla v Hradci Králové, čímž si doplňuje výuku mateřského jazyka i získává vztah k umění. Jako součást výuky jednotlivých předmětů jsou pro žáky organizovány návštěvy kulturních a vzdělávacích akcí v místě a exkurze v dostupných pracovních provozech. Jejich výčet je obsažen v rozpracovaných učebních osnovách jednotlivých předmětů. Každá třída má možnost koncem školního roku zorganizovat si svůj třídní výlet podle svého přání v rámci dvou až tří vyučovacích dnů se svým třídním a dalším dozírajícím učitelem.

Bohatá je činnost sportovní. Družstva školy se účastní školních postupových i jednorázových soutěží v atletice, plavání, fotbalu, florbalu, volejbalu, basketbalu a vybíjené. Zároveň – vzhledem ke své vybavenosti pro sport – je škola velmi často pořadatelem sportovních akcí včetně jejich nejvyšší národní úrovně. Studenti jsou tak neformálně vedeni i k plnění úloh pořadatelů a organizátorů.

Na škole funguje pěvecký sbor a divadelní kroužek.

Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Základním partnerem školy je její zřizovatel Královéhradecký kraj. Jeho rozhodnutí jsou pro školu závazná. Spolupráce s ním je – i zásluhou zastoupení trutnovských občanů a rodičů současných nebo minulých žáků ve volených orgánech – vcelku dobrá.

Město Trutnov je rovněž důležitým partnerem školy, zejména při slavnostních akcích, které gymnázium nemá možnost uspořádat ve svých prostorách – jde např. o předávání maturitních vysvědčení v síni Bohuslava Martinů nebo ve Společenském centru UFFO. Školní pěvecký sbor pravidelně vystupuje při kulturních akcích pořádaných městem Trutnov. Veřejnost se účastní vernisáží výstav ve školní galerii Dračí ulička, která je neformálním a atraktivním místem kulturních a společenských kontaktů školy a veřejnosti. Spolupráce s městskými kulturními institucemi (Společenské centrum, Galerie města Trutnova, Muzeum Podkrkonoší, Středisko česko-německého porozumění aj.) je trvalou složkou života školy.

Na škole pracuje šestičlenná školská rada zvolená v roce 2014. Rada zprostředkovává možnost podílet se na chodu školy zákonným zástupcům žáků i samotným žákům, jakož i veřejnosti. Podle školského zákona se vyjadřuje k návrhům i realizaci vzdělávacích programů, schvaluje výroční zprávu, školní řád a pravidla pro hodnocení, spolupracuje na koncepčních otázkách rozvoje školy včetně rozpočtu a hospodaření a posuzuje jednotlivé různé podněty.

Žáci sami mají studentskou radu, která ve spolupráci s ředitelem školy pravidelně projednává nejrůznější podněty ohledně školního prostředí.

Nadační fond Gymnázia Trutnov doplňuje svou činností život školy v oblastech financování nejrůznějších akcí, sociální výpomoci, péči o školní chatu Děvín a dalších aktivit.

Kontakty s rodiči žáků ohledně základní vzdělávací a výchovné činnosti zajišťují schůzky rodičů, konané pravidelně v průběhu školního roku formou buď třídní schůzky nebo individuálních konzultací, které mají rodiče možnost využít i v případě náhlých problémů.

Každý učitel má v týdnu stanovené pevné konzultační hodiny, ve kterých je k dispozici.

Již tradičním je podzimní setkávání se pracovníků gymnázií v okolí vždy v prostorách jedné z účastnicích se škol. Jde o neformální kontakty, jichž bylo naše gymnázium zakladatelem a v současné době se jej účastní partneři z Vrchlabí, Dvora Králové nad Labem, Úpice, Hostinného a Náchoda.

Gymnázium své prostory poskytuje ekologické organizaci SEVER z Horního Maršova pro provádění školení ekologické výchovy i jiných moderních vyučovacích postupů pro pedagogy regionu.

Škola je organizátorem jazykových kurzů angličtiny, němčiny, francouzštiny a španělštiny v rámci své vedlejší činnosti.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Naše gymnázium poskytuje všeobecné vzdělání s maturitou, absolvováním kvarty našeho osmiletého gymnázia získávají žáci základní vzdělání. Absolventi po maturitě odcházejí ve velké většině studovat na vysokých školách různých typů a všeobecný charakter vzdělávání je pro ně optimální. To platí i v případech, kdy by žáci chtěli po ukončení kvarty víceletého gymnázia školu opustit a přejít na jiný typ střední školy.

Přijímací zkoušky do čtyřletého gymnázia se konají v rámci *Pokusného ověřování organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou s využitím centrálně zadávaných testů (CERMAT)*. Péče o žáky, kteří prošli těmito náročnými přijímacími zkouškami, od chvíle, kdy nastupují do šestého roku své školní docházky, nám dává možnost poskytnout jim opravdu pevné základy vzdělanosti.

Obecně jsou směřováni k všeobecnému kulturnímu, společenskému i odbornému rozhledu, schopnosti používat aktivně dva cizí jazyky, schopnosti permanentního náročného dalšího vzdělávání, dovednosti ovládat výpočetní techniku na aktuální úrovni a chovat se ve společnosti podle základních ekologických, zdravotnických a etických zásad. Všechny tyto faktory jsou stěžejní složkou profilu našeho absolventa, u kterého se předpokládá, že po ukončení základního vzdělávání kvartou bude pokračovat ve studiu na vyšším stupni gymnázia, získá střední vzdělání a zakončí svoje studia předepsanou maturitní zkouškou.

Jako prioritní je na nižším stupni gymnázia chápáno naplnění cílů základního vzdělání:

Základní vzdělávání na nižším stupni víceletého gymnázia pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělávání je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využít náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Základní vzdělávání vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností aktivně podílet na životě společnosti.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Na vyšším stupni gymnázia je jako prioritní chápáno naplnění cílů středního vzdělání:

Vzdělávání na vyšším stupni víceletého gymnázia pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí středního vzdělávání je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních

možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To vyžaduje využit náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Střední vzdělávání potřebuje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. K tomu se vytvářejí odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

Vzdělávání na vyšším stupni víceletých gymnázií má žáky vybavit klíčovými kompetencemi a všeobecným rozhledem na úrovni středoškolsky vzdělaného člověka a tím je připravit především pro vysokoškolské vzdělávání a další typy terciárního vzdělávání, profesní specializaci i pro občanský život.

Gymnázium má vytvářet náročné a motivující studijní prostředí, v němž žáci musí mít dostatek příležitostí osvojit si stanovenou úroveň klíčových kompetencí, tzn. osvojit si některé důležité vědomosti, dovednosti, postoje a hodnoty a dokázat je využívat v osobním, občanském i profesním životě. Smyslem vzdělávání na gymnáziu je vybavit žáky systematickou a vyváženou strukturou vědění, naučit je zařazovat informace do smysluplného kontextu životní praxe a motivovat je k tomu, aby chtěli své vědomosti a dovednosti po celý život dále rozvíjet. To předpokládá uplatňovat ve vzdělávání postupy a metody podporující tvořivé myšlení, pohotovost a samostatnost žáků, využívat způsoby diferencované výuky, nové organizační formy, zařazovat integrované předměty apod.

Absolvent gymnázia by měl v průběhu vzdělávání na gymnáziu získat široký vzdělanostní základ a dosáhnout odpovídající úrovně klíčových kompetencí, která mu umožní dále rozvíjet schopnosti a dovednosti v procesu celoživotního vzdělávání a získávání životních zkušeností. Takový profil absolventa dává žákům předpoklady pro vysokoškolské a další studium, pro jejich adaptabilitu v různých oborech a oblastech lidské činnosti, pro přizpůsobení se nově vznikajícím požadavkům na trhu práce i pro případné uplatnění v zahraničí.

V průběhu vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností aktivně podílet na životě společnosti.

Střední vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Proto usilujeme o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Obecně jsou žáci směřováni k všeobecnému kulturnímu, společenskému i odbornému rozhledu, schopnosti používat aktivně dva cizí jazyky, schopnosti permanentního náročného dalšího vzdělávání, dovednosti ovládat výpočetní techniku na aktuální úrovni a chovat se ve společnosti podle základních ekologických, zdravotnických a etických zásad. Všechny tyto faktory jsou stěžejní složkou profilu našeho absolventa, u kterého se předpokládá, že po zakončení studia předepsanou maturitní zkouškou bude pokračovat ve studiu na dalším vyšším stupni vzdělávání.

Pro přechodné období 2010-2011 je pro maturitní zkoušky stanoven následující pokyn:

V povinných částech žák vykoná zkoušku dohromady ze čtyř různých předmětů.

1/ V rámci společné (státní) části vykoná žák povinně komplexní zkoušku z českého jazyka a povinně volitelně buď komplexní zkoušku z cizího jazyka, nebo z matematiky. Ve všech případech má právo volby nižší nebo vyšší úrovně obtížnosti.

Nepovinně má možnost (také ve zvolené úrovni obtížnosti) maturovat z jednoho až tří dalších předmětů: český jazyk, cizí jazyk, občanský a společenskovědní základ, dějepis, zeměpis, matematika, fyzika, chemie, biologie a dějiny umění.

2/ V rámci profilové (školní) části vykoná žák povinně ústní zkoušky ze dvou dalších předmětů. Jestliže volil ve státní části matematiku, musí být jedna z těchto zkoušek z cizího jazyka. Forma těchto zkoušek odpovídá současné podobě předmětových zkoušek při maturitách do roku 2009.

Nepovinně má možnost zvolit jednu další nepovinnou zkoušku.

Celkový úspěšný výsledek zkoušky je dán úspěšným výsledkem všech povinných částí zkoušky, přičemž v komplexních zkouškách je třeba uspět ve všech jejích částech.

Po definitivním přechodu na strategii stálých státních maturit předpokládáme minimální odchylky od výše uvedené koncepce.

Výchovné a vzdělávací strategie na vyšším stupni gymnázia

Pedagogické úsilí učitelů na vyšším stupni Gymnázia Trutnov utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků následujícími obecnými strategiemi:

1. Kompetence k učení

A/ žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Učitel:

- promyšleně zadává úkoly způsobem, který buď slouží k procvičení standardního postupu nebo umožňuje volbu různých postupů
- přibližuje žákům proces učení doporučováním a využíváním zajímavých metod, forem práce, střídáním metod a aktivně sleduje, jak žákům různé metody vyhovují
- společně se žáky klade důraz na jasné formulování cílů činností a stanoví termíny pro dokončení částí a celého úkolu
- vyžaduje vypracování úkolů v dohodnuté kvalitě a termínu
- zadává úlohy se zajímavým námětem
- umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady žáků, podněcuje tvořivost žáků
- vůči každému žákovi projevuje individuální přístup v hodnocení postupu a výsledku
- podporuje účast žáků v soutěžích
- vede žáky k relaxaci během výuky zařazováním relaxačních aktivit a her, dbá na hygienu práce
- vede žáky k všestranné práci s textem (čtení s porozuměním, zpracování, interpretace)

B/ žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Učitel:

- doporučuje rozličné a úrovní úměrné informační zdroje (učebnice, odborná i populárně naučná literatura, internet, dokumentární i hraný film, časopisy, kontakty s lidmi z praxe, exkurze, přednášky ...)
- zadává úkoly, zaměřené na využití různých informačních zdrojů
- sleduje využívání informací z různých zdrojů, schopnost žáka k práci s nimi, vede žáky k propojení a pochopení různorodosti zdrojů

C/ žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Učitel:

- podporuje vhodnými a zábavnými metodami v přiměřené míře i nezbytné pamětní učení
- spolu se žáky vědomosti systematizuje, uvádí do souvislostí
- klade důraz na zvládnutí podstatného a v praxi využitelného učiva, vyhledává příležitosti k opakování tohoto učiva v průběhu celého studia a k jeho systematizaci
- propojuje při výuce poznatky z různých předmětů a sleduje výuku v ostatních předmětech (mezipředmětové vztahy)

D/ žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Učitel:

- vede v základní výuce, seminářích i laboratorních pracích a dalších vzdělávacích činnostech žáky vhodnou organizací hodiny ke samostatné práci
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům pokud možno žáci sami
- umožňuje žákům samostatně a originálně prezentovat výsledky své práce
- společně s žáky prezentuje a oceňuje různé způsoby řešení a odhaluje jejich výhody a nevýhody
- využívá chyb žáka jako pozitivní příležitost ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, pomocí nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- zařazuje činnosti, které podporují zvědavost, iniciativu, tvořivost a zodpovědný přístup ke vzdělání

E/ žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Učitel:

- vnímá a aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků
- práci žáků pravidelně kontroluje a hodnotí, sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- vede žáky k reálnému sebehodnocení a ke vzájemnému hodnocení
- umožňuje žákům spolupracovat při vytváření kritérií hodnocení
- hodnotí práci žáků podle stejných kritérií a v rámci možností stejně

2. Kompetence k řešení problémů

A/ Žák vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

Učitel:

- co nejčastěji zadává problémové a netradiční úlohy
- vede žáky k odhalování příčin jevů
- vybízí žáky, aby sami pokládali otázky
- ve výuce využívá aktuální témata, reflektuje společenské a přírodní dění

B/ žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Učitel:

- podněcuje žáky k vyhledávání vlastních a netradičních problémů
- vede žáky ke kritickému posuzování jejich řešení, důsledků apod.

C/ žák samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení logické, matematické a empirické postupy

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zpřístupní žákům studijní materiály a vede je rovněž k samostatnému vyhledávání dalších zdrojů
- vede žáky k vyhledávání různých způsobů řešení problému a spolu s žáky odhaluje jejich výhody a nevýhody

- vyžaduje úplné vyřešení zadaného úkolu, pomáhá žákům překonávat úskalí při jeho řešení
- dává co největší prostor pro samostatné řešení

D/ žák ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Učitel:

- ukazuje žákům, jak formulovat hypotézy
- vede žáky k ověřování pravdivosti hypotéz podle charakteru předmětu pokusem, pozorováním, šetřením, konfrontací s literaturou, názory odborníků apod.

E/ žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Učitel:

- zajímá se o názory a zkušenosti žáků s řešením problémů a vede žáky k obhajobě vlastních postupů a závěrů
- vede žáky k posuzování pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních
- ocení při řešení problému i postup, který žáka svedl od správného řešení, ocení vynaložené úsilí a chybu využije ku prospěchu všech

3. Kompetence komunikativní

A/ žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

Učitel:

- dává žákům prostor pro ústní a písemné vyjádření názorů a myšlenek
- projevy žáků odpovídajícím způsobem hodnotí
- vede žáky ke kultivovanému slovnímu i písemnému vyjadřování

B/ žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

Učitel:

- navozuje situace pro komunikaci mezi žáky a učitelem
- vybízí žáky, aby kladli věcné otázky a reagovali na ně, vede žáky k upřesňování svých myšlenek, k jejich obhajobě
- objasňuje žákům pravidla kultivované diskuse a vede je k jejich dodržování, pokud je to možné, přenechává řízení diskuse žákům
- při diskusi dbá i na její formální stránky
- vyvozuje spolu s žáky závěry z diskuse

C/ žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Učitel:

- ověřuje, zda žák rozumí čtenému textu, klade doplňující dotazy, vede žáka k interpretaci textu, k vyjádření hlavních myšlenek, ke stručnému vyjádření obsahu
- upozorňuje žáky na důležitost projevů neverbální komunikace

D/ žák využívá informační komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:

- zadává úlohy, ve kterých žáci využijí doporučenou odbornou nebo populárně naučnou literaturu, slovníky, encyklopedie, internet
- vede žáky k ověřování informací z různých zdrojů
- vede žáky ke zpracování výsledků své práce na počítači, preferuje odevzdávat zpracované materiály prostřednictvím elektronické pošty
- v rámci možností poukazuje na význam cizích jazyků jako nezbytného komunikačního prostředku

E/ žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel:

- vede žáky k pozitivní vzájemné komunikaci vedoucí k dohodě, vede žáky k nalezení východiska z konfliktní situace
- napomáhá navození vhodné atmosféry a použitím různých komunikačních metod odstranění případných komunikačních bariér a obav z vyjádření vlastního názoru

4. Kompetence sociální a personální

A/ žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Učitel:

- zapojuje žáky do různých forem kolektivní práce
- spolu s žáky reguluje dle potřeby pravidla práce ve skupině, napomáhá rozdělení rolí, v rámci možností svého předmětu umožní volbu činnosti nebo tématu práce
- klade důraz na úroveň prezentace výsledků práce skupiny
- podporuje všechny stránky projektových aktivit od plánování přes koordinaci a realizaci k hodnocení

B/ žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Učitel:

- vede žáky (nejlépe osobním příkladem) k čestnému a slušnému jednání, vzájemné úctě a ohleduplnosti při spolupráci s druhými lidmi
- volí citlivý přístup při rozdělování úkolů v týmu i při vytváření týmů
- sleduje postoje jednotlivců z pohledu týmové práce
- vede žáky k tomu, aby byli ochotni poskytnout pomoc a aby se nebáli o pomoc požádat

C/ žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Učitel:

- v diskusi spolu s žáky se zamýšlí nad názory ostatních žáků, vede žáky ke zkoumání výhod a nevýhod různých přístupů a pohledů
- vede žáky k poznávání výhod spolupráce s ostatními lidmi

D/ žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel:

- sleduje práci jednotlivých žáků a hodnotí jejich pokrok
- vede žáky k uvědomění si svého přínosu pro práci skupiny a tím podporuje jeho sebedůvěru
- projevuje důvěru ve schopnosti žáků vyřešit daný úkol

5. Kompetence občanské

A/ žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Učitel:

- se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- vede žáky k přemýšlení nad odlišnými názory
- umožňuje žákům sdělovat své pocity a názory
- odhaluje spolu s žáky odlišnosti a jedinečnost jiných společenských kultur a vede je k respektu k přesvědčení druhých lidí
- zprostředkuje podle možností setkávání s lidmi různých národů, odlišných kultur, přesvědčení, náboženství apod.
- dbá na bezproblémové zapojení cizích státních příslušníků do výuky mezi naše žáky a na správné chápání těchto vztahů z obou stran

B/ žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Učitel:

- vede žáky k poznání a pochopení základních společenských norem a zákonů
- napomáhá žákovi uvědomit si svá práva a povinnosti ve společnosti
- vyžaduje dodržování společenských norem

C/ žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Učitel:

- vede žáky k úspěšnému zvládnutí krizových situací souvisejících s ohrožením života a zdraví teoretickou přípravou i nácvikem chování v modelových situacích v rámci možností podle charakteru daného předmětu

D/ žák respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Učitel:

- podporuje zprostředkování návštěv koncertů, divadelních a filmových představení, výstav, sportovních akcí
- seznamuje žáky s kulturním a historickým dědictvím při exkurzích a výletech a do jejich přípravy žáky v co největší míře aktivně zapojuje
- podporuje zapojení žáků do činnosti kroužků a jiných kulturně společenských sdružení a podle svých možností napomáhá organizaci kulturních, společenských a sportovních aktivit
- zdůrazňuje regionální aspekty kultury a historie, pěstuje v žácích pocity hrdosti v souvislosti s regionem i státem

E/ žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Učitel:

- vede žáky k udržování a zlepšování prostředí školy a jejího okolí
- ve výuce přiměřeně zdůrazňuje aktuální problémy týkající se životního prostředí
- podporuje účast žáků v aktivitách směřujících ke zlepšení životního prostředí
- vede žáky ke třídění odpadů

6. Kompetence k podnikavosti

A/ žák se orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Učitel:

- vede žáky k orientaci v podnikatelské sféře pomocí exkurzí, besed s lidmi z praxe, projektů navozujících podnikatelské prostředí apod.

- vytváří u žáků představu o právech a povinnostech jednotlivce i organizace v pracovním procesu
- učí žáky hodnotit svá rozhodnutí, korigovat je i činnost podle nich

B/ žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Učitel:

- umožňuje žákům představit výsledky práce ve škole i mimo školu, podporuje účast v prezentacích a soutěžích nebo přehlídkách
- přizpůsobuje úlohy zájmům a osobnosti žáka i s ohledem na jeho budoucí profesní orientaci
- napomáhá žákovi v jeho profesní orientaci

C/ žák usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje své činnosti s ohledem na cíl, motivuje se k dosažení úspěchu, je připraven nést rizika svého rozhodování a počínání

Učitel:

- zařazuje dle možností do výuky praktické činnosti a činnosti motivované potřebami žáků
- doplňuje výuku činností na praktických projektech realizovaných případně i mimo školu
- podle možností utváří pozměněné podmínky vyučování a učí žáky adaptovat se
- podporuje vlastní kreativní úsilí žáků

D/ žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Učitel:

- zprostředkovává setkání žáků se světem práce formou exkurzí
- systematicky vede žáky k hospodárnosti, efektivnosti, účinnosti
- při praktických činnostech vede důsledně žáky k ochraně zdraví svého i ostatních

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Budovy školy nejsou vybaveny bezbariérovými vstupy pro žáky tělesně postižené ani žádnými speciálními pomůckami, usnadňujícími práci žákům se zdravotním postižením nebo znevýhodněním. Podle možností vycházíme vstříc žákům s diagnostikovanou dyslexií a dysgrafií. Žáci mají možnost spolupráce s výchovnou poradkyní a odborníky z PPP. Nemáme žádné další speciálně vyškolené pedagogy. Přesto je naší snahou udělat pro vzdělávání těchto žáků vše, co je v jejich silách a finančních možnostech, protože právě gymnázium poskytuje přípravu i na povolání, ve kterých se mohou např. osoby se zdravotním postižením či znevýhodněním uplatnit. Vždy je však nezbytně nutné, aby se rodiče v případě zájmu o studium na naší škole spojili s vedením školy a společně posoudili reálnost svých představ o možnostech školy.

V případě zdravotního znevýhodnění (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy) je samozřejmostí individuální přístup učitelů ohledně zvládnutí obsahu učiva.

V případě vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je škola rovněž schopná zabezpečit individuální péči, odpovídající metody a formy práce, pravidelnou komunikaci s rodinou, s psychologem, speciálním pedagogem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky. Obecně jsme připraveni a schopni respektovat individualitu žáka, zohledňovat potřeby žáka při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky, zohlednit druh, stupeň a míru znevýhodnění, při posuzování výsledků vzdělávání spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními i s odborníky z jiných resortů.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žáci mimořádně nadaní jsou během studia na gymnáziu vedeni k tomu, aby svůj potenciál využili nejrůznějšími způsoby, které jim školské prostředí poskytuje. V rámci možností jsou pro ně v jejich třídním kolektivu i mimo něj v zájmových skupinách vytvářeny podmínky, které jim umožní získání vyšší úrovně vzdělání v příslušné oblasti. Možnost studia podle individuálního vzdělávacího plánu mají významné sportovní talenty a reprezentanti. Systém volitelných předmětů má umožnit žákům vybrat si obory podle svých zájmů, nadání, předpokladů a potřeb. V jazycích a seminářích dochází k důsledné diferenciaci do výkonnostních skupin, aby výuka byla pro každého jedince co nejvíce efektivní.

Gymnázium má zájem na vyhledávání a rozvíjení talentů a mimořádně nadaných žáků. Při zjišťování nadání žáků spolupracuje škola s příslušným poradenským pracovištěm i dalšími pracovišti, kde se činnost žáků uskutečňuje. Nadaným žákům připravují a zadávají učitelé školní práci, která odpovídá úrovni jejich kompetencí v oblasti jejich nadání a dále je rozvíjí. Součástí této práce je příprava na předmětové soutěže a přehlídky v oblasti zájmu žáka, individuální studium naučné literatury, řešení problémových úloh, hledání jiných řešení, použití jiných technik, zpracovávání referátů či vyhledávání zajímavostí k probíranému tématu. Je-li to vhodné, je těmto žákům svěřováno vedení práce

skupiny spolužáků. Je-li v určité oblasti více nadaných žáků, mohou pro ně být zřizovány kroužky rozvíjející kompetence v oblasti jejich zájmu. Práce literárně, dramaticky i výtvarně nadaných žáků jsou prezentovány ve škole i mimo ni. Pohybově nadaní žáci jsou vedeni ke sportovní reprezentaci školy a jejich podpora je vyjádřena i volnou kapacitou sportovních zařízení školy, rezervovanou pro bezplatné volné sportování. Mimořádně důležité je vést nadané žáky k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, k ochotě pomáhat slabším a dát své schopnosti k dobru širšího kolektivu.

Začlenění průřezových témat na vyšším stupni gymnázia

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova jako základní aspekt vyučování prochází výukou všech vzdělávacích oborů gymnázia. Žáci poznávají sami sebe, okolí a objevují nutnost spolupráce celého kolektivu. Sami si v rámci daných možností organizují vlastní čas, plánují, hledají možnosti efektivní komunikace. Učí se zvládat stres, tvořivě a efektivně pracovat, relaxovat a hledat pomoc při potížích. V prostorách školy a na mimoškolních akcích jsou vedeni k respektování řádu školy i pořádku obecně.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma je realizováno především v předmětech, kde součástí výuky je poznávání Evropy a jejich zemí. V humanitních oborech jde o společenskou problematiku vývoje a vztahů, v přírodovědných oborech se žáci seznamují s důsledky globálních vlivů na životní prostředí, informatiku využívají pro získávání a zpracování informací z veřejných zdrojů.

Multikulturní výchova

Také multikulturní výchova prolíná všemi oblastmi výchovy. Žáci si uvědomují jedinečnost každého člověka a zároveň právo všech lidí na společné soužití. Ve škole je tato výchova podporována skladbou některých tříd, ve kterých se objevují cizinci, kteří jsou neformálním zpestřením třídních kolektivů. Vzájemné návštěvy v partnerských školách a jazykové zájezdy, případně tematické exkurze multikulturalitu podporují.

Environmentální výchova

Prvky environmentální výchovy zařazují vyučující ve všech základních předmětech. Mnohá témata s ekologickou problematikou jsou námětem samostatných prací žáků nebo se objevují jako témata pro slohové a výtvarné práce. Ve škole jsou žáci vedeni k třídění odpadu.

Mediální výchova

Mediální výchova je zařazena především v jazykových a v hudební výchově. Vyučující vede žáky k vytváření postojů a názorů a k pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením. Ve všech dalších předmětech dochází především k rozvoji komunikačních schopností, ke schopnosti stylizovat psaný a mluvený text a veřejně s ním kultivovaně vystoupit. V předmětech s informatickou náplní jsou důležité i formy prezentací.

Začlenění průřezových témat na vyšším stupni gymnázia

		KVINTA	SEXTA	SEPTIMA	OKTÁVA
6.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	cizí jazyk SV M F B TV	SV M F B TV	SV M F B TV	SV M F B TV
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	SV M F IVT	SV M F IVT	SV M F IVT	SV M F
	Sociální komunikace	Č cizí jazyk SV M F B TV	Č cizí jazyk SV M F B TV	cizí jazyk M F B TV	cizí jazyk SV M F B TV
	Morálka všedního dne	SV B IVT	SV B IVT	SV B	SV B
	Spolupráce a soutěž	SV M F B TV IVT	SV M F B TV IVT	SV M F B TV IVT	SV M F B TV
6.2 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	Globalizační a rozvojové procesy	D Z	D Z	SV D Z	D
	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Z B	SV Z B	cizí jazyk SV Z F B	cizí jazyk F B

	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z	Z	SV Z	
	Žijeme v Evropě	Č cizí jazyk D EV	Č SV D EV	Č cizí jazyk SV D Z	Č cizí jazyk SV D EV
6.3 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	Základní problémy sociokulturních rozdílů	Z	SV Z	Z	
	Psychosociální aspekty interkulturality	Z	SV Z	Z B	cizí jazyk
	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Č cizí jazyk Z	Č cizí jazyk SV Z	Č cizí jazyk Z	Č cizí jazyk SV Z

6.4 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	Problematika vztahů organismů a prostředí	Z B	Z B	Z B	Z B
	Člověk a životní prostředí	Z Ch B	Z Ch B	SV Z Ch B	Z B
	Životní prostředí regionu a České republiky	Z B	Z B	Z B	cizí jazyk B
6.5 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	Média a mediální produkce		Č	cizí jazyk SV IVT	cizí jazyk
	Mediální produkty a jejich významy	cizí jazyk SV B	Č B EV	Č cizí jazyk B IVT	Č cizí jazyk B
	Uživatelé		Č	SV	
	Účinky mediální produkce a vliv médií	SV	Č	SV	
	Role médií v moderních dějinách		SV		D

Učební plán vyššího stupně gymnázia dobíhající do 31. 8. 2019

Učební plán části vyššího gymnázia od 1. 9. 2009 do 31.8. 2019

	kvinta	sexta	septima	oktáva	celkem
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16=12+4disp.
1. cizí jazyk /angličtina	3	3	3	3	12=12+0disp.
2. cizí jazyk /němčina, francouzština, ruština	4	4	3	3	14=12+2disp.
Společenské vědy	1	2	2	2	7=6+1disp.
Dějepis	2	2	2	2	8=6+2disp.
Zeměpis	2	2	2	0	6=6+0disp.
Matematika	4	4	4	3	15=10+5disp.
Fyzika	2,33	2,33	2,33	2	9=6+3disp.
Chemie	2,33	2,33	2,33	0	7=6+1disp.
Biologie a geologie	2,33	2,33	2,33	2	9=6+3disp.
Informatika	2	1	1	1	5=4+1disp.
Kulturní výchova /hudební a výtvarná	2	2	0	0	4=4+0disp.
Tělesná výchova	2	2	2	2	8=8+0disp.
Volitelné předměty /dvouhodinové	0	0	4	8	12=8+4disp.

Nástup - platí od školního roku: 2009/10 2010/11 2011/12 2012/13

celkem	33	33	34	32	132=96+26disp.

Učební plán vyššího stupně gymnázia platný od 1. 9. 2015

Učební plán části vyššího gymnázia od 1. 9. 2015

	kvinta	sexta	septima	oktáva	celkem
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16=12+4disp.
1. cizí jazyk /angličtina	3	3	3	3	12=12+0disp.
2. cizí jazyk /němčina, francouzština, ruština	4	4	3	3	14=12+2disp.
Společenské vědy	1	2	2	2	7=6+1disp.
Dějepis	2	2	2	2	8=6+2disp.
Zeměpis	2	2	2	0	6=6+0disp.
Matematika	4	4	4	3	15=10+5disp.
Fyzika	2,33	2,33	2,33	2	9=6+3disp.
Chemie	2,33	2,33	2,33	0	7=6+1disp.
Biologie a geologie	2,33	2,33	2,33	2	9=6+3disp.
Informatika	2	1	1	0	4=4+0disp.
Kulturní výchova /hudební a výtvarná	2	2	0	0	4=4+0disp.
Tělesná výchova	3	2	2	2	8=8+disp.
Volitelné předměty /dvouhodinové	0	0	4	8	12=8+4disp.

Nástup - platí od školního roku: 2015/16 2016/17 2017/18 2018/19

celkem	34	33	34	31	132=96+26disp.

Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán je koncipován tak, aby vyučování na čtyřletém stupni korespondovalo s odpovídajícími ročníky vyššího stupně gymnázia osmiletého. Uspadňuje to případné přesuny žáka mezi třídami a umožňuje zejména efektivní využití struktury volitelných předmětů ve vyšších ročnících.

Český jazyk a literatura

Obsahem předmětu je vzdělávací obor Český jazyk a literatura oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Anglický jazyk (1. cizí jazyk)

Ve škole se jako základní cizí jazyk pro všechny žáky vyučuje anglický jazyk. Obsahem předmětu je vzdělávací obor Cizí jazyk oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Další cizí jazyk (2. cizí jazyk)

Druhý cizí jazyk je německý jazyk nebo francouzský jazyk, v osmiletém studiu je vyučován od tercie. Obsahem předmětu je vzdělávací obor Další cizí jazyk oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Společenské vědy

Předmět obsahuje vzdělávací obor Občanský a společenskovědní základ oblasti Člověk a společnost. Dále v sobě integruje vzdělávací obsah oboru Člověk a svět práce.

Dějepis

Předmět obsahuje vzdělávací obor Dějepis oblasti Člověk a společnost.

Zeměpis

Předmět obsahuje vzdělávací obor Geografie oblasti Člověk a příroda.

Matematika

Obsahem předmětu je vzdělávací obor Matematika a její aplikace.

Fyzika

Předmět obsahuje vzdělávací obor Fyzika oblasti Člověk a příroda. V jeho rámci jsou zahrnuta fyzikální praktická cvičení společného předmětu Přírodovědné praktikum.

Chemie

Předmět obsahuje vzdělávací obor Chemie oblasti. V jeho rámci jsou zahrnuta chemická praktická cvičení společného předmětu Přírodovědné praktikum.

Biologie a geologie

Předmět obsahuje vzdělávací obor Přírodopis oblasti Člověk a příroda a integruje partie oboru Výchova ke zdraví oblasti Člověk a zdraví. V jeho rámci jsou zahrnuta biologická praktická cvičení společného předmětu Přírodovědné praktikum.

Informatika

Obsahem předmětu je vzdělávací obor Informatika a informační a komunikační technologie.

Kulturní výchova

Předmět obsahuje vzdělávací obory Hudební obor a Výtvarný obor oblasti Umění a kultura.

Tělesná výchova a výchova ke zdraví

Předmět obsahuje vzdělávací obor Tělesná výchova oblasti Člověk a zdraví.

(Člověk a svět práce)

Tematické celky okruhu jsou rozloženy do obsahu předmětu Základy společenských věd.

Přírodovědné praktikum

Přírodovědné praktikum je obsahovou součástí přírodovědných předmětů fyzika, chemie a biologie. V něm jsou žákům poskytovány možnosti konání praktických cvičení z uvedených předmětů formou pravidelně se střídajících turnusů ve třídách, dělených na třetiny, kdy žák zpravidla absolvuje za školní rok v každém z předmětů minimálně 6 dvouhodinových prací, zakončených vypracováním protokolu. Hodnocení jejich činnosti je zahrnuto v rámci jmenovaných předmětů.

Volitelné předměty

Volitelné vzdělávací aktivity jsou nabízené od předposledního ročníku studia formou výběrových předmětů s dvouhodinovou dotací. Jejich charakter doplňuje výuku v následující strategii výběru: předměty do předposledního ročníku jsou nabízeny pro zkvalitnění vzdělávání v oblastech zájmu žáka (neformální orientace studia), do posledního roku studia jako podpora přípravy na maturitu. Seznam a obsah volitelných předmětů, aktuálních ve škole v příslušném školním roce, je uveden v příloze školního vzdělávacího programu a průběžně aktualizován.

Disponibilní dotace

Využití disponibilní dotace je vyjádřeno ve výše uvedené tabulce učebního plánu.

Maturitní zkoušky

Ředitel školy rozhodl stanovit 2 povinné zkoušky v rámci profilové části MZ.

V povinných částech MZ žák vykoná zkoušku dohromady ze čtyř různých předmětů.

1/ V rámci společné (státní) části vykoná žák povinně komplexní zkoušku z českého jazyka a povinně volitelně buď komplexní zkoušku z cizího jazyka nebo z matematiky. Zkoušky se konají pouze v jediné úrovni obtížnosti.

Společná část MZ začne písemnými zkouškami a didaktickými testy.

Žák má možnost (rovněž v základní úrovni obtížnosti) zvolit nejvýše dvě nepovinné zkoušky (výběr pouze z předmětů matematika nebo další cizí jazyk). Hodnocení nepovinných částí se provádí pouze na škále uspěl – neuspěl, a do celkového průměrného výsledku MZ se nezapočítává.

2/ V rámci profilové (školní) části vykoná žák povinně ústní zkoušky ze dvou dalších předmětů. Jestliže volil ve státní části matematiku, musí být jedna z těchto zkoušek z cizího jazyka. Nelze skládat MZ ze stejného předmětu ve společné a profilové části.

Nepovinně má možnost zvolit nejvýše dvě další zkoušky. Nesmí to však být předměty, které si v profilové části již zvolil jako povinné (hodnocení nepovinných částí se do celkového výsledku zkoušky nezapočítává).

Forma zkoušky: ústní zkouška před zkušební komisí (platí pro povinné i nepovinné profilové zkoušky),

Matematika + se koná formou centrálního písemného testu

Nabídka předmětů profilové části:

anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, matematika, fyzika, chemie, biologie, dějepis, zeměpis, společenské vědy, informatika.

Nepovinné zkoušky profilové části může žák absolvovat maximálně dvě. Předměty si může volit ze stejného seznamu jako pro povinné zkoušky profilové části (viz výše) nebo si může vybrat předmět matematika + (koná se jako písemný test v termínu písemných zkoušek společné části).

Nesmí to však být předměty, které si v profilové části již zvolil jako povinné (matematika + je jiný předmět než běžná matematika). Hodnocení nepovinných částí bude uvedeno na vysvědčení, ale do celkového výsledku zkoušky se nezapočítává.

Celkový výsledek zkoušky je dán úspěšným výsledkem všech povinných částí zkoušky, přičemž v komplexních zkouškách je třeba uspět ve všech jejích částech.

Předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu:

Obsahem předmětu je vzdělávací obor Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. V rámci předmětu se realizují okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Mediální výchova RVP GV a Multikulturní výchova RVP GV.

V jedné hodině týdně se výuka dělí na skupiny.

Výuka probíhá v kmenových třídách, k dispozici bude i odborná učebna s multimediální technikou. Po dohodě lze vybrané hodiny realizovat v učebnách výpočetní techniky s přístupem na internet.

Výuka je rozdělena na literární výchovu a jazykovou a komunikační výchovu.

Ve všech složkách předmětu se žák postupně učí pracovat s náročnějšími odbornými i uměleckými texty, seznamuje se s širí prostředků českého jazyka. Předmět je také prostředkem výchovného působení na žáka a kultivace jeho estetického cítění.

V jazykové a komunikační výchově je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných, a to přiměřeně svému věku.

Žák vědomě využívá jazyka jako základního nástroje pro rozvoj abstraktního myšlení a prohlubuje si své vyjadřovací a komunikační schopnosti.

Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury a je veden k tomu, aby získal osobitý, objektivně kritický a celkově pozitivní postoj k uměleckým dílům a ke kulturním tradicím.

Žák interpretuje vybraná literární díla, vytváří si návyky k četbě literatury, formuje své názory, postoje, zájmy i vkus a celkově rozvíjí a kultivuje svůj duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vybírá žákům takové texty, kterými je motivuje k četbě, analýze děl a společné diskusi o nich.

Učitel motivuje žáky, aby se zapojili do Olympiády v českém jazyce a dalších soutěží, a dává jim tak prostor pro hlubší studium a osvojení jazyka.

Učitel zadává žákům slohová mluvní cvičení, slohové práce a referáty k probrané látce i k aktuálním kulturním a společenským událostem a tím je vede k otevřenému vyjadřování názorů, k jejich schopnosti obhajovat je v diskusi s ostatními žáky a podpořit logickými argumenty. Zároveň je učí být tolerantní k názorům druhých.

Učitel organizuje pro žáky návštěvy divadelních a filmových představení, pořádá exkurze do dalších kulturních zařízení a na místa úzce spojená s literárními dějinami; tím rozvíjí jejich estetické vnímání, kulturní rozhled a zájem o předmět. Následně dává prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů.

Učitel organizuje skupinovou práci žáků.

Učitel dbá na mezipředmětové vztahy a vhodně odkazuje na další předměty.

Kompetence k učení

Žák:

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, ty pak tvořivě zpracovává a využívá při studiu a v praxi;
- je kritický v hodnocení pokroku v dosahování cílů své práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých;
- motivuje se pro další učení a pozitivně hodnotí přínos učení pro svůj život;
- doplňuje si, prohlubuje a systematizuje své vědomosti a vědomě je využívá pro svůj další rozvoj.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, navrhne kroky jeho řešení;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, je schopen analytického a kritického myšlení;
- kriticky interpretuje získané poznatky a informace a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- je otevřený k využívání různých postupů při řešení problémů, nachází alternativní řešení a zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky verbální i neverbální komunikace;
- používá s porozuměním odborný jazyk v mluveném i písemném projevu;

- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně komunikační situaci, respektuje zkušenosti, vědomosti a možné emoce účastníka komunikace;
- pružně reaguje na rozvoj komunikačních a informačních technologií a využívá je ve své komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před spolužáky i na veřejnosti;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných situacích hledá kultivované způsoby, jak dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky;
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku podloženého studiem faktů, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská

Žák:

- rozlišuje své osobní zájmy a zájmy skupinové či společenské;
- respektuje různost názorů, hodnot, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání o chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání, respektuje hodnoty jiných kultur a národů;
- na základě studia jazyka a domácí i světové literatury si uvědomuje své občanství, vnímá i své místo ve společenství ostatních zemí a národů;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Třída: kvinta

Jazyk a jazyková komunikace

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: vysvětlí pojem jazyk a řeč, objasní vztah myšlení a jazykavhodně využívá různých variet národního jazykaobjasní vztah češtiny a slovanských jazykůvysvětlí zákonitosti historického vývoje češtiny objasní základní pojmy z fonetiky a fonologievysvětlí jejich praktické využití na samostatných mluvních projevechprokáže praktickou znalost zásad správné výslovnostivhodně využívá zvukové i nonverbální prostředky řeči prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu, složitější případy řeší s pomocí	Obecné poučení o jazyku a řeči Jazyk a řeč, jazyková komunikace Myšlení a jazyk Národní jazyk a jeho útvary Čeština a slovanské jazyky, typologie jazyků Historický vývoj jazyka Zvuková stránka jazyka Systém českých hlásek Zásady spisovné výslovnosti Prostředky souvislé řeči, slovní přízvuk Grafická stránka jazyka Písmo, jeho vznik, vývoj a druhy Základní principy českého pravopisu – např. vyjmenovaná	P 3.3 Multikulturní výchova, okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Doporučeno samostatné ústní vystoupení Práce se slovníkem

slovníků • vyhledává vhodné zdroje informací • z textu pořizuje výpisky, výtah, sestaví osnovu • cituje přesně a odkazuje na pramen informací • orientuje se v bibliografických údajích • vysvětlí vztah stylistiky k ostatním lingvistickým vědám • objasní základní pojmy stylistiky • v písemném i mluveném projevu vhodně využívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci (přípravenost, nepřipravenost, psaná forma, mluvená forma) • identifikuje funkční styl, v textu vyhledá typické znaky stylu • vhodně využívá slohotvorné	slova, velká písmena, pravopis přídavných jmen, shoda podmětu s přísudkem Práce s informacemi a textem Získávání a zpracovávání informací – zdroje (knihovny, Internet, slovníky, odborné publikace) Osnova, výtah, výpisky, citování, bibliografické údaje Nauka o komunikaci a slohu Text (komunikát) a komunikační situace Funkce komunikátů Komunikační strategie Text a styl – základní pojmy stylistiky Slohotvorní činitele – přípravenost, oficiálnost, formálnost, ... Prostědělovací styl Obecná charakteristika funkčního stylu Slohová charakteristika	P 1.3 Osobnostní a sociální výchova, okruh Sociální komunikace	Práce s PČP a SSČ Doporučena návštěva knihovny

rozvrstvení výrazových prostředků • používá základní útvary • napíše vypravování, dopis, pozvánku, žádost - výběrově	výrazových prostředků a kompozice Útvary – např. vypravování, formální a neformální dopis, pozvánka, inzerát, žádost a omluva, telefonické rozhovory, e-mailová komunikace, SMS		

Literární výchova

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: • rozliší umělecký text od neuměleckého • objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • získané dovednosti a vědomosti uplatní při rozboru	Úvod do literatury Základy literární vědy Literatura a její funkce Interpretace textu Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi Text a intertextovost Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla		Zaveden čtenářský nebo kulturní deník Práce s ukázkami literárních, hudebních, filmových nebo výtvarných děl při výkladu - pomocí ukázek vhodně mapovat vývoj i formu literatury Doporučena návštěva divadelního představení a jeho rozbor

přečtených děl autorů ze světové i české literatury vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby od starověku do současnosti charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě i u nás rozezná základní žánry a uvede jejich příklady na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů	Vývoj literatury Starověká literatura, antická řecká a římská literatura Počátky literatury na našem území (staroslověnská, latinská a česká literatura) Evropská a česká renesance a humanismus Baroko	P 2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Žijeme v Evropě (Největší osobnosti české a světové literatury, umění a kultury) Hv a Vv - poučení o uměleckých dílech daného období Sv - poučení o vývoji filozofických směrů od antiky D - vývoj lidstva od antiky po středověk, dějiny novověku	

Třída: sexta

Jazyk a jazyková komunikace

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: v písemném i mluveném projevu volí vhodné jazykové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovanému záměru, k dané situaci, kontextu i adresátovi vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka vysvětlí vztahy mezi písemnou a mluvenou publicistikou, zvláštnosti publicistických útvarů vyhledá hlavní informace v textech psané publicistiky, rozezná společenskou a estetickou hodnotu publicistických textů vyhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů zhodnotí vliv médií na vlastní jednání	Nauka o slovní zásobě Druhy pojmenování, přenašení pojmenování, slovní zásoba Slovníky a práce s nimi Významové vztahy mezi slovy Rozšiřování slovní zásoby Tvarosloví Slovní druhy, jejich mluvnické kategorie a tvary Publicistický styl Obecná charakteristika funkčního stylu Slohová charakteristika výrazových prostředků a kompozice Útvary – např. zpráva, komentář, fejeton, reportáž, recenze	P 1.3 Osobnostní a sociální výchova, okruh Sociální komunikace P 3.3 Multikulturní výchova, okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí P 5.1 Média a mediální produkce P 5.2 Mediální produkty a jejich významy P 5.3 Uživatelé P 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií	Doporučeno samostatné ústní vystoupení Práce se slovníkem CJ - srovnání tvarových odlišností v češtině a v cizím jazyce Práce s denním tiskem – rozbor článků

• napíše novinovou zprávu, fejeton, reportáž, recenzi - výběrově • efektivně a samostatně využívá informační zdroje			

Literární výchova

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • vystihne podstatné rysy vývoje světové a české literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje jejich význam v literárním vývoji • vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové • na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, rozezná	Vývoj literatury Klasicismus, osvícenství a preromantismus Národní obrození Evropský a český romantismus Evropský a český realismus a naturalismus Symbolismus, impresionismus a dekadence	P 2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Žijeme v Evropě (Velké osobnosti české a světové literatury, umění a kultury) Vv a Hv - poučení o vývoji umění v daném období Sv - poučení o vývoji filozofického myšlení v 19. století D - dějiny 19. století	Práce s ukázkami literárních, hudebních, filmových nebo výtvarných děl při výkladu - pomocí ukázek vhodně mapovat vývoj i formu literatury Doporučena návštěva divadelního představení Doporučena exkurze do Prahy

základní žánry a uvede jejich příklady • samostatně interpretuje dramatické, filmové nebo televizní zpracování literárních děl			

Třída: septima

Jazyk a jazyková komunikace

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: • vysvětlí způsoby tvoření slov v češtině • efektivně využívá slovníků • využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího • prokáže znalost zásad české interpunkce, složitější případy řeší pomocí jazykovědných příruček	Nauka o tvoření slov Slovotvorná a morfemická stavba slova Tvoření slov Skladba Základní principy větné skladby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy) Interpunkce	P 3.3 Multikulturní výchova, okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Doporučeno samostatné ústní vystoupení Doporučena ročníková práce

• posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu • pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává osnovy, výtahy • efektivně a samostatně používá různé informační zdroje - slovníky, encyklopedie, Internet • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení • uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu • napíše popis, výklad, úvahu - výběrově	Odborný styl Obecná charakteristika funkčního stylu Slohová charakteristika výrazových prostředků a kompozice Útvary – např. odborný popis, úvaha, výklad Základní principy výstavby textu - koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti), členění textu	P 5.2 Mediální produkty a jejich významy	

Literární výchova

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: • vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a	Vývoj literatury Česká moderna Anarchističtí buřiči Česká literatura první poloviny 20. století Moderní světová próza, poezie a	P 2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Žijeme v Evropě (Významná jména českých a světových autorů ve vzájemném	Doporučena návštěva divadelního nebo filmového představení s jeho následným rozborem

charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady • samostatně interpretuje dramatické, filmové nebo televizní zpracování literárních děl • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové • na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	drama Avantgardní směry Česká meziválečná próza, poezie a drama Česká literatura za okupace	historickém a literárním kontextu) D - poučení o dějinách 20. století	

Třída: oktáva

Jazyk a jazyková komunikace

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: • posoudí jazykovou správnost a kultivovanost projevů • popíše vývojové tendence českého jazyka • využívá znalostí o aktuálním členění výpovědi k vhodnému vyjádření myšlenky a účinnému dorozumívání • uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu • prokáže znalost zásad české interpunkce • prokáže znalost zásad českého pravopisu, složitější případy řeší s pomocí jazykových příruček • v písemném projevu se orientuje v základních útvarech administrativního stylu • v ústním projevu volí vhodné výrazové prostředky s ohledem	Obecné poučení o jazyku a řeči Jazyková kultura a základní vývojové tendence českého jazyka Skladba Aktuální členění výpovědi Základy valenční a textové syntaxe Interpunkce – opakování a prohlubování poznatků Grafická stránka jazyka Principy českého pravopisu – opakování a prohlubování poznatků Administrativní styl	P 3.3 Multikulturní výchova, okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí P 5.2 Mediální produkty a jejich významy	Doporučeno samostatné ústní vystoupení

na prostřední, situaci a adresáta • napíše úřední dopis, strukturovaný životopis, motivační dopis - výběrově • rozeznává způsoby kompozice umělecké literatury a tematické prostředky literárního díla • identifikuje jednotlivé literární druhy a žánry, subjekty mimotextové a vnitrotextové a narativní postupy • napíše umělecký popis, charakteristiku a vypravování - výběrově • v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie • rozeznává manipulativní komunikaci • vhodně využívá jazykové prostředky i nonverbální prostředky a interpretuje je v řeči • napíše proslov • vyhledá typické jazykové a stylistické prostředky daného komunikátu	Obecná charakteristika funkčního stylu Slohová charakteristika výrazových prostředků a kompozice Útvary – např. úřední dopis, strukturovaný životopis, motivační dopis Profesní konverzace – např. přijímací pohovor, ústní maturitní zkouška, sjednání pracovní schůzky, diskuze Umělecký styl Obecná charakteristika funkčního stylu Slohová charakteristika výrazových prostředků a kompozice Monolog a dialog Útvary – např. popis, charakteristika, vypravování Řečnický styl Obecná charakteristika funkčního		

• postihne téma a hlavní myšlenky textu	stylu Slohová charakteristika výrazových prostředků a kompozice Útvary – např. projev a proslov Všestranný rozbor textu Jazyková, sémantická a stylistická analýza textu		

Literární výchova

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka • vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje	Vývoj literatury Světová próza, poezie a drama druhé poloviny 20. století Česká próza, poezie a drama druhé poloviny 20. století	P 2.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Žijeme v Evropě (Významné osobnosti evropského a světového významu při vytváření novodobých společenských hodnot)	Práce s ukázkami literárních, hudebních, filmových nebo výtvarných děl při výkladu - pomocí ukázek vhodně mapovat vývoj i formu literatury Doporučená návštěva divadelního nebo filmového představení

jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady • samostatně interpretuje dramatické, filmové nebo televizní zpracování literárních děl • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • identifikuje využití jednoho textu v jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její		D - využití souběhu s výkladem dějin druhé poloviny 20. století	

postavení v kontextu literatury světové			

Volitelný předmět: Seminář z českého jazyka

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Seminář z českého jazyka shrnuje poznatky předmětu Český jazyk a literatura a je určen žákům maturitních ročníků. Časová dotace činí 2 hodiny týdně.

Seminář z českého jazyka je zaměřený na prohlubování učiva předmětu Český jazyk a literatura v rozsahu nároků k maturitní zkoušce, žáky připravuje na komplexní zkoušku ve všech jejích částech – didaktický test (dále jen DT), písemnou práci (PP) a ústní zkoušku (ÚZ). Cíleně vychází z aktuálního Katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky (Český jazyk a literatura) vydaného MŠMT a schémat jednotlivých zkoušek. Náplní předmětu je jednak sumarizace teoretických poznatků, jednak jejich aplikace v praxi (s ohledem na DT, PP a ÚZ). Působení učitele také klade důraz na zlepšení schopnosti vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných.

Realizace vzdělávacího obsahu probíhá za užití metod frontální výuky, skupinové či párové práce, testování, heuristického rozhovoru, samostatné práce, interpretace textu, referátů nebo počítačových prezentací.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Žák:

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, ty pak tvořivě zpracovává a využívá při studiu a v praxi;
- je kritický v hodnocení pokroku v dosahování cílů své práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých;
- motivuje se pro další učení a pozitivně hodnotí přínos učení pro svůj život;
- doplňuje si, prohlubuje a systematizuje své vědomosti a vědomě je využívá pro svůj další rozvoj.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, navrhne kroky jeho řešení;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, je schopen analytického a kritického myšlení;

- kriticky interpretuje získané poznatky a informace a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- je otevřený k využívání různých postupů při řešení problémů, nachází alternativní řešení a zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky verbální i neverbální komunikace;
- používá s porozuměním odborný jazyk v mluveném i písemném projevu;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně komunikační situaci, respektuje zkušenosti, vědomosti a možné emoce účastníka komunikace;
- pružně reaguje na rozvoj komunikačních a informačních technologií a využívá je ve své komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před spolužáky i na veřejnosti;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných situacích hledá kultivované způsoby, jak dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky;
- odhaduje důsledky svého jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku podloženého studiem faktů, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská

Žák:

- rozlišuje své osobní zájmy a zájmy skupinové či společenské;
- respektuje různost názorů, hodnot, postojů a schopností ostatních lidí;

- rozšiřuje své poznání o chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání, respektuje hodnoty jiných kultur a národů;
- na základě studia jazyka a domácí i světové literatury si uvědomuje své občanství, vnímá i své místo ve společenství ostatních zemí a národů;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Tematické oblasti (učivo):

- A. Vybrané jevy z pravopisu, morfologie, slovtvorby, lexikologie a syntaxe
- B. Literární teorie
- C. Literární historie
- D. Teorie stylistiky
- E. Interpretace uměleckého textu
- F. Interpretace neuměleckého textu
- G. Nácvik úloh didaktického testu
- H. Nácvik psaní písemné práce

Osvojované vědomosti a dovednosti / výstupy (návaznost na oblast):

Žák:

(v rámci didaktického testu)

- 1.1 ovládá pravidla českého pravopisu (→ oblast A + G)
- 1.2 provede slovtvornou a morfologickou analýzu slovního tvaru (→ oblast A + G)
- 1.3 vystihne význam pojmenování (→ oblast A + G)
- 1.4 provede syntaktickou analýzu věty jednoduché a souvětí (→ oblast A + G)
- 1.5 prokáže porozumění celému textu i jeho částem (→ oblast E + G)
- 1.6 rozezná základní charakter textu (→ oblast D + G)
- 1.7 analyzuje výstavbu výpovědi a textu (→ oblast A + G)
- 1.8 orientuje se ve vývoji české a světové literatury (→ oblast C + G)
- 1.9 aplikuje základní znalosti literární teorie na konkrétní text (→ oblast B + G)

(v rámci písemné práce)

- 2.1 vytvoří text podle zadaných kritérií (→ oblast D + H)
- 2.2 dovede v písemném projevu funkčně použít jazykové prostředky (→ oblast D + H)
- 2.3 uplatňuje zásady syntaktické a kompoziční výstavby textu (→ oblast D + H)

(v rámci ústní zkoušky)

- 3.1 analyzuje umělecký text (→ oblast E)
- 3.2 charakterizuje literárněhistorický kontext literárního díla (→ oblast C + E)
- 3.3 analyzuje neumělecký text (→ oblast D + F)
- 3.4 formuluje výpovědi v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury (→ oblast E + F + H)

Předmět: Anglický jazyk

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je určen pro žáky 5. – 8. ročníku osmiletého studia. Je vyučován v rozsahu tří hodin týdně.

Vzdělávání navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných na základní škole (v odpovídajících ročnících víceletého gymnázia), rovnajících se úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce, a směřujících k dosažení úrovně B2.

Předmět je vyučován podle učebnic určených pro vzdělávání středoškolských žáků, akreditovaných MŠMT a vydávaných v anglicky mluvících zemích. Další pomocné materiály jsou připravovány a průběžně aktualizovány jednotlivými vyučujícími.

Učitel na žáka působí tak, aby anglický jazyk vnímal jako komunikační prostředek, který mu umožňuje interakci s okolním světem, vede k vytváření všeobecného kulturního přehledu o zemích, ve kterých je angličtina rodným jazykem, a tím napomáhá k respektu a toleranci odlišných kultur. Učitel dbá na to, aby byly rozvíjeny všechny stránky jazyka, používá autentické materiály a dává prostor k vlastnímu ústnímu a písemnému vyjádření žáka. Dbá na správné používání jazykových prostředků (výslovnost, pravopis, gramatické a lexikální jevy). Podporuje u žáka samostudium, které vede k celoživotnímu zájmu o anglický jazyk.

V septimě a oktávě si žák může vybrat z nabídky volitelných předmětů (příprava k mezinárodním zkouškám, volitelná angličtina, anglická konverzace, ...), a tím prohloubit své znalosti a komunikační kompetence. Talentovaní studenti mohou dosáhnout úrovně C1.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení klíčových kompetencí používá učitel tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

Zadáva žákům samostatné úkoly

Průběžně hodnotí práci žáků

Zadáva práci s různými zdroji (mapy, slovníky, výkladové slovníky, Internet)

Učí žáky pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

Vytváří praktické problémové úlohy a jazykové situace

Kompetence komunikativní

Učitel:

Rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a vyjádřit své názory a myšlenky

Využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

Zařazuje do hodin týmovou a skupinovou práci

Kompetence občanské

Učitel:

Zadávat referáty, mluvní a písemné projevy tak, aby žáci museli formulovat své názory a postoje, hájit své zájmy, sledovat dění ve škole, v místě bydliště a ve světě

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

Zadávat takové úkoly, aby žáka motivoval k samostatnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

Vede žáka k aktivnímu přístupu

Učí žáka rozpoznat své silné a slabé stránky

Učí žáka zadávat si postupné cíle a vést ho k autoevaluaci

Třída: kvinta – sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<u>Poslech:</u> Žák: • Pochopí hlavní myšlenku a názor mluvčího• Postihne hlavní body• Postihne specifické informace• Porozumí orientačním pokynům	<u>Gramatika:</u> Přítomný čas prostý průběhový Minulý čas prostý a průběhový Vyjadřování budoucnosti Předpřítomný čas prostý a průběhový Předminulý čas prostý a průběhový Modální slovesa CAN, MAY,	<u>Průřezové téma 6.3</u> Spolupráce mezi lidmi Přesahy: Z,D, ZSV, Literatura, VV a HV	

• Porozumí jednoduchým technickým informacím <u>Čtení:</u> Žák: • Pochopí hlavní myšlenku textu • Pochopí názor autora, vypravěče, postav • Porozumí pocitům autora, vypravěče, postav • Rozpozná hlavní body • Porozumí výstavbě textu • Vyhledá specifické informace i z více krátkých textů • Porozumí krátkým návodům, nápisům, pokynům • Odhadne význam neznámých výrazů <u>Písemný projev:</u> Žák: • Popíše osobu, místo, věc a děj • Popíše sebe i druhé • Popíše své pocity a reakce • Vyjádří názor a vlastní myšlenku • Vyjádří úmysl, přání, žádost, prosbu, nabídku, pozvání, ... • Vysvětlí problém a navrhne jeho řešení	MUST Opisné tvary modálních sloves Modální slovesa v sekundárním významu Vyjádření rady Trpný rod Zvyk v minulosti Vazby: be used to, get used to Stupňování přídavných jmen Stupňování příslovcí Počitatelnost Určování množství Zájmena neurčitá a záporná Zájmena vzájemnostní Zájmena zdůrazňovací a zvrtná SO DO I/ NEITHER DO I Věty důvodové, odporovací a přípustkové Věty podmínkové (první a druhý typ) Sloveso + infinitiv/ gerundium <u>Tematické okruhy:</u> Rodina Lidské tělo Dovolená, prázdniny Populární hudba Oblečení Sport a jiné koníčky Zvířata Můj životopis Školní předměty Zdravý životní styl Jídlo, restaurace		

• Požádá o specifické informace • Zeptá se na názor, postoj, pocity, problém... • Zodpoví jednoduché dotazy <u>Ústní projev:</u> Žák: • Popíše osobu, místo, věc, cestu, událost, ... • Představí sebe i druhé • Poskytne jednoduché informace • Shrne informace • Vyjádří názor • Postihne podstatu myšlenky • Vyjádří souhlas, nesouhlas • Zdůrazní důležité body • Ústní interakce: • Žák: • Zjistí, ověří a předá jednoduché informace • Udělí pokyny, požádá o ně • Zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor • Komentuje a posoudí názor • Reaguje na vyjádřené pocity • Zodpoví dotazy • Ujistí se o správnosti	Peníze Cestování a doprava Počasí Moje město <u>Psaní:</u> Příběh Soukromý dopis Vlastní charakteristika Popis bydliště Formální e-mail Sdělení vlastního názoru <u>Reálie:</u> Základní informace o anglicky mluvících zemích <u>Literatura:</u> Práce s literárními úryvky britských a amerických autorů		

použitého výrazu			

Třída: septima – oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<u>Poslech:</u> Žák: • Pochopí hlavní myšlenku • Pochopí záměr, názor, postoj mluvčích • Postihne hlavní body • Postihne detailní informace • Porozumí jednoduchým orientačním pokynům <u>Čtení:</u> Žák: • Pochopí hlavní myšlenku textu • Pochopí záměr a názor autora, vypravěče postav • Porozumí pocitům a postojům autora, vypravěče postav • Rozezná hlavní body textu • Porozumí výstavbě textu • Vyhledá specifické informace a podrobnosti • Shromáždí informace z různých částí textu, z více krátkých textů • Porozumí podrobnostem v návodech • Odhadne význam neznámých výrazů <u>Písemný projev:</u>	<u>Gramatika:</u> Budoucí čas průběhový Předbudoucí čas prostý a průběhový Modální slovesa s minulým infinitivem Trpný rod – průběhové formy USED TO/WOULD Vyjadřování množství Použití členů Vazba: HAVE SOMETHING DONE Tázací dovětky Systém zájmen SO – SUCH ... THAT AS – LIKE – AS IF Příslovce a příslovečné vazby Vyjádření doporučního vztahu (the ... the ...) Nepřímá řeč, otázka, rozkaz Vazba 4.p. a 1.p. s infinitivem Věty časové Věty podmínkové (třetí typ) Další podmínkové spojky (in case, providing, on condition, ...) Věty vztažné Věty účelové Věty přací Vazby s MAKE/DO	<u>Průřezové téma 6.2</u> Globální problémy Žijeme v Evropě <u>Průřezové téma 6.5</u> Mediální produkty a jejich významy	

Žák: • Podrobně popíše osobu, místo, věc, zážitky, pracovní postup ... • Sdělí podrobné informace a zprávy, reaguje na ně • Formuluje dotazy a reaguje na ně • Uvede potřebné detaily • Vyjádří své názory a reaguje na názory jiných • Porovná výhody a nevýhody • Vysvětlí problém a navrhne jeho řešení • Zdůrazní důležité myšlenky • Formuluje žádost, stížnost, reklamaci, ... • Shrne informace (i z více zdrojů) • Posoudí film, knihu, divadelní hru <u>Ústní projev:</u> Žák: • Popíše podrobně osobu, místo, věc, události, zážitky... • Poskytne podrobné informace • Porovná různé alternativy • Vyjádří vztahy mezi osobami, věcmi, událostmi, ...	Základní frázová slovesa <u>Tematické okruhy:</u> Osobnosti, vlastnosti Domov a bydlení Práce, zaměstnání Vzdělávání Obchod a služby Sdělovací prostředky Telefonování Kino a hudba Láska a přátelství, vztahy mezi lidmi Móda Zločin a trest Podnebí, klimatické změny Reklama Příroda a životní prostředí Moje vlast a její postavení v EU Věda a technika Problémy ve společnosti <u>Psaní:</u> Příběh Popis osoby Soukromý e-mail/dopis Popis domu, bytu Formální dopis + CV Recenze filmu Článek do časopisu Vyjádření vlastního názoru Zpráva Úvaha <u>Reálie:</u> Podrobnější informace o		

• Vyjádří myšlenky různou mírou emocí • Rozvede své myšlenky, podpoří je argumenty či příklady • Vyjádří a zdůvodní souhlas či nesouhlas s určitým názorem • Zdůrazní hlavní body a doloží je • Vysvětlí problém • Zhodnotí různé návrhy řešení problému • Zformuluje hypotézy <u>Ústní interakce:</u> Žák: • Zjistí, předá, ověří a potvrdí informace • Zahájí, udrží a ukončí rozhovor • Diskutuje o problému • Shrne závěry diskuse • Komentuje a posoudí názor • Klade otázky (i doplňující) a reaguje na ně • Projeví účast • Reaguje na vzniklý problém a podá k němu vysvětlení • Uvede důvody ke stížnosti	anglicky mluvících zemích Svátky a tradice <u>Literatura:</u> Práce s literárními úryvky britských a amerických autorů		

Volitelný předmět: Volitelná angličtina

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Volitelná angličtina patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je určen pro žáky 3. – 4. ročníku čtyřletého a 7. – 8. ročníku osmiletého gymnázia. Je vyučován v rozsahu dvou hodin týdně.

Vzdělávání navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v prvním a druhém ročníku gymnázia (v odpovídajících ročnících víceletého gymnázia), rovnajících se úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce, a směřujících k dosažení úrovně B2. Talentovaní studenti mohou dosáhnout úrovně C1 a připravit se k mezinárodním zkouškám.

Předmět je vyučován podle učebnic akreditovaných MŠMT a vydávaných v anglicky mluvících zemích. Další pomocné materiály jsou připravovány a průběžně aktualizovány jednotlivými vyučujícími.

Učitel na žáka působí tak, aby anglický jazyk vnímal jako komunikační prostředek, který mu umožňuje interakci s okolním světem, vede k vytváření všeobecného kulturního přehledu o zemích, ve kterých je angličtina rodným jazykem, a tím napomáhá k respektu a toleranci odlišných kultur. Učitel dbá na to, aby byly rozvíjeny všechny stránky jazyka, používá autentické materiály a dává prostor k vlastnímu ústnímu a písemnému vyjádření žáka. Dbá na správné používání jazykových prostředků (výslovnost, pravopis, gramatické a lexikální jevy). Podporuje u žáka samostudium, které vede k celoživotnímu zájmu o anglický jazyk.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení klíčových kompetencí používá učitel tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

Zadáva žákům samostatné úkoly

Průběžně hodnotí práci žáků

Zadáva práci s různými zdroji (mapy, slovníky, výkladové slovníky, Internet)

Učí žáky pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

Vytváří praktické problémové úlohy a jazykové situace

Kompetence komunikativní

Učitel:

Rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a vyjádřit své názory a myšlenky

Využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

Zařazuje do hodin týmovou a skupinovou práci

Kompetence občanské

Učitel:

Zadávat referáty, mluvní a písemné projevy tak, aby žáci museli formulovat své názory a postoje, hájit své zájmy, sledovat dění ve škole, v místě bydliště a ve světě

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

Zadávat takové úkoly, aby žáka motivoval k samostatnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

Vede žáka k aktivnímu přístupu

Učí žáka rozpoznat své silné a slabé stránky

Učí žáka zadávat si postupné cíle a vést ho k autoevaluaci

Třída: septima - oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<u>Čtení</u> Žák: • Vyhledá informace v textu delšího rozsahu • Vybere správnou odpověď z více možností • Vloží do textu vyňaté věty či odstavce • Najde v delším textu odpovědi na otázky • Samostatně pracuje s jinými materiály než učebnice (Internet, časopis, kniha) • Odhadne význam neznámých výrazů z kontextu • Pracuje s výkladovým a překladovým slovníkem <u>Písemný projev</u> Žák: • Používá správný styl a formu • Pracuje s výkladovým a překladovým slovníkem • Dodržuje rozsah psaného textu a jeho členění • Samostatně ověřuje spellingové a lexikální	<u>Tematické okruhy:</u> Popis osoby Móda Internet a budoucnost Cestování Svět kolem nás Zážitek Sport Moderní životní styl Média Rodina Technika Kultura Vzdělání Pracovní příležitosti Člověk a příroda <u>Gramatika:</u> Přídavná jména a příslovce Gramatické časy Modální slovesa Podmínkové věty Tázací dovětky Trpný rod Nepřímá řeč Členy Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Infinitiv a gerundium Vyjádření množství	<u>Průřezové téma 6.2</u> Globální problémy Žijeme v Evropě <u>Průřezové téma 6.3</u> Spolupráce mezi lidmi <u>Průřezové téma 6.5</u> Mediální produkty a jejich významy <u>Přesahy:</u> Z,D, Literatura, ZSV, VV, HV	

chyby <u>Poslech</u> Žák: • Postihne detailní informace • Vybere správnou odpověď z více možností • Doplní konkrétní informaci • Pochopí hlavní myšlenku • Pochopí záměr, názor, postoj mluvčích • Postihne hlavní body • Pracuje s vlastními poznámkami zaznamenanými při poslechu <u>Ústní projev</u> Žák: • Zjistí, předá, ověří a potvrdí informace • Zahájí, udrží a ukončí rozhovor • Diskutuje o problému • Shrne závěry diskuse • Komentuje a posoudí názor • Klade otázky (i doplňující) a reaguje na ně • Projeví účast • Reaguje na vzniklý problém a podá k němu vysvětlení	Vztažné věty Přípustkové věty Syntax Přací věty Slovosled v anglické větě oznamovací a otázce Frázová slovesa Inverze <u>Reálie:</u> Podrobné informace o anglicky mluvících zemích Svátky a tradice <u>Literatura:</u> Práce s literárními úryvky britských a amerických autorů <u>Témata písemného projevu:</u> Neformální dopis Formální dopis Příběh Argumentační esej Článek Žádost / stížnost Recenze knihy / filmu		

• Uvede důvody ke stížnosti • Poskytne o sobě dostatečné informace • Popíše obrázek, porovná dva obrázky • Samostatně rozvine rozhovor <u>Gramatika a slovní zásoba</u> Žák: • Doplní do textu slovo správného významu • Pozná správný slovní druh • Používá přepony a přípony • Opraví gramatickou chybu a chybu ve slovní zásobě • Podle vzoru vytvoří větu se stejným významem, ale jinou gramatickou strukturou			

Volitelný předmět: Anglická konverzace

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Volitelná anglická konverzace patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je určen pro žáky 4. ročníku čtyřletého a 8. ročníku osmiletého gymnázia. Je vyučován v rozsahu dvou hodin týdně.

Vzdělávání navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v prvním až třetím ročníku gymnázia (a v odpovídajících ročnících víceletého gymnázia), rovnajících se úrovni B1+ podle Společného evropského referenčního rámce, a směřujících k dosažení úrovně B2. Talentovaní studenti mohou dosáhnout úrovně C1 a připravit se k mezinárodním jazykovým zkouškám.

Předmět je vyučován podle učebnic akreditovaných MŠMT a vydávaných v anglicky mluvících zemích. Další pomocné materiály jsou připravovány a průběžně aktualizovány jednotlivými vyučujícími.

Učitel na žáka působí tak, aby anglický jazyk vnímal jako komunikační prostředek, který mu umožňuje interakci s okolním světem, vede k vytváření všeobecného kulturního přehledu o zemích, ve kterých je angličtina rodným jazykem, a tím napomáhá k respektu a toleranci odlišných kultur. Učitel dbá na to, aby byly rozvíjeny všechny stránky jazyka, používá autentické materiály a dává prostor k vlastnímu ústnímu a písemnému vyjádření žáka. Dbá na správné používání jazykových prostředků (výslovnost, pravopis, gramatické a lexikální jevy). Podporuje u žáka samostudium, které vede k celoživotnímu zájmu o anglický jazyk.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení klíčových kompetencí používá učitel tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

Zadáva žákům samostatné úkoly

Průběžně hodnotí práci žáků

Zadáva práci s různými zdroji (mapy, slovníky, výkladové slovníky, Internet)

Učí žáky pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

Vytváří praktické problémové úlohy a jazykové situace

Kompetence komunikativní

Učitel:

Rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a vyjádřit své názory a myšlenky

Využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

Zařazuje do hodin týmovou a skupinovou práci

Kompetence občanské

Učitel:

Zadáva referáty, mluvní a písemné projevy tak, aby žáci museli formulovat své názory a postoje, hájit své zájmy, sledovat dění ve škole, v místě bydliště a ve světě

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

Zadáva takové úkoly, aby žáka motivoval k samostatnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

Vede žáka k aktivnímu přístupu

Učí žáka rozpoznat své silné a slabé stránky

Učí žáka zadávat si postupné cíle a vést ho k autoevaluaci

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<u>Čtení</u> Žák: • Vyhledá informace v textu delšího rozsahu• Vybere správnou odpověď z více možností• Vloží do textu vyňaté věty	<u>Tematické okruhy:</u> Popis osoby Móda Internet a budoucnost Cestování Svět kolem nás Zážitek	<u>Průřezové téma 6.2</u> Globální problémy Žijeme v Evropě <u>Průřezové téma 6.3</u> Spolupráce mezi lidmi <u>Průřezové téma 6.5</u> Mediální produkty a jejich	

či odstavce • Najde v delším textu odpovědi na otázky • Samostatně pracuje s jinými materiály než učebnice (Internet, časopis, kniha) • Odhadne význam neznámých výrazů z kontextu • Pracuje s výkladovým a překladovým slovníkem <u>Písemný projev</u> Žák: • Používá správný styl a formu • Pracuje s výkladovým a překladovým slovníkem • Dodržuje rozsah psaného textu a jeho členění • Samostatně ověřuje spellingové a lexikální chyby <u>Poslech</u> Žák: • Postihne detailní informace • Vybere správnou odpověď z více možností • Doplňuje konkrétní informaci • Pochopí hlavní myšlenku • Pochopí záměr, názor,	Sport Moderní životní styl Média Rodina Technika Kultura Vzdělání Pracovní příležitosti Člověk a příroda <u>Gramatika:</u> Přídavná jména a příslovce Gramatické časy Modální slovesa Podmínkové věty Tázací dovětky Trpný rod Nepřímá řeč Členy Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména Infinitiv a gerundium Vyjádření množství Vztažné věty Přípustkové věty Syntax Prací věty Slovosled v anglické větě oznamovací a otázce Frázová slovesa Inverze <u>Reálie:</u> Podrobné informace o anglicky mluvících zemích	významy <u>Přesahy:</u> Z,D, Literatura, ZSV, VV, HV	

postoj mluvčích • Postihne hlavní body • Pracuje s vlastními poznámkami zaznamenanými při poslechu <u>Ústní projev</u> Žák: • Zjistí, předá, ověří a potvrdí informace • Zahájí, udrží a ukončí rozhovor • Diskutuje o problému • Shrne závěry diskuse • Komentuje a posoudí názor • Klade otázky (i doplňující) a reaguje na ně • Projeví účast • Reaguje na vzniklý problém a podá k němu vysvětlení • Uvede důvody ke stížnosti • Poskytne o sobě dostatečné informace • Popíše obrázek, porovná dva obrázky • Samostatně rozvine rozhovor <u>Gramatika a slovní zásoba</u> Žák: • Doplní do textu slovo správného významu	Svátky a tradice <u>Literatura:</u> Práce s literárními úryvky britských a amerických autorů <u>Témata písemného projevu:</u> Neformální dopis Formální dopis Příběh Argumentační esej Článek Žádost / stížnost Recenze knihy / filmu		

• Poznává správný slovní druh• Používá přepony a přípony• Opraví gramatickou chybu a chybu ve slovní zásobě• Podle vzoru vytvoří větu se stejným významem, ale jinou gramatickou strukturou			

Předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Uvedený vyučovací předmět patří do vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a realizuje výstupy vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk**. Další cizí jazyk je zároveň předmětem volitelným, žáci si vyberou jeden ze dvou cizích jazyků, které jsou v nabídce a pokračují v jeho výuce. Výuka je zaměřena tak, aby všichni žáci zvládli komunikativní dovednosti na úrovni B1, případně někteří podle schopností a zájmu na úrovni B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Dosažená jazyková úroveň poskytuje žákům jazykový základ pro dorozumění v rámci Evropy a světa, snižuje jejich jazykovou bariéru a přispívá ke zvýšení jejich mobility jak v osobním, tak i v pracovním životě. Žáci mají možnost poznat způsob života a národní tradice především v zemích, kde se daným jazykem mluví, a uvědomit si kořeny naší společné historie. S výukou úzce souvisí možnost prohloubení vědomí žáků o nutnosti vzájemné tolerance a komunikace mezi národy, což je náplní hodin Dalšího cizího jazyka i rozmanitých zahraničních aktivit.

Hlavní náplní výuky je vést žáky k praktickému používání jazyka při komunikaci v ústním i písemném projevu. Přitom jsou zohledňovány individuální možnosti a schopnosti žáků. Při rozvíjení dovedností se zaměřujeme na složku **receptivní** - tj. poslech a čtení s porozuměním, **produktivní** - psaní a ústní projev a **interaktivní** - jednoduchá konverzace. Ve výuce využíváme autentické texty, videonahrávky, audionahrávky mluveného projevu, žáci jsou zapojováni do projektů, učí se je připravovat, realizovat i prezentovat. Výuka probíhá v učebnách s možností použití videa, DVD a CD přehrávačů. I při zahraničních výjezdech a exkurzích jsou zařazovány prvky aktivní jazykové výuky.

Jazyk se vyučuje v kvintě a v sextě 4 hod. týdně, v septimě a oktávě 3 hodiny týdně ve třídách dělených v rámci celého ročníku.

V septimě a oktávě si žáci podle zájmu a orientace mohou volit volitelný předmět a konverzaci v rámci Nj. Obsah učiva konkretizují učební osnovy.

Ve výuce jsou preferovány metody týmové práce – skupinová, partnerská (při procvičování a opakování učiva, práci se slovníkem a autentickými materiály, při práci s počítačovými programy, internetem, časopisy apod.), důraz je kladen i na samostatnou práci, která zohledňuje individuální přístup. Učitel se stává řídicím a kontrolním faktorem celého výchovně vzdělávacího procesu. Frontální vyučování ustupuje do pozadí.

Součástí vyučování jsou jak vyučovací hodiny, tak i příležitostné akce - soutěže, olympiády, výstavy, filmová a divadelní představení, besedy s rodilými mluvčími, výjezdy do zahraničí, exkurze, výměnné pobyty studentů, projekty, apod.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů **průřezových témat**: Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova. Jsou integrovány do jednotlivých částí učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy ap.);
- k osvojování slovní zásoby - pochopení slov ve vztazích - asociogramy, protiklady, aplikace anglikanismů, internacionalismů apod.;
- k učení se ve vztazích – tematicky vnímat důležité a méně důležité výrazy;
- k práci s chybou - chybu nechápat jako nedostatek, ale krok ke zlepšení;
- ke zvládnutí zdánlivě neřešitelných úkolů - např. poslech - nezpanikařit, když nerozumím;
- snažit se zareagovat, i když zcela nerozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení;
- k transferu - schopnost aplikace vědomostí nebo dovedností z jedné situace do druhé;
- k pochopení systému gramatiky - systematizace, zařazení dalších jevů do systému;
- k rozvoji dovedností a jejich využití v dalších jazycích, rozvoj jazykové paměti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky

- k uplatňování získaných dovedností, k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka;
- k orientaci v cizím jazykovém prostředí;
- k vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů;
- k uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů;
- k ověření si teoretických poznatků v praxi a aplikaci při dalších činnostech;
- ke zpracování projektů - plánování řešení, týmová práce, příprava, využití znalostí reálií;
- k využití médií, obhajobě, prezentaci výsledků své práce.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemné i ústní);
- k formulování a vyjadřování jednoduché myšlenky nebo záměru - sdělit ji tak, aby partner rozuměl;
- k rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému;
- k nácviku struktur mluvených projevů - jednoduché vyprávění, dialog;
- k nácviku písemných projevů - e-mail, vzkaz, přání, jednoduchá žádost, formulář;
- k nácviku reakcí na slyšené i psané pokyny, povely, úkoly;
- k porozumění - poslech, čtení - tříbení jazykové paměti, vyhledání základní informace ;
- k nácviku jednoduchého srozumitelného popisu situace, věci;
- k nonverbální komunikaci - mimika, gestikulace, řeč těla;
- k využití intonace, důrazu, melodie hlasu;
- ke komunikaci s lidmi z jiných zemí (při mezinárodních projektech);
- k sebevědomému vystupování při komunikaci, odbourávání bariér;

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky

- k uplatňování individuálních schopností při získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce;
- k týmové spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách;
- k respektování jiného názoru při týmové práci;
- k prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci;
- k vytváření sociálních kontaktů při realizaci projektů s žáky z cizích zemí ;
- k budování zdravého sebevědomí;
- k využití cizího jazyka jako jazyka komunikace při týmové práci;
- k sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv;
- ke vstřícnému chování vůči ostatním, využití schopností každého jednotlivce při týmové práci (individuální přístup);
- k praktické výměně zkušeností.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- k zodpovědnému plnění zadaných úkolů, zodpovědnosti za sebe sama, za skupinu, tým;
- k toleranci odlišnosti - rasové, náboženské;
- k taktnímu chování a schopnosti empatie;
- k dodržování pravidel slušného chování, respektování pravidel země, v níž jsem host;
- respektování tradic jiných národů;
- k ochraně rodinných tradic, respektování tradic v jiných rodinách, skupinách;
- k respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium;
- k hrdosti a vlastenectví;
- ke kulturnímu chování, oblékání, mluvě;
- ke vztahu a k ochraně životního prostředí;
- k poznávání problémů jiných zemí - rasismus, intolerance, násilí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky

- k účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač ap.), rozvoj vlastní tvořivosti k využívání cizího jazyka jako prostředku komunikace při volbě povolání;
- k práci se slovníkem (i v internetové podobě);
- k vyhledání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektech apod. a jejich vyhodnocování
- k formování pracovních návyků – profesní orientace
- k práci ve skupině, v týmu, na stanovištích;
- k práci na počítači, s internetem;
- k prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny.
- k rozvoji osobního potenciálu (příprava na mezinárodní zkoušky)
- k orientaci v prostředí rodilých mluvčích (studijní pobyty)

Třída: kvinta - sexta

Hodinová dotace: 4 hodiny týdně

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesuny	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: - rozlišuje správnou výslovnost samohlásek, souhlásek a dvojhásek, nacvičuje správnou intonaci, slovní a větný přízvuk, melodii, tempo a sílu hlasu - rozumí pokynům v cizím jazyce při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí konverzaci a chápe	Komunikativní složka: - fonetická cvičení - dialogy rodilých mluvčích - krátké texty - popisy a porovnávání obrázků	MKV - multikulturní aspekt - zvyky a obyčeje OSV - rodina, přátelé – vztahy - komunikace, práce v týmu EGS - země EU EV - péče o zdraví a životní prostředí,	

její základní obsah a smysl - orientuje se v jednodušším textu, vyhledává potřebné informace - čte hlasitě plynule a foneticky správně jednodušší texty - prohlubuje správnou výslovnost obtížnějších německých slov - používá slovník - řeší situace související s místními, časovými a jinými informacemi, i v telefonickém rozhovoru - při poslechu pochopí hlavní myšlenku a názor mluvčího - převypráví obsah přiměřeně obtížného textu v minulém čase - popíše a porovná obrázky - vyjádří vlastní názor a podloží argumenty - rozliší základní informace od méně podstatných a vyhledá je v textu - ústně i písemně vyjádří sdělení - vyslovuje správně německé hlásky a	- sdělení ústní a písemná - základní zeměpisné informace a některé informace z historie - vyhledávání informací - vedení telefonického rozhovoru - práce se slovníkem - práce s autentickým materiálem (časopis, video, prospekt, internet) - volná reprodukce slyšeného a čteného textu - jazykový projev v minulém čase - vyjádření názoru Tematické okruhy: - domov, rodina - jídlo - svět práce - sport a zdravý životní styl - vzdělání a kariéra	ochrana před negativními jevy (drogy, kouření, alkohol) EGS - život v rámci EU, poznávací exkurze (Viedeň, Berlín, Drážďany ...) Z - země, kde se mluví německy - cestování, zeměpisné poznatky IVT - vyhledávání informací, elektronická pošta D - slavné osobnosti OV - vhodné chování v různých situacích, telefonování, sebepoznání, sebehodnocení, charakteristika a hodnocení ostatních VV - drobné projekty- pozvánka, reklama, - práce s obrazovým materiálem (fotografie, ilustrace) AJ - využití podobnosti slovní zásoby B - správná životospráva	

své zkušenosti používá při odhadu výslovnosti nových slov - vede jednoduchou komunikaci v běžných životních situacích - jednoduše vyjádří radost, omluvu, prosbu, poděkování, blahopřání, umí přijmout a odmítnout pozvání - orientuje se v základních reáliích a srovnává je s reáliemi vlastní země - vyplní formulář, dotazník - napíše osobní e-mail - napíše pohlednici či krátký osobní dopis - sestaví jednoduchý popis, charakteristiku - napíše pozvánku - sestaví vyprávění	- svátky a dárky - víkend a volný čas - nakupování - komunikace - cestování - peníze - životní situace - německy mluvící země Gramatické kategorie: - perfektum - vedlejší věty s weil, dass, wenn, nepřímé otázky - užití předložek se 3. a 4. p. - předložky se 3.pádem, se 4.pádem - tranzitivní a intransitivní slovesa - neurčitá zájmena - konjunktiv II a věty podmínkové		

	- zvrtná slovesa - slovesné vazby a zájmenná příslovce - préteritum modálních sloves - pozice předmětů ve větě - souř. spojky - přídavná jména v přívlastku - stupňování a srovnávání příd. jmen a příslovcí - trpný rod – přít. čas- zeměpisné předložky a předložky pro orientaci ve městě, sloveso lassen		

Třída: septima - oktáva

Hodinová dotace : 3 hodiny týdně

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazba a přesuny	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: - vyslovuje s jistotou správně většinu německých hlásek a své zkušenosti používá při odhadu výslovnosti nových slov	Komunikativní složka: - základní realie německy mluvících zemí - práce s autentickým materiálem (časopis,	MKV - zvyky a obyčeje, život v EU OSV – komunikace, práce v týmu,	

- vede s jistotou komunikaci v běžných životních situacích - porozumí informacím z přiměřeně složitého textu - orientuje se v základních reáliích německy mluvících zemí a České republiky - souvisle reprodukuje čtený i slyšený text - odhadne význam některých slov - reaguje na otázky a s jistotou je vytváří - vyjadřuje a vysvětluje svá mínění a názory - účastní se diskuze - vyjádří svá přání a domněnky - zdůvodní své plány a sny - shrne informace i z více zdrojů - souvisle popíše nějakou událost - napíše charakteristiku, inzerát, životopis, podrobné vyprávění a popis, formální dopis, článek do časopisu, recenzi filmu/knihy, jednoduchou úvahu	video, prospekt, internet) - volná reprodukce slyšeného a čteného textu - vyjádření pocitů, emocí, plánů a přání - jazykový projev v minulém čase (ústní i písemný) - rozšiřování slovní zásoby čtením Tematické okruhy: - zábava - životní příběhy - nemoci a zdraví - cizí jazyky - práce, zaměstnání, brigáda - služby - bydlení - přátelé a známí, mezilidské vztahy, obyčeje - technika, výrobky – potíže a reklamace - problémy a jejich řešení	MDV - vyprávění, formulace mluveného projevu, sdělovací prostředky jako zdroj informací AJ - využití podobnosti slovní zásoby OV - sebepoznání, sebehodnocení, charakteristika a hodnocení ostatních VV - práce s obrazovým materiálem (fotografie, ilustrace) Z - cestování, zeměpisné poznatky, státy, příslušníci národů EGS Evropa a svět nás zajímá, globalizace jako světový problém EV -ochrana životního prostředí	

- idoly a osobnosti
- politika a německá historie po r.1945
- má vlast, Praha, Německo
- moje četba a významní něm. spisovatelé

Gramatické kategorie:

- vedlejší věty s obwohl, wenn x als, damit, falls, věty práci
- vztažná zájmena a vztažné věty
- další souřad. spojky
- podvojně spojky, vč. je-desto
- plusquamperfektum a věty časové
- genitiv
- infinitiv s zu
- VV s um zu, statt zu a ohne zu
- věty s als ob, als dass
- slabé skloňování podstatných jmen
- zpodstatnělá přídavná jména

	- některé předložky se 2. pádem- préteritum všech sloves- přičestí přítomné- trpný rod průběhový a stavový, v minulém čase- budoucí čas- automatizace, prohlubování a upevňování osvojených gramatických struktur.		

Volitelný předmět: Volitelná němčina

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Volitelná němčina patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je určen pro žáky 3. – 4. ročníku čtyřletého a 7. – 8. ročníku osmiletého gymnázia. Je vyučován v rozsahu dvou hodin týdně.

Vzdělávání navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v prvním a druhém ročníku gymnázia (v odpovídajících ročnících víceletého gymnázia), rovnajících se úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce a směřujících k dosažení úrovně B1 až B2. Talentovaní studenti mohou dosáhnout úrovně B2 a připravit se k mezinárodním zkouškám.

Předmět je vyučován podle učebnic akreditovaných MŠMT, např. **HORSTMANN, G., KAIER, A.: Maturitní témata v němčině nově (Fraus) nebo JUSTOVÁ, H.: Němčina v kostce pro SŠ, JUSTOVÁ, H.: Konverzace a reálie (Fragment)**. Další pomocné materiály jsou připravovány a průběžně aktualizovány jednotlivými vyučujícími. Předmět je zaměřen na rozvoj samostatného i interaktivního projevu, k rozšíření a upevnění slovní zásoby k jednotlivým tématům, k rozvoji komunikačních dovedností (mluvní cvičení, rozhovory, standardní situace, společné diskuse o problému), k formulování a obhajování vlastního názoru na problémy, na práci s krátkými tematicky zaměřenými texty, práci s obrazovým materiálem (popis a porovnávání obrázků) a reálie.

Učitel na žáka působí tak, aby německý jazyk vnímal jako komunikační prostředek, který mu umožňuje interakci s okolním světem, vede k vytváření všeobecného kulturního přehledu o zemích, ve kterých je němčina rodným jazykem, a tím napomáhá k respektu a toleranci odlišných kultur. Učitel dbá na to, aby byly rozvíjeny všechny stránky jazyka, používá autentické materiály a dává prostor k vlastnímu ústnímu a písemnému vyjádření žáka. Dbá na správné používání jazykových prostředků (výslovnost, pravopis, gramatické a lexikální jevy). Podporuje u žáka samostudium, které vede k celoživotnímu zájmu o německý jazyk.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení klíčových kompetencí používá učitel tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

Zadává žákům samostatné úkoly

Průběžně hodnotí práci žáků

Zadává práci s různými zdroji (mapy, slovníky, Internet, obrázky, grafy či schémata)

Učí žáky pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

Vytváří praktické problémové úlohy a jazykové situace

Kompetence komunikativní

Učitel:

Rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a vyjádřit své názory a myšlenky

Využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

Zařazuje do hodin týmovou a skupinovou práci

Kompetence občanské

Učitel:

Zadává referáty, mluvní a písemné projevy tak, aby žáci museli formulovat své názory a postoje, hájit své zájmy, sledovat dění ve škole, v místě bydliště a ve světě

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

Zadává takové úkoly, aby žáka motivoval k samostatnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

Vede žáka k aktivnímu přístupu

Učí žáka rozpoznat své silné a slabé stránky

Učí žáka zadávat si postupné cíle a vést ho k autoevaluaci

Třída: septima - oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<u>Čtení</u> Žák: • Vyhledá informace v textu kratšího i delšího rozsahu • Vybere správnou odpověď z více možností • Vloží do textu či zařadí vyňaté věty či odstavce • Najde v delším textu odpovědi na otázky • Samostatně pracuje s učebnicí a dalšími materiály a zdroji. Odhadne význam neznámých výrazů z kontextu • Pracuje s výkladovým a překladovým slovníkem <u>Poslech</u> Žák: • Postihne detailní informace • Vybere správnou odpověď z více možností • Doplní konkrétní informaci • Pochopí hlavní myšlenku • Pochopí záměr, názor,	<u>Tematické okruhy:</u> • Lebenslauf • Zukunftspläne • Freizeit und Hobbys • Familie und Verwandtschaft • Wohnort • Wohnen • Ferien-Reisen-Abenteuer • Kleidung und Mode • Einkaufen • Fitness • Sport • Schule • Wetter • Essen und Trinken • Kultur und Kunst • Umweltschutz • Briefe • Dienstleistungen • Prag • Tschechische Republik • Sucht und Abhängigkeit • Werbung und Konsum • Neue Medien • Deutsche Schriftsteller,	<u>Průřezové téma 6.2</u> Globální problémy Žijeme v Evropě <u>Průřezové téma 6.3</u> Spolupráce mezi lidmi <u>Průřezové téma 6.5</u> Mediální produkty a jejich významy <u>Přesahy:</u> Z, D, literatura, ZSV, VV, HV	

postoj mluvčích • Postihne hlavní body • Pracuje s vlastními poznámkami zaznamenanými při poslechu <u>Ústní projev</u> Žák: • Zjistí, předá, ověří a potvrdí informace • Zahájí, udrží a ukončí rozhovor • Diskutuje o problému • Shrne závěry diskuse • Komentuje a posoudí názor, klady, zápory • Klade otázky (i doplňující) a reaguje na ně • Reaguje na vzniklý problém a podá k němu vysvětlení • Uvede důvody ke stížnosti • Poskytne o sobě dostatečné informace • Popíše obrázek, porovná dva obrázky • Dokáže krátce samostatně pohovořit na dané téma	meine Lektüre • Bewerbung • Junge Leute im heutigen Europa • Aktuelle Probleme • Unsere Region • Feste und Bräuche interkulturell • Geschichte Deutschlands Reálie: Podrobné informace o České republice, Praze, Trutnovu Svátky a tradice Literatura: Práce s literárními úryvky		

Volitelný předmět: Německá konverzace

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Německá konverzace patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je určen pro žáky 4. ročníku čtyřletého a 8 ročníku osmiletého gymnázia. Je vyučován v rozsahu dvou hodin týdně.

Vzdělávání navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v prvním, druhém a třetím ročníku gymnázia (v odpovídajících ročnících víceletého gymnázia), rovnajících se úrovni A2 až B1 podle Společného evropského referenčního rámce, a směřujících k dosažení úrovně B1 až B2. Talentovaní studenti mohou dosáhnout úrovně B2 a připravit se k mezinárodním zkouškám. Materiály jsou připravovány a průběžně aktualizovány vyučujícími.

Předmět připravuje studenty k ústní části státní maturity, popř. i k profilové části. Je zaměřen na rozvoj samostatného ústního projevu i interakce. Náplní je řešení běžných situací každodenního života, rozšíření a upevnění slovní zásoby, osvojení frází a obrátů, práce s obrazovým materiálem. Učitel na žáka působí tak, aby německý jazyk vnímal jako komunikační prostředek, který mu umožňuje interakci s okolním světem, vede k vytváření všeobecného kulturního přehledu o zemích, ve kterých je němčina úředním jazykem, a tím napomáhá k respektu a toleranci odlišných kultur. Učitel dbá na to, aby byly rozvíjeny všechny stránky jazyka, používá autentické materiály a dává prostor k vlastnímu vyjádření žáka. Dbá na správné používání jazykových prostředků (výslovnost, gramatické a lexikální jevy). Podporuje u žáka samostudium, které vede k celoživotnímu zájmu o německý jazyk.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení klíčových kompetencí používá učitel tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

Zadáva žákům samostatné úkoly

Vede žáka k vystupování před kolektivem a k prezentaci svého názoru v cizím jazyce

Vytváří metodami a formami práce prostor pro týmovou práci, vede žáky k tomu, aby komunikovali mezi sebou v cizím jazyce

Přibližuje mentalitu a zvyky německy mluvících lidí

Rozšiřuje kulturní přehled žáka

Průběžně hodnotí práci žáků

Zadává práci s různými zdroji (mapy, slovníky, výkladové slovníky, Internet)
Učí žáky pracovat s chybou, vytváří prostor pro diskusi
Předkládá žákům vhodné problémy a nechá je řešit samostatně nebo ve skupině

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

Vytváří praktické problémové úlohy a jazykové situace, ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se mohou studenti setkat v praktickém životě, je požadována zřetelná argumentace

Kompetence komunikativní

Učitel:

Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu.

Rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a vyjádřit své názory a myšlenky, vede ke komunikaci s rodilými mluvčími, žáci dostávají příležitost komunikovat v cizím jazyce prostřednictvím exkurzí

Využívá moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

Zařazuje do hodin týmovou a skupinovou práci, členěním do skupin napříč ročníkem při konverzaci a výměnném pobytu je poskytována žákům možnost setkávání a spolupráce s různými lidmi

Kompetence občanské

Učitel:

Zadává referáty, mluvní projevy tak, aby žáci museli formulovat své názory a postoje, hájit své zájmy, sledovat dění ve škole, v místě bydliště a ve světě

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

Zadává takové úkoly, aby žáka motivoval k samostatnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
 Vede žáka k aktivnímu přístupu
 Učí žáka rozpoznat své silné a slabé stránky.
 Učí žáka zadávat si postupné cíle a vést ho k autoevaluaci

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
<u>Ústní projev</u> Žák: Zjistí, předá, ověří a potvrdí informace Zahájí, udrží a ukončí rozhovor Diskutuje o problému Shrne závěry diskuse Vyjádří svůj názor Obhájí nebo vyvrátí názor argumentem Klade otázky (i doplňující) a reaguje na ně Reaguje na vzniklý problém a podá k němu vysvětlení Uvede důvody ke stížnosti Uvede klady a zápory Poskytne o sobě dostatečné informace Popíše obrázek, porovná dva obrázky	<u>Tematické okruhy:</u> Wohnen, Hilfe im Haushalt Essen, Im Restaurant Gesundheit, Lebensweise Schule, Unterricht Einkaufen Kultur Sport Kleidung und Mode Hobbys und Freizeit Medien Reisen, Verkehrsmittel Süchte und Abhängigkeit Feste und Bräuche Charakteristik, bekannte Persönlichkeiten Umweltschutz Politik Technik, Massenmedie im 21. Jh.	<u>Průřezové téma 6.2</u> Globální problémy Žijeme v Evropě <u>Průřezové téma 6.3</u> Spolupráce mezi lidmi <u>Průřezové téma 6.5</u> Mediální produkty a jejich významy <u>Přesahy:</u> Z, D, Literatura, ZSV (porovnání školství, život cizinců v hostitelské zemi), VV, HV (významné osobnosti – skladatelé, spisovatelé) AJ – podobnosti germánských jazyků -anglikanismy a amerikanismy	

Samostatně rozvine rozhovor Samost. hovoří o tématu Řadí informace logicky Porozumí i obsahově složitějším projevům, pokud odpovídají jeho stupni jazykových i odborných znalostí Dokáže sledovat výměnu názorů Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického projevu, postihne hlavní informace Volí optimální jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci, způsobu komunikace a komunikačnímu médiu		IVT – vyhledávání informací na německých webových stránkách -media 21. století Bi – ochrana životního prostředí -extremní přírodní jevy	

Předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět *Francouzský jazyk* vychází z doplňujícího vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Je určen žákům kvinty až oktávy osmiletého gymnázia, a to v rozsahu 4 hodiny týdně v kvintě a pro zbylé ročníky 3 hodiny týdně. Výuka francouzského jazyka navazuje na výuku českého jazyka a prvního cizího jazyka a její učivo se prolíná se zeměpisem a občanskou výchovou.

Výuka francouzštiny probíhá v učebně, která je vybavena moderní technikou napomáhající výuce. Výuka je vedena ve skupinách, probíhá převážně ve francouzštině, je vedena podle učebnice Connexions, s důrazem na získání všech výstupních dovedností – receptivních, produktivních a interaktivních. Žáci mají k dispozici kromě učebnice i pracovní sešit, který obsahuje vlastní CD, a proto mohou využít poslechová cvičení k domácí přípravě. Kromě učebnic jsou žákům k dispozici i audionahrávky k učebnicím, dále doplňková gramatická cvičení, videonahrávky, mapy, francouzské časopisy, které si mohou předplatit, dále videonahrávky, on-line cvičení na internetu a další obrazový materiál. Žáci získají dovednosti pracovat se slovníkem a to i v jeho internetové podobě. Dále se seznámí s odlišnostmi při psaní na počítači.

Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky má být v případě dalšího cizího jazyka dosaženo v oktávě a čtvrtém ročníku jazykové úrovně typu A2/B1 „Rozumí hlavním myšlenkám promluvy o běžných tématech i krátkému vyprávění, jednoduchým zprávám a návodům, umí vytřídit jednoduché informace a reagovat na rady a příkazy. Žák dostatečně rozumí textům vztahujícím se tematicky k jeho prostředí a běžné přátelské korespondenci, orientuje se v textu dopisů, prospektů, oficiálních dokumentů, umí vyhledávat informace, rozumí návodům, odhadne smysl neznámých slov. Umí reagovat v každodenních situacích, vhodně používat ustálených spojení ve společenském i písemném styku, zvládne telefonický rozhovor, ovládá složité gramatické jevy, umí je použít a nalézt český ekvivalent.“

V předmětu Francouzský jazyk jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- Zadává samostatné práce a tím vede žáka k tomu, aby samostatně vyhledával a třídil informace z různých zdrojů (internet, časopisy, knihy, učebnice)
- Vybírá vhodné tematické celky a tím vede žáky k osvojení důležitých poznatků, vhodných pro samostatnou komunikaci v cizím jazyce
- Dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která napomáhá k osvojení správných učebních návyků a osvojení slovní zásoby
- Pomáhá žákům pochopit systém francouzské gramatiky, postupně zařazuje další jevy
- Zařazuje do hodiny skupinovou či samostatnou práci, která obsahuje různé výstupy
- Hodnotí práci žáků a napomáhá rozvíjet jejich vlastní kritický postoj k práci
- Zařazuje do hodin cvičení, která rozvíjí jednotlivé dovednosti žáka – poslech či čtení s porozuměním, písemný či ústní projev, atd.

Žák:

- Je motivován k naučení se výrazů prostřednictvím projektů a exkurzí
- Pracuje s portfoliem, kde hodnotí své výkony, uvědomuje si vlastní pokrok

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- Vytváří modelové situace, ve kterých se může žák ve skutečném světě ocitnout, podněcuje k využití fantazie, intuice a kreativity při jejich řešení
- Vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáka řešit problémy pomocí situačních rozhovorů a her

Žák:

- Umí vyjádřit souhlas či nesouhlas s názorem ostatních při kolektivní práci
- Uplatňuje získané dovednosti
- Zpracuje projekt, který sám naplánoval, připravil a ve kterém využil svých znalostí a dovedností v cizím jazyce
- Pracuje týmově, hodnotí a prezentuje svoji práci
- Pojmenuje problém, určí postu jeho řešení a najde spolupracovníky a společně problém řeší

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Zadává projekty a prezentaci a tím rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- Nacvičuje s žákem strukturu psaných a mluvených projevů
- Podporuje vystupování žáka před kolektivem a při praktické komunikaci s rodilými mluvčími

Žák:

- Na základě získaných dovedností písemně i ústně komunikuje v cizím jazyce
- Formuluje a vyjádří své myšlenky tak, aby mu partner porozuměl
- Rozšiřuje souslovní zásobu
- Zlepšuje svou schopnost reagovat na projevy
- Umí stručně informovat o určité události, obhajuje svá stanoviska, argumentuje
- Využívá získané znalosti a dovednosti v různých monologických a dialogických cvičeních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Zařazuje do hodin kooperativní vyučování a skupinovou práci, při které si žák procvičuje osvojené jazykové prostředky a nacvičuje hraní rolí
- Podporuje zadáváním týmové práce žáky k respektování schopností a potřeb ostatních, podporuje aktivitu žáků, ochotu při řešení problému

Žák:

- Respektuje cizí názor a role při týmové práci
- Prezentuje a obhajuje své myšlenky při skupinové práci
- Hodnotí a srovnává sebe i ostatní

Kompetence občanské

Učitel:

- Sledováním aktuálního dění ve frankofonních zemích podporuje zájem žáků o události a vytváří v žácích pocit občanské zodpovědnosti

Žák:

- Je schopen na základě získaných dovedností komunikovat o jednotlivých společenských jevech a událostech

Kompetence pracovní

Učitel:

- Zadáváním práce vede žáky k systematičnosti
- Stálou hodnotící podporou a pozitivním přístupem pomáhá zvyšovat sebevědomí žáka k ústní komunikaci v cizím jazyce
- Vede žáka k organizování dlouhodobých úkolů a jejich plánování
- Napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie

- Formuje žákovy pracovní návyky

Žák :

- Pracuje se slovníkem, mapou, plánem, grafem apod.
- Prezentuje výsledky své práce a práce skupiny
- Pracuje s počítačem, internetem
- Pracuje ve dvojici, ve skupině, v týmu
- Vyhledává informace, materiály potřebné pro domácí úkoly, pro práci v hodinách, na projektu apod.
- Dodržuje řád učebny, bezpečnostní zásady při používání techniky, médií
- Hodnotí svou práci i práci skupiny

Třída: kvinta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• Ovládá dostatečnou slovní zásobu k tématu rodina • Popíše místo • Vyjádří intenzitu děje	Prázdniny Popis místa Předložky před místními popisy (město, země, kontinent) Zájmenné příslovce Y Přivlastňovací zájmena Zdvojený předmět a jeho umístění ve větě Sloveso – voir Představení se, názvy členů rodiny. Rodinné vztahy, matka, otec, dcera.... Tvorba rodokmenu.	OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace	Průběžné hodnocení: slovíček rozhovorů aktivity v hodině mluvnických cvičení krátkých písemných projevů práce s krátkými texty poslechy Po každé lekci větší test 3x ročně prezentace v libovolné podobě

• Umí popsat části dne, rozfází části akce do jednotlivých etap Umí části lidského těla Dokáže charakterizovat osoby Porozumění popisu a určení člověka na základě ústního popisu. Porozumí francouzskému komiksu, sám dokáže komiks vymyslet • Napíše dopis či e-mail Práce s francouzskou e-mailovou schránkou. Orientace v textu e-mailu. Je schopen popsat a vyjádřit mezilidské vztahy, reagovat na souhlas či nesouhlas	Režim dne, části těla Vyjádření příčiny a následku Rozpoznání francouzštiny hovorové a její převedení do francouzštiny spisovné Tvorba individuálního režimu dne. Zvratná slovesa se lever, s'habiller, se coiffer..... Názvy ročních období. Slovní zásoba - popis lidského těla, charakteru člověka, nálady. Porovnávání. Komiks Četba, komunikace, vztahy mezi lidmi Konstrukce a porozumění e-mailu. Telefonický rozhovor Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Minulý čas složený – shoda příčestí minulého s podmětem Zápor – <i>ne...plus, ne...jamais, ...</i> Časové výrazy – <i>il y a, depuis, ...</i>	OSV – sebezpoznání, sebepojetí, komunikace MV – tvorba mediálního sdělení OSV - sebezpoznání a sebepojetí, komunikace OSV - sebezpoznání a sebepojetí, komunikace	Prezentace – vlastní rodiny a rodiny své budoucí

Napíše e-mail, porozumí e-mailu, dopisu Umí vyjádřit situace, děje v minulém čase Umí použít budoucí čas, je schopen mluvit o své budoucnosti Volbou vhodných sloves popíše své pocity, vyjádří svá přání Ovládá slovní zásobu v oblasti počasí, rozumí předpovědi počasí	Já a má budoucnost Budoucí čas jednoduchý – tvorba, použití Časové výrazy- en, dans. Konjunktiv přítomný - tvorba a použití Počasí. Pět smyslů a vyjádření pocitů	OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace MV – tvorba mediálního sdělení OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace	Prezentace – popis dne, týdne Prezentace - lidské tělo Prezentace – moje budoucnost, budoucnost světa

		VMEGS - obj. Evr. MKV - multikulturalita	

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Umí použít minulý čas složený - le passé composé a imperfektum v souvislosti s každodenními činnostmi Je schopen rozeznat hovorový a formální jazyk Rozlišování rodu přídavných jmen. Určování koncovek. Přetváření ženského rodu na mužský a obráceně u nepravidelných přídavných jmen. Místo přídavných jmen ve větě a použití samostatných přivlastňovacích zájmen Porozumí fr. písním Seznámí se s minulým časem L'imparfait Rozliší rod přídavných jmen	Každodenní život Minulý čas složený-le passé composé. Imperfektum – tvorba a použití Názvy každodenních činností. Popis týdenního programu. Převod textu do minulého času. Rod a číslo přídavných jmen Umístění přídavných jmen Domácí spotřebiče. Činnosti týkající se prací v domácnosti. Názvy místností, názvy částí domu, nábytku. Přivlastňovací zájmena samostatná Francouzské písničky	OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace MKV – multikulturalita OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace	Průběžné hodnocení: slovíček rozhovorů aktivity v hodině mluvnických cvičení krátkých písemných projevů práce s krátkými texty poslechy Po každé lekci větší test 3x ročně prezentace v libovolné podobě Prezentace – muzika a kultura Francie a ČR

podle koncovek Zná zájmena přivlastňovací a umí je správně použít Rozumí reklamním spotům, letákům Umí sám vytvořit reklamní leták Dokáže stupňovat přídavná jména Orientuje se ve slovní zásobě v oboru reklamy Umí používat v běžné konverzaci, v psaném textu zápor - ne plus, ne jamais Porovnává na základě zadaných informací dvě různá města, lidi, ... Umí používat předložky pojící se s časem Vyjádří minulost Umí vyjádřit, jak často se něco děje a pomocí přídavných jmen vyjádření atmosféry a charakteru prostředí Popíše dopravní prostředky – jejich vývoj	Umění Kladení otázek – inverze, složená forma, ... Výrazy pour que, afin que. Druhy umění, jejich popis Konjunktiv Blízká minulost, budoucnost, přítomnost Tvoření podstatných jmen a určování jejich rodu Reklama Stupňování přídavných jmen. Zápor - ne plus, ne jamais. Tvoření záporu. Stupňování přídavných jmen Předložky depuis, il y a, pendant, dans, en, jusqu'à....Odpověď na otázku kdy se to stalo... Věty s předložkami.	OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace VMEGS - obj. Evr. MV - tvorba med. sdělení OSV - sebezpoznání a sebezpojetí, komunikace	Prezentace můj dům Prezentace kulturní zážitek Prezentace reklama

Upevní si znalost minulých časů a přidá znalost času předminulého- osvojí si souslednost dějů Seznámí se s úryvky francouzské literatury Porozumí textu týkajícího se výstavby domu, města Vyjádří nespokojenost Orientuje se v slovní zásobě z oblasti architektury Umí použít dvojité zájmena – Les doubles pronoms Umí sepsat inzerát Umí vyjádřit děje v minulosti Popíše prostředí v minulosti Orientuje se v čase	Cestování Opakování minulých časů. Správné použití všech tří časů. Shoda přičestí minulého v rodě a čísle Přídavné jméno – même Příslovce času a místa – toujours, souvent, chaque jour, demain, de temps en temps, parfois.... Diskriminace a rasismus Předminulý čas – plus-que-parfait – tvorba, použití Použití ostatních minulých časů Přechodník Přídavné jméno - tout Zájmena stojící samostatně Příslovce času, časová následnost Plánování-plány Vyjádření účelu, cíle, nespokojenosti Bydlení, výstavba města Pronajmout si byt, dům	MV - tvorba med. sdělení OSV - sebezpoznání a sebezpojetí,	Prezentace – cestování, jakými dopravními prostředky, v létě či zimě (výhody a nevýhody) Prezentace – rasismus ve Francii a v Čechách

	Dvojí zájmena(pokračování) Dopravní prostředky Nemovitosti(architektura) Bydlení na venkově či na vesnici Cestování Opakování a správné použití minulých časů Shoda přičestí minulého v rodě a čísle Příslovce místa a času	komunikace multikulturalita	Prezentace – bydlení na venkově, ve městě(výhody a nevýhody)

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Umí používat všechny minulé časy Vyjádří své citové rozpoložení Vyjádří četnost Porozumí rámcově literárnímu textu • Porozumí složitějším	Četba Předminulý čas Orientování se v čase Vyjádření radosti a rozčilení	OSV – sebepoznání a sebepojetí VMEGS-obj. EVR. Ekologie - město	

informacím o výstavbě a uspořádání města • Dokáže si pronajmout byt • Vyjádří nesouhlas a rozhořčení • Porozumí zkráceným zákazům a příkazům • Vyjádří své pocity na základě uměleckého díla • Mluví o pravidlech slušného chování ve společnosti	Výstavba a bydlení Porozumění architektonické plánu, vyjádření nesouhlasu, bydlení Pokyny příkazy zákazy, pravidla slušného chování Sloveso manquer, rozkazovací způsob v zákazech a pokynech Vyjádření dojmu, reakce na umělecké dílo Použití konjunktivu Dvojitá zájmena	MV-Tvorba mediálního sdělení VMEGS – obj. Evr. MV – Tvorba mediálního sdělení MV – Tvorba mediálního sdělení OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace	

			MV – Tvorba mediálního sdělení

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Vyjádří příčinu a následek Rozumí a umí reagovat na novinový článek Umí vyjádřit svůj souhlas a nesouhlas s druhou osobou Žák je sám schopen vymyslet program dne zaměřeného na ekologii Vyjádří hlavní humanitární problémy, vyjádří lítost, umí vyjádřit podmíněná souvětí Vyjadřuje svoje názory na oblečení a moderní	Ekologie Porozumění novinovým článkům Výrazy s ekologickou tematikou-globální problémy Trpný rod Spojky parce-que, comme, puisque, ... Slovesa servir à, profiter de Týden mobility Humanitární společnost Podmiňovací způsob Podmínkové věty	MV – Tvorba mediálního sdělení MKV - multikulturalita	Projekt – den ekologie Projekt – založení humanitární organizace

značky • Domluví se v obchodě • Komentuje nákup přítele, přítelkyně • Vyjádří překvapení a svůj názor, • Svůj názor si obhájí • Porozumí výměně názorů mezi jinými osobami • Vyjádří se o současném světě a konzumní společnosti	Móda a značky Souhlas, nesouhlas, ukazovací a tázací zájmena Konzumní společnost Slovní spojení používaná v mluvních projevech i v projevech písemných – en fait, en effet, de plus, par ailleurs, en raison de, avoir beau, ... Slovní zásoba – konzumní společnost Nakupování, základní potřeby pro život, životní styl ve Francii a v ČR (rozdíly) Opakování časů – přítomného, minulého, předminulého imperfekta, imperfekta, podmiňovacího způsobu – podmínkových vět. Francie – hrdost, realie, politický systém Česká republika – vznik, realie, politický systém	MKV - multikulturalita MKV – multikulturalita VMEGS – obj. Evr. OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace	Projekt – módní přehlídka Projekt – internetová komunikace (mezi žáky, učitelem a žáky, popř. s partnerskou školou na téma zaměstnání) Projekt – Presentace – sestaví vlastní žebříček hodnot a obhajuje vlastní názory a argumenty před ostatními

	Podmiňovací způsob minulý u pravidelných i nepravidelných sloves Podmínkové věty – podmínka neskutečná v minulosti Passé simple – tvoření, použití, nejznámější tvary		Opakující test – ověřující znalosti z různých časů a slovní zásoby z předchozích tematických celků Prezentace – regionů Francie (jednotlivé regiony – pouze základní informace, poloha), práce s mapou Francie Prezentace – regionů České republiky – zákl. informace, práce s mapou ČR

Volitelný předmět: Volitelná francouzština

Charakteristika předmětu:

Předmět je nadstavbou vyučovacích hodin francouzského jazyka a je dvouletý. Jedná se o rozšiřující náplň, která vychází z již nabytých znalostí. Získané dovednosti a kompetence dále rozšiřuje, prohlubuje a zvláštní důraz je věnovaný samostatnému projevu žáka. Studenti zde pracují samostatněji a interakce je běžnou součástí výukového programu. Náplní předmětu jsou na jedné straně situace z každodenního života, ale také společenská témata a současné problémy společnosti a v neposlední řadě i francouzské realie. Témata jsou rozvíjena po stránce slovní a frazeologické a přinášejí další poznatky o francouzské společnosti. Témata jsou průběžně aktualizována. Nedílnou součástí výukových jednotek jsou autentické poslechy, které studentům umožní se připravit na reálné situace a rozvíjejí jejich schopnost porozumění. Úroveň lingvistických, gramatických a fonologických kompetencí je dána úrovní mezinárodních zkoušek DELF B1-B2.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

zvyšuje se motivace studentů, aby samostatně zlepšovali svoje schopnosti komunikovat v cizím jazyce, aby se efektivněji učili a pracovali při výuce a sami si volili vhodné strategie prohlubování a rozšiřování svých znalostí. Student si zde nacvičuje a osvojuje postupy, je mu pomáháno ze strany pedagoga, ale zároveň se stává více autonomní. Rozvíjí svoje jazykové zkušenosti, osvojuje si strategie porozumění psanému i mluvenému slovu, rozšiřuje schopnosti svého vyjadřování v ústním i písemném projevu. Dále se učí rozlišovat různé úrovně jazykového vyjadřování od hovorových výrazů až po oficiální jednání a sám volí strategii vyjadřování odpovídající dané situaci. Je schopen nejen vyjádřit svůj názor, ale také vhodně argumentovat.

Kompetence k řešení problémů:

student je schopen porozumět problému, situaci, informaci, nalézt podstatné informace, vhodně na ně reagovat a nelézt řešení. Rozvíjeno je jednak globální porozumění, ale také detailní. Student rozlišuje různé typy projevu a volí odpovídající strategie, ať už se jedná o text či projev informativní, argumentační, literární apod. Orientuje se v prostředí a běžných životních situacích cizí země, jako je například cestování, studium, hledání zaměstnání, systém školství, politický život apod. Cílem je, aby postupoval samostatně, s minimální pomocí a stával se čím dál samostatnějším uživatelem cizího jazyka.

Kompetence sociokulturní:

Zde je již na vyšší úrovni rozvíjena schopnost nejenom komunikovat v cizím prostředí, ale také porozumět jeho specifikám a zvláštnostem. Důraz je kladen na porozumění, znalost prostředí a s ní související schopnost cizí prostředí citlivě vnímat a pohybovat se v něm, byť pouze

v autentických textech, audio či video nahrávkách. S rozvíjením sociokulturních kompetencí souvisí větší otevřenost a pružnost studentů, vyšší míra tolerance a snášenlivosti. Nedílnou součástí je uvědomění si vlastní kultury, její důležitosti ve vztahu k okolnímu světu a jistá míra vlastní ceny a sebevědomí.

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Vyprávět minulé děje a události, správně pokládat otázky na situace, které proběhly v minulosti, mluvit o svých záměrech a plánech, vyjádřit cíl, vyprávět film a popsat televizní vysílání, zeptat se na osobní informace	Opakování minulých časů, výrazy určující orientaci v čase, tázací zájmena, zdvojnásobení – ce que, ce qui, zájmeno tout, výrazy pro vyjádření cíle, afin/pour de, que	Svět médií, internet v životě mladých, město Lyon, hodnocení vlastní čtvrti	Realizace návrhu vlastních internetových stránek o městské čtvrti
Porozumět a sestavit životopis, vyprávět důležité momenty svého života, vyjádřit svůj názor na minulou událost, či zkušenost, uvést datum nebo období, charakterizovat určité období, vyjádřit pocity, porovnat minulost a současnost.	Passé composé .- pokračování, Aussi/non plus, zájmeno y, příslovce encore, jamais, avant apres...., trpný rod, zvrtné sloveso v infinitivu	Slavné osobnosti a umělecký život, Toulouse – Lautrec, oslavy a svátky	Připravit vědomostní soutěž o slavných osobnostech pro ostatní studenty.
Mluvit o změnách – fyzických i psychických, mluvit o změnách společenských pracovat s informativním textem – životopisy, články, vyprávění, texty o historii	Imperfektum – rozšíření, příslovce intenzity, časové příslovce, ukazovací zájmena, přídavná jména s dvojitým významem, přítomný subjontif	Historie – gálové, různá období – šedesátá, sedmdesátá, osmdesátá léta	Popsat vymyšlenou civilizaci
Přesně popsat předměty, doporučit a přesvědčit, formulovat zákazy, rozbor reklamy, porozumět záměru reklamy	Rozkazovací způsob, zájmena přímá a nepřímá, použití předložek, zájmena en a y v rozk. způsobu, rozkaz u zvrtných sloves	Reklama, módní značky a mladí lidé	Vytvořit reklamní spot

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Vyprávění textu, příběhu, události, přímá řeč a dialogy a rozhovory, strukturovat a sestavit ústní a písemné vyprávění, reagovat na vyprávění Mluvit o budoucnosti, požádat a dát nějakou radu, mluvit o problémech životního prostředí, představit si svou budoucnost, určit si priority, vyjádřit přání Popis charakteru, vyjádřit pocity a city, vysvětlit problémy a požádat o radu. Předat sdělení druhé osoby Vyjádřit rozpor, nespokojenost, rodinné situace, ospravedlnit se a argumentovat, vyjádřit rozčilení a mluvit o tom, co nám vadí, popsat umístění v prostoru a pohyb, vysvětlit, jak se dělá nějaká činnost - návod	Přítomný, oba minulé časy, příslovce, vazba etre en train, přivlastňovací zájmena, neurčitá zájmena, časové předložky Budoucí čas, vyjádřit pochybnost, vyjádřit příčinu a následek, vyjádřit přání, Si podmínkové Vztažná zájmena, podmiňovací způsob, výrazy na vyjádření podmínky, použití konjunktivu po výrazech vyjadřující názor, si – pokračování Opisné věty, přičestí přítomné, sans + infinitiv, přechodník, řeč přímá a nepřímá	Francouzské legendy a pověsti, české legendy a pověsti Ekologie a ochrana životního prostředí Paříž a její poklady Frankofonie	Napsat vlastní příběh, představit ho ostatním a vybrat nejlepší Vytvořit „návod“ jak se chovat v budoucnosti Napsat mini- divadelní hru, vybrat kostýmy a převleky a hru zahrát. Výjevy z rodinného života

Předmět: Francouzská konverzace

Charakteristika předmětu:

Náplní předmětu je příprava na úspěšné složení maturitní zkoušky z francouzského jazyka. Postupně jsou probírána jednotlivá témata a konverzační okruhy. Studenti mají dostatek prostoru pro vlastní vyjádření a zlepšují svoje mluvnické dovednosti. Je systematicky probírána slovní zásoba a pozornost je také věnována ucelenému shrnutí gramatiky a lexikálních dovedností. Na závěr semináře jsou studenti schopni se bez problémů vyjadřovat v široké škále situací a vyjádřit svůj názor na kulturu, politiku i osobní život. Také si rozšíří sociokulturní znalosti z prostředí francouzsky mluvících zemí.

Seminář slouží i studentům, kteří se nechtějí připravovat na maturitu, ale počítají s tím, že budou muset skládat přijímací zkoušky z druhého cizího jazyka (např. na VŠE)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

zvyšuje se motivace studentů, aby samostatně zlepšovali svoje schopnosti komunikovat v cizím jazyce, aby se efektivněji učili a pracovali při výuce a sami si volili vhodné strategie prohlubování a rozšiřování svých znalostí. Student si zde nacvičuje a osvojuje postupy, je mu pomáháno ze strany pedagoga, ale zároveň se stává více autonomní. Rozvíjí svoje jazykové zkušenosti, osvojuje si strategie porozumění psanému i mluvenému slovu, rozšiřuje schopnosti svého vyjadřování v ústním i písemném projevu. Dále se učí rozlišovat různé úrovně jazykového vyjadřování od hovorových výrazů až po oficiální jednání a sám volí strategii vyjadřování odpovídající dané situaci. Je schopen nejen vyjádřit svůj názor, ale také vhodně argumentovat.

Kompetence k řešení problémů:

student je schopen porozumět problému, situaci, informaci, nalézt podstatné informace, vhodně na ně reagovat a nelézt řešení. Rozvíjeno je jednak globální porozumění, ale také detailní. Student rozlišuje různé typy projevu a volí odpovídající strategie, ať už se jedná o text či projev informativní, argumentační, literární apod. Orientuje se v prostředí a běžných životních situacích cizí země, jako je například cestování, studium, hledání zaměstnání, systém školství, politický život apod. Cílem je, aby postupoval samostatně, s minimální pomocí a stával se čím dál samostatnějším uživatelem cizího jazyka.

Kompetence sociokulturní:

Zde je již na vyšší úrovni rozvíjena schopnost nejenom komunikovat v cizím prostředí, ale také porozumět jeho specifikám a zvláštnostem. Důraz je kladen na porozumění, znalost prostředí a s ní související schopnost cizí prostředí citlivě vnímat a pohybovat se v něm, byť pouze v autentických textech, audio či video nahrávkách. S rozvíjením sociokulturních kompetencí souvisí větší otevřenost a pružnost studentů, vyšší míra tolerance a snášenlivosti. Nedílnou součástí je uvědomění si vlastní kultury, její důležitosti ve vztahu k okolnímu světu a jistá míra vlastní ceny a sebevědomí

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• Žák je schopen hovořit o Francii a Paříži, poznává regiony, zvyky, geografii, památky	L'Hexagone Paris République tcheque	MKV - multikulturalita	prezentace: představení regionu Francie
• Hovoří o své zemi a hlavním městě, pozná nejdůležitější památky	République tcheque Prague	MKV - multikulturalita	
• Hovoří a poznává země, specifikuje problémy a pojmy, vyjadřuje vlastní stanovisko	Francophonie	MKV - multikulturalita	
• Definuje princip			Prezentace: představení

fungování, základní cíle a přínosy, výhody a nevýhody členství • Orientuje se v okolí, mluví o situaci v místě a čase, definuje problémy • Hovoří o své zemi a o odlišnostech, komentuje rozdílné zvyky • Porovnává systém zdravotnictví • Pojmenuje nemoci a problémy • Hovoří o významných odvětvích kultury, pozná osobnosti a je schopen o nich říci základní informace, vyjádří svůj názor a vztah ke kultuře, reaguje na dotazy • Vyjádří svůj názor, ptá se na názor ostatních, hovoří o problémech ve společnosti a o životním prostředí	L'union européenne Trutnov Fetes Santé Personnages celebres	MKV - multikulturalita MKV - multikulturalita MKV - multikulturalita MKV - multikulturalita	frankofonní země Prezentace: představení

Stručně popíše sestým vzdělávání ve Francii a rozdíly mezi zeměmi, pohovoří o svém vzdělání a plánech • Stručně přestaví některého významného spisovatele a jeho dílo, vyjádří svůj postoj k četbě odpovídá na dotazy. • Vyjádří, jak si představuje svůj život a svou rodinu, stručně popíše svou současnou situaci • Porozumí výměně názorů mezi jinými osobami	Environnement Systeme d´enseignement Littérature Ma future vie		významné osobnosti Prezentace – projekt na den ekologie ve městě Projekt – schema systému školství ve Francii / ideální škola Prezentace – frankofonní autor Prezentace – Mon avenir idéale – études, profession, logement, famille

Předmět: Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Uvedený vyučovací předmět patří do vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a realizuje výstupy vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk**. Další cizí jazyk je zároveň předmětem volitelným, žáci si vyberou jeden ze dvou cizích jazyků, které jsou v nabídce a pokračují v jeho výuce. Výuka je zaměřena tak, aby všichni žáci zvládli komunikativní dovednosti na úrovni B1, případně někteří podle schopností a zájmu na úrovni B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Dosažená jazyková úroveň poskytuje žákům jazykový základ pro dorozumění v rámci Evropy a světa, snižuje jejich jazykovou bariéru a přispívá ke zvýšení jejich mobility jak v osobním, tak i v pracovním životě. Žáci mají možnost poznat způsob života a národní tradice především v zemích, kde se daným jazykem mluví, a uvědomit si kořeny naší společné historie. S výukou úzce souvisí možnost prohloubení vědomí žáků o nutnosti vzájemné tolerance a komunikace mezi národy, což je náplní hodin Dalšího cizího jazyka i rozmanitých zahraničních aktivit.

Hlavní náplní výuky je vést žáky k praktickému používání jazyka při komunikaci v ústním i písemném projevu. Přitom jsou zohledňovány individuální možnosti a schopnosti žáků. Při rozvíjení dovedností se zaměřujeme na složku **receptivní** - tj. poslech a čtení s porozuměním, **produktivní** - psaní a ústní projev a **interaktivní** - jednoduchá konverzace. Ve výuce využíváme autentické texty, videonahrávky, audionahrávky mluveného projevu, žáci jsou zapojováni do projektů, učí se je připravovat, realizovat i prezentovat. Výuka probíhá v učebnách s možností použití videa, DVD a CD přehrávačů.

Jazyk se vyučuje v kvintě a sextě (4 hod. týdně) a septimě a oktávě (3 hodiny týdně) ve třídách dělených v rámci celého ročníku.

Ve výuce jsou preferovány metody týmové práce – skupinová, partnerská (při procvičování a opakování učiva, práci se slovníkem a autentickými materiály, při práci s počítačovými programy, internetem, časopisy apod.), důraz je kladen i na samostatnou práci, která zohledňuje individuální přístup. Učitel se stává řídicím a kontrolním faktorem celého výchovně vzdělávacího procesu. Frontální vyučování ustupuje do pozadí.

Součástí vyučování jsou jak vyučovací hodiny, tak i příležitostné akce - soutěže, olympiády, výstavy, filmová a divadelní představení, besedy s rodilými mluvčími, výjezdy do zahraničí, exkurze, výměnné pobyty studentů, projekty, apod.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů **průřezových témat**: Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova. Jsou integrovány do jednotlivých částí učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k efektivnímu získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy ap.);
- k osvojování slovní zásoby - pochopení slov ve vztazích - asociogramy, protiklady, aplikace anglikanismů, internacionalismů apod.;
- k učení se ve vztazích – tematicky vnímat důležité a méně důležité výrazy;
- k práci s chybou - chybu nechápat jako nedostatek, ale krok ke zlepšení;
- ke zvládnutí zdánlivě neřešitelných úkolů - např. poslech - nezpanikařit, když nerozumím;
- snažit se zareagovat, i když zcela nerozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení;
- k transferu - schopnost aplikace vědomostí nebo dovedností z jedné situace do druhé;
- k pochopení systému gramatiky - systematizace, zařazení dalších jevů do systému;
- k rozvoji dovedností a jejich využití v dalších jazycích, rozvoj jazykové paměti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky

- k uplatňování získaných dovedností, k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka;
- k orientaci v cizím jazykovém prostředí;
- k vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů;
- k uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů;
- k ověření si teoretických poznatků v praxi a aplikaci při dalších činnostech;
- ke zpracování projektů - plánování řešení, týmová práce, příprava, využití znalostí reálií;
- k využití médií, obhajobě, prezentaci výsledků své práce.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemné i ústní);
- k formulování a vyjadřování jednoduché myšlenky nebo záměru - sdělit ji tak, aby partner rozuměl;
- k rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému;
- k nácviku struktur mluvených projevů - jednoduché vyprávění, dialog;
- k nácviku písemných projevů - e-mail, vzkaz, přání, jednoduchá žádost, formulář;
- k nácviku reakcí na slyšené i psané pokyny, povely, úkoly;
- k porozumění - poslech, čtení - tříbení jazykové paměti, vyhledání základní informace ;
- k nácviku jednoduchého srozumitelného popisu situace, věci;
- k nonverbální komunikaci - mimika, gestikulace, řeč těla;
- k využití intonace, důrazu, melodie hlasu;
- ke komunikaci s lidmi z jiných zemí (při mezinárodních projektech);
- k sebevědomému vystupování při komunikaci, odbourávání bariér;

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky

- k uplatňování individuálních schopností při získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce;
- k týmové spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách;
- k respektování jiného názoru při týmové práci;
- k prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci;
- k vytváření sociálních kontaktů při realizaci projektů s žáky z cizích zemí ;
- k budování zdravého sebevědomí;
- k využití cizího jazyka jako jazyka komunikace při týmové práci;
- k sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv;
- ke vstřícnému chování vůči ostatním, využití schopností každého jednotlivce při týmové práci (individuální přístup);
- k praktické výměně zkušeností.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- k zodpovědnému plnění zadaných úkolů, zodpovědnosti za sebe sama, za skupinu, tým;
- k toleranci odlišnosti - rasové, náboženské;
- k taktnímu chování a schopnosti empatie;
- k dodržování pravidel slušného chování, respektování pravidel země, v níž jsem host;
- respektování tradic jiných národů;
- k ochraně rodinných tradic, respektování tradic v jiných rodinách, skupinách;
- k respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium;
- k hrdosti a vlastenectví;
- ke kulturnímu chování, oblékání, mluvě;
- ke vztahu a k ochraně životního prostředí;
- k poznávání problémů jiných zemí - rasismus, intolerance, násilí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky

- k účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač ap.), rozvoj vlastní tvořivosti
- k využívání cizího jazyka jako prostředku komunikace při volbě povolání;
- k práci se slovníkem (i v internetové podobě);
- k vyhledání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektech apod. a jejich vyhodnocování
- k formování pracovních návyků – profesní orientace
- k práci ve skupině, v týmu, na stanovištích;
- k práci na počítači, s internetem;
- k prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny.
- k rozvoji osobního potenciálu (příprava na mezinárodní zkoušky)
- k orientaci v prostředí rodilých mluvčích (studijní pobyty)

Třída: kvinta

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: <u>Receptivní řečové dovednosti:</u> • čte nahlas, plynule a foneticky správně, čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - rozliší hlavní a doplňující informace, pochopí hlavní myšlenku - v souvislém projevu rodilého mluvčího pochopí jeho záměr a názor - při práci s textem používá slovník, vyhledá potřebné informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi <u>Produktivní řečové dovednosti:</u> - popíše místo, cestu, věc, osobu, děj, souvisle vypráví a popíše své zážitky, pocity a reakce, vyjádří svůj názor a stanovisko bez gramatických chyb - reprodukuje méně náročný autentický text - napíše osobní dopis v požadovaném rozsahu a obsahu - vyjádří svůj názor, vlastní myšlenky, svou žádost, vyjadřuje se plynule a spontánně - při zpracování písemného projevu využívá slovník	<u>Jazykové prostředky a funkce:</u> • Fonetika • opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět • Pravopis • upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě • Gramatika • podstatná jména • přídavná jména • hodina, datum, letopočet • jednoduché slovesné časy • slovesné vazby odlišné od češtiny • vyjadřování modality • otázka a zápor • základní předložkové vazby <u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> - vyjadřování postoje, názoru a stanoviska, souhlasu a nesouhlasu - rezervace a objednávání	

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: <u>Interaktivní řečové dovednosti:</u> - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si a ověří potřebné informace, požádá o radu, o pomoc, vyjádří a obhájí svůj názor, pocity - gramaticky správně vyjádří svůj názor a diskutuje na zadané téma	- popis, vypravování - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu - vyjadřování žádostí, přání - vyjadřování rozdílů - jednoduchý návod - informace z médií <u>Tematické okruhy a komunikační situace:</u> - osobnost člověka, vlastnosti, charakter - režim dne, denní doba - svátky a tradice - město, orientace ve městě - doprava, městská	- MDV – Mediální produkty a jejich význam - MDV – Uživatelé - MDV - Účinky mediální produkce a vliv médií - OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV - Sociální komunikace - OSV - Morálka všedního dne - OSV - Spolupráce a soutěž - MKV – Psychosociální aspekty interkulturality - MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - VMEGS – Žijeme v Evropě

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák:	<u>Reálie zemí studovaného jazyka:</u> - základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky - základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR - vztahy s ČR - významné osobnosti, jejich díla a úspěchy	

Třída: sexta

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: <u>Receptivní řečové dovednosti:</u> - rozpozná téma, hlavní myšlenku, pochopí záměr mluvčího, orientační pokyny - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozliší hlavní informace - čte nahlas, plynule a foneticky správně - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při práci s textem používá slovník a internet <u>Produktivní řečové dovednosti:</u> - souvisle vypráví své zážitky, vyjádří svůj názor a stanovisko bez gramatických chyb - reprodukuje méně náročný autentický text - koncipuje text dle zadaných požadavků - vyjádří svůj názor a stanovisko, vyjádří svou žádost, vyjadřuje se plynule a spontánně - jednoduše se vyjádří k různým tématům - při zpracování písemného projevu využívá překladové slovníky <u>Interaktivní řečové dovednosti:</u> - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné	<u>Jazykové prostředky a funkce:</u> - Fonetika - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět - Pravopis - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě - Lexikologie - slovní zásoba jednotlivých tematických celků a její využití v běžných řečových situacích - Gramatika - skloňování podstatných jmen - stupňování přídavných jmen - číslovky 100-1000, letopočet - podmiňovací a rozkazovací způsob - slovesné vazby odlišné od češtiny - neurčitá zájmena a příslovce <u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> - vyjadřování postoje, názoru a stanoviska, souhlasu a nesouhlasu, emocí a postojů	- OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV – Sociální komunikace - OSV – Spolupráce a soutěž

informace, požádá o radu, o pomoc, vyjádří a obhájí svůj názor

- gramaticky správně vyjádří svůj názor a diskutuje na zadané téma, vyjádří svůj souhlasný i opačný postoj
- vyjádří, co smí, může, umí a má udělat

- popis, vypravování
- stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu, jeho reprodukce
- jednoduchá prezentace
- informace z médií
- jednoduchý návod
- recept

Tematické okruhy a komunikační situace:

- zdraví a péče o zdraví
- životní styl, tradice v porovnání s ČR
- móda, oblékání, styly oblékání
- zájmy a záliby, volný čas
- hudba a kultura
- film, televize
- sport

Reálie zemí studovaného jazyka:

- základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky
- základní informace o životě v Rusku
- významné osobnosti a jejich díla a úspěchy
- vztahy s ČR

- MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- OSV – Morálka všedního dne
- MDV – Mediální produkty a jejich význam
- MDV – Uživatelé
- MDV - Účinky mediální produkce a vliv médií
- VMEGS – Žijeme v Evropě

Třída: septima

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: <u>Receptivní řečové dovednosti:</u> - čte nahlas, plynule a foneticky správně, rozliší základní informace - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozliší hlavní i specifické informace - dokáže vyhledat základní informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při čtení dokáže, podle obsahu, rozlišit typ textu a účel čtení - při práci s textem používá slovník a internet <u>Produktivní řečové dovednosti:</u> - souvisle vypráví své zážitky, vyjádří svůj názor a stanovisko bez gramatických chyb - reprodukuje méně náročný autentický text - koncipuje text dle zadaných požadavků - jednoduše se písemně vyjádří k různým tématům (referát) - při zpracování písemného projevu využívá překladové slovníky <u>Interaktivní řečové dovednosti:</u>	<u>Jazykové prostředky a funkce:</u> - Fonetika - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět (přízvuk slovní i větný, rytmus, intonace a melodie) - Pravopis - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě - zvládnutí složitějších struktur a textových typů, grafická úprava dokumentů (dotazník, úřední dopis) - Lexikologie - tvoření slov, synonyma, antonyma, homonyma - ustálená slovní spojení - Gramatika - frázová slovesa - rozšíření slovní zásoby prací s textem - časování dalších nepravidelných sloves - přechodníky, příčestí a přídavná jména slovesná <u>Komunikativní funkce jazyka a</u>	

- domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o radu, o pomoc, vyjádří a obhájí svůj názor - gramaticky správně vyjádří svůj názor a diskutuje na zadané téma, vyjádří svůj souhlasný i opačný postoj obhájí svůj názor - bez problémů se zapojí do komunikace v hodinách - s jistou mírou sebedůvěry dokáže reagovat v běžných situacích	<u>typy textů:</u> - podrobný životopis, popis, úvaha - jednoduchá prezentace - informace z médií - formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor <u>Tematické okruhy a komunikační situace:</u> - partnerství a vztahy - práce a povolání - plány do budoucna - příroda a ekologie <u>Reálie zemí studovaného jazyka:</u> - Česká republika	- OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV – Sociální komunikace - OSV – Morálka všedního dne - OSV – Spolupráce a soutěž - MDV – Mediální produkty a jejich význam - MDV – Uživatelé - MDV - Účinky mediální produkce a vliv médií - OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - VMEGS - Žijeme v Evropě

	- základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky- základní informace o životě v Rusku- významné osobnosti a jejich díla a úspěchy- vztahy s ČR	- MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Třída: oktáva

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: <u>Receptivní řečové dovednosti:</u> - čte nahlas, plynule a foneticky správně náročnější text, rozliší základní informace, postihne specifické informace - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozliší hlavní informace, porozumí výstavbě textu - dokáže vyhledat základní informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při čtení dokáže, podle obsahu rozlišit typ textu a účel čtení - při práci s textem používá slovník a internet <u>Produktivní řečové dovednosti:</u> - souvisle vypráví své zážitky, vyjádří svůj názor a stanovisko bez gramatických chyb - reprodukuje obsah textu nebo promluvy v hlavních bodech - sestaví a přednese referát na dané téma, vysvětlí problém a navrhne jeho řešení - předá získané informace z textu, promluvy (nahrávka) - při zpracování písemného projevu využívá překladové slovníky	<u>Jazykové prostředky a funkce:</u> - Fonetika - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět (přízvuk slovní i větný, rytmus, intonace a melodie) - Pravopis - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě - Lexikologie - zvládání složitějších struktur a textových typů, grafická úprava dokumentů (dotazník, úřední dopis) - rozšíření slovní zásoby prací s textem - Gramatika - jmenné tvary přídavných jmen - záporná zájmena - slovesné vazby odlišné od češtiny - vidové dvojice - větný a členský zápor - další typy infinitivních vět	

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: Interaktivní řečové dovednosti: - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o radu, o pomoc, vyjádří a obhájí svůj názor - gramaticky správně vyjádří svůj názor a diskutuje na zadané téma, vyjádří svůj souhlasný i opačný postoj obhájí svůj názor - bez problémů se zapojí do komunikace v hodinách, porovná různé alternativy, rozvine argumentaci - s jistou mírou sebedůvěry dokáže reagovat v běžných situacích	<u>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</u> - podrobný životopis, popis, úvaha - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu - jednoduchá prezentace - informace z médií <u>Tematické okruhy a komunikační situace:</u> - mediální svět - člověk a společnost <u>Reálie zemí studovaného jazyka:</u> - Evropa - Česká republika a Evropa - Ruská federace - ruská kultura - Rusko - život v Rusku	- OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV – Sociální komunikace - OSV – Morálka všedního dne - OSV – Spolupráce a soutěž - MDV – Mediální produkty a jejich význam - MDV – Uživatelé - MDV - Účinky mediální produkce a vliv médií - VMEGS – Žijeme v Evropě - VMEGS – Vzdělávání v Evropě a ve světě

Předmět: Matematika

Charakteristika předmětu:

Matematika patří nejen na našem gymnáziu k nejrozsáhlejším předmětům, jak co se týče učiva, tak hodinové dotace. Je jedním z hlavních pilířů gymnaziálního vzdělávání a tvoří nutný základ pro studium na mnoha vysokých školách od technických přes přírodovědecké až k ekonomickým. Cílem studia matematiky je rozvoj analytického a abstraktního myšlení. Stavba matematiky je přísně logická a důsledná a tak se na ní studenti učí systematickosti při řešení problémů, přesnosti ve vyjadřování myšlenek, ale též nutné pravidelnosti v domácí přípravě. Matematika postupuje od konkrétního k obecnému, v pokročilé formě dovoluje nalézt hlubší souvislosti jak v přírodních vědách, tak v ekonomii, či v aplikacích. Na této úrovni se stává matematika syntetickou.

Matematika je na velkém gymnáziu dotována čtyřmi hodinami týdně v ročníku prvním až třetím, třemi hodinami pak v ročníku čtvrtém. Pokročilé partie zahrnující diferenciální a integrální počet jsou vyučovány v rámci předmětu Volitelná matematika, který je dotován dalšími dvěma hodinami týdně ve třetím a čtvrtém ročníku. Dalšími volitelnými předměty jsou Deskriptivní geometrie (od třetího ročníku dvě hodiny týdně) a konečně Seminář z matematiky (ve čtvrtém ročníku dvě hodiny týdně), jehož cílem je příprava k maturitní zkoušce z matematiky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Cílem vzdělávání je vést žáky k

- vymezení pojmů axiomatickému či definatorickému,
- logické práci s pojmy,
- rozlišování mezi předpokladem a závěrem, analogicky mezi příčinou a následkem,
- práci ve skupinách,
- pravidelné práci,
- schopnosti sebereflexe a umění nalézt své slabé stránky a pracovat na nich,.
- vytváření efektivních algoritmů pro řešení úloh.

Kompetence k řešení problémů:

Cílem vzdělávání je vést žáky k

- systematickému postupu od jednoduššího ke složitějšímu,
- důslednosti a přesnosti při vyjadřování i při práci,
- analýze problému a volbě mezi cestami vedoucími k jeho řešení,
- použití výpočetních nástrojů: kalkulačky a počítače,
- kreativité a originalitě při řešení složitějších problémů,
- syntéze matematických poznatků a poznávání souvislostí.

Třída : kvinta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
● charakterizuje racionalitu a iracionalitu čísel desetinným rozvojem ● odhaduje výsledky numerických výpočtů, účelně používá kalkulátor ● znázorní interval na číselné ose ● aplikuje geometrický význam ● řeší pravoúhlý trojúhelník ● absolutní hodnoty ● aplikuje pravidla pro počítání s mocninami ● převádí operace s odmocninami na operace s mocninami s racionálním exponentem	Číselné obory ● <u>číselné obory – přirozená, celá, racionální, reálná čísla</u> ● <u>číselná osa, intervaly</u> ● <u>absolutní hodnota reálného čísla</u> ● <u>pravoúhlý trojúhelník - Pythagorova věta, goniometrické funkce</u> ● <u>mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem, odmocniny s přirozeným odmocnitelem</u>	Dějepis, SV- Pythagorejci Fyzika – řešení trojúhelníku – sčítání a rozklad vektorů	V každém ročníku je učivo průběžně hodnoceno menšími písemnými pracemi a čtyřmi čtvrtletními pracemi shrnujícími dané učivo. Příklady a slovní úlohy.
● znázorní pojmy a operace pomocí Vennova diagramu ● provádí operace s množinami, intervaly ● čte a zapisuje symbolickým jazykem ● řeší slovní úlohy pomocí Vennova diagramu	Množiny ● <u>podmnožina, průnik, sjednocení, doplněk</u> ● <u>inkluze, rovnost, operace s množinami a intervaly</u> ● <u>Vennovy diagramy</u>		Slovní úlohy
čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky užívá správně logické spojky a	Výroková logika výrok, negace výroku obecný a existenční výrok		Matematická logika v přijímacích testech na VŠ (TSP) -průběžně

kvantifikátory rozliší definici a větu rozliší předpoklad a závěr věty provádí negace vět	složené výroky – konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence věta, negace věty		během celého studia
rozkládá přirozená čísla na součin prvočísel užívá znaky dělitelnosti přirozených čísel využívá poznatky z dělitelnosti k řešení slovních úloh	Elementární teorie čísel dělitelnost přirozených čísel – násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel prvočíslo a číslo složené		Slovní úlohy a příklady z praxe
určuje definiční obory výrazů aplikuje vzorce rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a pomocí vzorců	Algebraické výrazy výrazy s proměnnými – mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami definiční obor výrazu	Fyzika – úpravy vzorců, vyjadřování neznámé ze vzorce	Zvládnutí práce s proměnou je důležitým znakem schopnosti abstrakce od čísla k neznámé.
rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic při důsledkových úpravách používá zkoušku graficky znázorňuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic upravuje rovnice a nerovnice na součinnový a podílový tvar a řeší je při řešení rovnice s neznámou ve jmenovateli určuje podmínky umí interpretovat význam absolutní hodnoty a řeší rovnice, v nichž se vyskytují řeší obecnou kvadratickou rovnici při řešení kvadratických rovnic a nerovnic využívá rozklad mnohočlenu na součin	Rovnice a nerovnice s jednou neznámou kořen rovnice, množina všech řešení lineární rovnice, nerovnice rovnice a nerovnice v součinnovém a podílovém tvaru rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou rovnice s jednou a více absolutními hodnotami nerovnice s jednou a více absolutními hodnotami kvadratická rovnice a nerovnice diskriminant, diskuse řešitelnosti pro reálná čísla vztahy mezi kořeny a koeficienty rozklad kvadratického trojčlenu na součin	Fyzika – grafy závislosti, řešení rovnic, úlohy o pohybu. Chemie-úlohy o směsích.	Slovní úlohy, ve kterých je nutné matematicky zformulovat danou úlohu pomocí rovnic.

využívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice k rozkladu kvadratického trojčlenu na lineární činitele využívá substituci řeší jednoduché rovnice vyššího stupně analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic	kořenových činitelů řešení graficky – průsečíky paraboly s osou x rovnice vyšších stupňů substituce rozklad slovní úlohy		
zná a používá obě základní metody řešení soustavy rovnic diskutuje řešitelnost nebo počet řešení graficky znázorňuje řešení soustavy rovnic, nerovnic analyzuje a řeší problémy, které vedou k řešení soustav rovnic	Lineární rovnice a nerovnice s více neznámými a jejich soustavy metoda sčítací a substituční soustava dvou lineárních rovnic soustava tří lineárních rovnic soustava lineární a kvadratické rovnice soustavy nerovnic – graficky		
zná význam parametru provede diskusi řešení rovnice vzhledem k parametru	Rovnice s parametry lineární rovnice kvadratická rovnice		
určuje definiční obor funkce zadané rovnicí určuje vlastnosti funkce zadané grafem na příkladech rozliší, které přiřazení je a které není funkcí formuluje a zdůvodňuje vlastnosti funkcí načrtne graf lineární, kvadratické funkce, určí jejich vlastnosti	Funkce – úvod Obecné poznatky o funkcích pojem funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce vlastnosti funkcí – sudá, lichá, periodická, prostá, omezená, maximum a minimum funkce, složená funkce lineární funkce kvadratická funkce	Užití funkcí při řešení rovnic a nerovnic	

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky

načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí její vlastnosti aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi k řešení rovnic a nerovnic využívá i grafy funkcí řeší exponenciální a logaritmické rovnice modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí	Funkce – pokračování funkce s absolutní hodnotou, lineární lomená funkce, mocninné funkce s přirozeným a celočíselným exponentem, funkce druhá a třetí odmocnina funkce inverzní funkce exponenciální, logaritmická logaritmus, věty o logaritmech, přirozený logaritmus exponenciální a logaritmické rovnice	Fyzika, biologie, chemie, společenské vědy – funkční závislosti, řešení exponenciálních, logaritmických rovnic	Opakování z prvního ročníku – počítání s mocninami, odmocninami Rozvoj funkčního myšlení, práce s grafy. Funkce mají široké uplatnění od přírodních věd po společenské a ekonomické; pomocí nich se matematicky modelují důležité závislosti.
určí základní velikost orientovaného úhlu počítá hodnoty goniometrických a cyklometrických funkcí na kalkulačce odvodí, pamatuje si a využívá hodnoty goniometrických funkcí ve význačných bodech (včetně přičtených násobků period sestrojí graf goniometrické funkce $y = af(bx + c) + d$, určí její vlastnosti účelně upravuje goniometrické výrazy vyřeší goniometrické rovnice vyřeší trigonometrické úlohy z praxe	Goniometrie a trigonometrie orientovaný úhel, oblouková míra goniometrické funkce – sinus, kosinus, tangens, kotangens (zavedení, vlastnosti, grafy) – jednotková kružnice graf složené goniometrické funkce goniometrické vzorce goniometrické rovnice, nerovnice trigonometrie – sinová a kosinová věta, aplikační úlohy pro pravoúhlý a obecný trojúhelník	Fyzika – kmitání, vlnění, střídavý proud Zeměpis – geodézie a kartografie	
používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary využívá náčrt při řešení rovinného problému v úlohách početní geometrie aplikuje	Základy planimetrie rovinné útvary – přímka a její části, úhel, trojúhelníky a mnohoúhelníky, kružnice, kruh a jeho části úhly v kružnici, vzájemná poloha přímek, přímků a kružnic, dvou kružnic obvody a obsahy obrazců	Estetická výchova	Konstrukční řešení úloh – důraz na úpravu, přesnost, důsledně provádět rozbor úlohy

funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly provede shodné zobrazení útvaru, zobrazí útvar v dané stejnolehlosti řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu	shodnost a podobnost trojúhelníků tečnový a tětivový čtyřúhelník mocnost bodu ke kružnici pravoúhlý trojúhelník - Pythagorova věta, Euklidovy věty konstrukce úseček daných algebraickým výrazem množiny bodů dané vlastnosti shodná zobrazení – osová a středová souměrnost, posunutí a otočení stejnolehlost konstrukční úlohy		

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, zobrazí rovinný řez těchto těles v úlohách početní geometrie aplikuje trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s výrazy a iracionálními čísly využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky řeší stereometrické úlohy motivované praxí	Stereometrie volné rovnoběžné promítání polohové a metrické vlastnosti základní tělesa rovinné řezy hranolu a jehlanu, průnik přímky s tělesem výpočet objemu a povrchu tělesa (hranol, jehlan, komolý jehlan, kužel, komolý kužel, koule a její části)	Estetická výchova	Rozvoj prostorové představivosti Použití modelů těles
užívá různé způsoby analytického	Analytická geometrie	Fyzika – vektorové	

vyjádření přímky v rovině řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření z analytického vyjádření kuželosečky určí základní údaje o kuželosečce, kuželosečku načrtne řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky sestaví rovnici přímky a roviny v prostoru řeší analyticky metrické a polohové úlohy o lineárních útvarech v prostoru	soustava souřadnic v rovině a prostoru vektorová algebra – vektor, skládání vektorů, velikost vektoru, vektory lineárně závislé, lineární kombinace vektorů operace s vektory – skalární, vektorový součin, aplikace – kolmost vektorů, výpočet obsahu rovnoběžníku a trojúhelníka vzorce pro vzdálenost bodů, střed úsečky, těžiště trojúhelníka Analytická geometrie lineárních útvarů v rovině analytické vyjádření přímky, úsečky vzájemná poloha přímek (odchylka, vzdálenost) Analytická geometrie kvadratických útvarů v rovině definice, analytické vyjádření kuželoseček – kružnice, elipsa, parabola, hyperbola vzájemná poloha přímky a kuželosečky Analytická geometrie v prostoru analytické vyjádření přímky, roviny vzájemná poloha přímek, přímky a roviny, rovin, odchylky a vzdálenosti	veličiny, Keplerův problém	
chápe rozšíření číselného oboru z reálných na komplexní čísla umí zapsat komplexní číslo v algebraickém i goniometrickém tvaru, znázorní ho v Gaussově rovině zvládá základní operace s komplexními čísly umí řešit základní typy rovnic v oboru komplexních čísel	Komplexní čísla množina komplexních čísel, Gaussova rovina algebraický tvar, goniometrický tvar, absolutní hodnota, argument základní operace s komplexními čísly Moivreova věta a její užití řešení lineární rovnice v oboru komplexních čísel řešení kvadratické rovnice s reálnými	Fyzika – obvody střídavého proudu s RLC, kvantová mechanika	

	koeficienty v oboru komplexních čísel binomická rovnice		

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
určí na kalkulačce hodnotu faktoriálu čísla, hodnotu kombinačního čísla vytváří model kombinatorických skupin a určuje jejich počet upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly řeší rovnice s faktoriály, kombinačními čísly řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti žák rozlišuje pojmy závislé a nezávislé jevy, slučitelné a neslučitelné jevy	Kombinatorika a pravděpodobnost faktoriál, kombinační čísla a jejich vlastnosti (Pascalův trojúhelník) variace, permutace a kombinace bez opakování i s opakováním binomická věta rovnice a nerovnice s kombinačními čísly a faktoriály náhodný jev a jeho pravděpodobnost pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, pravděpodobnost doplňkového jevu, nezávislost jevů, binomické rozdělení	Fyzika – kvantová mechanika, hustota pravděpodobnosti	Binomická věta – umocnění komplexního čísla v algebraickém tvaru Rozvoj kombinatorického myšlení
diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace a daná statistická sdělení volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) prezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy	Statistika statistický soubor, jednotka, znak, absolutní a relativní četnost, rozdělení četností, grafické znázornění, charakteristiky polohy a variability práce s daty, analýza a zpracování dat (průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka)	Fyzika – zpracování výsledků opakovaných měření – laboratorní práce Přírodní i společenské vědy – statistické zpracování dat IVT – zpracování souborů dat na počítači	
vypíše prvních několik členů posloupnosti zadané vlastností, rekurentním předpisem, vzorcem pro n-	Posloupnosti a řady posloupnost – určení a vlastnosti, vzorec pro n-tý člen, rekurentní vztah, graf posloupnosti	Společenské vědy – investice, peněžní politika v makro- i	Limita posloupnosti je zásadním pojmem matematické analýzy a

tý člen sestrojí graf posloupnosti určí vlastnosti posloupnosti zná a používá vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech rozlišuje posloupnosti konvergentní a divergentní určuje součet konvergentní nekonečné řady interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování rozhodne o výhodách a nevýhodách jednotlivých druhů spoření, půjček, úvěrů	aritmetická posloupnost, aplikace geometrická posloupnost, aplikace limita posloupnosti – posloupnost konvergentní a divergentní nekonečná geometrická řada matematická indukce daňová a finanční matematika – jednoduché a složené úrokování, daň z úroku, čistý výnos, posouzení výhodnosti nabízených finančních produktů	mikroekonomii	umožňuje studentům nahlédnout do partií vyšší matematiky. Nekonečná řada – opakování výpočtů z planimetrie
čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky užívá správně logické spojky a kvantifikátory rozliší definici a větu rozliší předpoklad a závěr věty rozliší správný a nesprávný úsudek provádí negace vět provede jednoduché důkazy	Výroková logika výrok, negace výroku obecný a existenční výrok složené výroky – konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence věta, negace věty důkaz		Opakování učiva z prvního ročníku a jeho rozšíření Matematická logika v přijímacích testech na VŠ (TSP)
systematizuje jednotlivé poznatky vytváří ucelenou strukturu poznatků	Opakování a shrnutí		

Volitelný předmět: Volitelná matematika

Charakteristika předmětu:

Hlavním cílem předmětu je doplnit učivo z diferenciálního a integrálního počtu. Tuto partii jsme zcela vyřadili z hodin povinné matematiky a přesunuli do matematiky volitelné. Jedná se o učivo které má **zásadní význam** pro další studium matematiky na vysokých školách (ekonomické fakulty, techniky, ...). V případě většího zájmu lze vytvořit dvě skupiny s různým stupněm obtížnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Systematické upevňování základního učiva matematiky na nových typech příkladů
- Doplnování některých obtížnějších partií, které byly probrány v předchozích hodinách matematiky
- Kladení důrazu na porozumění textu a jeho následné matematizaci
- Odhalování souvislostí mezi různými partiemi matematiky
- Rozvoj limitního myšlení

Kompetence k řešení problémů

- Volba vhodné metody pro řešení problémů
- Přesnost vyjadřování
- Vyzkoušení různých testů

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák řeší různé typy rovnic a nerovnic, při řešení používá algebraické vzorce, nulové body i grafy funkcí. Rozlišuje ekvivalentní a důsledkové úpravy, provádí diskusi řešení vzhledem k parametru. Žák kreslí průběhy základních elementárních funkcí, užívá posunutí souřadného systému při řešení složitějších úloh. U jednotlivých úloh určuje správně funkční vlastnosti. Důraz je kladen na určování definičních oborů-řešení exponenciálních, logaritmických a goniometrických rovnic. Žák používá pojmy lineární	Algebraické rovnice a nerovnice • Nerovnice v součinném a podílovém tvaru • Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • Reciproké rovnice • Rovnice vyšších řádů • Rovnice s parametrem Grafy elementárních funkcí • Lineární funkce • Kvadratická funkce • Lineární lomená funkce • Mocninné funkce • Exponenciální funkce • Logaritmická funkce • Goniometrické funkce • Cyklometrické funkce Matice • Hodnota matice • Ekvivalentní úpravy • Gaussova eliminační metoda • Užití matic při řešení	Připomenutí funkčních závislostí probraných ve fyzice. Sledování průběhu funkcí na počítači Návaznost na fyziku-užití	Opakování a doplnění učiva 1. ročníku. Možnost řešit všechny úlohy metodou posunutí souřadného systému. Omezit se na numericky

závislost a nezávislost řádkových vektorů a hodnost matice a aplikuje je v diskusi o počtu řešení soustavy. Žák počítá jednoduché limity, přesně zdůvodňuje jednotlivé kroky, uvádí příklady funkcí ,které mají pouze jednostranné limity, nevlastní limity či limitu vůbec nemají. Žák derivuje podle vzorců, používá vztah mezi hodnotou derivace a směnicí tečny grafu, používá derivaci pro získání rovnice tečny kuželosečky.	soustav rovnic • Determinant 2. a 3. řádu • Cramerovo pravidlo Limita a spojitost funkce • Intuitivní pojem limity funkce • Definice limity • Limita a spojitost funkce • Pravidla pro počítání limit • Techniky výpočtu limit • Jednostranné limity • Limita v nevlastním bodě Derivace funkce • Definice derivace • Geometrický význam derivace • Pravidla pro derivování • Derivace složené funkce • Nácviik derivování • Tečny a normály grafu funkce • Derivace implicitní funkce.	Cramerova pravidla při řešení jednoduché sítě Návaznost na fyziku-okamžitá rychlost apod. Souvislost s analytickou geometrií.	nenáročné úlohy, řešit maximálně soustavu čtyř rovnic o čtyřech neznámých, Užití různých úprav výrazů. Při nácviiku derivování uplatnit hodně samostatnou práci.

Žák používá derivaci k určení intervalů monotónnosti funkce a ke stanovení a rozlišení typu lokálních extrémů.	Derivace a monotónnost funkce, lokální extrémy.	Možnost opakovat metodu nulových bodů a grafy funkcí	Opakovat funkční vlastnosti, přesnost vyjadřování.

Žák integruje užitím technik per partes a substituce. Žák zakresluje plochy omezené křivkami a počítá jejich obsah. Odvozuje vzorce pro výpočet objemu rotačního kužele, koule a elipsoidu.	Neurčitý integrál • Pojem primitivní funkce • Pravidla pro výpočet integrálů • Metoda per partes • Substituční metoda • Rozklad racionální lomené funkce na parciální zlomky. • Integrace racionální lomené funkce. Určitý integrál • Zavedení určitého integrálu-Riemannova definice • Výpočty určitých integrálů pomocí primitivní funkce. • Výpočty ploch rovinných obrazců. • Výpočet objemu rotačního tělesa. Příprava k maturitě. • Zadávání různých testů a jejich vyhodnocení.	Goniometrické úpravy, počítání s mocninami a odmocninami.	Důraz je kladen na metodu per partes a na substituční metodu.

Volitelný předmět: Seminář z matematiky

Charakteristika předmětu:

V semináři z matematiky se žáci připravují k maturitě a k přijímacím zkouškám na VŠ. Důraz je kladen na procvičení a opakování základního učiva matematiky, které bylo probráno v hodinách matematiky 1.až 4. ročníku. Seminář je vhodný pro všechny studenty, kteří budou matematiku potřebovat k maturitní zkoušce nebo ke studiu na vysoké škole. Probíraná témata korespondují s maturitními okruhy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Systematické opakování a upevňování poznatků , které byly získány v předchozích hodinách matematiky.
- Propojování vazeb mezi různými partiemi matematiky.
- Rozvoj matematických dovedností
- Příprava k maturitě z matematiky a k přijímacím zkouškám na VŠ.

Kompetence k řešení problémů

- Matematizace slovní úlohy.
- Matematické modelování úlohy.
- Rozvoj různých typů matematického myšlení.

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák provádí algebraické úpravy. Žák řeší různé typy rovnic a nerovnic, využívá metodu nulových bodů a substituci, provádí důsledkové a ekvivalentní úpravy. U rovnic s parametrem provádí diskusi. Žák zakresluje přibližný průběh jednoduchých funkcí, používá posun souřadného systému nebo posun grafu funkce, u jednotlivých funkcí určuje jejich vlastnosti. Žák řeší různé typy rovnic a nerovnic, používá definici logaritmu a pravidla pro logaritmování. Žák pracuje s jednotkovou	• Úpravy algebraických výrazů, mocniny a odmocniny. • Algebraické rovnice a nerovnice. • Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou. • Rovnice s parametrem. Grafy elementárních funkcí • Lineární funkce • Kvadratická funkce • Lineární lomená funkce • Mocninné funkce • Exponenciální a logaritmická funkce • Goniometrické funkce Exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice. Goniometrické funkce, úpravy	Využití grafů funkcí při řešení rovnic a nerovnic. Souvislost s analytickou geometrií Látka je vhodná pro procvičení pravidel pro počítání s mocninami a odmocninami.	Samostatná práce žáků. Přehledné řešení různých typů rovnic a nerovnic, procvičení formou samostatné práce. Převod řešení na nakreslení grafu elementární funkce posunutím souřadného systému nebo grafu funkce, možnost zadání fyzikálních úloh. Soustředit se na definici logaritmu, pravidla pro logaritmování a přehled řešení různých typů rovnic a nerovnic.

kružnicí a s grafy funkcí, provádí goniometrické úpravy za použití goniometrických i algebraických vzorců, určuje definiční obory, používá stupňovou i obloukovou míru úhlu. Žák řeší běžné typy rovnic a nerovnic, správně udává podmínky a stanovuje všechna řešení. Žák používá metodu souřadnic, pracuje s vektory, na základě rozboru a náčrtku volí vhodnou metodu řešení, u některých úloh z prostoru může použít i syntetické řešení. U kuželoseček určuje jejich parametry a tečny. Žák řeší základní konstrukční úlohy, používá shodná zobrazení a stejnolehlost při řešení konstrukčních úloh. U každé konstrukční úlohy začíná řešení rozбором, provádí stručný zápis.	goniometrických výrazů. Goniometrické rovnice a nerovnice • Základní rovnice • Rovnice řešené substitucí • Rovnice řešené pomocí úprav • Nerovnice Analytická geometrie • Vektorová algebra. • Analytická geometrie přímky v rovině. • Analytická geometrie lineárních útvarů v prostoru. • Kuželosečky. • Množiny bodů analyticky Planimetrie • Množiny bodů • Konstrukční úlohy- kružnice, trojúhelník, čtyřúhelník • Euklidovy věty, Pythagorova věta • Konstrukce algebraických	Návaznost na definice goniometrických funkcí ostrého úhlu. Souvislost se stereometrií a konstrukční geometrií, u vektorů návaznost na fyziku	Zaměřit se na práci s jednotkovou kružnicí a grafem funkce. Přehledné řešení různých typů rovnic a nerovnic, procvičení na řadě příkladů. Všechny úlohy začínat náčrtem situace, diskutovat různé možnosti řešení úlohy, porovnávat možnosti syntetického řešení úlohy s metodou souřadnic. Užití rýsovacích potřeb

Používá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, rozlišuje pojmy obvodový, středový a úsekový úhel a používá je při řešení úloh, Provádí také jednoduché výpočty. Žák používá množinové operace při řešení úloh, provádí rozbor slovní úlohy a její řešení pomocí Vennových diagramů. Žák provádí operace se složenými výroky, určuje obrácení, obměnu i negaci implikace, ověřuje správnost tautologií, sleduje souvislost mezi operacemi s výroky a množinami.	výrazů • Shodná zobrazení • Stejnolehlost • Úlohy řešené výpočtem Vennovy diagramy • Množiny a jejich zadání • Množinové operace • Slovní úlohy řešené pomocí Vennových diagramů Výroková logika • Výroky • Negace výroků s údaji o počtu věcí • Operace s výroky • Ověřování tautologií • Výroky s kvantifikátory a jejich obrácení, obměna a negace	Souvislost s dalšími partiemi matematiky-řešení rovnic a nerovnic, pravděpodobnost. Souvislost s ostatními partiemi matematiky-negace vět z geometrie, teorie čísel apod.	Možnost doplnit úlohami z testů. Pracovat s větami z běžného života i s větami matematickými, možnost užití testových úloh.

Předmět: Informatika

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a integruje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, Využití digitálních technologií. Je určen všem žákům vyššího osmiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia.

Ročník - Hodin

1	2
2	1
3	1
4	0

Výuka probíhá v počítačových učebnách. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém pracovním místě. Informatika umožňuje žákům dosáhnout mírně pokročilé úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, seznámit se s moderními informačními technologiemi a orientovat se ve světě informací. Informatika podporuje u žáků kreativitu při práci s informacemi a jejich využití v dalším vzdělávání i v praxi. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou efektivního rozvíjení profesní a zájmové činnosti. Předmět Informatika je založen na aktivních činnostech žáků s informacemi, zejména rychlého vyhledávání a následného zpracování informací do požadované podoby. Umožňuje realizovat samostatnost i spolupráci žáků a pracovat efektivně. Dovednosti získané v rámci Informatiky lze aplikovat ve všech oblastech základního vzdělávání. Tím překračuje rámec jediného předmětu a stává se součástí všech odborných vzdělávacích disciplin.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- porovnává dosažené znalosti a zkušenosti u žáků, hodnotí proces zpracování informací a vhodnost volby způsobu a prostředí, porovnává výsledky práce žáků navzájem a konfrontuje je s obecně platnými zásadami, formuluje závěry formou vlastních prezentací a tím vede žáky k samostatné práci i spolupráci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- požadavkem jasných formulací vede žáky ke schopnosti přesně analyzovat požadavky, formulovat případné dotazy, volit vhodné informační prostředky a využívat je v interakci s počítačem (algoritmizace)

Kompetence komunikativní

Učitel:

• využíváním počítače a dalších periferních zařízení zvyšuje organizaci a efektivitu práce zařazováním individuální i skupinové výuky vede žáky k dovednosti podřídit se zájmu skupiny, chápat odpovědnost jednotlivce za výsledky při zpracování dílčích úkolů a potřebu efektivní spolupráce při zpracování celkových výsledků a tvorbě obecných závěrů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

• předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji (ověřování správnosti) a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty.

Kompetence občanské

Učitel:

• šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učí zodpovědnosti za svěřený majetek

Kompetence pracovní

Učitel:

• podporuje práci s technickými pomůckami osobní počítač, kalkulačtor, scanner, tiskárny, digitální fotoaparát, atp. a tak je jeho práce efektivnější a organizace činností racionálnější vyžaduje výsledky zpracovávat do tabulek, grafů, přehledů a prezentací, využívá funkce informatiky jako prostředku nejen ke zpracování informací, ale i k modelování přírodních a sociálních jevů a procesů. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Vyhledávání informací a komunikace

Očekávané výstupy

žák

1. ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

Zpracování a využití informací

Očekávané výstupy

žák

1. ovládá práci s textovými a tabulkovými procesory i grafickými editory a využívá vhodných aplikací
2. zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
3. Zvládá základy algoritmizace jednoduchých úloh, a jejich zápis.
4. uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

5. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
6. používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji

Využití digitálních technologií

Očekávané výstupy

žák

1. ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
2. propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
3. pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
4. ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
5. dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Třída: kvinta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: • Vyhledává a zpracovává informace. • Charakterizuje pojmy informace a metainformace. • Kriticky posoudí relevanci a kvalitu informačních zdrojů. • respektuje při práci s informacemi platné etické a právní normy. • Zná a uplatňuje při práci s PC ergonomické a hygienické zásady.	Informace a informační zdroje Moderní technologie, typy dat. Způsoby zpracování informací. Sdílení odborných informací. Právo a zákony. Normy. Bezpečnost práce s VT. Údržba a ochrana informací v počítači.	Mediální výchova Role médií v moderních dějinách Uživatelé OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů práce v hodinách	Zkoušení je operativně během školního roku realizováno ústně, skupinově, formou referátů, prezentací, soutěží případně ročníkovou prací.

• Charakterizuje jednotlivé komponenty počítače a jejich funkce. • Racionálně pracuje s počítačem a periferními zařízeními, ovládá dostupnou VT. • Při práci s VT využívá teoretické poznatky o funkcích jednotlivých složek (hardware, software) • Ovládá práci v operačním systému. • Rozlišuje různé typy dat (souborů) a pracuje s nimi. • Zná, dodržuje a aplikuje bezpečnostní pravidla při používání PC. • Pracuje s internetovým prohlížečem. • Vyhledává informace na internetu. • Využívá další služby internetu (email, vzdělávací portály, knihovny apod.). • Při práci se řídí	Hardware Základní jednotka. Základní deska. CPU. Paměti. Sběrnice. Rozhraní. Porty. Řadič. Karty. Harddisk. Software Operační systém. Uživatelské rozhraní. Soubory. Složky (adresáře) Internet. Odkazy, vyhledávání. Elektronická pošta, stránky.	Mediální výchova Uživatelé OSV Spolupráce a soutěž Sociální komunikace práce v hodinách VMEGS Vzdělávání v Evropě a ve světě	

bezpečnostními a etickými pravidly pro používání internetu. • Ověřuje věrohodnost a validitu informací získaných z internetu. • Nastaví prostředí textového procesoru pro své potřeby. • Řídí se pravidly pro úpravu dokumentů, typografickými a estetickými pravidly. • Edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky. • Vytváří obsahy, šablony a tabulky. • Objasňuje principy a běžně používá tabulkový kalkulátor. • Specifikuje strukturu tabulek. • Ovládá adresaci buněk. • Používá vestavěné vzorce a funkce. • Vytváří a edituje grafy.	Textový procesor Prostředí textových procesorů. Menu. Funkce. Příkazy a instrukce. Typy, styly, velikosti a barvy písma. Odstavce a sloupce. Úprava obrázků. Práce s tabulkou. Tabulkový kalkulátor Buňka, adresa, typy dat. Adresování. Funkce a vzorce. Grafy a jejich editace.	práce v hodinách ČJ, AJ, NJ OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace zpracování dotazníků M - statistika	

• Řídí se principy pro vytvoření úspěšné prezentace. • Připraví si podklady pro prezentaci. • Vytvoří prezentaci a nastaví její vlastnosti.	Prezentace informací s podporou ICT Prostředí tvorby prezentací – Power Point. Příprava materiálu. Zpracování prezentace.	Mediální výchova Uživatelé VV - průběžně HV - průběžně	

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: • Respektuje při práci s informacemi platné etické a právní normy. • Zná a uplatňuje při práci s PC ergonomické a hygienické zásady. • Rozlišuje různé typy dat (souborů) a pracuje s nimi. • Dodržuje a aplikuje bezp. pravidla při používání PC. • Objasňuje principy a běžně používá tabulkový kalkulátor. • Specifikuje strukturu tabulek. • Ovládá adresaci buněk. • Používá vestavěné vzorce a funkce. • Vytváří a edituje grafy. • Řeší komplexnější problémy	Opakování a rozšíření počítačových dovedností z předchozích ročníků Opakování práce s informacemi, s hardwarem, softwarem, textovým editorem, tabulkovým procesorem. Tabulkový kalkulátor Buňka, adresa, typy dat. Adresování. Funkce a vzorce. Grafy a jejich editace.	Mediální výchova Role médií v moderních dějinách Uživatelé OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů práce v hodinách MV Uživatelé OSV Spolupráce a soutěž Sociální komunikace práce v hodinách VMEGS Vzdělávání v Evropě a ve světě práce v hodinách ČJ, AJ, NJ OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace zpracování dotazníků Matematika - statistika	Zkoušení je operativně během školního roku realizováno ústně, skupinově, formou referátů, prezentací, soutěží případně ročníkovou prací.

• Orientuje se v principech, možnostech a praktickém využití počítačových sítí. • Objasňuje běžně používané pojmy z oblasti počítačových sítí. • Ukázky „zabezpečení“ a jeho překonání • Charakterizuje základní pojmy počítačové grafiky. • Získává, snímá, upravuje a publikuje fotografie. • Uplatňuje základní zásady správné úpravy grafiky. • Charakterizuje základní pojmy a principy multimédií, jejich použití. • Pracuje v jednoduchém multimediálním editoru.	Počítačové sítě Hesla. Spojení. LAN, WAN Síťové spoje. Modely ISO/OSI, TCP/IP Počítačová grafika Rastrový a vektorový obrázek. Barva, hloubka, kontrast, zaostření a efekty. Multimédia Multimediální programové vybavení. Multimediální výstroj. Interaktivní učení.	Mediální výchova Uživatelé VV - průběžně HV - průběžně	Se znalostí síťových technologií z předchozích hodin je možné nejen ukázat, ale i vysvětlit co je možné.

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Jedno pololetí: Žák umí zobrazit graf funkce pomocí tabulkového procesoru a jiného programu např. Maxima. Žák dovede používat tabulkový procesor k finančním výpočtům: jednoduché a složené úrokování, splácení úvěru. Pomocí tabulkového procesoru dokáže žák určit základní charakteristiky statistického souboru a ví, co znamenají. Žák rozumí pojmem závislost, nezávislost a korelace.	Grafy funkcí v Excelu Základy práce v programu se symbolickými výpočty – např. Maxima. Finanční matematika: úročení, úvěrování. Statistika na počítači: kvalitativní a kvantitativní znaky souboru: modus, medián, aritmetický průměr, variační koeficient, rozptyl. Nezávislost statistických souborů, korelace.	Matematika – funkce Matematika – geometrická posloupnost Ekonomie Veškeré vědní disciplíny statisticky zpracovávající data	Zkoušení je operativně během školního roku realizováno ústně, písemně, skupinově, formou referátů, prezentací, soutěží.

Druhé pololetí: Žák rozlišuje šifrování a kódování Žák pochopí základy šifrování Žák je schopen vysvětlit rozdíl mezi asymetrickým a symetrickým šifrováním a vhodnost použití jednotlivých metod. Žák chápe princip hašovacích funkcí. Žák chápe princip práce s veřejným klíčem. Žák chápe princip digitálního podpisu a časového razítka	Bezpečnost v digitálním světě Steganografie Kryptografie Substituční šifry Caesarova šifra Transpoziční šifry Šifrování strojem Moderní symetrické šifry a asymetrické šifry Hašovací funkce Kryptografie s veřejným klíčem Digitální podpis a časové razítka Kvantová kryptografie Certifikáty při práci s Internetem	Mediální výchova Člověk a svět Dějepis. Společenské vědy.	

Žák chápe princip a uvědomuje si rizika při práci elektronickým bankovníctvím a na Internetu obecně. Žák má přehled o základech komunikační techniky.	Elektronické bankovníctví. Zabezpečená komunikace po nezabezpečené lince PGP, http, Mobilní sítě 2. a 3. Generace. VOIP, bezdrátové připojení, satelitní komunikace a další.		

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Opakování základy práce s algoritmem. Žáci se seznámí s přepisem algoritmu do jednoduchého programovacího jazyka. Žáci se seznámí s podrobnější strukturou programu • Proměnné • Podmíněný příkaz • Cykly • Pole • Procedury a funkce Vlastnosti, vývojové diagramy Správnost algoritmu Numerické úlohy Složitost algoritmu Třídící algoritmy Bubble Sort	Tvorba jednoduchých algoritmů a jejich zápis. Žák dovede vytvořit soubor s novým programem. Žák dovede přepsat algoritmus do programu a odladit drobné chyby Žák dovede používat vhodně různé typy proměnných, ovládá podmíněné příkazy. Žák ovládá použití cyklů. Žák chápe princip použití polí, procedur a funkcí. Žák ovládá práci s algoritmem, chápe jeho použití v konkrétních úlohách. Žák umí popsat třídění pomocí základních algoritmů.	Mediální výchova Role médií v moderních dějinách Uživatelé OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů práce v hodinách MV Uživatelé OSV Spolupráce a soutěž Sociální komunikace práce v hodinách ČJ, AJ, NJ OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace zpracování dotazníků Matematika - statistika Mediální výchova Uživatelé	Zkoušení je operativně během školního roku realizováno ústně, písemně.

Radix Sort Quick Sort Opakování práce s maticí Gaussova eliminace Taylorův polynom Textové procesory • Opakování a rozšíření učiva předchozích ročníků. • Formátování pomocí stylů • Hromadná korespondence • Práce s rozsáhlým dokumentem • Možnosti vkládání a úpravy obrázků v textu. • Práce se šablonami a různými druhy souborů. Tabulkové procesory	Žák si zopakuje pojem matice. Žák umí vysvětlit jednoduché operace s maticí pomocí algoritmů. Žák umí pomocí G.e. vyřešit soustavu rovnic. Žák umí vysvětlit použití T.p. na výpočty odmocnin, funkcí sin a cos. Žák používá efektivně nástroje textového procesoru na urychlení své práce. Žák využívá efektivně nástroje tabulkového procesoru.		

• Opakování a rozšíření učiva předchozích ročníků. • Práce se vzorci • Použití různých grafů Datové schránky Funkce Použití Možná úskalí	Žák chápe důležitost elektronické komunikace a její právní závaznost. Žák dokáže používat základní funkce datové schránky		

Předmět: Společenské vědy

Charakteristika předmětu:

Výuka v předmětu Společenské vědy umožňuje žákům a žákyním pochopit a osvojit si problematiku člověka v měnící se společnosti, zaměřit se na člověka jako neopakovatelného jedince, proniknout do problematiky hospodářské a státoprávní, včetně dimenze mezinárodních vztahů a globalizujícího se světa. Žáci a žákyně si mají osvojit dovednosti, které jim umožní získávat z různých zdrojů informace z oblastí psychologických, sociálních, ekonomických a státoprávních, pomocí kterých se dokážou orientovat ve složité společenské realitě a využívat je pro utváření vlastních názorů a postojů, které mají být schopni na dané úrovni obhájit.

Během čtyř let si žáci a žákyně osvojí základní znalosti v oblastech věd psychologie (kvinta), sociologie, ekonomie (sexta), politologie, práva, mezinárodních vztahů (septima), filosofie a etiky (oktáva), přičemž v kvintě je časová dotace 1 hodina týdně, v sextě, septimě, oktávě 2 hodiny týdně. V sedmém a osmém ročníku mají žáci a žákyně možnost vybrat si ze společenskovědně zaměřených volitelných předmětů a seminářů, které učivo prohlubují a pomáhají je připravovat na přijímací zkoušky na vysoké školy. Jedná se zejména o problematiku práva, ekonomie, médií či testy obecných studijních předpokladů.

Realizace vzdělávacího obsahu předmětu probíhá rozličnými metodami - frontální výuku doplňuje heuristický rozhovor, práce s textem, skupinová práce, aktivizační hry, problémové vyučování, tvůrčí činnosti (tvorba „plakátů“, mentálních map aj.), besedy, exkurze atd.

Ukotvení v RVPG: Předmět Společenské vědy spadá pod vzdělávací oblast Člověk a společnost a Člověk a svět práce a spolu s dějepisem využívá společenskovědní poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Předmět zahrnuje vzdělávací obsahy Člověk jako jedinec, Člověk ve společnosti, Trh práce a profesní volba, Pracovněprávní vztahy, Tržní ekonomika, Státní hospodářství, Finance, Občan ve státě, Právo a spravedlnost, Mezinárodní vztahy, globální svět, Úvod do filozofie a religionistiky, Základy teorie vědy a neformální logiky. Současně předmět integruje vybrané tematické okruhy průřezových témat - Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovně-vzdělávací strategie:

Na úrovni vyučovacího předmětu jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující strategie (postupy):

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s efektivními metodami učení, zpracováním informací a různými formami práce

- vedeme žáky k promyšlené organizaci času při jednotlivých činnostech - v hodinách i v domácí přípravě
- systematickým opakováním nových poznatků (formou kontrolních otázek, testů, domácích úkolů apod.) učíme žáky pravidelnosti a řádu ve školních činnostech
- po žácích požadujeme vyjadřování vlastních názorů, kritický pohled na předkládané materiály, uvádění příkladů
- při výkladu užíváme srozumitelného jazyka, avšak s přesnými termíny z oblasti dané vědy
- poskytujeme žákům zpětnou vazbu při hodnocení testů, skupinové práce, domácích úkolů, v diskuzi apod.

Kompetence k řešení problémů

- žáky učíme rozčlenit si úkol na části a zvolit si správný postup jeho řešení
- používáme různých cest, strategií při řešení různých typů úkolů, žáky vedeme k přemýšlení nad jednotlivými přístupy a ke kreativě
- snažíme se vytvářet co největší množství samostatných, skupinových i společných aktivit, v nichž jsou žáci nuceni se rozhodovat a volit vlastní postupy řešení
- po žácích požadujeme práci se zdroji a porovnávání obsahu i formy různých informací
- učíme žáky formulovat odpovědi, názory, postoje vlastními slovy s vhodným použitím odborných termínů

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s různými formami komunikace, vedeme je k uvědomění si jejich jednotlivých kladů i záporů v různých situacích
- v aktivitách používáme forem komunikace verbální (psané i mluvené) i nonverbální
- součástí hodin jsou diskuze nad různými problémy, v nichž požadujeme jasné formulace vlastních názorů, používáme také metody brainstormingu, kdy zdůrazňujeme zásadu, že žádný nápad není méněcenný a může být užitečný pro další práci
- při práci ve skupinách učíme žáky naslouchat názorům druhých a vhodnou formou prezentovat názory své

Kompetence sociální a personální

- podáváme žákům podrobné informace o struktuře osobnosti a požadujeme od nich, aby je aplikovali na sobě
- vedeme žáky k zamyšlení nad průběhem denních činností, nad poměrem práce, odpočinku a spánku a nad vzájemnou kompenzací různých druhů činností
- ve společných a skupinových činnostech vytváříme situace, které odbourávají fyzické i psychické bariéry, stmelují třídu jako celek a prohlubují vztahy mezi jednotlivými žáky, vedeme žáky ke zdravé soutěživosti i kooperaci
- učíme žáky rozdělovat si práci ve skupině, určovat si funkce a organizovat si samostatně práci
- zdůrazňujeme existenci sociálních pozic a rolí

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům význam a vzájemný vztah kulturního a přírodního prostředí, jeho proměny v průběhu historie

- učíme žáky základům etiky a vytváříme cíleně situace, v nichž se k etickým normám vyjadřují jednotlivě, ve skupině či společné diskuzi
- vedeme žáky k toleranci a respektování druhých tím, že nasloucháme jejich argumentaci i odlišným názorům
- vysvětlujeme na praktických příkladech význam socializace, účasti na politickém životě, vytváříme takové situace, v nichž se žák učí demokratickým principům rozhodování
- vytváříme v žácích pozitivní vztah k vlasti, k vlastní historii a symbolům státu
- společně hodnotíme klady i zápory integrace ČR do evropských a světových institucí
- zdůrazňujeme různorodost lidí a nutnost našeho respektu k ní jako k jedné z podmínek vlastní svobody a sebeúcty

Třída: kvinta

Ve všech následujících tabulkách je užíván pojem žák, vždy je však míněno žák a žákyně.

• Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby, přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• žák na příkladech popíše, co znamená být psychologem, mít psychologii jako své povolání, uvědomí si důležitost poznání druhých lidí a sebe samého • žák rozlišuje chování a prožívání, vyloží základní informace o psychologii jako vědě • žák charakterizuje základní skupiny psychologických disciplín a uvede jejich příklady • žák stručně popíše historický vývoj psychologie jako vědy • žák posoudí úlohu a význam vědy v procesu poznání světa • žák dokáže stručně charakterizovat základní	K čemu slouží a co je psychologie? náplň práce psychologa a její smysl; předmět psychologie – chování a prožívání; psychologické disciplíny – základní, aplikované a speciální; dějiny psychologie – psychologické směry a školy, hlavní představitelé, současné postavení psychologie; metody zkoumání v psychologii – postup vědeckého zkoumání, pozorování, experiment, rozhovor, anamnéza, posuzování výsledků tvořivosti, testy inteligence a specifických schopností, testy osobnosti	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - sociální komunikace - spolupráce a soutěž	Žáci jsou hodnoceni průběžně: podklad pro hodnocení tvoří písemný i ústní projev, domácí příprava, referáty, prezentace výsledků skupinové práce.

metody vědeckého zkoumání			
• žák uvede příklady různých faktorů ovlivňujících průběh činností, naučí se organizovat si vlastní činnost a dodržovat pracovní postup • žák se seznámí s biologickou podmíněností prožívání a chování člověka a s funkcí nervové soustavy • žák popíše, jak naši psychiku ovlivňuje sociální prostředí	Biosociální podmíněnost lidské psychiky Typy činností – hra, práce, učení, spánek, ... vnější a vnitřní činitele; fyziologické mechanismy činností – struktura nervové soustavy, žlázy s vnitřní sekrecí, biologická individualita – vlivy zděděné a vrozené; společenská stránka činností – sociální interakce, socializace, sociální učení, skupiny, pozice, role	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - sociální komunikace - spolupráce a soutěž - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Mediální výchova - účinky mediální produkce a vliv médií	
• žák vyloží, jak vnímáme a poznáváme skutečnost, sebe i druhé lidi, uvede příklady toho, co může naše poznávání ovlivňovat • žák vysvětlí mechanismus vzniku představy a uvědomí si souvislost mezi řečí a myšlením • žák definuje a rozdělí z různých hledisek paměť, uvědomí si úlohu paměti a pozornosti v procesu učení • žák pochopí význam překonávání překážek na cestě k dosahování cílů a objasní, proč se lidé odlišují v emočních projevech	Psychické procesy a stavy Popis základních psychických jevů – kognitivní procesy (čítí a vnímání, představivost a fantazie, myšlení a řeč); procesy paměti, motivační procesy (motivace, vůle, citové procesy); psychické stavy – stavy pozornosti, citové stavy	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - sociální komunikace	

• žák si vytvoří celkový pohled na osobnost, uvědomí si individuální a typologické rozdíly mezi lidmi • žák posoudí vlastní schopnosti, získané poznatky může využít v praktickém životě, uvědomí si složitost pojmu inteligence, rozliší jednotlivé druhy inteligence • žák se seznámí s příčinou rozdílů v živosti prožívání a chování, diagnostikuje vlastní temperamentový typ • žák vysvětlí vztah mezi charakterem a temperamentem, jejich postavení v celku osobnosti, porovná vlastní potřeby z hlediska důležitosti, je schopen popsat motivy svého chování • žák porovná osobnost v jednotlivých fázích života, vymezí, co nového přináší každá etapa	Osobnost, její vlastnosti a rysy Vymezení pojmu osobnost, složky osobnosti; třída schopností, vědomostí a dovedností, inteligence; temperamentové vlastnosti, typologie temperamentu; charakter a zaměřenost osobnosti – zájmy, potřeby, motivační vlastnosti; vývojový přístup – hybné síly psychického vývoje, ontogeneze a fylogeneze, periodizace vývojových období (prenatální období, postnatální období – dětství, dospělost, stáří)	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - morálka všedního dne - sociální komunikace - spolupráce a soutěž Mediální výchova - mediální produkty a jejich významy	
• žák uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi • žák si uvědomuje rozdíl mezi duševními chorobami a náročnými životními	Péče o duševní zdraví Duševní hygiena – ochrana duševního zdraví a předcházení psychickým obtížím; režim dne, biologické rytmy, výkonnost organismu, únava, spánek;	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

situacemi jako součástí každodenního života • žák uplatňuje zásady duševní hygieny při práci i učení	náročné životní situace, frustrace, deprivace, stres; duševní poruchy (choroby) – neurózy, psychózy, psychopatie, jejich léčba		

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
žák se seznámí s obsahem, cílem a předmětem zkoumání sociologie, žák vymezení rozdíl mezi laickým a vědeckým pohledem na svět a společnost	Úvod do sociologie sociologie, laický a vědecký pohled na svět, teorie, empirie, paradigma		Žáci jsou hodnoceni průběžně: podklad pro hodnocení tvoří písemný i ústní projev, domácí příprava, referáty, prezentace výsledků skupinové práce.
žák si uvědomí složitost fungování společnosti a formuluje argumenty pro podporu jednoho z možných výkladů společnosti	Historický vývoj a současná sociologie teorie konfliktu, teorie konsenzu, interpretativní teorie, komplementární přístup	Osobnostní a sociální výchova sociální komunikace	
žák popíše průběh vědeckého výzkumu, seznámí se s hlavními metodami a technikami sběru a zpracování dat žák uplatní společensky vhodné způsoby komunikace při práci ve skupině	Metody zkoumání v sociologii vědecký výzkum, metody a techniky	Osobnostní a sociální výchova sociální komunikace organizační dovednosti a řešení problémů poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
žák sdělí informace různými formami, uvědomí si kontext komunikace, možnosti jejího rozdělení a její souvislost s vnitřním prožíváním žák se na příkladech seznámí se subjektivností	Komunikace mezilidská komunikace, verbální a nonverbální komunikace, bezděčná a záměrná komunikace, příčiny komunikace a chyby v komunikaci	Osobnostní a sociální výchova sociální komunikace morálka všedního dne	

interpretace projevů jiných účastníků komunikace			
• žák rozliší druhy konfliktů a jejich dopad na skupinu a společnost • žák správně přiřadí příklady k typům konfliktů a objasní vztah konfliktu a sociální normy a význam sociální kontroly ve skupině a společnosti	Sociální konflikt a kontrola vymezení konfliktu a jeho forem, sociální norma a sociální kontrola, problémy v mezilidských vztazích	Osobnostní a sociální výchova - spolupráce a soutěž	
• žák rozliší druhy sociálních útvarů a rozdílů mezi skupinou a davem, nalezně společné vnější znaky a hodnoty, které spojují členy skupiny • žák vymeze význam rodiny jako primární sociální skupiny.	Základní sociální útvary sociální útvar, sociální skupina, sociální agregát, primární a sekundární skupiny, rodina, dav	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - spolupráce a soutěž	
• žák posoudí problém sociální nerovnosti a seznámí se s koncepcemi ideálu rovnosti v dějinách, zaujme k problematice vlastní stanovisko • žák se naučí pojmenovat vlastní pozice a definovat z nich vyplývající role jako vzorce chování	Sociální diferenciaci společnosti sociální nerovnost, přirozené rozdílů mezi lidmi, proměny ideálu rovnosti, vertikální členění společnosti, sociální pozice a role, sociální mobilita	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne	

• žák posoudí úlohu změn v individuálním i společenském vývoji, zaujme postoj k otázce pokroku a modernizace a k jejich negativním dopadům na náš život • žák rozliší změny, evoluční a revoluční, konstruktivní a destruktivní	Teorie společenské změny společenský pohyb, adaptace, vývoj, pokrok a negativní jevy, které jej doprovázejí, změn evoluční a revoluční, konstruktivní a destruktivní	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
• žák si uvědomuje vliv skupiny na jednotlivce i jednotlivce na skupinu, posoudí význam socializace pro jednotlivce i pro společnost, formuluje jednotlivé fáze procesu socializace	Socializace socializace, enkulturace a personalizace, porozumění hodnotám a normám, internalizace a jednání, význam začlenění jedince do sociálních vazeb		
• žák si uvědomí význam sociálních norem pro každodenní soužití ve společnosti, rozliší deviantní chování, popíše, jaké mohou být dopady sociálně-patologického chování a k jakým důsledkům mohou vést předsudky	Sociální problém a deviace sociální norma deviace, deviantní chování, sociální patologie, kriminalita, rasismus, teorie „nálepkování“	Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality	
• žák si vyjasní pojem kultura, svoji zakotvenost v kulturním a přírodním prostředí, kulturní odlišnosti a rozdíly a z nich plynoucí odlišnosti v projevu	Kultura, přírodní a sociální prostředí kultura v různých pojetích, materiální a duchovní kultura, subkultura, akulturace a kulturní difúze, masová kultura a	Multikulturní výchova - základní problémy sociokulturních rozdílů Mediální výchova - role médií v moderních dějinách	

příslušníků různých sociálních skupin • žák posoudí vliv činnosti člověka na životní prostředí a popíše působení masové kultury a zejména masmédií na náš život	masmédiá, příroda a zásahy člověka do ní		
• žák definuje základní pojmy z oblasti religionistiky, uvede příklady a vymezí rozdíly • žák identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti a sektářského myšlení • žák se seznámí s hlavními znaky sedmi světových náboženství	Náboženství víra, náboženství, církev, sekta, ateismus, teismu, karmanové systémy, kmenová, národní a světová náboženství	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy, jejich příčiny a důsledky Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
• žák definuje ekonomii a ekonomiku, specifikuje rozdíl mezi tržní ekonomikou a jinými hospodářskými systémy	Úvod do ekonomie ekonomie, mikro a makroekonomie, ekonomika, zvyková, příkazová, tržní a smíšená, základní ekonomické otázky, metody zkoumání v ekonomii		
• žák získá přehled o původu dvou současných základních ekonomických teorií a dokáže vymežit jejich klady a zápory	Historie a současnost ekonomie ekonomie jako věda, merkantilismus, klasická škola ekonomie, keynesiánství, liberalismus, státní ekonomická regulace, poptávkově a nabídkově orientované směry		

• žák definuje a rozdělí potřeby, statky a služby • žák popíše, jak uspokojujeme své potřeby v závislosti na konkrétních podmínkách a jak ze statku volného vzniká statek ekonomický	Potřeby a jejich uspokojování potřeby, statky, statky volné a ekonomické, ekonomická vzácnost, služby, hospodářská činnost	Osobnostní a sociální výchova - spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
• žák pochopí základní principy fungování tržní ekonomiky a dokáže vysvětlit pojem „neviditelná ruka trhu“ • žák si uvědomí vliv nabídky, poptávky a konkurence na tvorbu ceny	Tržní ekonomika a trh tržní ekonomika, trh zboží, trh finanční a trh práce, „neviditelná ruka trhu“, nabídka, poptávka, cena, konkurence, nedokonalosti trhu	Osobnostní a sociální výchova - soutěž a spolupráce	
• žák si uvědomí význam existence peněz pro fungování trhu • žák vysvětlí funkce peněz a vliv inflace na ně, jakož i její dopad na různé účastníky hospodářského života společnosti	Směna, peníze, inflace barter, fonetizace a demonetizace zlata, peníze a jejich funkce, inflace		
• žák vysvětlí význam a úkoly centrální banky • žák se orientuje v produktech nabízených komerčními bankami	Bankovní soustava banky, historie bankovníctví, centrální banka a její úkoly, komerční banky, aktivní, pasivní zprostředkovatelské operace, emise, monetární politika		

• žák rozumí pojmu cenný papír a popíše jejich základní druhy • žák vysvětlí rozdíl mezi akcemi a obligacemi, zejména z hlediska jejich rizika pro věřitele • žák získá základní informace o fungování burzy a osobách, které na ní obchodují	Cenné papíry a burza cenné papíry, dlužník, věřitel, druhy cenných papírů, akcie, obligace, burza, makléř		
• žák si uvědomí rozdíl mezi dobrovolnou a nedobrovolnou nezaměstnaností, dokáže popsat zdroje informací o poptávce po pracovní síle	Trh práce a mzda trh práce, obětovaná příležitost, dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost, úřad práce, mzda, složky mzdy, nominální a reálná mzda	Osobnostní a sociální výchova - organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
• žák se orientuje v základních pojmech z oblasti podnikání, popíše možnosti, jak lze v ČR podnikat • žák si uvědomuje význam vzdělání pro zvyšování vlastní hodnoty na trhu práce	Podnikání výroba, kapitál, investice, podnikatelský záměr, hrubá a čistá investice, fyzická a právní osoba, živnost, firma, „lidský kapitál“		
• žák si uvědomí souvislost mikro a makroekonomiky srovnáním rodinného a státního rozpočtu • žák porozumí tvorbě a významu státního rozpočtu a dokáže popsat jeho příjmové	Daně a státní rozpočet rodinný a státní rozpočet, příjmy a výdaje, vyrovnaný rozpočet, rozpočtový schodek, deficit, přímé a nepřímé daně, investiční a neinvestiční výdaje		

a výdajové složky			
• žák se naučí rozčlenit národní hospodářství dvěma různými způsoby a uvědomí si vzájemnou provázanost jednotlivých sektorů • žák vyjmenuje nástroje hospodářské politiky a popíše fiskální, monetární a důchodovou politiku	Hospodářská politika státu odvětví (resorty) a sektory národního hospodářství, nástroje hospodářské politiky státu, monetární, fiskální, důchodová, zahraniční, průmyslová, sociální a ekologická politika		
• žák získá základní informace o historii EU a jednotné evropské měně • žák dokáže vysvětlit, jak ovlivňuje proces evropské integrace ekonomiku Evropy, ČR a jaké možnosti nabízí občanům ČR	Ekonomická integrace ČR do EU integrace, Evropská společenství, Evropská unie, význam a proces integrace, společný trh, volný pohyb zboží, osob, pracovních sil a kapitálu, euro, Evropská měnová unie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě	

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• žák vysvětlí pojem politika v různých pojetích a definuje předmět politologie • žák rozlišuje složky politického spektra a porovnává přístupy různých politických seskupení k řešení základních společenských problémů na základě jejich ideologického zakotvení • žák uvede možná nebezpečí ideologií • žák objasní význam politického pluralismu pro fungování demokracie a na příkladech ukáže možnosti občana zasahovat do chodu obce a státu • žák vyloží podstatu volebních systémů používaných v ČR	Politický život politologie jako věda, politika jako participace občanů na veřejném životě, politická strana, politické spektrum, levice – pravice, ideologie (politická doktrína), program politické strany, volby, volební právo pasivní a aktivní, volební systémy (poměrného zastoupení a většinový)	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž	Žáci jsou hodnoceni průběžně: podklad pro hodnocení tvoří písemný i ústní projev, domácí příprava, referáty, prezentace výsledků skupinové práce.
• žák posoudí formy vztahu politiky a médií a uvede příklady. • žák kriticky posoudí mediální produkty s uvědoměním si manipulativních strategií jejich tvůrců • žák vymezí pojem veřejné mínění a uvede faktory, které jej ovlivňují	Politika a média mediální výchova, vztah médií a politiky, televizní zpravodajství (analýza a srovnání mediálních produktů), zpravodajství a publicistika, volební kampaň jako reklama na politiku, reklamní strategie, veřejné mínění a faktory, které jej ovlivňují	Mediální výchova - média a mediální produkce - uživatelé - účinky mediální produkce a vliv médií	

• žák vymezí pojem občanství jako státní příslušnost a aktivní občanství (ve vztahu k vlastenectví a nacionalismu) • žák pojmenuje rozdíl mezi lidskými a občanskými právy, dokáže je najít a vysvětlí souvislost mezi právy a povinnostmi • žák vyloží podstatu demokracie a rozdíl v postavení občana v demokratickém a nedemokratickém státě • žák rozliší různé typy států • žák charakterizuje ČR jako demokratický a právní stát (s porozuměním oběma pojmům) • žák objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena do tří nezávislých složek, popíše jejich úkoly a činnosti konkrétních institucí, které je naplňují • žák vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a popíše strukturu a obsah částí Ústavy ČR.	Stát a právo občan, občanství, státní příslušnost, aktivní občanství, vlastenectví, nacionalismus, občanská společnost, občanská a lidská práva, LZPS, stát a jeho formy, národ, ústava, Ústava ČR, charakteristika ČR jako státu, státní symboly, rozdělení státní moci v ČR, orgány moci zákonodárné, výkonné a soudní, nižší územní správní celky v ČR	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
• žák vysvětlí vztah mezi morálními a právními normami	Právní vztahy právo a spravedlnost, subjektivní a objektivní právo, právní	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne	

• žák popíše strukturu právního systému v ČR, uvede, které státní orgány předpisy vydávají, jak a kde je uveřejňují • žák rozlišuje mezi fyzickou a právnickou osobou a na příkladech vysvětlí otázku jejich právní subjektivity a způsobilosti k právním úkonům	system, právní síla, právní norma a její struktura, právní vědomí, zákonnost, proces schvalování zákonů v ČR, právní odvětví (veřejné, soukromé a veřejně-soukromé právo), právní vztahy (fyzická a právnická osoba, právní subjektivita a způsobilost k právním úkonům, věkové hranice právní odpovědnosti)		
• žák porozumí problematice věcných práv (a dokáže popsat jejich druhy) a závazkového práva (včetně definování základních druhů smluv) • žák vymezení podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, duševní vlastnictví, dědictví) i práva a povinnosti účastníků těchto vztahů • žák zjistí, jaká je náplň činnosti ombudsmana	Občanské právo práva věcná a právo závazkové, majetek a věc, druhy věcných práv, dědictví, závazek, smlouva, druhy pojmenovaných smluv, občanské soudní řízení, ombudsman, spotřebitelská výchova	Osobnostní a sociální výchova - efektivní řešení problémů	
• žák objasní význam a funkce rodiny • žák vymezení podmínky vzniku, průběhu a zániku manželství i práva a povinnosti jeho účastníků • žák uvede práva a povinnosti rodičů a dětí • žák rozezná rozdíly mezi	Rodinné právo rodina a její funkce, vztah příbuzenství (pokrevní, afinita), podmínky a průběh vzniku manželství, formy sňatků, překážky bránící uzavření manželství, vztahy v manželství, společné jmění manželů, vztahy mezi rodiči a dětmi, vyživovací	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - morálka všedního dne	

jednotlivými formami náhradní rodinné výchovy	povinnost, rozvod, vypořádání při rozvodu, registrované partnerství, formy náhradní rodinné výchovy		
• žák se orientuje v základních pramenech pracovního práva • žák vymezi podmínky vzniku, průběhu a zániku pracovního poměru i práva a povinnosti jeho účastníků • žák uvede, jaké náležitosti musí obsahovat pracovní smlouva a jakými způsoby lze ukončit pracovní poměr • žák dokáže vysvětlit činnost úřadů práce	Pracovní právo životní cíle, právo na zaměstnání, úřady práce a jejich funkce, pracovní poměr, pracovní smlouva, pracovněprávní vztahy, pracovní doba, mzda a plat, dovolená, formy ukončení pracovního poměru		
• žák rozlišuje přestupek a trestný čin, vymezi podmínky trestní odpovědnosti občanů, odůvodní účel sankcí a formy trestů v ČR • žák rozeznává, jaké případy se řeší v občanském a jaké v trestním soudním řízení • žák získá základní orientaci v právních pramenech trestního práva.	Trestní právo trestní právo hmotné a procesní, přestupek (přestupkové a správní řízení), trestný čin, trestní řízení, orgány činné v trestním řízení, obviněný, obžalovaný, vina, trest (druhy trestů v ČR, alternativní výkon trestu, milost a amnestie), soustava soudů, odvolání, dovolání, trestní odpovědnost nezletilých, advokát, notář	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
• žák vymezi základní problémy, které zkoumá věda mezinárodních vztahů a objasní základní pojmy • žák rozliší subjekty mezinárodních vztahů, uvede	Mezinárodní vztahy mezinárodní vztahy jako věda, subjekty mezinárodních vztahů, mezinárodní politika, dohody a diplomacie, opatření při porušení nebo ohrožení míru, válečný	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	

konkrétní příklady, včetně jejich činnosti, a posoudí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství • žák uvede, do jakých mezinárodních organizací je zapojena ČR	stav, mezinárodní organizace ozbrojených sil, mírová řešení mezinárodních konfliktů, mezinárodní ekonomická spolupráce	- žijeme v Evropě	
• žák uvede příklady činnosti některých mezinárodních organizací a podá jejich základní charakteristiku • žák objasní důvody evropské integrace • žák rozlišuje funkce hlavních institucí EU a uvede příklady jejich činností • žák zhodnotí vliv začlenění ČR do evropských struktur z hlediska dopadů na každodenní život občanů ČR	Česká republika v mezinárodních organizacích Rada Evropy, Organizace spojených národů, Severoatlantická aliance, Evropská unie, členství ČR v dalších organizacích, Schengen	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě	
• žák vysvětlí pojem globalizace a zaujme k tomuto procesu vlastní stanovisko • žák uvede příklady nejvýznamnějších globálních problémů planety, stručně je charakterizuje, analyzuje jejich příčiny a domýšlí možné důsledky	Proces globalizace globalizace, různé pohledy na problematiku globalizace, nejvýznamnější globální problémy	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globalizační a rozvojové procesy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky Enviromentální výchova - člověk a životní prostředí	

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
žák objasní podstatu filosofického tázání, porovná východiska filosofie a vědy, získá základní informace o filosofických disciplínách žák porovná východiska mýtu a logu	Úvod do filosofie filosofie, zdroje filosofování, základní filosofické pojmy a disciplíny, filosofické otázky, mýthos a logos		Žáci jsou hodnoceni průběžně: podklad pro hodnocení tvoří písemný i ústní projev, domácí příprava, referáty, prezentace výsledků skupinové práce.
žák se seznámí se školami a osobnostmi předsokratického období, formuluje jejich názory a určí shody a rozdíly v nich	Počátky antické filosofie periodizace antické filosofie, pralátka, živly, hýlozoismus, apeiron/peras, dialektika, základní elementy, atomy	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace	
žák eticky a věcně argumentuje v diskuzi, posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem, zaujme stanovisko k etickému relativismu	Období antropologického obratu sofisté, Sokrates, etický relativismus, dialektika, vědění, ctnosti, svědomí	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - morálka všedního dne	
žák interpretuje text podobenství, zaujme stanovisko k politologickým názorům Platóna a seznámí se s jeho ontologií a gnoseologií	Platón ontologie, gnoseologie, objektivní idealismus, duše, ctnosti, utopie, ústavy		
žák se seznámí se základními pojmy formální logiky, pojmenuje rozdíly mezi filosofickými názory Platóna a Aristotela a zhodnotí Aristotelův význam	Aristotelés formální logika, kategorie, pojem, soud, úsudek, sylogismus, hýlémorfismus, čtyři příčiny jsoucna, duše, ústavy	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace	
žák rozliší hlavní filosofické	Helénismus	Osobnostní a sociální výchova	

směry helénismu, uvede klíčové představitele a porovná řešení filosofických otázek • žák si uvědomí přesah etických principů helénismu do současnosti	etika, synkretismus, eklekticismus, skepticizmus, stoicismus, epikureismus, hedonismus	- sociální komunikace - spolupráce a soutěž Multikulturní výchova - vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
• žák porovná východiska náboženství a filosofie, uvědomí si význam vzniku univerzit, osvojí si znalosti o periodizaci středověké filosofie	Středověká filosofie středověk, teologie, patristika, scholastika, apoštol, dogma, trivium, kvadrivium, vztah filosofie a náboženství	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě	
• žák se seznámí se vznikem a počátky křesťanství, uvede klíčové představitele, zlepší si schopnosti naslouchat a interpretovat teologické texty	Patristika evangelikum, apologetika, katecheze, sv. Augustin, predestinace		
• žák se seznámí s problematikou a osobnostmi scholastiky, uvědomí si vlastní preference ve vztahu rozum/víra	Scholastika scholastická metoda, univerzálie, realismus, nominalismus, Tomáš Akvinský, esence/existence, tomismus a protitomistické tendence	Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
• žák popíše obrat v myšlení a ve vědě směrem k novověku, zhodnotí význam vědeckého poznání a techniky • žák identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti, rozliší různé přístupy k politickému uspořádání společnosti	Humanismus a renesance humanismus, renesance, vynálezy a objevy, kopernikánský obrat, reformace, hereze, protestantismus	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - žijeme v Evropě	

• žák rozpozná chyby v argumentaci a dokáže je pojmenovat, vysvětlí zásady práce odborného textu • žák popíše význam Baconovy metody • žák porovná různé přístupy k politickému uspořádání společnosti	Počátky novověké filosofie indukce jako metoda poznání, idoly, společenská smlouva, Leviatan, absolutismus		
• žák dokáže vlastními slovy vyložit teze racionalistů, zaujme stanovisko k otázce karteziánismu	Racionalismus rozumové poznání, substance, příroda, atributy, monády, theodicea	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne	
• žák se seznámí s názory empiriků, porovná jejich přístupy, srovná s racionalistickým přístupem	Empirismus senzualismus, ideje, kvality, kauzalita		
• žák zhodnotí význam vědeckého poznání, popíše obrat v myšlení • žák porovná pohled Rousseaua a Voltaira	Osvícenská filosofie osvícenství, encyklopedie, přirozené právo, společenská nerovnost		
• žák posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí • žák dokáže vlastními slovy vyložit Kantovu gnozeologii	Immanuel Kant metafyzika, apriorní nazírací formy, agnosticismus, etika, maximy, imperativy	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne	
• žák vysvětlí vztah Hegelovy dialektiky k Hérakleitovi • žák popíše postavení člověka v Hegelově systému	G. W. F. Hegel dialektika, teze – antiteze – syntéza, idealismus, absolutní duch		
• žák se seznámí se	Scientisticky orientované směry scientismus, marxismus,	Osobnostní a sociální výchova - morálka všedního dne	

scientismem a pojmenuje jeho důsledky pro vývoj ve vědě ve 20. století • eticky a věcně správně argumentuje v diskuzi o etických důsledcích scientistického přístupu ke světu	pozitivismus		
• žák si osvojí základní fakta o směrech, které jsou v opozici ke scientismu • žák posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce	Směry v opozici ke scientismu iracionalismus, voluntarismus, filosofie života, vůle, nihilismus, nadčlověk		
• žák dokáže charakterizovat směry filosofie moderny, nalézt mezi nimi souvislosti a popsat jejich vztah ke starším směrům • žák uvede klíčové představitele a vysvětlí řešení základních filosofických otázek 20. století	Filosofie 20. století fenomenologie, pragmatismus, existencialismus, kritický racionalismus, filosofie jazyka, filosofická antropologie, postmoderna		
• žák rozliší hlavní filosofické směry a klíčové představitele české filosofie a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých vývojových etapách české filosofie	Česká filosofie české filosofické myšlení, husitství, reformace, humanismus, sociologie, pragmatismus, pozitivismus, iracionalismus, fenomenologie, „přirozený svět“, postmoderna		
• žák uvede a vysvětlí řešení základních filosofických otázek současnosti	Filosofické a etické problémy současnosti etika, svědomí, morálka, etiketa,	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace - poznávání a rozvoj vlastní	

• žák eticky a věcně správně argumentuje v diskuzi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci • žák posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce	profesní etika	osobnosti - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž	

Volitelný předmět: Ekonomie a právo

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Ekonomie a právo patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a svět práce. Je určen pro žáky 3. a 4. ročníku a adekvátních ročníků osmiletého gymnázia. Je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně každý rok. Vzdělávání navazuje na úroveň dovedností a znalostí druhého ročníku předmětu Společenské vědy a rozšiřuje a prohlubuje učivo v oboru. Ke studiu jsou využívány různé zdroje aktualizovaných materiálů, zejména textů zákonů, značná pozornost je věnována seznámení s testy OSP, TSP a ZSV.

Učitel působí na žáka tak, aby se dokázal orientovat v oblasti ekonomie a práva s výhledem na přijímací zkoušky a budoucí specializaci.

Výuka v předmětu umožňuje žákům proniknout do problematiky hospodářské a státoprávní, včetně dimenze mezinárodních vztahů a globalizujícího se světa. Žáci a žákyně si mají osvojit dovednosti, které jim umožní získávat z různých zdrojů informace, pomocí kterých se dokážou orientovat ve složité společenské realitě a využívat je pro utváření vlastních názorů a postojů, které mají být schopni na dané úrovni obhájit.

Výchovné a vzdělávací strategie:

K dosažení klíčových kompetencí používá učitel tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

zadáva žákům samostatné úkoly.

průběžně hodnotí práci žáků

zadáva práci s různými zdroji (Internet, Sbírka zákonů, scio testy, interaktivní učebnice)

vede žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

učí žáky rozčlenit si úkol na části a zvolit si správný postup jeho řešení

vytváří praktické problémové úkoly

učí žáky kriticky zhodnotit chybné a neaktuální informační zdroje

Kompetence komunikativní

Učitel:

rozvíjí schopnosti žáka prezentovat a vyjádřit své názory a myšlenky
vede žáka k přesné interpretaci textů zákonů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

zařazuje do hodin skupinovou práci
učí žáky rozdělovat si práci ve skupině, určovat si funkce a organizovat si samostatně práci

Kompetence občanské

Učitel:

zadávat referáty, mluvní a písemné projevy tak, aby žáci formulovali své názory a postoje, sledovali dění ve škole, v místě bydliště.
podněcuje žáky ke sledování aktuálního dění u nás i ve světě.
probouzí v žácích vědomí vlastní občanské příslušnosti a aktivního přístupu k tvorbě občanské společnosti

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

učí žáka zadávat si postupné cíle, kriticky hodnotit své přednosti a nedostatky
motivuje žáky k samostatnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

Třída: septima - oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák/ žákyně: rozliší makroekonomické a mikroekonomické problémy definuje makroagregáty a dá je do souvislosti s aktuálním ekonomickým vývojem doma, v EU a ve světě posoudí stav veřejných financí porovná pravicové a levicové názory na zásahy státu do ekonomiky vyjmenuje a popíše jednotlivé etapy evropské integrace porovná funkce základních orgánů EU vyjmenuje maastrichtská kritéria a posoudí stav naší ekonomiky pro přijetí eura	Ekonomie a ekonomické teorie Makroekonomie, mikroekonomie, základní ekonomické agregáty, veřejné finance. Z dějin ekonomického myšlení s důrazem na soudobé ekonomické proudy Evropská integrace a Evropská unie ESUO, EHS, ES, EU, EMU, začleňování ČR do EU, evropské fondy, struktura EU, Schengenský prostor,	• Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova • Enviromentální výchova	Žáci jsou hodnoceni průběžně: Podkladem jsou písemné prověrky, aktivity na hodinách, referáty, prezentace výsledků individuální a skupinové práce. Jednotlivá témata jsou probírána v souvislosti s učivem SV 2. a 3. ročníku a s požadavky k maturitě (opakování a prohlubování znalostí)

zváží přínosy a zápory vstupu ČR do EU a EMU rozliší způsob úhrady přímých a nepřímých daní vypočítá daň z příjmů fyzických osob uvede příklady slev na dani a daňových odpočtů popíše schéma výpočtu DPH a jejího vlivu na cenu zboží předvede samostatnou prezentaci vybraných živností na základě prostudování pramenů živnostenského práva (živnostenský zákon, nařízení vlády o obsahových náplních jednotlivých živností) vysvětlí vztah mezi občanským a obchodním právem definuje základní pojmy	Lisabonská smlouva Daňový systém Význam daní pro fungování státu, daně přímé a daně nepřímé, daňový plátce a daňový poplatník, sdílené daně Živnostenské právo Druhy živností, podmínky všeobecné a zvláštní, živnostenský rejstřík, živnostenské úřady Formy podnikání		

(např. vklad, ručení, podnik, obchodní jmění, obchodní majetek, rozvaha) porovná druhy obchodních společností rozliší na konkrétních příkladech různé druhy cenných papírů a stupeň rizika investice do nich posoudí možnosti obchodování s cennými papíry prostřednictvím různých makléřských firem vyjmenuje a popíše formy průmyslového vlastnictví a vysvětlí rozdíl mezi ochranou průmyslového vlastnictví a autorských děl, posoudí, jak jsou chráněna díla IT, shrne možnosti ochrany v rámci EU	Osobní a kapitálové obchodní společnosti, družstvo, státní podnik společné podnikání bez vzniku právnické osoby Finanční trhy a cenné papíry majetkové cenné papíry, úvěrové cenné papíry, BCPP RMS Ochrana duševního vlastnictví autorské právo patentové právo ochrana zeměpisných označení v EU		

objasní cíle, činnosti a fungování vybrané organizace (OSN, NATO, SEATO, NAFTA, CEFTA, OECD aj.) formou referátu vysvětlí rozdíl mezi různými formami řešení úpadku vyjmenuje druhy nekalé soutěže popíše funkce ÚOHS připraví vlastní příklady rozliší na konkrétních příkladech způsoby uplatnění reklamačních nároků, popíše činnost několika organizací, zabývajících se ochranou spotřebitele	Mezinárodní organizace Insolvence konkursní řízení, reorganizace, osobní bankrot Ochrana hospodářské soutěže obchodní zákoník, zákon o ochraně hospodářské soutěže, ÚOHS Ochrana spotřebitele občanský zákoník,		

vysvětlí, v čem spočívá právní význam manželství, partnerství a rodiny, na konkrétním případě posoudí, zda lze uzavřít manželství, či nikoliv, vysvětlí na příkladech rozdíly mezi osvojením, poručenstvím a pěstounskou péčí, posoudí na příkladu, zda nebyla porušena vzájemná práva a povinnosti manželů, rodičů a jejich dětí, popíše strukturu institucí v oblasti sociální politiky rozliší na konkrétních příkladech základní typy pracovních poměrů, posoudí na příkladu, zda nebyla porušena důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, popíše strukturu zákoníku práce a zdůvodní, proč je pracovní právo na hranici mezi právem veřejným a soukromým	vliv komunitárního práva na práva spotřebitelů v ČR Rodinné právo zákon o rodině, zákon o registrovaném partnerství, sociální zabezpečení, státní sociální podpora, životní a existenční minimum Pracovní právo zákoník práce úřady práce odborové organizace pracovní poměr dohody o pracovní činnosti a provedení práce, ochrana práv zaměstnanců		

posoudí své klady a nedostatky při řešení testů OSP, TSP aj. vyhledá informace o studijních oborech dle své specializace vypracuje ukázkou žádosti o odvolání při nepřijetí na VŠ	Přijímací řízení na vysoké školy zákon o VŠ, struktura testů studijních předpokladů, testy ZSV, národní srovnávací zkoušky, odvolání		

Volitelný předmět: Psychologie a sociologie

Charakteristika volitelného předmětu:

Vyučovací předmět Psychologie a sociologie patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost a částečně také Člověk a zdraví. Je určen žákům 3. a 4. ročníků čtyřletého gymnázia a adekvátních ročníků osmiletého gymnázia. Je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně v obou letech. Vzdělávání navazuje na úroveň dovedností a znalostí prvního a druhého ročníku předmětu Společenské vědy a rozšiřuje a prohlubuje učivo v oborech. Ke studiu jsou využívány různé zdroje – slovníky, odborné publikace a časopisy, vhodné internetové zdroje, značná pozornost je věnována seznámení s testy OSP, TSP a ZSV.

Učitel působí na žáka tak, aby se dokázal orientovat v oblasti psychologie a sociologie (případně dalších disciplín, které využívají psychologické a sociologické poznatky) s výhledem na přijímací zkoušky a budoucí specializaci. Smyslem je zpřístupnit žákům představu o konkrétním využití psychologie a sociologie v praxi a usnadnit jim orientaci v složité odborné problematice.

Realizace vzdělávacího obsahu probíhá za užití metod frontální výuky, skupinové práce, práce v dyádách, řízené diskuse, besed s odborníky a exkurzí do specializovaných zařízení, samostatných prezentací na zvolené téma. Prostředkem i cílem je aktivizace studentů k vlastní tvořivé účasti na výuce, spolupodílení se na výběru probíraných témat i absolvovaných exkurzí.

Výchovně-vzdělávací strategie:

Na úrovni vyučovacího předmětu jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující strategie (postupy):

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky se způsoby zpracování informací a různými formami práce
- vedeme žáky k promyšlené organizaci času při jednotlivých činnostech - v hodinách i v domácí přípravě
- systematickým opakováním nových poznatků (formou kontrolních otázek, testů, domácích úkolů apod.) učíme žáky pravidelnosti a řádu ve školních činnostech
- po žácích požadujeme vyjadřování vlastních názorů, kritický pohled na předkládané materiály
- při výkladu užíváme srozumitelného jazyka, avšak s přesnými termíny z oblasti dané vědy
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání aktuálních informací s využitím slovníků a počítačové techniky, motivujeme žáky ke sledování novinek v daných oblastech

Kompetence k řešení problémů

- používáme různých cest, strategií při řešení různých typů úkolů, žáky vedeme k přemýšlení nad jednotlivými přístupy a ke kreativitě
- snažíme se vytvářet co největší množství samostatných, skupinových i společných aktivit, v nichž jsou žáci nuceni se rozhodovat a volit vlastní postupy řešení
- po žácích požadujeme práci se zdroji a porovnávání obsahu i formy různých informací
- učíme žáky formulovat odpovědi, názory, postoje vlastními slovy s vhodným použitím odborných termínů
- vytváříme praktické problémové úkoly a učíme žáky kriticky zhodnotit chybné a neaktuální informační zdroje

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s různými formami komunikace, vedeme je k uvědomění si jejich jednotlivých kladů i záporů v různých situacích
- v aktivitách používáme forem komunikace verbální (psané i mluvené) i nonverbální
- součástí hodin jsou diskuze nad různými problémy, v nichž požadujeme jasné formulace vlastních názorů, používáme také metody brainstormingu, kdy zdůrazňujeme zásadu, že žádný nápad není méněcenný a může být užitečný pro další práci
- při práci ve skupinách učíme žáky naslouchat názorům druhých a vhodnou formou prezentovat názory své
- vedeme žáky k přesné interpretaci textů

Kompetence sociální a personální

- ve společných a skupinových činnostech vytváříme situace, které odbourávají fyzické i psychické bariéry, stmelují kolektiv a prohlubují vztahy mezi jednotlivými žáky
- vedeme žáky ke zdravé soutěživosti i kooperaci
- učíme žáky rozdělovat si práci ve skupině, určovat si funkce a organizovat si samostatně práci
- zdůrazňujeme existenci sociálních pozic a rolí

Kompetence občanské

- vedeme žáky k toleranci a respektování druhých tím, že nasloucháme jejich argumentaci i odlišným názorům
- zdůrazňujeme různorodost lidí a nutnost našeho respektu k ní jako k jedné z podmínek vlastní svobody a sebeúcty
- probouzíme v žácích vědomí vlastní občanské příslušnosti a aktivního přístupu k tvorbě občanské společnosti
- zadáváme referáty, mluvní a písemné projevy tak, aby žáci formulovali své názory a postoje, sledovali dění ve škole, v místě bydliště
- motivujeme žáky k samostatnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

Třída: septima - oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata, vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák/žákyně: posoudí možnosti praktického uplatnění psychologických a sociologických poznatků připraví přehled souvisejících studijních oborů pracuje s odbornými texty osvojuje si vybrané pojmy z psychologického a sociologického slovníku definuje pojem psychologie uvede příklady psychologických disciplín základních, aplikovaných i speciálních vyjmenuje a popíše základní metody a techniky práce v psychologii charakterizuje známé psychologické směry, školy a jejich představitele, shrne jejich přínos	Psychologie a sociologie v systému společenských věd Postavení psychologie a sociologie v systému společenských věd Psycholog a sociolog při práci (možnosti praktického uplatnění a studia – vědecký výzkum, instituce a vědecké společnosti, agentury pro výzkum veřejného mínění, psychoterapie, speciální pedagogika, sociální práce,...) Odborné publikace a časopisy Psychologie jako věda Předmět studia, hlavní směry a představitelé Psychologické disciplíny, vědecký výzkum – metody a techniky Etické problémy spjaté s psychologii	Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova Vazby a přesahy: Dějiny filozofie a etika (4. ročník SV), Sociologie (metody a techniky práce)	Žáci jsou hodnoceni průběžně: podklad pro hodnocení tvoří písemný i ústní projev, domácí příprava, referáty a aktuality, prezentace výsledků individuální i skupinové práce, samostatná práce s odborným textem. Podle aktuálních podmínek a možností budou průběžně zařazovány besedy s odborníky či návštěvy specializovaných pracovišť. Opakování a prohlubování znalostí z 1. ročníku předmětu SV Dokument „Záhady duše“ – Psychoanalýza S. Freuda

zaujme stanovisko k předkládaným etickým problémům vymezí pojem osobnost a její struktura popíše a vysvětlí základní druhy teorií osobnosti, přiřadí k nim stěžejní osobnosti porovná základní typy temperamentů ve vztahu k somatotypu a dalším osobnostním dimenzím (extroverze, introverze, stabilita, labilita) rozlišuje poznávací, citové a volní procesy a zhodnotí jejich vzájemnou podmíněnost a součinnost porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví správně aplikuje pojmy z obecné psychologie a psychologie osobnosti využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí	Obecná psychologie a psychologie osobnosti Předmět studia, pojem osobnost Kognitivní procesy (vnímání, představivost, myšlení a řeč,...) Paměť, pozornost, schopnosti, inteligence Emoční prožívání (nálady, afekty, vášně,...) Psychická autoregulace (vůle, zaměřenost) Teorie (modely) osobnosti Temperament, charakter, sebepojetí - Já Vývojová psychologie Faktory psychického vývoje, senzitivní a kritická období v ontogenezi Etapy vývoje a jejich charakteristika (kognitivní, sociální a osobnostní vývoj) Sociální psychologie Socializace (sociální učení,	Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova Přesahy a vazby: Biologie člověka Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova	Opakování a prohlubování znalostí z 1. ročníku předmětu SV Eysenckův test temperamentu Dokument z programu „Jeden svět na školách“

respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky uvědomuje si význam a hodnotu multikulturního soužití, identifikuje pozitiva a negativa kulturního pluralismu na příkladech popíše egoistické, altruistické a asertivního chování, zváží jejich důsledky	seberegulační chování) Sociální interakce, evoluce a kultura (biolog. a kult. činitelé, způsoby sociálního chování, kulturní vzorce) Sociální kognice a percepce (vnímání a posuzování sebe sama, druhých) Prosociální chování a agrese (altruismus, egoismus, asertivita, typy agresivního chování)	Přesahy a vazby: Sociologie	Dokumenty z cyklu „Záhady duše“
určí základní příčiny duševních onemocnění, respektuje multifaktoriální souvislosti příčin a jednotlivých onemocnění z popsaných projevů chování usuzuje na jednotlivé poruchy osobnosti zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, uplatňuje zásady psychohygieny při domácí přípravě a učení s ohledem na své vlastní psychické předpoklady a individuální zvláštnosti na příkladech ilustruje vhodné	Psychopatologie Norma, normalita a deviace Příčiny vzniku psychických odchylek (dědičnost, vrozené faktory, vlivy vnějšího prostředí) Zátěžové situace (frustrace, konflikt, stres, deprivace) Poruchy psychických funkcí (kognitivní procesy, emoce, motivace, poruchy osobnosti) Vybrané duševní a behaviorální poruchy (demence, mentální retardace, autismus, psychózy, schizofrenie, neurotické poruchy, poruchy příjmu	Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova	

způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu vysvětlí příčiny vzniku sociologie charakterizuje přínos základních osobností klasické sociologie porovná závěry klasické sociologie s dnešním životem posoudí rizika a nedostatky moderní západní společnosti, provede její kritiku popíše charakteristické znaky tzv. tradiční, moderní a současné společnosti, objasní příčiny změn posoudí úlohu sociálních změn ve společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní rozpozná sociální strukturu a osy stratifikace, uvádí příklady stratifikačních systémů vymezí pojmy status a mobilita, popíše jejich vzájemný vztah	potravy, sebevražedné jednání, závislosti,...) Sociologie jako věda Předmět studia, hlavní sociologická paradigmata, představitelé sociologického myšlení Struktura sociologie a její funkce Sociologie – základní okruhy Tradiční, moderní a současná společnost Sociální struktura, stratifikace, mobilita Sociální skupiny, instituce a organizace Gender, pohlaví, sexualita, rodina a společnost Média a jejich vliv na náš život, masová komunikace, funkce médií, působení reklamy Sociální patologie (CAN, působení sekt, nezaměstnanost, bezdomovectví, oběti trestných	Průřezové téma: Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova Přesahy a vazby: Dějepis, Dějiny filozofie (4. ročník SV)	Opakování a prohlubování znalostí z 2. ročníku předmětu SV Rozbory reklamních spotů Dokument z programu „Jeden svět na školách“

rozliší sociální skupiny a agregátní celky určí zvláštnosti malých sociálních skupin charakterizuje pojem gender a osvětlí příčiny a projevy genderové nerovnosti popíše rodinu jako malou sociální skupinu a rozliší její základní funkce objasní příčiny tzv. krize rodiny popíše vliv a nebezpečí nepřiměřené sociální kontroly objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	činů, delikventní chování) Sociální kontrola, deviace a zločin		

Volitelný předmět: Společenskovědní seminář

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Společenskovědní seminář je předmět shrnující poznatky společenských věd, které se vyučují v 1. až 4. ročnících čtyřletého gymnázia (kvintách až oktávách osmiletého gymnázia), a je určen žákům maturitních ročníků (4. ročníkům čtyřletého gymnázia, oktávám osmiletého gymnázia). Hodinová dotace činí 2 hodiny týdně.

Společenskovědní seminář sumarizuje znalosti společenskovědních disciplín psychologie, sociologie, ekonomie, politologie, práva a filosofie, doplňuje o aktuální změny a cíleně tak žáky připravuje na profilovou část maturitní zkoušky. Učivo je rozděleno do 60 maturitních okruhů, jejichž počet v rámci dané společenskovědní disciplíny odpovídá tematické náročnosti a hodinové dotaci věnované konkrétním oborům v jednotlivých ročnících. Opakováním okruhů se žáci připravují i na přijímací zkoušky na vysoké školy humanitního či společenskovědního zaměření.

Učitel působí na žáka tak, aby se orientoval v oblasti výše uvedených společenskovědních disciplín - žáci si osvojují základní terminologii, vysvětlují souvislosti, sjednocují poznatky ze společenskovědních oborů a nalézáním konkrétních praktických příkladů propojují s životní zkušeností.

Realizace vzdělávacího obsahu probíhá za užití metod frontální výuky, skupinové práce, párové práce, heuristického rozhovoru, řízené diskuze, samostatné práce, interpretace textu, referátů či počítačových prezentací.

Ukotvení v rámci RVP G: Předmět obsahově vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, konkrétně vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, který zahrnuje tematické celky *Člověk jako jedinec, Člověk ve společnosti, Občan ve státě, Občan a právo, Mezinárodní vztahy, globální svět, Úvod do filozofie a religionistiky*. Předmět dále vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, který zahrnuje tematické celky *Trh práce a profesní volba, Pracovněprávní vztahy, Tržní ekonomika, Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice, Finance*.

Výchovně-vzdělávací strategie:

Na úrovni vyučovacího předmětu jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující strategie (postupy):

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s efektivními metodami učení, zpracováním informací a různými formami práce
- vedeme žáky k promyšlené organizaci času při jednotlivých činnostech - v hodinách i v domácí přípravě
- systematickým opakováním nových poznatků (formou kontrolních otázek, testů, domácích úkolů apod.) učíme žáky pravidelnosti a řádu ve školních činnostech
- po žácích požadujeme vyjadřování vlastních názorů, kritický pohled na předkládané materiály, uvádění příkladů
- při výkladu užíváme srozumitelného jazyka, avšak s přesnými termíny z oblasti dané vědy
- poskytujeme žákům zpětnou vazbu při hodnocení testů, skupinové práce, domácích úkolů, v diskuzi apod.

Kompetence k řešení problémů

- žáky učíme rozčlenit si úkol na části a zvolit si správný postup jeho řešení
- používáme různých cest, strategií při řešení různých typů úkolů, žáky vedeme k přemýšlení nad jednotlivými přístupy a ke kreativitě
- snažíme se vytvářet co největší množství samostatných, skupinových i společných aktivit, v nichž jsou žáci nuceni se rozhodovat a volit vlastní postupy řešení
- po žácích požadujeme práci se zdroji a porovnávání obsahu i formy různých informací
- učíme žáky formulovat odpovědi, názory, postoje vlastními slovy s vhodným použitím odborných termínů

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s různými formami komunikace, vedeme je k uvědomění si jejich jednotlivých kladů i záporů v různých situacích
- v aktivitách používáme forem komunikace verbální (psané i mluvené) i nonverbální
- součástí hodin jsou diskuze nad různými problémy, v nichž požadujeme jasné formulace vlastních názorů, používáme také metody brainstormingu, kdy zdůrazňujeme zásadu, že žádný nápad není méněcenný a může být užitečný pro další práci
- při práci ve skupinách učíme žáky naslouchat názorům druhých a vhodnou formou prezentovat názory své

Kompetence sociální a personální

- podáváme žákům podrobné informace o struktuře osobnosti a požadujeme od nich, aby je aplikovali na sobě
- vedeme žáky k zamyšlení nad průběhem denních činností, nad poměrem práce, odpočinku a spánku a nad vzájemnou kompenzací různých druhů činností
- ve společných a skupinových činnostech vytváříme situace, které odbourávají fyzické i psychické bariéry, stmelují třídu jako celek a prohlubují vztahy mezi jednotlivými žáky, vedeme žáky ke zdravé soutěživosti i kooperaci
- učíme žáky rozdělovat si práci ve skupině, určovat si funkce a organizovat si samostatně práci
- zdůrazňujeme existenci sociálních pozic a rolí

Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům význam a vzájemný vztah kulturního a přírodního prostředí, jeho proměnu v průběhu historie
- učíme žáky základům etiky a vytváříme cíleně situace, v nichž se k etickým normám vyjadřují jednotlivě, ve skupině či společné diskuzi
- vedeme žáky k toleranci a respektování druhých tím, že nasloucháme jejich argumentaci i odlišným názorům
- vysvětlujeme na praktických příkladech význam socializace, účasti na politickém životě, vytváříme takové situace, v nichž se žák učí demokratickým principům rozhodování
- vytváříme v žácích pozitivní vztah k vlasti, k vlastní historii a symbolům státu
- společně hodnotíme klady i zápory integrace ČR do evropských a světových institucí
- zdůrazňujeme různorodost lidí a nutnost našeho respektu k ní jako k jedné z podmínek vlastní svobody a sebeúcty

Následující maturitní okruhy obsahově odpovídají tematickým oblastem, konkretizovanému učivu a konkretizovaným výstupům Školního vzdělávacího plánu pro Společenské vědy. Nejvíce prostoru je věnováno opakování maturitních okruhů, které byly probrány v 1. až 3. ročníku (kvintě až septimě), k procvičování filosofických okruhů se přistupuje až po projití učiva (tematických okruhů) v předmětu Společenské vědy (viz ŠVP pro Společenské vědy – 4. ročník/oktáva).

Přehled maturitních okruhů

	maturitní okruh	ročník podle ŠVP	tematická oblast (v rámci konkretizovaného učiva)
1.	Filosofické systémy ve staré Indii	4. (oktáva)	Úvod do filosofie
2.	Vybrané myšlenkové proudy ve staré Číně	4. (oktáva)	Úvod do filosofie
3.	Předsokratické období v řecké filosofii	4. (oktáva)	Počátky antické filosofie
4.	Sofisté, Sokratův mravní odkaz, teorie argumentace	4. (oktáva)	Období antropologického obratu
5.	Platónský trojúhelník	4. (oktáva)	Platón
6.	Aristoteles, zvláště jeho logika	4. (oktáva)	Aristotelés
7.	Vybrané myšlenkové proudy z helénské filosofie	4. (oktáva)	Helénismus
8.	Patristika a scholastika	4. (oktáva)	Středověká filosofie, Patristika, Scholastika
9.	Renesance jako duchovní obrat	4. (oktáva)	Humanismus a renesance, Počátky novověké filosofie

10.	Empirismus a racionalismus	4. (oktáva)	Racionalismus, Empirismus
11.	Významní myslitelé francouzského osvícenství	4. (oktáva)	Osvícenská filosofie
12.	Základní myšlenky z díla I. Kanta	4. (oktáva)	Immanuel Kant
13.	Německá klasická filosofie	4. (oktáva)	G. W. F. Hegel
14.	Materialistická linie ve filosofii 19. století	4. (oktáva)	Scientisticky orientované směry
15.	Voluntarismus a jeho pojetí člověka	4. (oktáva)	Směry v opozici ke scientismu
16.	Pozitivismus jako teorie faktů; pragmatismus a užitečnost	4. (oktáva)	Scientisticky orientované směry
17.	Existencialismus	4. (oktáva)	Filosofie 20. století
18.	Vývoj filosofického myšlení v českých zemích	4. (oktáva)	Česká filosofie
19.	Některé filozofické a etické problémy a způsoby jejich řešení	4. (oktáva)	Filosofické a etické problémy současnosti
20.	Vybrané filozofické směry současné doby	4. (oktáva)	Filosofie 20. století
21.	Psychologie jako věda	1. (kvinta)	K čemu slouží a co je psychologie?
22.	Vybrané kapitoly z dějin psychologie	1. (kvinta)	K čemu slouží a co je psychologie?
23.	Psychické jevy – poznávací procesy, paměť a pozornost	1. (kvinta)	Psychické procesy a stavy
24.	Psychické jevy – motivační a volní procesy, emoce, učení	1. (kvinta)	Psychické procesy a stavy
25.	Psychologické pojetí osobnosti	1. (kvinta)	Osobnost, její vlastnosti a rysy
26.	Vývoj osobnosti	1. (kvinta)	Osobnost, její vlastnosti a rysy
27.	Duševní zdraví a jeho poruchy	1. (kvinta)	Péče o duševní zdraví
28.	Sociologie jako věda	2. (sexta)	Úvod do sociologie, Metody zkoumání v sociologii
29.	Vybrané kapitoly z dějin sociologie	2. (sexta)	Historický vývoj a

			současná sociologie
30.	Sociální skupiny, organizace a instituce	2. (sexta)	Základní sociální útvary
31.	Struktura společnosti a sociální stratifikace	2. (sexta)	Sociální diferenciacie společnosti
32.	Socializace a sociální interakce	2. (sexta)	Socializace, Komunikace
33.	Kultura a společnost	2. (sexta)	Kultura, přírodní a sociální prostředí
34.	Sociální kontrola a patologické jevy ve společnosti	2. (sexta)	Sociální konflikt a kontrola, Sociální problém a deviace
35.	Vznik státu, charakteristické znaky a funkce státu	3. (septima)	Politický život
36.	Druhy a formy států, struktura a státní zřízení	3. (septima)	Politický život
37.	Státní občanství, národnost, práva národnostních menšin	3. (septima)	Právní vztahy, Stát a právo
38.	Sociální zabezpečení a státní sociální podpora	3. (septima)	Stát a právo
39.	Územní správa a samospráva, obce, kraje	3. (septima)	Stát a právo
40.	Základy politologie, politické strany, vznik, zánik, financování	3. (septima)	Politický život
41.	Principy demokracie, politická práva, ombudsman, referendum, dělba moci	3. (septima)	Politický život
42.	Ochrana lidských práv, OSN, RE, Listina základních práv a svobod	3. (septima)	Stát a právo
43.	Systém kolektivní bezpečnosti, NATO, OSN, Rada bezpečnosti	3. (septima)	Mezinárodní vztahy, Česká republika v mezinárodních organizacích
44.	Ekonomická integrace, EU, aktuální otázky	2. (sexta)	Ekonomická integrace ČR do EU
45.	Moc zákonodárná, Parlament ČR, imunita, rozpuštění PS, základní funkce PS	3. (septima)	Stát a právo
46.	Legislativní proces, návrh, schvalování, počty hlasů, legislativní nouze	3. (septima)	Stát a právo

47.	Moc výkonná, vláda, vznik, zánik, kompetenční zákon, zákon o střetu zájmů	3. (septima)	Stát a právo
48.	Prezident, volba, pravomoci, suspenzivní veto, imunita	3. (septima)	Stát a právo
49.	Systém práva, právní odvětví, právo veřejné a soukromé, subjektivní, objektivní	3. (septima)	Stát a právo, Právní vztahy
50.	Právní řád, fyzické a právnické osoby, právní způsobilost	3. (septima)	Právní vztahy
51.	Pracovní právo, pracovní poměr, zákoník práce	3. (septima)	Pracovní právo
52.	Občanské právo, občanské soudní řízení, opravné prostředky, notáři	3. (septima)	Občanské právo
53.	Správní soudnictví, správní a správní soudní řízení, soudní soustava	3. (septima)	Právní vztahy, Stát a právo
54.	Trestní právo a trestní soudní řízení	3. (septima)	Trestní právo
55.	Tržní mechanismus a úloha státu v tržní ekonomice	2. (sexta)	Tržní ekonomika a trh
56.	Daňový systém, význam daní pro fungování státu	2. (sexta)	Daně a státní rozpočet
57.	Bankovní systém, ČNB, nástroje měnové politiky, finanční trhy	2. (sexta)	Bankovní soustava, Hospodářská politika státu
58.	Ekonomické teorie, NC za ekonomii, magický čtyřúhelník	2. (sexta)	Historie a současnost ekonomie, Potřeby a jejich uspokojování
59.	Hospodářské politiky, fiskální politika, peníze, konvergenční kritéria	2. (sexta)	Hospodářská politika státu, Směna, peníze, inflace
60.	Základní ekonomické pojmy, obchodní a živnostenské právo	2. (sexta)	Úvod do ekonomie, Historie a současnost ekonomie, Potřeby a jejich uspokojování

Předmět: Dějepis

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět dějepis je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a kvintám až oktávám osmiletého gymnázia. Časová dotace pro výuku dějepisu je ve všech ročnících stanovena v rozsahu dvou hodin týdně.

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je tvorba historického vědomí žáka a to zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je především kladen na výuku moderních dějin 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty lidské civilizace, pomáhá žákům lépe pochopit, zařadit a analyzovat historické jevy a děje. V tomto mu významně pomáhají mezipředmětové vztahy především se společenskými vědami a zeměpisem.

Student je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek
- chápal historické kořeny společenské reality, orientoval se ve vývoji a změnách společenských jevů a dějů jak v čase historickém, tak i přítomném
- rozlišoval historickou skutečnost od mýtů, objektivně posuzoval společenské dění v minulosti i současnosti a byl schopen rozpoznat myšlenkovou manipulaci
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství.

Výchovné a vzdělávací strategie:

učitel vede žáky k používání vhodných informačních zdrojů (literatury, encyklopedií, internetu, atlasů...) a vychovává žáky ke kritickému hodnocení pramenů, především pak internetu - kompetence k učení, kompetence k řešení problémů

učitel vede žáky, aby prezentovali své znalosti formou písemnou i ústní – kompetence komunikativní

učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské

učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí a výstav, vede tak žáky k porovnání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence k učení, kompetence občanské

učitel zadává žákům referáty a seminární práce a vede je k samostatnému zpracování historických partií – kompetence k učení, kompetence komunikativní

archeologie • zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace • objasní vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin • objasní proces christianizace a její vliv na	Doba železná Archeologie, experimentální archeologie, základní pojmy Starověk Staroorientální státy – Mezopotámie, Egypt, Indie a Čína Antické Řecko Antický Řím Vliv antického světa na evropskou civilizaci Raný středověk	Čj Z ZSV Vv P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Žijeme v Evropě	

konstituování raně středověkých států • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí, i projevy vlivu náboženství a církve na středověkou společnost • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti v 5. – 11. toletí	Stěhování národů Utváření středověké Evropy – Franská říše – Svatá říše římská, Vikingové, Byzantská říše, Arabové – islám a islámská říše,	Z Čj Vv P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Žijeme v Evropě P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Globální a rozvojové procesy	

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• charakterizuje základní rysy vývoje na našem území a jeho postavení v evropském prostoru • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí, i projevy vlivu náboženství a církve na středověkou společnost • definuje proměny politického a hospodářského uspořádání středověké společnosti v 11. – 15. století a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území s přihlédnutím ke střeoevropskému dění • chápe kulturní vzestup společnosti vyjádřený přechodem od raného k vrcholnému středověku (od románského ke gotickému umění)	Raný středověk Slované – Sámova říše, Kyjevská Rus, Velká Morava a počátky českého státu Křesťanství, papežství a císařství Boj o investituru Vzdělanost a umění raného středověku Vrcholný středověk Křížové výpravy Mocenské soupeření mezi Francií a Anglií Stoletá válka, její příčiny a důsledky	Z Čj Vv P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Globální a rozvojové procesy	Žáci jsou hodnoceni průběžně: podklad pro hodnocení tvoří písemný i ústní projev, práce v hodině, domácí příprava, referáty či prezentace

• vysvětlí nové filozofické a vědecké myšlenky, změnu životního stylu a jejich praktický dopad na společnost • chápe důsledky zámořských objevů ve vztahu k podstatným hospodářským a mocenskopolitickým změnám • popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský a světový vývoj • vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích • posoudí postavení českého	Vývoj Svaté říše římské do vyměření Lucemburků 1437 Český stát v období Přemyslovců, lucemburské epoše, husitství, době jagellonské a jeho postavení v Evropě Venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace Vzdělanost a umění vrcholného a pozdního středověku Počátky novověku Objevné cesty a jejich důsledky Renesance a humanismus Reformace a její šíření Habsburkové ve Svaté říši římské a Španělsku v 16. století Nizozemská revoluce Cesta k absolutním monarchiím v Anglii, Francii, Rusku v 16. století	Z Čj ZSV Vv P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Globální a rozvojové procesy	

státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	České země pod vládou Habsburků 1526 - 1618		

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• pochopí význam třicetileté války pro dějiny Evropy a její důsledky pro všechny oblasti společenského života • chápe dopady války pro další vývoj v českých zemích – politický, hospodářský, sociální, religiózní • vysvětlí společenské změny vyvolané nástupem osvícenství • uvědomuje si změny ve vývoji absolutních monarchií 17. a 18. století • na příkladu habsburských osvícených panovníků zdůrazní změny v evropském myšlení, kultuře, hospodářství • popíše souvislosti mezi událostmi Velké francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	Novověk Třicetiletá válka České země v době pobělohorské Evropské monarchie v 17. století - anglická revoluce, Francie Ludvíka XIV., Rusko Petra Velikého, vznik Pruska Duchovní život mezi barokem a osvícenstvím Nástup britského kolonialismu Americká revoluce Rusko za Kateřiny II. Veliké Zánik polského státu Osvícenský absolutismus Marie Terezie a Josefa II. Velká francouzská revoluce a napoleonské války Moderní dějiny	Z Čj ZSV Vv P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Globální a rozvojové procesy	Žáci jsou hodnoceni průběžně: podklad pro hodnocení tvoří písemný i ústní projev, práce v hodině, domácí příprava, referáty či prezentace

• vymezí podstatné politické, ekonomické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás po Vídeňském kongresu • uvede požadavky, tak jak byly formovány ve vybraných evropských revolucích • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národu • objasní význam revolučních událostí roku 1848 v obecném i konkrétním historickém kontextu • charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezí důležitost kolonií • vysvětlí na příkladu rakouského soustátí hlavní vývojové tendence modernizace evropského prostoru	Období restaurace a rovnováhy sil po Vídeňském kongresu Průmyslová revoluce, dělnické hnutí, socialismus, liberalismus, nacionalismus Rakouské císařství po napoleonských válkách České země a národní obrození Revoluční rok 1848 – Evropa, Rakousko, České země Svět v 2. polovině 19. století – Velká Británie velmoc č. 1, Francie republikou, sjednocení Německa a Itálie, mocenský vývoj USA Rakousko v 2. polovině 19. století – vznik konstituční monarchie, rakousko – uherské vyrovnání, česká politika a společnost v 2. polovině 19. století	Z ZSV Čj P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Globální a rozvojové procesy	

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• na příkladech demonstruje zneužití mas, propagandy a techniky ve 20. století a jeho důsledky • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech • zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního	Dějiny 20. století První světová válka České země v první světové válce Svět ve 20. letech 20. století - versaillesko – washingtonský systém Vznik ČSR – hospodářská a politická stabilizace v první republice Svět ve 30. letech 20. století - nástup diktatur ČSR od hospodářské krize k zániku republiky Druhá světová válka Protektorát, domácí a zahraniční odboj Rozdělený svět, nástup studené války	Z ZSV Čj P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Globální a rozvojové procesy P 6.5 Mediální výchova, okruh Role médií v moderních dějinách	Žáci jsou hodnoceni průběžně: podklad pro hodnocení tvoří písemný i ústní projev, práce v hodině, domácí příprava, referáty či prezentace

vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí a situaci ve střední Evropě a v naší zemi • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích • objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí • posoudí vývoj světa ve 20. století s přihlédnutím ke globálním problémům lidské společnosti	Vývoj sovětského bloku ČSR – třetí republika Vítězný únor 1948 Mezinárodní vývoj v 50. a 60. letech 20. století Budování socialismu v ČSSR 1953 – 1967 Pražské jaro a počátky normalizace Mezinárodní vývoj v 70. a 80. letech 20. století Východní blok v 70. A 80. letech 20. století ČSSR v období reálné normalizace Sametová revoluce Třetí svět - dekolonizace		

Volitelný předmět: Volitelný dějepis

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět dějepis je určen žákům třetího až čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a septimám až oktávám osmiletého gymnázia. Časová dotace pro výuku dějepisu je ve všech ročnících stanovena v rozsahu dvou hodin týdně.

Vyučovací předmět volitelný dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je tvorba historického vědomí žáka a to zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Tento předmět má pomoci žákům lépe pochopit, zařadit a analyzovat historické jevy a děje. V tomto mu významně pomáhají mezipředmětové vztahy především se společenskými vědami a zeměpisem.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Student je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek
- chápal historické kořeny společenské reality, orientoval se ve vývoji a změnách společenských jevů a dějů jak v čase historickém, tak i přítomném
- rozlišoval historickou skutečnost od mýtů, objektivně posuzoval společenské dění v minulosti i současnosti a byl schopen rozpoznat myšlenkovou manipulaci
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společností.

Výchovné a vzdělávací strategie:

učitel vede žáky k používání vhodných informačních zdrojů (literatury, encyklopedií, internetu, atlasů...) a vychovává žáky ke kritickému hodnocení pramenů, především pak internetu - kompetence k učení, kompetence k řešení problémů

učitel vede žáky, aby prezentovali své znalosti formou písemnou i ústní – kompetence komunikativní

učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské

učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí a výstav, vede tak žáky k porovnání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence k učení, kompetence občanské

učitel zadává žákům referáty a seminární práce a vede je k samostatnému zpracování historických partií – kompetence k učení, kompetence komunikativní

společnost a způsob myšlení • objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí, projevy vlivu náboženství a církve na středověkou společnost v různých oblastech života • charakterizuje hierarchii a organizační strukturu církevních institucí • charakterizuje dobu, přírodní a společenské determinanty	Církev a její vliv na středověký život Středověké chápání skutečnosti Institucionalizace církve od starověku do raného středověku Christianizace českého prostoru a vznik církevních institucí Problematika kanonizace a patrocinií, čeští zemští světcí Vznik a vývoj řeholních řádů, s přihlédnutím k českému prostoru Kacíři ve středověku a jejich pronásledování v Evropě Vliv církve na středověké právo a vzdělanost Kolonizace v českých zemích	Čj Z ZSV Vv P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Žijeme v Evropě	

kolonizačního procesu • vysvětlí význam kolonizace pro český stát • chápe dopady kolonizace na prostředí, sociální stratifikaci společnosti, ekonomické vazby a kulturní rozvoj • aplikuje obecné poznatky na region Trutnovska • charakterizuje vývoj středověkého vojenství v kontextu českého státu • orientuje se v taktice, výzbroji a výstroji soudobých armád	Vnitřní kolonizace Vnější kolonizace Trutnovsko v průběhu kolonizace Středověké vojenství	Z Čj Vv P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Žijeme v Evropě P 6.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Globální a rozvojové procesy	

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• orientuje se v politickém, ekonomickém a sociálním vývoji Ruska před revolucí • chápe příčiny a důsledky revolucí v Rusku • orientuje se v mocenském systému • chápe pojmy totalita, ideologie, perzekuce, genocida a umí je aplikovat v rámci historické skutečnosti v SSSR • orientuje se v politickém, ekonomickém a sociálním vývoji Německa v letech 1918-1932 • chápe mechanismu uchopení moci a vznik nacistické totality v roce 1933 • chápe pojmy totalita, ideologie, perzekuce,	Volitelný dějepis II. Dějiny Ruska Rusko před 1. sv. válkou Únorová revoluce VŘSR Formování bolševické totality za Lenina Formování bolševické totality za Stalina Politické procesy Fenomén gulag Nacistické Německo Uchopení moci Formování nacistické totality Koncentrační tábory		

genocida a umí je aplikovat v rámci historické skutečnosti Třetí říše • chápe příčiny a důsledky únorového vítězství pracujícího lidu • orientuje se v mocenském systému • chápe pojmy totalita, ideologie, perzekuce, disent a umí je aplikovat v rámci historické skutečnosti Československa	Holocaust Židů Holocaust Romů Komunistické Československo Formování komunistické totality za Gottwalda Politické procesy Normalizace a opoziční hnutí Sametová revoluce		

Volitelný předmět: Seminář z dějepisu

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět dějepis je určen žákům čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a oktávám osmiletého gymnázia. Časová dotace pro výuku dějepisu je stanovena v rozsahu dvou hodin týdně.

Vyučovací předmět dějepisný seminář přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je příprava k maturitní zkoušce.

Student je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že historie není jen uzavřenu minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek
- chápal historické kořeny společenské reality, orientoval se ve vývoji a změnách společenských jevů a dějů jak v čase historickém, tak i přítomném
- rozlišoval historickou skutečnost od mýtů, objektivně posuzoval společenské dění v minulosti i současnosti a byl schopen rozpoznat myšlenkovou manipulaci
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství.

Výchovné a vzdělávací strategie:

učitel vede žáky k používání vhodných informačních zdrojů (literatury, encyklopedií, internetu, atlasů...) a vychovává žáky ke kritickému hodnocení pramenů, především pak internetu - kompetence k učení, kompetence k řešení problémů

učitel vede žáky, aby prezentovali své znalosti formou písemnou i ústní – kompetence komunikativní

učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské

učitel zadává žákům referáty a seminární práce a vede je k samostatnému zpracování historických partií – kompetence k učení, kompetence komunikativní

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
viz. konkretizované výstupy v ŠVP pro kvinty a první ročníky	1. Pravěk v našich zemích a ve světě - <i>rozdělení pravěku</i> - <i>proces hominizace</i> - <i>charakteristika nejstarších etap</i> - <i>neolitická revoluce</i> - <i>nerovnoměrnost vývoje a přechod k soukromému vlastnictví</i> - <i>pravěk v našich zemích</i> - <i>významná archeologická naleziště</i> 2. Vznik nejstarších civilizací - <i>oblasti nejstarších civilizací</i> - <i>vliv přírodních podmínek</i> - <i>nejstarší státy, jejich organizace, kultura ,náboženství</i> - <i>příčiny rozpadu despotií</i> 3. Řecko kolébka demokracie, evropské kultury a vzdělanosti - <i>osidlování Řecka</i> - <i>nejstarší období</i>		

	- řecko-perské války - klasické období a řecká demokracie - helénismus - věda, filozofie, divadlo, architektura 4. Proměny římského státu, latinská kultura - osidlování Itálie - vznik Říma a jeho vývoj v době republiky - punské války - krize římské republiky - rozvoj a krize římského impéria - latinská kultura 5. Vznik a význam náboženství od nejstaršího období lidských dějin - náboženské představy v pravěku - význam náboženství ve starověkých despociích, Indii, Číně, Řecku a Římě - islám - judaismus - vznik křesťanství a základní etapy jeho vývoje - aktuální otázky		

	<i>náboženství</i> 6. Raně středověké státy v Evropě - <i>stěhování národů</i> - <i>Slované a jejich první státy</i> - <i>vývoj v ostatních částech Evropy – říše franská, byzantská</i> - <i>vliv arabského světa</i> - <i>kultura</i> 7. Ekonomické a politické problémy vrcholného středověku - <i>hospodářský rozvoj – řemesla, města, peněžní hospodářství</i> - <i>situace v církvi</i> - <i>upevňování feudálních států ve Francii a Anglii</i> - <i>stoletá válka</i> - <i>roztříštěnost Německa a Itálie</i> - <i>situace na Balkáně a v Rusku</i> 8. Český stát za Přemyslovců - <i>počátky českého státu</i> - <i>vývoj v 10. a 11. století</i>		

viz. konkretizované výstupy v ŠVP pro sexty a druhé ročníky	- <i>český stát jako středoevropská velmoc ve 13. a na počátku 14. století</i> - <i>kontakty s cizinou, vznik měst, rozmach dolování, kolonizace</i> - <i>rozvoj kultury</i> 9. Upevňování feudální monarchie za Lucemburků - <i>nástup Lucemburků</i> - <i>vláda Jana Lucemburského</i> - <i>Karel IV.</i> - <i>Narůstání společenské krize za Václava IV.</i> - <i>Kultura a vzdělanost</i> 10. Husitské revoluční hnutí - <i>situace na počátku 15. století</i> - <i>Mistr Jan Hus</i> - <i>počátky husitství, hlavní proudy a jejich cíle</i> - <i>charakteristika jednotlivých etap husitského revolučního hnutí</i> - <i>významné osobnosti</i>		

	11. Království dvojího lidu – doba poděbradská, jagellonská - české země ve 40. a 50. letech 15. století - vláda Jiřího z Poděbrad - nástup Jagellonců – stavovská monarchie do r. 1526 - rozvoj kultury 12. Renesance, humanismus, reformace - zámořské objevy, jejich příčiny a důsledky - italská renesance, odraz v architektuře, sochařství, malířství a literatuře - šíření renesance - reformace v Německu, Švýcarsku - šíření reformace - protireformace 13. Nástup Habsburků, protihabsburský odboj v 16. a 17. stol. - začleňování českých zemí do habsburské monarchie - první protihabsburský odboj - boj o náboženskou svobodu		

	- <i>rudolfínská doba</i> - <i>české stavovské povstání</i> - <i>Bílá hora a její důsledky</i> 14. Třicetiletá válka a vývoj Evropy po r. 1648 - <i>situace v Evropě před třicetiletou válkou</i> - <i>fáze třicetileté války</i> - <i>důsledky pro hospodářský a politický vývoj jednotlivých zemí</i> - <i>Francie, Prusko, Rusko, habsburská monarchie a Turci ve II. polovině 17. století a na počátku 18. století</i> 15. Nizozemská, anglická a americká revoluce - <i>předpoklady buržoazních revolucí</i> - <i>situace v Nizozemí v polovině 16. Století</i> - <i>Anglie za vlády Alžběty I. a prvních Stuartovců</i> - <i>americké kolonie v I. polovině 18. století</i> - <i>průběh a výsledky revolucí</i>		

	16. Osvícenský absolutismus - <i>pojmy osvícenství a osvícenský absolutismus</i>- <i>nástup Marie Terezie. války o dědictví rakouské</i>- <i>reformy Marie Terezie</i>- <i>vláda Josefa II. a jeho reformy</i>- <i>české baroko</i>- <i>osvícenský absolutismus v Rusku a Prusku</i> 17. České národní obrození - <i>předpoklady národního obrození</i>- <i>habsburská monarchie na konci 18. a počátku 19. století</i>- <i>počátky a rozvoj národního obrození</i>- <i>poslední etapa národního obrození</i>- <i>hlavní představitelé a jejich dílo</i>- <i>národní obrození a východní Čechy</i>		

viz. konkretizované výstupy v ŠVP pro septimy a třetí ročníky	18. Velká francouzská revoluce a její ohlas v Evropě, napoleonské období - <i>charakteristika starého režimu</i> - <i>jednotlivé fáze Velké francouzské revoluce</i> - <i>vzestup Napoleona</i> - <i>napoleonské války</i> - <i>vliv událostí ve Francii na dění v Evropě</i> 19. Revoluční rok 1848 u nás a v Evropě - <i>revoluční a národně osvobozené hnutí v 1. polovině 19. století</i> - <i>příčiny revolucí v roce 1848</i> - <i>charakteristika revolučního hnutí v evropských zemích – Německo, Francie, Itálie</i> - <i>revoluce v Rakousku a Uhrách</i> - <i>události v Čechách a na Slovensku</i> - <i>výsledky revoluce</i>		

	20. Svět ve II. polovině 19. století - <i>Anglie a Francie ve II. polovině 19. století</i> - <i>sjednocení Německa a Itálie</i> - <i>Rusko a Balkán</i> - <i>občanská válka v USA a její důsledky</i> - <i>mocenské rozdělování světa na konci 19. století</i> 21. České země a habsburská monarchie ve II. polovině 19. století a na počátku 20. století - <i>české země a habsburská monarchie v 50. a 60. letech 19. století</i> - <i>prusko – rakouská válka</i> - <i>rakousko – uherské vyrovnání</i> - <i>česká politika v 70. – 90. letech 19. století</i> - <i>česko – německé soupeření</i> 22. Příčiny, vznik a průběh první světové války - <i>situace ve světě na konci 19. století</i>		

	- vznik boků, válečných ohnisek, lokální konflikty - průběh války - výsledky první světové války 23. Češi a Slováci v době první světové války, vznik samostatné ČSR - postavení Čechů a Slováků za války - odboj proti Rakousku – Uhersku doma i v zahraničí - významné osobnosti odboje - vznik Československé republiky 24. Svět mezi světovými válkami - vliv versaillesko – washingtonského systému na poválečné mezinárodní vztahy - nástup totalitních režimů – Rusko, Itálie, Německo - hospodářská krize a její důsledky - nástup nacismu, šíření fašismu, Stalinova diktatura		

	- <i>postoj demokratického světa</i> 25. První republika 1918 – 1938 - <i>vznik ČSR a překonání poválečné krize</i> - <i>politický systém ČSR</i> - <i>průběh hospodářské krize v Československu</i> - <i>problémy první republiky ve 30. letech 20. století</i> - <i>Mnichovská dohoda</i> 26. Druhá světová válka - <i>příčiny válečného konfliktu</i> - <i>základní etapy války v Evropě</i> - <i>boje mimo Evropu</i> - <i>vznik protifašistické koalice</i> - <i>porážka fašismu</i> - <i>výsledky druhé světové války</i> 27. Odboj Čechů a Slováků proti fašismu doma i v zahraničí - <i>období druhé republiky,</i>		

	<i>rozbití ČSR</i> - <i>okupace – protektorát</i> - <i>domáci a zahraniční odboj</i> - <i>Slováci v době války, SNP</i> - <i>povstání v Praze, osvobození</i> 28. Otázky poválečného uspořádání světa, hlavní problémy vývoje ve světě ve II. polovině 20. století - <i>poválečné uspořádání světa</i> - <i>německá otázka</i> - <i>vznik studené války a její projevy</i> - <i>střídavé oteplování a ochlazování mezinárodních vztahů, ohniska konfliktů</i> - <i>třetí svět</i> - <i>svět v 80. letech 20. století, pád totalitních režimů</i> 29. Hlavní etapy vývoje Československa v období 1945-1989 - <i>charakter lidově demokratického režimu</i> - <i>zápas demokratických sil</i>		

viz. konkretizované výstupy v ŠVP pro oktávy a čtvrté ročníky	<i>s komunisty</i> - <i>únorový převrat a jeho důsledky</i> - <i>charakteristika 50. a 60. let 20. století</i> - <i>pokus o reformu socialismu</i> - <i>období normalizace</i> - <i>80. léta, pád totalitního režimu</i> 30. Evropské kulturní dědictví - <i>přehled uměleckých slohů</i> - <i>základní znaky jednotlivých uměleckých slohu</i> - <i>podrobná charakteristika vybraného uměleckého slohu podle vlastního zájmu</i> - <i>kulturní památky našeho kraje</i>		

Předmět: Fyzika

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět fyzika pro vyšší stupeň víceletého gymnázia a pro čtyřleté gymnázium vychází z Rámcově vzdělávacího programu pro výuku přírodovědných předmětů. Předmět vede žáky k tomu, aby sledovali různé přírodní jevy a snažili se najít jejich rozumné vysvětlení. Není to jednoduchý úkol, k jeho splnění je třeba systematická a cílevědomá práce. Žák se naučí experimentovat a z naměřených výsledků vyvozovat závěry. Předmět se úzce prolíná s dalšími obory - obzvláště se zde aplikují poznatky z matematiky, informatiky a chemie. V neposlední řadě souvisí fyzika s různými technickými obory. Žák se seznámí s funkcí a principem různých technických zařízení a informativně nahlédne do tajů úžasných moderních technologií. Naučí se vyhledávat informace na internetu a zaujímat k nim vlastní kritický postoj. Během čtyř let studia si student udělá představu, na jakých principech je vybudována klasická fyzika, která se koncem 19. století jevila jako uzavřená věda. V závěru studia pak objeví její slabiny. Nakonec pak částečně nahlédne do tajů nových oborů, které vznikly začátkem 20. století a znamenaly úplně nový pohled na svět. Patří sem především speciální teorie relativity a kvantová mechanika.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k

- systematickému získávání poznatků:
- porozumění textu a jeho vhodnému zápisu
- správnému používání jednotek (důsledně používá soustavu SI)
- vyhledávání a zpracování informací v literatuře a na internetu
- experimentování a následnému vyvozování závěrů
- rozvíjení matematických dovedností (dbá na obecná řešení jednoduchých úloh)
- matematickému zpracování naměřených dat pomocí počítače
- zpracování grafů na počítači včetně proložení regresní křivky

Učitel zařazuje úlohy s ekologickou tematikou, diskutuje se žáky o důsledcích lidské činnosti na životní prostředí, snaží se vytvořit pozitivní vztah žáků k přírodě a technice. Dále rozvíjí u žáků schopnost analyzovat fyzikální problém, zdůrazňuje, že jde často o modelová řešení různých reálných situací. Ukazuje praktický význam fyziky v technických aplikacích i v běžném životě.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- nalézá žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vede žáky k vytváření rozboru úlohy, řádovému odhadu výsledku a vyhodnocení výsledku vzhledem k zadání
- provádí časté demonstrace fyzikálních jevů a vyzývá žáky k vyslovování hypotéz a vyvozování závěrů
- vede žáky k týmové práci (rozdělení úkolů, zodpovědnost jedince v rámci řešení společného úkolu, vzájemná pomoc a komunikace), tento způsob práce se vhodně uplatní při laboratorních úlohách
- seznamuje žáky s moderními způsoby měření (užití osciloskopů, digitálních měřících přístrojů, měřícího systému ISES apod.)
- dbá na zpracování laboratorních prací na počítači (uplatní se zde užití tabulkového procesoru a grafické zpracování měření včetně proložení regresní křivky)
- pomocí zkoušení a testů hodnotí průběžně výsledky práce žáků
- vyvolává sebereflexi (žák sám hodnotí svou práci, ujasňuje si tím obtíže a případné nedostatky své přípravy)
- vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat problém, provádět jeho analýzu a výsledky přehledně zpracovat
- dbá na logicky správné ústní i písemné vyjadřování
- sleduje kulturní úroveň písemného i ústního projevu
- dbá na dodržování odborné terminologie
- nabízí žákům možnost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení problémů
- při žakovských prezentacích dbá na přesné vyjadřování, věcnou správnost a logické členění celku
- při ústním prověřování znalostí vede s žákem dialog, během kterého je žák schopen sebereflexe
- klade důraz na včasné plnění úkolů a přesné dodržování stanovených termínů
- zdůrazňuje nutnost neustále dodržovat zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Třída : kvinta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák se seznámí se strukturou SI soustavy, převádí jednotky s užitím mocnin čísla 10, uvádí příklady vedlejších jednotek soustavy SI, používá dekadické předpony, rozlišuje pojem vektor a skalár, graficky sčítá a odčítá vektory a násobí vektory reálným číslem. Žák uvádí příklady relativnosti klidu a pohybu tělesa, rozlišuje pojmy rovnoměrný pohyb, rovnoměrně zrychlený pohyb – rozjíždění, rovnoměrně zrychlený pohyb – předjíždění, rovnoměrně zpomalený pohyb. Dále obecně řeší jednoduché úlohy, vyjadřuje neznámou ze vzorce, provádí rozměrovou zkoušku, čte a konstruuje grafy. Žák užívá zákon síly na různých typech jednoduchých	Fyzikální veličiny a jejich jednotky a/ SI soustava jednotek b/ Skaláry a vektory Kinematika hmotného bodu a/ Mechanický pohyb, relativnost klidu a pohybu, vztažná soustava. b/Rovnoměrný pohyb. c/Rovnoměrně zrychlený pohyb, volný pád, skládání pohybů. d/Rovnoměrný otáčivý pohyb hmotného bodu po kružnici.	M - počítání s mocninami, Pythagorova věta, řešení pravoúhlého trojúhelníka pomocí goniometrických funkcí. M - úpravy algebraických výrazů, práce s jednoduchými grafy. praxe-grafický jízdní řád.	Samostatná práce prováděná ve dvojicích, písemné opakování. Zkoušení na jednoduchých příkladech, písemná práce. Pokusy-vozičková souprava, Newtonova trubice, sonar, odstředivý stroj.

úloh (včetně pohybu po nakloněné rovině), rozlišuje situace rovnoměrně zrychlený pohyb po vodorovné podložce, rovnoměrný pohyb svisle vzhůru, rovnoměrně zrychlený pohyb svisle vzhůru, pohyb s třením apod. Používá zákon zachování hybnosti, jasně formuluje příslušné zákony, správně předvídá změny pohybového stavu, přepisuje vektorovou rovnici na skalární. Žák je informován o omezení vzorců $W=F \cdot s$ a $W=F \cdot s \cdot \cos\alpha$, určuje práci z grafu závislosti F na s, rozlišuje dobře pojmy kinetická a potenciální energie, zákon zachování mechanické energie a používá ho na jednoduchých příkladech. Rozlišuje veličiny práce, výkon, příkon, energie a důsledně jim přiřazuje jednotky. Žák provádí výpočty s mocninami čísla 10 na kalkulačce a rozlišuje pojmy intenzita, gravitační síla, gravitační zrychlení, tíhové	Dynamika hmotného bodu a/ První a druhý pohybový zákon b / Impulsová věta c/Třetí pohybový zákon d/ Zákon zachování hybnosti e/ Smykové tření a valivý odpor f/ Dostředivá síla g/ Inerciální a neinerciální vztažná soustava Mechanická práce a energie a/ Mechanická práce b/ Kinetická energie c/ Potenciální energie d/ Zákon zachování mechanické energie e/ Výkon, příkon, účinnost Gravitační pole	D - historické poznámky M - další vzorce znamenají složitější algebraické úpravy, užití goniometrických funkcí Technika – tření a jeho aplikace dopravní výchova – bezpečný průjezd cyklisty zatáčkou apod. EV - problémy životního prostředí, zdroje energie.	Zkoušení na jednoduchých příkladech, procvičování algebraických dovedností, pravidelné domácí cvičení, laboratorní práce – tření (žáci zde provádějí samostatný výzkum pomocí žakovských souprav). V celé kapitole dbáme na důkladný fyzikální rozbor problému. Aplikace nových pojmů na příkladech. Laboratorní práce - měření rychlosti střely.

zrychlení, tíhová síla, tíha a tíže. Uvědomuje si rozdíl mezi rovnoměrným pohybem družice po kruhové dráze a nerovnoměrným pohybem po dráze eliptické, který se řídí Keplerovými zákony. Používá zákon zachování energie pro vrhy těles. Žák se seznámí s pojmy moment síly a moment setrvačnosti a aplikuje ho při řešení jednoduchých úloh. Důraz je kladen především na zvládnutí momentové věty. Dále se seznámí s analogií posuvného a otáčivého pohybu, která mu umožní vzájemně přepisovat vzorce. Uvádí příklady z praxe-páka, kladka, kolo na hřídeli, volná osa, vyvažování kol. Žák se seznámí s funkcí hydraulického stroje, uvádí příklady jeho použití, přesně rozlišuje pojmy hydrostatická tlaková síla, hydrostatický tlak a	a/ Gravitační zákon b/ Intenzita gravitačního pole, gravitační zrychlení c/Tíhové pole d/ Pohyby v homogenním tíhovém poli e/ Pohyby v radiálním tíhovém poli f/ Sluneční soustava Mechanika tuhého tělesa a/ Moment síly, momentová věta b/ Skládání a rozklad sil c/ Těžiště tělesa d/ Rovnovážné polohy e/ Rotace tuhého tělesa Statika kapalin a plynů	M - počítání s exponenty na kalkulačce D - poznámky z historie kosmonautiky Technické aplikace	Řešení úloh, referáty a prezentace žáků, užití internetu Řešení úloh, samostatné vyhledávání příkladů z praxe, jednoduché pokusy, písemná práce. Laboratorní práce – měření tíhového zrychlení pomocí nakloněné roviny.

hydrostatická vztlaková síla. Vysvětluje příčinu vzniku hydrostatické vztlakové síly, používá Archimedův zákon na různých příkladech. Dále vysvětluje Torricelliho pokus, má představu o velikosti atmosférického tlaku, správně používá jednotky. Žák používá rovnici kontinuity a Bernoulliho rovnici při řešení jednoduchých úloh, vysvětluje základní aplikace-Pitotova trubice, výtok kapaliny otvorem v nádobě, křídlo letadla apod. Charakterizuje laminární a turbulentní proudění a obtékání.	a/ Vlastnosti kapalin, tlak vyvolaný vnější plošnou silou, Pascalův zákon, hydraulický stroj. b/Tlak vyvolaný vlastní tíhou kapaliny, hydrostatická tlaková síla. c/Archimedův zákon d/ Atmosférický tlak Hydrodynamika a/ Proudění kapalin a plynů, proudnice, rovnice kontinuity, Bernoulliho rovnice. b/ Proudění skutečné kapaliny, laminární a turbulentní proudění a obtékání, křídlo letadla.	Historické poznámky, technické aplikace EV –proudění nafty v ropovodu Technické aplikace.	Při zkoušení dbát na přesné vysvětlování nových pojmů a správné přiřazování jednotek. Výklad provázejí demonstrace, látku lze doplnit referáty (možnost užití internetu). Písemná práce. Výklad je zaměřen na jednoduché, ale přesné vysvětlení pojmů. Dialog se žáky, možnost zadání referátů či prezentací. Počítačové animace či videokazeta. Laboratorní práce-měření hustoty nepravidelného tělesa a kapaliny.

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák se seznámí s předpoklady kinetické teorie, na jednoduchých příkladech používá molární veličiny, aplikuje zákon zachování energie pro tepelné děje. Žák užívá stavové rovnice ideálního plynu v různých tvarech na jednoduchých příkladech, charakterizuje jednotlivé děje v plynech (včetně aplikace první věty termodynamické a grafického zpracování). Žák vysvětluje souvislost mechanických vlastností pevných látek s jejich krystalickou	Základní poznatky molekulové fyziky a/ Předpoklady kinetické teorie, molární veličiny, rovnovážný stav, teplota a její měření. b/ Vnitřní energie, teplo, kalorimetrická rovnice, první věta termodynamická, přenos energie. Struktura a vlastnosti plynů a/ Ideální plyn b/ Rozdělení rychlostí pohybu molekul plynu, teplota a tlak plynu v kinetické teorii. c/ Stavová rovnice pro ideální plyn d/ Děje v plynech e/ Kruhový děj, Carnotův cyklus, druhá věta termodynamická, tepelné motory. Struktura a vlastnosti pevných látek a/ Krystalová mřížka, vazby, poruchy mříže. b/ Deformace tuhého tělesa, Hookův zákon, mez pevnosti, křivka deformace. c/ Teplotní objemová roztažnost pevných látek.	CH - molární veličiny M - počítání s mocninami čísla 10 na kalkulačce M - vyjadřování neznámé, kombinace vzorců, přesné výpočty na kalkulačce. D - historické poznámky (parní stroj - technická revoluce v 19. století) EV - zátěž spalovacích motorů pro životní prostředí CH - vazby, mřížka, moderní technologie	Samostatné práce žáků, skupinové řešení úloh, písemné opakování. Laboratorní práce – přibližné stanovení průměru molekuly kyseliny olejové. Řákový odhad výsledku, správné užití jednotek, sledování funkčních závislostí. Při ústním zkoušení dbát na věcně správné a jasné vyjadřování. Písemné opakování, referáty, užití internetu, ukázky modelů motorů. Písemné shrnutí, samostatná práce s textem, možnost užití internetu. Laboratorní práce - měření

strukturou. Používá Hookův zákon při výpočtech a počítá meze pevnosti. Seznámí se s technickými aplikacemi. Žák používá definované pojmy při řešení jednoduchých úloh. Jevy přesně fyzikálně zdůvodňuje, dbá na správné používání jednotek.. Žák vysvětluje podstatu jednotlivých jevů, řeší jednoduché problémové úlohy a příklady, správně používá jednotky. Žáci vysvětlují definici harmonického pohybu a uvádějí jeho různé případy, odvozují vztahy pro rychlost a zrychlení harmonického pohybu, matematicky řeší kmity na	Struktura a vlastnosti kapalin a/ Povrchová vrstva, povrchová energie, povrchové napětí, povrchová síla, kapilární tlak. b/ Styk kapaliny a pevné látky, kapilární elevace a deprese. c/ Teplotní objemová roztažnost kapalin. Změny skupenství a/Tání a tuhnutí, regelace ledu. b/ Sytá a přehřátá pára, vypařování a var. c/ Sublimace a desublimace. d/ Kalorimetrická rovnice. e/ Diagram skupenství, zkapalňování plynů. f/ Vodní pára v atmosféře. Harmonický pohyb a/ Kinematika harmonického pohybu - okamžitá výchylka, rychlost, zrychlení, fáze. b/ Skládání harmonických pohybů - izochronní, neizochronní, rázy, Lissajousseovy obrazce. c/ Kmity vlastní, nucené, rezonance.	CH - užití saponátů CH - užití zkapalněných plynů EV - tepelné čerpadlo (úspory energie), tání ledovců IVT - Excel M - užití goniometrie	Youngova mohula pružnosti. Písemné shrnutí, domácí pokusy. výklad všech pojmů provázejí demonstrace. Laboratorní práce – měření povrchového napětí. Písemná práce, demonstrace, zadání referátů (např. tepelné čerpadlo a jeho užití). Laboratorní práce – měření měrného skupenského tepla tání ledu. Průběžné ústní ověřování znalostí, písemné opakování. Ukázka skládání kmitů na osciloskopu a počítači,

pružině, používají fázorový diagram pro skládání stejnosměrných izochronních kmitů, rozlišují pojmy vlastní kmity, nucené kmity a rezonance. Žáci rozlišují vlnění postupné (příčné i podélné) stojaté (příčné i podélné), přesně je charakterizují i odlišují, uvádějí jejich příklady. Odvozují rovnice postupného vlnění, řeší jednoduché úlohy. Žák určuje základní vlastnosti zvuku. Uvedené pojmy používá při řešení jednoduchých fyzikálních problémů a početních příkladů. Uvědomuje si nutnost ochrany proti nadměrnému hluku.	Mechanické vlnění a/ Postupné vlnění-mechanismus vzniku, vlnění příčná a podélné, odvození vlnové rovnice. b/ Interference vlnění-podmínka maxima a minima. c/ Stojaté vlnění-vznik, vlastnosti a rozdělení. d/ Šíření vlnění-Huygensův princip, odraz, lom a ohyb vlnění. Zvuk a jeho vlastnosti a/Vlastnosti zvuku-rychlost šíření v různých látkách, odraz, lom ozvěna, dozvuk, interference, ohyb. b/ Tón a jeho charakteristiky. c/Zdroje zvuku. d/ Základy fyziologické akustiky. e/Dopplerův jev. f/ Ultrazvuk a jeho užití.	IVT - možnost užití programu MuPAD M - goniometrie Bi - stavba ucha, vznik zvukového vjemu, nutnost ochrany před hlukem Hv - hudební nástroje, výška a barva tónu.	demonstrace, užití ISES. Laboratorní práce – kmity na pružině a matematické kyvadlo. Domácí laboratorní práce – skládání kmitů na počítači (Excel). Průběžné ústní ověřování znalostí, písemná práce. Demonstrace-vlnostroj, stojaté vlnění na struně, rezonance vzduchového sloupce atd. Počítačové animace, film nebo videokazeta. Průběžné ústní ověřování znalostí, četné demonstrace, užití ISES, referáty, samostatná práce.

Třída: septima

Konkretizovaný výstup.	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák používá jednotlivé pojmy na	Elektrostatika	M - počítání s exponenty,	Pravidelné ústní zkoušení, přesné

příkladech, definuje jednotlivé veličiny, správně používá jednotky. Přesně vysvětluje jednotlivé jevy i jejich aplikace (vychází přitom z atomové struktury látek), aplikuje některé pojmy z mechaniky. Žáci aktivně používají přibývající pojmy na různých příkladech, teoreticky získané poznatky aplikují při měření v laboratorních pracech. Žák se seznámí se základními prvky elektroniky, vysvětluje jejich funkci a užití.	1/ Coulombův zákon. 2/ Intenzita a potenciál elektrického pole. 3/ Vodič a izolant v elektrickém poli. 4/ Kondenzátory, spojování kondenzátorů, energie elektrického pole. Elektrický proud v kovech 1/ Vznik elektrického proudu, elektrický proud jako jev i veličina, zdroje napětí, měření napětí a proudu. 2/ Ohmův zákon, spojování rezistorů. 3/ Jednoduchý elektrický obvod (elektromotorické napětí, svorkové napětí, vnitřní odpor zdroje, zatěžovací charakteristika zdroje). 4/ Kirchhoffovy zákony. 5/ Elektrická energie, výkon, příkon spotřebiče, tepelné účinky elektrického proudu. Vedení elektrického proudu v polovodičích 1/ Vlastní a příměsový polovodič, termistor. 2/ Polovodičová dioda, usměrňovač. 3/ Tranzistor a jeho užití	kombinace vzorců. CH - atomová struktura látek. EV - odlučovače popílků. EV - šetření energie, ochrana životního prostředí. Technické aplikace. CH - struktura křemíku, kovalentní vazba	vyjadřování. Písemná práce, průběžné demonstrace, rozhovory, diskuse, počítač-znárodnění elektrického pole pomocí siločar. Zkoušení na příkladech, písemné práce, demonstrace. Laboratorní práce-(spolupráce ve dvojicích, organizace práce, dodržování zásad bezpečnosti práce). Užití počítače při zpracování laboratorních prací včetně prokládání regresních křivek. Průběžné zkoušení, demonstrace, užití systému ISES, laboratorní práce, referát-miniaturizace elektronických prvků, možnost užití internetu.

Žák vysvětluje jednotlivé pojmy v návaznosti na chemii, uvádí příklady elektrolýzy, na příkladech používá Faradayovy zákony elektrolýzy, vysvětluje rozdíl mezi galvanickými články a akumulátory. Žák se seznámí s různými možnostmi vedení elektrického proudu v plynech, vysvětluje rozdíl mezi samostatným a nesamostatným výbojem, charakterizuje jednotlivé případy samostatného výboje. Žák umí používat pojmy při řešení jednoduchých příkladů, vysvětluje různé aplikace (hmotnostní spektrograf, měření měrného náboje, užití elektromagnetů atd.). Vysvětluje rozdíl mezi zřídlovým polem elektrickým a vírovým polem magnetickým.	Vedení elektrického proudu v elektrolytech 1/ Elektrolýza, Faradayovy zákony elektrolýzy. 2/ Galvanický článek, akumulátor. 3/ Užití elektrolýzy. Elektrický proud v plynech 1/ Nesamostatný výboj a jeho charakteristika. 2/ Samostatný výboj – rozdělení a užití. 3/ Elektrický proud ve vakuu, osciloskop Stacionární magnetické pole. 1/ Magnetické pole permanentního tyčového magnetu. 2/ Magnetické pole proudovodičů, magnetická síla, Ampérův zákon, magnetické pole dlouhé válcové cívky s proudem. 3/ Nabitá částice v magnetickém poli, aplikace.. 4/ Magnetické vlastnosti látek- diamagnetika, paramagnetika, feromagnetika, hysterezní	CH - elektrolytická disociace, elektrolytický potenciál, elektrochemický ekvivalent EV - šetření energie, srovnání spotřeby klasické žárovky, úsporné kompaktní žárovky a LED diody. Z - magnetické pole Země. Technické aplikace.	Průběžné ústní zkoušení, demonstrace, písemné opakování. Referát-užití elektrolýzy (informace z internetu). Počítačové animace nebo video. Při ústním zkoušení dbát na přesné vyjadřování. Látku doplňují četné demonstrace, ukázky počítačových animací, možnost použití videa Průběžné ústní zkoušení, přesné vysvětlování pojmů a jejich aplikace, látka je provázena celou řadou demonstrací. Možnost zadání referátu Magnetické pole Země (internet). Písemná práce.

Žák uvádí různé příklady vzniku indukovaného proudu, aplikuje při nich Lenzův zákon. Při vysvětlování přechodových jevů používá zákon zachování energie, charakterizuje vzájemnou i vlastní indukci, uvědomuje si souvislost Lenzova zákona se zákonem zachování energie. Užívá Faradayův zákon elektromagnetické indukce při řešení jednoduchých úloh, uvádí příklady technických aplikací. Žák vysvětluje chování rezistoru, cívky a kondenzátoru v obvodu střídavého proudu, užívá fázorový diagram při řešení sériových obvodů střídavého proudu, vysvětluje pojmy efektivní hodnota střídavého proudu a napětí, činný výkon, zdánlivý výkon, porovnává výhody a nevýhody stejnosměrného a střídavého proudu.	smyčka, elektromagnet, relé, přerušovač, magnetoelektrické měřicí přístroje. Nestacionární magnetické pole 1/ Magnetický indukční tok. 2/ Elektromagnetická indukce jako jev, Faradayův zákon elektromagnetické indukce. 3/ Lenzův zákon. 4/ Foucaultovy vířivé proudy. 5/ Vlastní indukce, indukčnost cívky. 6/ Přechodové jevy, energie magnetického pole. Střídavý proud 1/ Vznik střídavého proudu. 2/ Efektivní hodnoty střídavého proudu a napětí. 3/ Rezistor cívka a kondenzátor v obvodu střídavého proudu. 4/ Sériový RLC obvod a jeho řešení, sériová rezonance. 5/ Výkon střídavého proudu (činný a zdánlivý).	D - historické poznámky. Technické aplikace D - snaha o prosazení stejnosměrného či střídavého proudu pro rozvod elektrické energie - Edison kontra Tesla). M - vektorové řešení úloh (fázorový diagram).	Přesné vysvětlování různých způsobů vzniku indukovaného proudu. Četné demonstrace a jejich následné vysvětlení žáky. Zdůraznit zásadní význam elektromagnetické indukce pro výrobu elektrického proudu. Dbát na správné používání nových jednotek. Písemná práce. Ústní zkoušení na příkladech, písemná práce, laboratorní práce-měření indukčnosti cívky a kapacity kondenzátoru, demonstrace-užití soupravy ISES.

Žák vysvětluje princip elektromagnetické indukce a zdůvodňuje jeho význam pro výrobu elektrické energie, uvádí výhody trojfázového proudu pro výrobu a rozvod elektrické energie i pro konstrukci jednoduchých asynchronních elektromotorů, uvádí hlavní přednosti trojfázového proudu v energetice. Žák jednoduše, ale přesně vysvětluje uvedené pojmy, používá je na příkladech, porovnává mechanický a elektromagnetický oscilátor. Vysvětluje rozdíl mezi šířením mechanického a elektromagnetického vlnění, uvádí rychlost šíření elektromagnetických vln. Žák je seznámen se základy bezdrátového přenosu informace, jednotlivá zařízení a jejich činnost stručně popisuje.	Střídavý proud v energetice 1/ Trojfázový proud-fázové napětí, sdružené napětí, generátor pro výrobu trojfázového proudu. 2/ Asynchronní trojfázový elektromotor. 3/ Transformátor. 4/ Výroba a přenos elektrické energie, ochrana před účinky elektrického proudu. Elektromagnetické kmitání a vlnění 1/ Vlastní kmity, nucené kmity, rezonance. 2/ Postupné a stojaté elektromagnetické vlnění na dlouhém vedení, dipól. Sdělovací technika 1/ Mikrofon a reproduktor. 2/ Zesilovač. 3/ Vysílač (blokové schéma, modulace). 4/ Rozhlasový přijímač-blokové schéma. 5/ Radiolokace.	EV - ochrana životního prostředí (elektromotory, elektromobily), nutnost šetření elektrickou energií. D - historické poznámky (Maxwell, Hertz). Mediální výchova - analogové a digitální vysílání, satelity, kabelová televize, technika umožňuje komunikaci mezi lidmi.	Demonstrace, videokazeta nebo DVD. Dialog o nebezpečí úrazu elektrickým proudem – zdůraznění zásad bezpečnosti, možnosti předcházení úrazům. Při ústním zkoušení mohou žáci vysvětlovat funkci jednotlivých zařízení přímo na modelech. Ústní zkoušení - dbát na logickou a věcnou správnost. Demonstrace- ISES, mikrovlnná souprava, film nebo DVD. Stručné seznámení s uvedenými pojmy, samostatná práce - čerpání informací z internetu a z médií. Výklad provázejí demonstrace.

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup Žák používá zákon lomu na jednoduchých příkladech, vysvětluje pojmy mezní úhel a totální odraz a uvádí aplikace lomu a úplného odrazu světla v přírodě a v technické praxi. Provádí grafické i početní řešení zobrazení předmětu čočkou i kulovým zrcadlem, dbá na dodržení znaménkové konvence. Vysvětluje základní princip činnosti optických přístrojů, rozlišuje pojmy příčné a úhlové zvětšení. Žák si uvědomuje podmínky, za kterých může světlo interferovat, samostatně řeší příklady interference světla na tenké vrstvě pro kolmý dopad a ohyb světla na optické mřížce, vysvětluje rozdíl mezi mřížkovým a hranolovým spektrem. Žák uvádí základní fotometrické veličiny a vztahy mezi nimi,	Geometrická optika 1/ Světlo, lom, odraz, totální odraz, rychlost šíření světla, průchod paprsku hranolem. 2/ Zrcadla a čočky - chod paprsků, zobrazovací rovnice, příčné zvětšení, vady čoček a zrcadel. 3/ Oko - stavba, podmínky zřetelného vidění, vady oka a jejich korekce. 4/ Optické přístroje - lupa, mikroskop, dalekohled, fotografický přístroj, projekční přístroje. Vlnová optika 1/ Rozklad světla hranolem. 2/ Interference světla. 3/ Ohyb světla - Fresnelův (drát, kruhový otvor) i Fraunhoferův (mřížka). 4/ Polarizace světla a její užití. Elektromagnetické záření 1/ Fotometrie. 2/ Elektromagnetické záření	M - konstrukční geometrie B - stavba a funkce oka D - Youngův pokus - vývoj názorů na podstatu světla. EV - ochrana před nebezpečným UV a rentgenovým zářením, ozonová díra, globální oteplování	Hodnocení, realizace, poznámky Ústní zkoušení, písemné práce, samostatná práce-konstrukce obrazu pro různé polohy předmětu a čočky či zrcadla. Laboratorní práce (samostatné experimentování, které doplní celý rozsah učiva – spolupráce trojic, organizace práce ve skupině). Výklad doplňují demonstrace. Možnost zadání referátu optické přístroje (užití internetu). Ústní zkoušení, četné demonstrace (včetně užití laseru), závěrečná písemná práce. Látka je velmi obtížná, omezíme se na jednoduché vysvětlení základních jevů. Laboratorní práce (samostatné experimentování, spolupráce v rámci skupiny). Ústní zkoušení, videokazety nebo DVD, samostatná práce, dialog se žáky o ochraně zdraví před účinky

určuje jednotlivé části elektromagnetického spektra a jejich vlastnosti. Žák si uvádí meze užití klasické fyziky, početně řeší jednoduché úlohy speciální teorie relativity, vysvětluje základní důsledky Einsteinových postulátů, které představují nový pohled na prostor a čas. Žák užívá fotoelektrickou rovnici na jednoduchých příkladech, vysvětluje pojem kvantum záření i nutnost jeho zavedení. Žák porovnává historické modely atomu, charakterizuje základní vlastnosti chování mikrosvěta, vysvětluje myšlenku stimulované emise záření a její aplikaci u laserů.	(infračervené záření, ultrafialové záření, rentgenové záření). 3/ Záření černého tělesa. 4/ Optická spektra. Speciální teorie relativity 1/ Inerciální vztažná soustava. 2/ Galileova transformace. 3/ Michelsonův pokus – zmínka. 4/ Einsteinovy postuláty a jejich důsledky. 5/ Vztah mezi hmotností a energií. Kvantová optika 1/ Fotoelektrický jev a jeho užití. 2/ Comptonův jev, hybnost a relativistická hmotnost fotonu. Fyzika elektronového obalu 1/ Thomsonův pudingový model atomu. 2/ Rutherfordův planetární model atomu. 3/ Bohrův model atomu vodíku, spektrální série. 4/ Vlnové vlastnosti částic.	D - historické poznámky M - možnost ukázat užití přibližných vzorců Ch - výstupní práce (alkalické kovy a zeminy). EV - užití světla k získání elektrické energie D - vývoj názorů na podstatu světla D - historické poznámky. Ch - kvantová čísla, Pauliho princip. B - užití laseru v medicíně.	krátkovlnného záření. Jednoduchý výklad, procvičení na příkladech, písemné opakování, zadávání problémových otázek. Výklad, řešení příkladů, demonstrace (fotoodpor, fotodioda, hradlový článek Stručný a přehledný výklad doplňující poznatky z chemie. Zdůraznit zvláštnosti mikrosvěta. Videokazeta – Stavba atomů. Možnost zadat referát – užití laseru.

Žák vysvětluje specifické vlastnosti jaderných sil, rozlišuje jednotlivé druhy radioaktivního záření, používá zákon radioaktivní přeměny na jednoduchých příkladech. Zdůvodňuje problémy, které doprovázejí uvolňování energie z jádra, uvádí příklady užití radioizotopů. Žák vysvětluje svou představu o stavbě a vývoji Sluneční soustavy a Vesmíru. Uvádí některé způsoby získávání informací o parametrech hvězd.	5/ Schrodingerův vlnově mechanický model atomu vodíku. 6/ Laser a jeho užití. Jaderná fyzika 1/ Stavba atomového jádra, jaderné síly, rozměry jádra. 2/ Přirozená radioaktivita, rozdělení radioaktivního záření, zákon radioaktivní přeměny. 3/ Jaderné reakce. 4/ Štěpení uranu, jaderný reaktor a jaderná elektrárna. 5/ Termojaderná reakce. 6/ Experimentální metody jaderné fyziky (počítání částic, zviditelňování drah částic, urychlovače.) 7/ Užití radionuklidů. Astrofyzika 1. Získávání informací o hvězdách 2. Vznik a vývoj hvězd. 3. Stavba, vznik a vývoj Vesmíru.	D - historické poznámky B - nebezpečí jednotlivých druhů záření, zdravotní rizika při práci se zářiči, nutnost dodržovat bezpečnostní opatření Ch - porovnání chemických a jaderných reakcí z energetického hlediska. EV - radioizotopy uvolněné po jaderném výbuchu ničí životní prostředí (Černobyl). CH - zastoupení vodíku, helia a ostatních prvků ve Vesmíru, tvorba prvků při termojaderných reakcích a při výbuchu Supernovy.	Výklad doplňují videokazety, možnost zadávání referátů, užití internetu, samostatná práce - užití radioizotopů apod. Diskuse se žáky – možnosti zneužití jaderné energie, jaderná energetika ano či ne, jaderná energetika ve světě, energie – problém 21. století apod. Písemná práce. Výklad spojený s dialogem se žáky, doplněný ukázkami počítačových animací či diapozitiv.

Volitelný předmět: Volitelná fyzika

Charakteristika předmětu:

V rámci předmětu volitelná fyzika se nejprve snažíme upevnit učivo probrané na fyzikálních hodinách a poté uvést znalosti fyziky do nových souvislostí. Cílem předmětu není naučit se vzorce, ale chápat důležitost jednotlivých fyzikálních veličin a dokázat fyziku aplikovat v praktických úlohách. Důležitou součástí kurzu jsou experimenty a dále exkurze na významných vědeckých pracovištích – ve Fyzikálním ústavu Akademie věd ČR, na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské atd.

Ve druhém pololetí každého roku musí každý student samostatně vypracovat projekt, jehož součástí je nějaký experiment. Tento projekt má výstupy ve formě článku. Ačkoliv je vypracování takového projektu náročné na studentův čas, jedná se o neocenitelnou zkušenost pro budoucí technickou nebo případně vědeckou praxi studenta.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Opakování a upevňování poznatků.
- Samostatnost při řešení experimentálních a teoretických úloh.
- Rozvoj komunikačních schopností-přesnost vyjadřování, jasné a srozumitelné vysvětlování problémů, které žák předvádí třídě.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- požaduje po studentech schopnost zvládnout samostatně naměřit, teoreticky popsat a prezentovat experiment.
- vede studenty k systematickému rozboru problému.
- seznamuje studenty s formou vědecké komunikace.
- snaží se, aby žáci dokázali vyjádřit podstatu problému.

- uvádí různé partie fyziky do vzájemných souvislostí.

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Student chápe rozdíl mezi skalárními a vektorovými veličinami a rozumí způsobu měření základních mechanických veličin. Dokáže aplikovat Newtonovy zákony pro řešení úloh z mechaniky. Student s výhodou využívá zákona zachování mechanické energie při výpočtech. Student umí popsat elektrické pole pomocí intenzity a potenciálu.	Mechanika • Základ mechanického měření, soustava souřadná. • Kinematika – rychlost průměrná a okamžitá. • Dynamika – Newtonovy pohybové zákony. Volný pád, tření, řešení pohybových rovnic. • Mechanická práce a energie – práce jako integrál. Potenciální síly, potenciál. • Harmonický oscilátor. Elektrostatika • Coulombovská interakce, elektrická intenzita. • Elektrický potenciál, elektrická práce.	Fyzika – analogie gravitačního a elektrostatického pole	Příklady na základní přímočaré pohyby. Je možné uvést studenty do základů diferenciálního a integrálního počtu. Pomocí brzdné dráhy měříme smykové tření a valivý odpor. V silné skupině je možné vypočítat např. druhou kosmickou rychlost. Příklady z elektrostatiky.

Student dokáže rozlišit, kdy se mechanická energie zachovává a kdy nikoliv. Student správně chápe tuhé těleso jako model a rozumí první a druhé impulsové větě. Student ví, jak se vyrábí střídavý proud, rozumí základním elektrotechnickým součástkám – rezistoru, kondenzátoru a cívce. Student umí používat fázorový diagram při výpočtech.	Fyzika více částic • Zákony zachování energie a hybnosti. • Těžiště – dynamická definice. • Binární srážky – dokonale pružná a nepružná. Tuhé těleso • Definice tuhého tělesa. • Moment síly. • Těžiště – statická definice. • Statika tuhého tělesa. • Momenty setrvačnosti a hybnosti. • Rotační energie. RLC obvody • Vznik střídavého proudu, alternátor. • Kondenzátor a cívka	Matematika – řešení nelineárních soustav rovnic Statika staveb Analogie posuvného a otáčivého pohybu Energetika Elektrotechnika	Příklady na binární srážky. Pokus na zákon zachování rotační energie. Studenti sestavují alternátor a zapojují spotřebiče do trojúhelníku a hvězdy. Pokusy s kondenzátorem a cívkou. Měření rezonanční křivky.

Student zná výhody a nevýhody střídavého a stejnosměrného proudu včetně aplikací.	v obvodu stejnosměrného a střídavého proudu. • Činný a jalový výkon, účinník.• RLC rezonance.• Přenos elektrické energie.	Energetika	Pokusy s transformátory.

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Student rozumí rozdílu mezi vodiči a polovodiči, chápe nelinearitu polovodičů jako stěžejní vlastnost pro aplikace. Student je schopen vysvětlit propojenost elektrického a magnetického pole na pokusech. Student dokáže řešit komplexní příklady na ideální plyn, rozumí principu tepelných motorů.	Elektřina • Polovodičové součástky. • Proud v kapalinách Elektromagnetismus • Magnetické pole proudovodičů. • Elmg. indukce. • Lorentzova síla. Termodynamika • Kinetická teorie látek. • Ekvipartiční teorém. • Odvození stavové rovnice plynu. • Děje v plynech.	Elektrotechnika Elektrotechnika – elektromagnetické relé Matematika – funkční závislosti, práce s grafy	Měření závislosti odporu termistoru na teplotě Charakteristika tranzistoru Měření proudu tangentovou diodou Měření Faradayovy konstanty, charakteristika elektrolytu Oerstedův pokus, Ampérovy pokusy, Wehneltova trubice Příklady na 1. větu termodynamickou Příklady na stavovou rovnici, práce plynu.

Student dokáže rozlišovat mezi relativními a absolutními veličinami a je schopen počítat standardní příklady ze STR. Student dokáže kvalitativně i kvantitativně popsat reakci elmg. záření s látkou, umí porovnat modely atomu. Student se dokáže orientovat v různých partiích fyziky a dokáže spočítat příklady ze sbírky Lepil a kol.	Teorie relativity • Vývoj představ o světle. • Relativnost současnosti. • Dilatace času, kontrakce délek. • Relativistická dynamika. • Myšlenky obecné teorie relativity. Kvantová fyzika • Záření černého tělesa. • Fotoefekt, Comptonův rozptyl, kvantová optika. • Stavba hmoty. • Modely atomu. • Kvantový svět. • Urychlovače a jednotná teorie pole Opakování • Příklady z různých částí fyziky, příprava na maturitní resp. přijímací zkoušky.	Filosofie – vývoj pohledu na prostor a čas. Astrofyzika, energetika – jaderné reakce, jako využití vztahu mezi energií a hmotností. Etika – mírové a vojenské využití atomové energie. Historie fyziky – bouřlivý vývoj fyziky v 1. pol. 20. století.	Příklady na STR. Význam soustavy souřadné, jako základu měření ve fyzice. Einstein a Schroedinger jako spoluvůrci i odpůrci kvantové teorie. Projekt Manhattan Příklady na procvičení

Volitelný předmět: Seminář z fyziky

Charakteristika předmětu:

Cílem předmětu je upevnit znalosti a dovednosti získané z tematických celků požadovaných u maturitní zkoušky a při přijímacích zkouškách na VŠ. Učivo probrané v hodinách fyziky zde nebude rozšiřováno. Žáci by se zde měli naučit prezentovat základní poznatky, měli by získat jistotu ve vystupování a řešení základních úloh. Seminář je vhodný pro studium technických škol, medicíny, farmacie atd. Probíraná látka koresponduje s maturitními okruhy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Systematické opakování a upevňování poznatků.
- Samostatné řešení jednoduchých problémů.
- Upevnění vazeb mezi jednotlivými částmi fyziky.
- Rozvoj matematických dovedností, vyjadřování neznámé, práce s kalkulačkou.
- Rozvoj komunikačních schopností-přesnost vyjadřování, jasné a srozumitelné vysvětlování problémů, které žák předvádí třídě.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- Dbá na dodržování odborné terminologie.
- Vede žáky k přesnému a věcně správnému vyjadřování.
- Snaží se, aby žáci dokázali nalézt podstatu problému.
- K procvičení látky používá dostatek vybraných příkladů.
- Uvádí různé partie fyziky do vzájemných souvislostí.

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák rozlišuje jednotlivé typy pohybů a získané znalosti využívá při řešení základních úloh. Žák používá zákony dynamiky při samostatném řešení jednoduchých úloh. Žák používá zákon zachování mechanické energie při řešení úloh z různých částí mechaniky, správně a důsledně používá jednotky. Žák používá uvedené zákony při	Mechanika • Kinematika-rovnoměrný pohyb, rovnoměrně zrychlený pohyb, rovnoměrně zpomalený pohyb, volný pád, rovnoměrně otáčivý pohyb, skládání pohybů. • Dynamika hmotného bodu-pohybové zákony, smykové tření a valivý odpor, zákon zachování hybnosti, inerciální a neinerciální vztažné soustavy, dynamika rovnoměrně otáčivého pohybu. • Mechanická práce a energie-mech. práce při konstantní síle, kinetická a potenciální energie, zákon zachování mechanické energie, výkon, příkon a účinnost • Gravitační pole-gravitační	Matematika-práce s proměnnou, řešení slovních úloh o pohybu, práce s grafy funkcí. Matematika-práce s vektory. Numerické počítání s exponenty	Zadávat také řadu úloh pro samostatné domácí zpracování. Dbát na fyzikální rozbor úlohy. Vazby na různé části fyziky. Podle časových možností lze

řešení jednoduchých úloh, úlohy numericky dopočítává. Žák skládá rovnoběžné i různoběžné síly, rozkládá síly do daných směrů i na rovnoběžné složky, počítá jednoduché úlohy na těžiště. Žák používá zákony hydrostatiky (především aplikaci Archimedova zákona). Počítá samostatně úlohy na rovnici spojitosti a Bernoulliho rovnici. Žák rozlišuje jednotlivé děje v plynech a charakterizuje je. Formuluje různé tvary stavové rovnice a používá je při výpočtu příkladů. Charakterizuje základní vlastnosti jednotlivých skupenství z hlediska kinetické teorie. Pracuje s diagramem skupenství i řeší kalorimetrickou rovnici (včetně změn skupenství).	zákon, intenzita gravitačního pole, gravitační a tíhové zrychlení, pohyby v homogenním i v radiálním gravitačním poli, Keplerovy zákony. • Mechanika tuhého tělesa-základy statiky a dynamiky otáčivého pohybu. • Hydromechanika-základy hydrostatiky a hydrodynamiky. Molekulová fyzika a termika • Molární veličiny • Kinetická teorie plynů-teplota a tlak v kinetické teorii • Ideální plyn-stavové rovnice, děje v plynech. • Carnotův cyklus a 2. věta termodynamická. • Pevné látky	na kalkulačce. Návaznost na poznatky z chemie, zdůraznit správné používání jednotek.	připomenou astronomii Sluneční soustavy. Aplikace v technické praxi.

Žák řeší různé příklady z kinematiky i dynamiky harmonického pohybu, používá fázorový diagram pro skládání izochronních kmitů, vysvětluje pojmy nucené kmity a rezonance. Žák přesně charakterizuje jednotlivé typy vlnění, vysvětluje Huygensův princip, chápe příčinu lomu vlnění. Žák řeší jednoduché příklady, přesně vysvětluje jednotlivé pojmy.	• Kapaliny. • Teplo . • Změny skupenství Kmitavý pohyb • Kinematika kmitavého pohybu. • Mechanický oscilátor • Vlastní kmity, nucené kmity a rezonance Mechanické vlnění a akustika • Postupné vlnění příčné i podélné, vlnová rovnice. • Skládání vlnění. • Stojaté vlnění. • Huygensův princip-odraz, lom a ohyb vlnění • Základy akustiky Elektrostatika • Coulombův zákon • Intenzita elektrického pole. • Potenciál. • Vodič a izolant v elektrickém poli		Podrobněji se zaměříme pouze na kmity na pružině (včetně uvedení pojmu potenciální energie pružnosti, přeměny energie, tlumené kmity). Akustika – zadat formou referátu a případně doplnit. Možnost aplikace poznatků z mechaniky. Zaměřit se na počítání příkladů.

Žák počítá různé příklady na řešení elektrických obvodů, ovládá pojmy vnitřní odpor zdroje, elektromotorické a svorkové napětí. Žák přesně charakterizuje jednotlivé způsoby vedení el. proudu, počítá příklady na elektrolyzu, vysvětluje podstatu činnosti polovodičové diody a tranzistoru, rozlišuje samostatný a nesamostatný výboj. Žák počítá příklady na magnetické pole proudovodičů a	• Kapacita, kondenzátor. Stejnoseměrný elektrický proud • Elektrický proud jako jev i veličina. • Ohmův zákon, spojování rezistorů. • Odpor drátu • Ohmův zákon pro uzavřený obvod. • Změny rozsahů měřících přístrojů. • Práce, výkon el. proudu, Jouleův zákon. Vedení elektrického proudu v kapalinách, v plynech a ve vakuu. Magnetické pole • Stacionární magnetické pole		Referáty doplněné shrnutím učitele. Referáty doplněné shrnutím učitele

na pohyb částice v magnetickém poli, uvádí aplikace z praxe. Uvádí různé příklady vzniku indukovaného proudu, při vysvětlování jevů používá Lenzův zákon, rozlišuje vzájemnou a vlastní indukci. Žák řeší základní úlohy na sériový obvod střídavého proudu, rozlišuje pojmy jalový a činný výkon, vysvětluje výhody střídavého proudu pro jeho výrobu a přenos, objasňuje základní funkci trojfázové soustavy, uvádí technické aplikace Žák vysvětluje přeměny energie v LC obvodu, odvozuje vztah pro frekvenci vlastních kmitů, rozlišuje kmity netlumené a tlumené, vlastní a nucené. Objasňuje rozdíl při vedení proudu při nízkých a vysokých frekvencích, vysvětluje základy přenosu informace zakódované na vysokofrekvenční nosné vlně.	• Nestacionární magnetické pole Střídavý proud • Cívka a kondenzátor v obvodu střídavého proudu. • Sériový RLC obvod. • Výkon střídavého proudu. • Střídavý proud v energetice. Elektromagnetické kmity a vlny • Elektromagnetický oscilátor-vlastní kmity, nucené kmity, rezonance. • Elektromagnetická vlna na dvojitém vedení. • Sdělovací technika-rozhlasový vysílač a přijímač		Referáty doplněné shrnutím učitele. Referáty doplněné shrnutím učitele. Referáty doplněné shrnutím učitele.

Předmět: Chemie

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět **Chemie** je spolu s **Fyzikou, Přírodopisem (Biologií)** a **Zeměpisem** součástí vzdělávací oblasti RVP ZV **Člověk a příroda**. Dále souvisí i s předmětem **Matematika**, ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**, a se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce**.

Žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Dále si klade za cíl, aby žák chápal důležitost udržování přírodní rovnováhy, rozvíjel dovednost objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí. A to na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích. Výuka vytváří potřebu objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů. Vede k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a v neposlední řadě k dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

V předmětu Chemie je realizováno průřezové téma Enviromentální výchova (Člověk a životní prostředí).

Chemie je povinným vyučovacím předmětem v kvintě, sextě a septimě osmiletého gymnázia. Ve všech ročnících je časová dotace dvě hodiny týdně, doplněná laboratorními cvičeními v rozsahu dvou hodin za šest týdnů (třída se pro účely laboratorních prací dělí na třetiny). Výuka předmětu probíhá ve specializované učebně chemie. Učebna je vybavena základní audiovizuální technikou a laboratorním stolem umožňujícím demonstraci jednoduchých pokusů. Laboratorní práce probíhají v chemické laboratoři se základním vybavením.

Výuka chemie pokračuje jako dvouletý povinně volitelný předmět Chemie volitelná pro třetí a čtvrtý ročník čtyřletého a septimu a oktávu osmiletého studia, s dotací tři hodiny týdně v obou letech, a dále jako jednoletý volitelný předmět Seminář z chemie pro čtvrtý ročník čtyřletého a oktávu osmiletého studia, s dotací dvě hodiny týdně.

Zvláštní podpora je poskytována žákům se speciálním zájmem o předmět chemie formou přípravy na odborné soutěže a olympiády.

Nedílnou součástí výuky jsou exkurze navazující na probíranou látku (čistička vod, urychlovač částic, sklárna, cukrovar, lihovar, pivovar).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- k plánování, organizování a vyhodnocování jejich činnosti
- k vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu
- k zpracování informací z hlediska důležitosti a k využití těchto informací k dalšímu učení
- k pozorování a experimentování, k porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- k zaznamenání a zdokumentování experimentu
- k trpělivosti a důslednosti při práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vytváření efektivních algoritmů při řešení problémů
- k řešení problémových úloh a situací
- k přecházení od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, teoriích a modelech, k chápání vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních faktů
- k poznávání problémů, jejich zobecňování a aplikaci jejich řešení v různých oblastech života
- k logickému vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- k rozvíjení schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- k originálnímu způsobu řešení problémů
- k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- k předcházení některým problémům

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke stručnému, přehlednému a objektivnímu sdělování (ústně i písemně) postupů a výsledků svých pozorování a experimentů
- k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- ke kulturní úrovni mluveného i písemného projevu
- k používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- k publikování a prezentování svých názorů a myšlenek
- k přátelské komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k práci v týmech a vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- k zastávání různých rolí v týmu
- ke kritickému hodnocení práce (významu) týmu, svojí práce (významu) v týmu i práce (významu) ostatních členů týmu
- ke kritice a sebekritice
- ke vzájemné pomoci mezi žáky
- k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- k potlačování projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli
- k důslednému dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí
- k důslednému dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a v řádu chemické laboratoře
- k důslednému dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k poznávání možností rozvoje i zneužití chemie
- k odpovědnosti za jejich zdraví a za uchování životního prostředí

- k aktivní ochraně jejich zdraví a ochraně životního prostředí
- k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání a nadměrnému užívání léků
- ke správnému jednání v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- k předcházení nemocím a úrazům
- k poskytnutí účinné první pomoci
- k utváření přátelské a otevřené atmosféry ve třídě i ve škole

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky:

- k cílevědomému, zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření s ohledem na osobní předpoklady
- k rozvíjení osobního i odborného potenciálu, k rozpoznávání a využívání příležitostí pro rozvoj v osobním a profesním životě
- k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativě a tvořivosti
- k průběžnému revidování a hodnocení dosažených výsledků s ohledem na motivaci k dosahování úspěchu

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Žák:

- Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- Vytváří si komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- Samostatně pozoruje a experimentuje
- Porovnává získané výsledky a kriticky je posuzuje
- Vyvozuje ze získaných výsledků závěry
- Zapisuje jednoduchá pozorování
- Kriticky zhodnotí výsledky svého učení
- Určí překážky či problémy bránící učení
- Vypracovává samostatně zadané úkoly
- Plánuje si průběh učení
- Tvoří si vlastní výukové texty
- Zvolí vhodnou metodu učení
- Vyhledává, třídění informace
- Využívá informace v praktickém životě
- Čte text s porozuměním

- Obhájí své rozhodnutí
- Prezentuje své názory před žáky
- Rozpozná a pochopí problém
- Promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- Naslouchá promluvám druhých lidí
- Vhodně na promluvy druhých reaguje
- Vhodně argumentuje
- Odděluje v textu názor od faktů
- Podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- Plní zadanou roli ve skupině
- Pomáhá druhým
- Hodnotí své jednání
- Dokáže ovládat své jednání
- Diskutuje ve skupinách
- Respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- Rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- Aktivně se účastní ochrany životního prostředí
- Poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- Chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Řeší různé modelové životní situace
- Zná důležitá telefonní čísla
- Vybírá a používá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky
- Dodržuje vymezená bezpečnostní pravidla
- Používá různé materiály, poznává a využívá jejich vlastnosti

Třída: kvinta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• Žák rozliší jednotlivé typy vzorců (funkční, stechiometrický, strukturní). • Žák vysvětlí pojem oxidační číslo, určí oxidační čísla	Obecná chemie Názvosloví anorganických sloučenin		hodnocení ústního projevu (forma orientačního zkoušení) hodnocení písemného projevu

jednotlivých prvků ve sloučeninách. • Žák vysvětlí pojem elektronegativita. • Žák sestaví a přečte vzorce binárních sloučenin, hydroxidů, kyselin a solí.			hodnocení protokolů z laboratorních prací realizace: frontální výuka demonstrační pokusy využití audiovizuální techniky práce s textem (domácí příprava) laboratorní cvičení referáty na vhodné téma exkurze
• Žák objasní vznik chemické vazby a dokáže charakterizovat typy vazeb (kovalentní, iontová, kovová, koordinačně-kovalentní), zná pojmy energie vazby, délka vazby. • Žák vysvětlí pojem slabé vazebné interakce (Van der Waalsovy síly, vodíkové můstky), chápe jejich důsledky pro vlastnosti látek.	Chemická vazba		
• Žák popíše stavbu jádra a elektronového obalu atomu, chápe význam kvantových čísel, pojem orbital. Na základě výstavbového principu dokáže zapsat elektronovou konfiguraci prvků.	Stavba atomu	Fy	
• Žák definuje základní pojmy z teorie hybridizace, na jejím základě dokáže odvodit tvar molekuly.	Teorie hybridizace a tvary molekul		Práce s molekulovými modely

• Žák předvídá vlastnosti prvků a jejich chování na základě poznatků o periodické soustavě prvků. • Žák vysvětlí zákonitosti periodické soustavy prvků na základě stavby elektronového obalu prvků. • Žák vysvětlí pojmy relativní atomová a molekulová hmotnost.	Periodická soustava prvků		Práce s periodickou soustavou prvků
• Žák vysvětlí pojem radioaktivita a popíše jednotlivé druhy radioaktivního záření, pojem poločas rozpadu. • Žák vysvětlí princip získávání energie v jaderné elektrárně. • Žák dokáže uvést příklady situací, při nichž se využívá či zneužívá radioaktivity.	Radioaktivita	Fy EV – Člověk a životní prostředí	Film Referáty
• Žák vysvětlí význam veličiny látkové množství, pojem Avogadrova konstanta. Vypočítá příklady odvozené ze vztahu mezi látkovým množstvím a molární hmotností.	Látkové množství	Fy	
• Žák rozliší různé typy chemických reakcí podle vnějších změn, skupenského stavu, přenášených částic, tepelného zabarvení.	Chemické reakce		

• Žák vysvětlí princip acidobazických a redoxních reakcí a umí vyrovnat chemickou rovnici. • Žák provádí výpočty na základě chemických rovnic.	Chemické rovnice		
• Žák vysvětlí pojmy směsi, roztoky, koncentrace roztoků (molární koncentrace, hmotnostní zlomek, objemové procento). • Žák provádí výpočty a přepočty koncentrací a ředění roztoků.	Homogenní a heterogenní směsi	M	
• Žák vysvětlí, čím se zabývá termodynamika a termochemie. Vysvětlí pojem reakční teplo. Aplikuje termochemické zákony na jednoduché výpočty reakčního tepla.	Termodynamika	Fy, M	
• Žák objasní průběh chemického děje z hlediska teorie aktivních srážek a teorie aktivovaného komplexu. • Žák vysvětlí vliv jednotlivých faktorů na průběh reakce (koncentrace, teplota, katalyzátor).	Kinetika chemických reakcí	M	
• Žák chápe podstatu teorie kyselin a zásad, umí ji aplikovat na stanovení kyselosti a zásaditosti.	Acidobazické reakce		

• Žák odvodí povahu roztoku solí na základě znalosti o hydrolyze kationtů a aniontů.	Hydrolyza solí		
• Žák charakterizuje prvek vodík a jeho sloučeniny • Žák charakterizuje prvek kyslík a jeho sloučeniny • Žák zná výskyt a modifikace kyslíku, jeho reaktivitu, přípravu a nejdůležitější sloučeniny a jejich význam. • Žák umí objasnit význam vody a její ochrany.	Anorganická chemie Vodík Kyslík Voda	EV – Člověk a životní prostředí	Exkurze do čističky odpadních vod v Bohuslavicích a do úpravny pitné vody v Horním Maršově

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák vyjmenuje prvky první skupiny, zapíše jejich elektronovou konfiguraci a vyvodí z ní závěry. Zná jejich výskyt, vlastnosti, reaktivituŽák zná nejdůležitější sloučeniny a jejich význam.	Anorganická chemie Prvky I. skupiny		hodnocení ústního projevu (forma orientačního zkoušení) hodnocení písemného projevu hodnocení protokolů z laboratorních prací realizace: frontální výuka demonstrační pokusy využití audiovizuální techniky práce s textem (domácí příprava) laboratorní cvičení referáty na vhodné téma exkurze
Žák vyjmenuje prvky druhé skupiny, zapíše jejich elektronovou konfiguraci a vyvodí z ní závěry. Zná jejich výskyt, vlastnosti, reaktivitu a nejdůležitější sloučeniny a jejich význam.Žák objasní pojmy pálení vápna, hašení vápna, tvrdnutí malty a pojem krasové jevy. Vysvětlí pojem tvrdost vody.	Prvky II. skupiny	EV – Člověk a životní prostředí Bi	Prezentace k tématu
Žák vyjmenuje prvky třetí skupiny, zapíše jejich elektronovou konfiguraci a vyvodí z ní závěry. Zná jejich	Prvky III. skupiny		Prezentace k tématu

• Žák umí vyjmenovat prvky šesté skupiny, zapsat jejich elektronovou konfiguraci a vyvodit z ní závěry. • Žák zná výskyt a modifikace síry, její reaktivitu, nejdůležitější sloučeniny a jejich význam. Umí popsat výrobu kyseliny sírové.	Prvky VI. skupiny	EV – Člověk a životní prostředí	Prezentace k tématu
• Žák umí vyjmenovat prvky sedmé skupiny, zapsat jejich elektronovou konfiguraci a vyvodit z ní závěry. • Žák zná vlastnosti, výskyt a přípravu halogenů a jejich reaktivitu. Popíše nejdůležitější sloučeniny a jejich význam.	Prvky VII. skupiny		Prezentace k tématu
• Žák umí vyjmenovat prvky osmé skupiny, zapsat jejich elektronovou konfiguraci. Zná jejich vlastnosti a dokáže vysvětlit příčinu jejich malé reaktivity.	Prvky VIII. skupiny		Prezentace k tématu
• Žák vysvětlí základní pojmy elektrochemie – elektrolýza, galvanické články. Umí pracovat s elektrochemickou řadou napětí kovů.	Elektrochemie	Fy	
• Žák popíše obecné vlastnosti, typ vazby, výskyt, obecné metody výroby kovů.	Kovy, kovová vazba, těžba kovů	EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák umí charakterizovat přechodné kovy, zná vybrané,	d-prvky		Prezentace k tématu

v praxi významné přechodné kovy, jejich vlastnosti, sloučeniny a využití (chrom, mangan, nikl, měď, stříbro, zlato, zinek, rtuť). • Žák umí popsat výskyt, výrobu a využití železa a oceli, vysvětlí podstatu koroze a ochranu proti ní.			
• Žák umí charakterizovat vnitřně přechodné kovy na příkladu uranu. Dokáže vysvětlit štěpnou reakci.	f-prvky	F	
• Žák definuje pojem organická sloučenina, prvkové složení, popíše typy vzorců organických sloučenin.	Organická chemie	EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák vysvětlí pojem izomerie a charakterizuje jednotlivé typy izomerů.	Izomerie		
• Žák klasifikuje chemické reakce podle způsobu štěpení vazby a charakteru přeměn v průběhu reakce (substituce, adice, eliminace, přesmyk)	Klasifikace organických reakcí		
• Žák vysvětlí podstatu indukčního a mezomerního efektu.	Indukční a mezomerní efekt		
• Žák klasifikuje uhlovodíky podle stavby skeletu a druhu vazeb.	Uhlovodíky		Práce s modely molekul
• Žák ovládá názvosloví alkanů a cykloalkanů.	Alkany		

• Žák umí objasnit příklady izomerie. • Žák popíše nejdůležitější alkany, jejich strukturu, fyzikální a chemické vlastnosti, reaktivitu, způsoby přípravy a význam. • Žák popíše typické reakce alkanů (radikálová substituce)			
• Žák ovládá názvosloví alkenů, cykloalkenů a polyenů, objasní pojem geometrické izomerie. Popíše typické reakce alkenů (adice). • Žák popíše výrobu alkenů a jejich význam.	Alkeny		
• Žák ovládá názvosloví alkynů, popíše vlastnosti a typické reakce alkynů (adice). • Žák zná výrobu ethynu a jeho reakce, význam.	Alkyny		
• Žák definuje pojem aromatický uhlovodík, monocyklický a polycyklický. Popíše vlastnosti a typické reakce aromatických uhlovodíků. Vysvětlí vliv substituentů na aromatickém jádře. • Žák popíše reakce monocyklických arenů a naftalenu, popíše význam a výrobu významných arenů.	Areny		
• Žák charakterizuje ropu a	Ropa, zemní plyn	EV – Člověk a životní prostředí	

zemní plyn jako zdroje uhlovodíků.			

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák definuje pojem deriváty uhlovodíků.	Organická chemie Deriváty uhlovodíků		hodnocení ústního projevu (forma orientačního zkoušení) hodnocení písemného projevu hodnocení protokolů z laboratorních prací realizace: frontální výuka demonstrační pokusy využití audiovizuální techniky práce s textem (domácí příprava) laboratorní cvičení referáty na vhodné téma exkurze
Žák popíše základní halogenderiváty, zná jejich názvosloví. Popíše jejich přípravu, typické reakce, fyzikální, chemické vlastnosti a význam.	Halogenderiváty	EV – Člověk a životní prostředí	Referát
Žák definuje pojem syntetické makromolekulární látky (polymery, kopolymery). Žák zná základní způsoby vzniku syntetických polymerních látek	Syntetické makromolekulární látky	EV – Člověk a životní prostředí	

(polymerace, polyadice, polykondenzace) a umí uvést jejich příklady. • Žák klasifikuje polymerní látky Žák zná nejdůležitější zástupce polymerních látek, jejich monomery, vlastnosti a využití. • Žák charakterizuje přírodní a syntetické kaučuky, vysvětlí pojem vulkanizace, zná využití kaučuků.			
• Žák definuje pojem hydroxyderiváty (alkoholy, fenoly), zná jejich názvosloví. Popíše jejich přípravu, vlastnosti, nejdůležitější reakce a využití.	Hydroxyderiváty	Bi, SV	
• Žák definuje pojem ethery, zná jejich názvosloví, popíše jejich přípravu, vlastnosti a využití.	Ethery		
• Žák definuje pojem aldehydy, ketony, zná jejich názvosloví, popíše jejich přípravu, nejdůležitější reakce, vlastnosti a využití.	Aldehydy, ketony		
• Žák definuje pojem karboxylové kyseliny, zná jejich názvosloví, typy jejich derivátů (funkční, substituční). Popíše přípravu karboxylových kyselin, vlastnosti a využití.	Karboxylové kyseliny		
• Žák zná názvosloví solí, halogenidů, esterů, amidů, nitrilů, karboxylových kyselin. U	Funkční deriváty karboxylových kyselin		

významných zástupců zná jejich přípravu, vlastnosti a význam. • Žák popíše chemickou podstatu mýdla, jeho výrobu, výhody a nevýhody mýdla.			
• Žák definuje pojem substituční deriváty karboxylových kyselin a zná jejich názvosloví (halogenkyseliny, hydroxykyseliny, aminokyseliny, oxokyseliny). • Žák vysvětlí pojem optická aktivita. • Žák zná u významných zástupců jejich přípravu, vlastnosti a význam. Vysvětlí vznik peptidické vazby.	Substituční deriváty karboxylových kyselin		
• Žák vysvětlí průběh nitrace, zná vlastnosti a význam nejdůležitějších nitrosloučenin. Zná jejich názvosloví.	Nitrosloučeniny		
• Žák vysvětlí pojem aminy (alifatické i aromatické), zná jejich názvosloví.	Aminy		
• Žák definuje pojem heterocyklické sloučeniny, orientuje se v názvosloví základních pětičlenných a šestičlenných heterocyklů. • Žák zná základní deriváty pětičlenných a šestičlenných heterocyklů a jejich kondenzovaných systémů.	Heterocyklické sloučeniny	Bi, SV	

• Žák zná výskyt a využití nejdůležitějších zástupců			
• Žák charakterizuje vědní obor biochemie. Umí klasifikovat látky z hlediska typů sloučenin.	Biochemie		
• Žák charakterizuje sacharidy, zná jejich názvosloví. Zapiše strukturu monosacharidů pomocí Fischerova a Haworthova vzorce, vysvětlí vznik poloacetalu. Popíše význam základních monosacharidů. Vysvětlí vznik glukózy (fotosyntéza), alkoholové kvašení. • Žák vysvětlí vznik disacharidů (glykosidová vazba), pojem redukující a neredukující disacharid. • Žák charakterizuje pojem polysacharidy z hlediska funkce – stavební (celulóza), zásobní (škrob, glykogen).	Sacharidy	Bi	
• Žák definuje pojem lipidy, zapiše chemickou reakcí příklad vzniku lipidů, popíše rozdíl mezi tuky a vosky.	Lipidy	Bi	
• Žák definuje pojem peptidy a bílkoviny, zapiše chemickou reakcí vznik peptidické vazby. Zná některé z dvaceti základních aminokyselin. Klasifikuje bílkoviny podle struktury a podle funkce.	Peptidy a bílkoviny	Bi	

• Žák definuje pojem nukleové kyseliny, zná jejich funkci a popíše jejich složení. Vysvětlí vznik nukleosidu, nukleotidu a strukturu DNA a RNA. Popíše význam nukleových kyselin.	Nukleové kyseliny	Bi	
• Žák charakterizuje enzymy jako katalyzátory a klasifikuje je do tříd. Objasní princip enzymové katalýzy, vliv aktivátorů a inhibitorů.	Enzymy	Bi	
• Žák charakterizuje vitaminy, jejich rozdělení podle rozpustnosti. Význam vitaminů (nejdůležitější zástupci).	Vitaminy	Bi	
• Žák charakterizuje alkaloidy, izoprenoidy (terpeny, steroidy) a jmenuje jejich zástupce a jejich význam.	Sekundární metabolity	Bi	
• Žák charakterizuje hormony, jejich působení na biochemické děje v organismu.	Hormony	Bi	
• Žák charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam.	Regulace metabolismu	Bi	
• Žák zná procesy základní chemické výroby a jejich význam (pivovar, lihovar, cukrovar)	Chemické výroby	Bi	exkurze do cukrovaru, lihovaru a muzea v Dobrovicích a pivovaru v Trutnově

Volitelný předmět: Volitelná chemie

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět **Chemie** je spolu s **Fyzikou, Přírodopisem (Biologií)** a **Zeměpisem** součástí vzdělávací oblasti RVP ZV **Člověk a příroda**. Dále souvisí i s předmětem **Matematika**, ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**, a se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce**.

Žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Dále si klade za cíl, aby žák chápal důležitost udržování přírodní rovnováhy, rozvíjel dovednost objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí. A to na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích. Výuka vytváří potřebu objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů. Vede k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a v neposlední řadě k dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

V předmětu Chemie je realizováno průřezové téma Enviromentální výchova (Člověk a životní prostředí).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dvouletý volitelný vyučovací předmět chemie navazuje na povinný předmět Chemie. Je určen pro žáky třetích ročníků/septim a čtvrtých ročníků/oktáv. Volitelný předmět doplňuje a rozšiřuje znalosti z povinného předmětu Chemie a směřuje k prohloubení a systematizaci poznatků nad rámec probraného učiva, seznamuje žáky s novinkami v oboru chemie. Vede žáky k samostatnému zpracování seminární práce na základě studia odborné literatury a využití ICT technologií.

Předmět je určen žákům, kteří chtějí maturovat z chemie a mají zájem o studium na některé VŠ s přírodovědným zaměřením.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- k plánování, organizování a vyhodnocování jejich činnosti
- k vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu

- k zpracování informací z hlediska důležitosti a k využití těchto informací k dalšímu učení
- k pozorování a experimentování, k porovnávání výsledků a vyvozování závěrů
- k zaznamenání a zdokumentování experimentu
- k trpělivosti a důslednosti při práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vytváření efektivních algoritmů při řešení problémů
- k řešení problémových úloh a situací
- k přecházení od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, teoriích a modelech, k chápání vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních faktů
- k poznávání problémů, jejich zobecňování a aplikaci jejich řešení v různých oblastech života
- k logickému vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- k rozvíjení schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- k originálnímu způsobu řešení problémů
- k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- k předcházení některým problémům

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke stručnému, přehlednému a objektivnímu sdělování (ústně i písemně) postupů a výsledků svých pozorování a experimentů
- k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- ke kulturní úrovni mluveného i písemného projevu
- k používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- k publikování a prezentování svých názorů a myšlenek
- k přátelské komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k práci v týmech a vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- k zastávání různých rolí v týmu
- ke kritickému hodnocení práce (významu) týmu, svojí práce (významu) v týmu i práce (významu) ostatních členů týmu
- ke kritice a sebekritice
- ke vzájemné pomoci mezi žáky
- k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- k potlačování projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli
- k důslednému dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí
- k důslednému dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a v řádu chemické laboratoře
- k důslednému dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k poznávání možností rozvoje i zneužití chemie
- k odpovědnosti za jejich zdraví a za uchování životního prostředí
- k aktivní ochraně jejich zdraví a ochraně životního prostředí
- k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání a nadměrnému užívání léků
- ke správnému jednání v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- k předcházení nemocím a úrazům
- k poskytnutí účinné první pomoci
- k utváření přátelské a otevřené atmosféry ve třídě i ve škole

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky:

- k cílevědomému, zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření s ohledem na osobní předpoklady

- k rozvíjení osobního i odborného potenciálu, k rozpoznávání a využívání příležitostí pro rozvoj v osobním a profesním životě
- k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativě a tvořivosti
- k průběžnému revidování a hodnocení dosažených výsledků s ohledem na motivaci k dosahování úspěchu

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Žák:

- Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- Vytváří si komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- Samostatně pozoruje a experimentuje
- Porovnává získané výsledky a kriticky je posuzuje
- Vyvozuje ze získaných výsledků závěry
- Zapisuje jednoduchá pozorování
- Kriticky zhodnotí výsledky svého učení
- Určí překážky či problémy bránící učení
- Vypracovává samostatně zadané úkoly
- Plánuje si průběh učení
- Tvoří si vlastní výukové texty
- Zvolí vhodnou metodu učení
- Vyhledává, třídění informace
- Využívá informace v praktickém životě
- Čte text s porozuměním
- Obhájí své rozhodnutí
- Prezentuje své názory před žáky
- Rozpozná a pochopí problém
- Promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- Naslouchá promluvám druhých lidí
- Vhodně na promluvy druhých reaguje
- Vhodně argumentuje
- Odděluje v textu názor od faktů
- Podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- Plní zadanou roli ve skupině
- Pomáhá druhým
- Hodnotí své jednání

- Dokáže ovládat své jednání
- Diskutuje ve skupinách
- Respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- Rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- Aktivně se účastní ochrany životního prostředí
- Poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- Chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Řeší různé modelové životní situace
- Zná důležitá telefonní čísla
- Vybírá a používá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky
- Dodržuje vymezená bezpečnostní pravidla
- Používá různé materiály, poznává a využívá jejich vlastnosti

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• Žák definuje základní pojmy z teorie hybridizace, na jejím základě dokáže odvodit tvar molekuly.	Obecná chemie Teorie hybridizace a tvary molekul		hodnocení ústního projevu (forma orientačního zkoušení) hodnocení písemného projevu realizace: frontální výuka demonstrační pokusy využití audiovizuální techniky práce s modely molekul práce s textem (domácí příprava)
• Žák vysvětlí princip acidobazických a redoxních reakcí a umí vyčíslit chemickou rovnici.	Chemické rovnice		
• Žák vysvětlí význam veličin,	Chemické výpočty – molární		

pojem Avogadrova konstanta. Vypočítá příklady odvozené ze vztahu mezi látkovým množstvím a molární hmotností, koncentrací	hmotnost, relativní atomová a molekulová hmotnost, koncentrace roztoků objemové procento, hmotnostní zlomek, molární koncentrace, ředění roztoků, výpočty z chemických rovnic		
Žák chápe podstatu teorie kyselin a zásad, umí ji aplikovat na stanovení kyselosti a zásaditosti. Žák vypočítá pH roztoků kyselin a zásad	Acidobazické reakce, výpočet pH		
Žák odvodí povahu roztoku solí na základě znalosti o hydrolýze kationtů a aniontů	Hydrolýza solí		
Žák charakterizuje prvek vodík a jeho sloučeniny Žák charakterizuje prvek kyslík a jeho sloučeniny Žák umí objasnit význam vody a její ochrany.	Anorganická chemie Vodík Kyslík Voda	EV – Člověk a životní prostředí	
Žák vysvětlí, čím se zabývá termodynamika a termochemie. Vysvětlí pojmy stavová veličina, entalpie, reakční teplo. Aplikuje termochemické zákony na výpočty reakčního tepla.	Termodynamika	Fy, M	
Žák objasní průběh chemického děje z hlediska teorie aktivních srážek a teorie aktivovaného komplexu. Žák vysvětlí vliv	Kinetika chemických reakcí	M	

jednotlivých faktorů na průběh reakce (koncentrace, teplota, katalyzátor). Vysvětlí aplikaci Guldberg-Waageova zákona.			
• Žák vysvětlí pojem radioaktivita a popíše jednotlivé druhy radioaktivního záření, pojem poločas rozpadu. • Žák řeší jaderné rovnice • Žák objasní jaderné reakce • Žák vysvětlí princip rozpadových řad energetiky • Žák zná typy	Radioaktivita	Fy EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák vysvětlí základní pojmy elektrochemie – elektrolýza, galvanické články. Umí pracovat s elektrochemickou řadou napětí kovů. • Žák umí řešit průběh redoxních chemických reakcí • Žák vypočítá příklady pomocí elektrochemických potenciálů	Elektrochemie	Fy	
• Žák vysvětlí podstatu vzniku komplexních sloučenin a zná názvoslovné zásady. • Žák se orientuje v zástupcích komplexních sloučenin a jejich využití v praxi	Komplexní sloučeniny		
• Žák se orientuje v chemických výrobcích	Chemické výroby Pesticidy	lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV)	referát

chemických látek • Žák dokáže rozlišit pojmy pesticidy, léčiva pigmenty, potraviny, výbušniny a uvést konkrétní příklady • Žák je schopen uvést výrobní podniky v ČR a uvede, co vyrábějí	Léčiva Potraviny Barviva Pigmenty Výbušniny Toxikomanie Léčiva, kosmetika	EV – Člověk a životní prostředí B, Z	

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• Žák definuje pojem nukleové kyseliny, zná jejich funkci a popíše jejich složení. Zná vzorce heterocyklických bází. Vysvětlí vznik nukleosidu, nukleotidu a strukturu DNA, RNA, ATP. Popíše význam nukleových kyselin. • Žák umí vysvětlit vznik a chemické vazby v nukleových kyselinách	Organická chemie, biochemie Nukleové kyseliny	Bi	hodnocení ústního projevu (forma orientačního zkoušení) hodnocení písemného projevu realizace: frontální výuka demonstrační pokusy využití audiovizuální techniky práce s modely molekul práce s textem (domácí příprava)
• Žák charakterizuje sacharidy, zná jejich názvosloví. Zapiše strukturu monosacharidů pomocí Fischerova, Tollensova a Haworthova vzorce, vysvětlí vznik poloacetalu. Popíše význam základních monosacharidů. • Žák vysvětlí vznik disacharidů (glykosidová vazba), pojem redukující a neredukující disacharid. • Žák charakterizuje pojem polysacharidy z hlediska funkce – stavební (celulóza), zásobní (škrob, glykogen). • Žák umí popsat mechanismus metabolismu sacharidů, fotosyntézu, C3,	Sacharidy	Bi	

C4 rostliny, fotorespirace, buněčné dýchání, mléčné a alkoholické kvašení			
• Žák definuje pojem peptidy a bílkoviny, zapíše chemickou reakcí vznik peptidické vazby. Zná a zapíše chemickým vzorcem některé z dvaceti základních aminokyselin a jejich vliv a důležitost pro organismus. Klasifikuje bílkoviny podle struktury a podle funkce. Zná základní skupiny složených bílkovin. • Žák umí popsat metabolismus bílkovin – proteosyntézu • Žák umí vysvětlit pojmy – deaminace, transaminace	Peptidy a bílkoviny	Bi	
• Žák definuje pojem lipidy, zapíše chemickou reakcí příklad vzniku lipidů, popíše rozdíl mezi tuky a vosky, zná složení fosfolipidů a glykolipidů. • Žák umí vysvětlit metabolismus lipidů – beta oxidace, vznik lipidů v lidském organismu • Žák se orientuje v chemických reakcích – alkalická hydrolýza, acidická	Lipidy	Bi	

hydrolýza, žluknutí tuků, vysychání olejů, ztužování tuků			
• Žák charakterizuje enzymy jako katalyzátory a klasifikuje je do tříd. Objasní princip enzymové katalýzy, vliv aktivátorů a inhibitorů. • Žák zná konkrétní zástupce enzymů a jejich vliv na organismus	Enzymy	Bi	
• Žák charakterizuje vitaminy, jejich rozdělení podle rozpustnosti. Význam vitaminů (nejdůležitější zástupci) jejich působení na organismus, projevy nedostatku a onemocnění • Žák zná chemický původ vitaminů	Vitaminy	Bi	
• Žák rozdělí hormony dle chemického charakteru, • žák zná působení hormonů na biochemické děje v organismu.	Hormony	Bi	
• Žák charakterizuje alkaloidy jejich rozdělení, zástupce a vliv na organismus • Žák charakterizuje izoprenoidy (terpeny, steroidy) a jmenuje jejich zástupce a jejich význam.	Sekundární metabolity	Bi, SV	

• Žák definuje pojem heterocyklické sloučeniny, orientuje se v názvosloví základních pětičlenných a šestičlenných heterocyklů. • Žák zná základní deriváty pětičlenných a šestičlenných heterocyklů a jejich kondenzovaných systémů. • Žák zná konkrétní příklady těchto sloučenin a jejich využití.	Heterocyklické sloučeniny	Bi, SV	
• Žák se orientuje v nejvýznamnějších výrobních procesech • Žák dokáže rozlišit pojmy výroba piva, vína, cukru, papíru (zpracování dřeva) • Žák je schopen uvést výrobní podniky v ČR a uvede, co vyrábějí	Výrobní procesy Pivovar Lihovar cukrovar papírny	lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV) EV – Člověk a životní prostředí B, Z	referát

Volitelný předmět: Seminář z chemie

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět **Chemie** je spolu s **Fyzikou, Přírodopisem (Biologií)** a **Zeměpisem** součástí vzdělávací oblasti RVP ZV **Člověk a příroda**. Dále souvisí i s předmětem **Matematika**, se vzdělávací oblastí **Matematika a její aplikace** a se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce**.

Žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Dále si klade za cíl, aby žák chápal důležitost udržování přírodní rovnováhy, rozvíjel dovednost objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí. A to na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích.

Výuka vytváří potřebu objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů. Vede k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a v neposlední řadě k dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

V předmětu Chemie je realizováno průřezové téma Enviromentální výchova (Člověk a životní prostředí).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Jednoletý volitelný vyučovací předmět chemie navazuje na povinný předmět Chemie. Je určen pro žáky čtvrtých ročníků a oktáv.

Je zaměřen na doplnění znalostí ze středoškolské chemie, přípravu k maturitě a dalšímu studiu na VŠ, řešení testových úloh a získání ucelených vědomostí z chemie.

Je určen pro budoucí maturanty z chemie a zájemce o přírodovědné a chemicko-technologické obory,

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- k plánování, organizování a vyhodnocování jejich činnosti
- k vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu
- k zpracování informací z hlediska důležitosti a k využití těchto informací k dalšímu učení
- k pozorování a experimentování, k porovnávání výsledků a vyvozování závěrů

- k zaznamenání a zdokumentování experimentu
- k trpělivosti a důslednosti při práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vytváření efektivních algoritmů při řešení problémů
- k řešení problémových úloh a situací
- k přecházení od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, teoriích a modelech, k chápání vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních faktů
- k poznávání problémů, jejich zobecňování a aplikaci jejich řešení v různých oblastech života
- k logickému vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- k rozvíjení schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- k originálnímu způsobu řešení problémů
- k samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- k týmové spolupráci při řešení problémů
- k využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů
- k předcházení některým problémům

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke stručnému, přehlednému a objektivnímu sdělování (ústně i písemně) postupů a výsledků svých pozorování a experimentů
- k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- ke kulturní úrovni mluveného i písemného projevu
- k používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- k publikování a prezentování svých názorů a myšlenek
- k přátelské komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k práci v týmech a vnímání vzájemné odlišnosti jako podmínky efektivní spolupráce
- k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- k zastávání různých rolí v týmu
- ke kritickému hodnocení práce (významu) týmu, svojí práce (významu) v týmu i práce (významu) ostatních členů týmu
- ke kritice a sebekritice
- ke vzájemné pomoci mezi žáky
- k vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- k potlačování projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli
- k důslednému dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí
- k důslednému dodržování pravidel stanovených v řádu učebny chemie a v řádu chemické laboratoře
- k důslednému dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k poznávání možností rozvoje i zneužití chemie
- k odpovědnosti za jejich zdraví a za uchování životního prostředí
- k aktivní ochraně jejich zdraví a ochraně životního prostředí
- k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání a nadměrnému užívání léků
- ke správnému jednání v různých mimořádných život ohrožujících situacích
- k předcházení nemocím a úrazům
- k poskytnutí účinné první pomoci
- k utváření přátelské a otevřené atmosféry ve třídě i ve škole

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky:

- k cílevědomému, zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření s ohledem na osobní předpoklady
- k rozvíjení osobního i odborného potenciálu, k rozpoznávání a využívání příležitostí pro rozvoj v osobním a profesním životě

- k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativě a tvořivosti
- k průběžnému revidování a hodnocení dosažených výsledků s ohledem na motivaci k dosahování úspěchu

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru

Žák:

- Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- Vytváří si komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- Samostatně pozoruje a experimentuje
- Porovnává získané výsledky a kriticky je posuzuje
- Vyvozuje ze získaných výsledků závěry
- Zapisuje jednoduchá pozorování
- Kriticky zhodnotí výsledky svého učení
- Určí překážky či problémy bránící učení
- Vypracovává samostatně zadané úkoly
- Plánuje si průběh učení
- Tvoří si vlastní výukové texty
- Zvolí vhodnou metodu učení
- Vyhledává, třídění informace
- Využívá informace v praktickém životě
- Čte text s porozuměním
- Obhájí své rozhodnutí
- Prezentuje své názory před žáky
- Rozpozná a pochopí problém
- Promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- Naslouchá promluvám druhých lidí
- Vhodně na promluvy druhých reaguje
- Vhodně argumentuje
- Odděluje v textu názor od faktů
- Podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- Plní zadanou roli ve skupině
- Pomáhá druhým
- Hodnotí své jednání

- Dokáže ovládat své jednání
- Diskutuje ve skupinách
- Respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- Rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- Aktivně se účastní ochrany životního prostředí
- Poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- Chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Řeší různé modelové životní situace
- Zná důležitá telefonní čísla
- Vybírá a používá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky
- Dodržuje vymezená bezpečnostní pravidla
- Používá různé materiály, poznává a využívá jejich vlastnosti

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Složení a struktura atomu“ • Žák se orientuje v pojmech - elementární částice, čísla Z, A, N, prvek, nuklid, izotop, izotopické nuklidy, izoton, izobar, relativní atomová hmotnost, hmotnostní konstanta, relativní molekulová hmotnost, modely atomů, elektron, orbital, typy orbitalů, kvantová čísla, elektronová konfigurace, základní a excitovaný stav atomu, výstavbový princip a jiná pravidla, elektronegativita, vznik iontů, ionizační energie,	Obecná chemie Složení a struktura atomu	Fy	Hodnocení ústního projevu (forma orientačního zkoušení) hodnocení písemného projevu realizace: frontální výuka demonstrační pokusy využití audiovizuální techniky práce s modely molekul práce s textem (domácí příprava)

elektronová afinita • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Periodický zákon a soustava prvků“ • Žák se orientuje v pojmech - historie třídění prvků, Mendělejev a periodický zákon (PZ), stavba tabulky (krátká, dlouhá, velmi dlouhá), stavba tabulky a obsah tabulky, skupiny a periody, valenční elektrony a jejich význam, PZ a jeho vztah ke struktuře a vlastnostem látek v PSP (elektronegativita, fyzikální a chemické vlastnosti – skupenství, závislost ionizační energie na Z, závislost elektronové afinity na Z, kyselínovornost, zásadotvornost, polarita, polarizovatelnost) • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Obecná chemie Periodický zákon a soustava prvků	D Fy	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Chemická vazba“ • Žák se orientuje v pojmech - definice chemické vazby anorganických a organických sloučenin, vazebná energie, disociační energie, délka vazby, energie vazby, polarita vazby, polarizovatelnost vazby,	Obecná chemie Chemická vazba		

kovalentní vazba, vaznost, dipóly – parciální náboj, elektropozitivní a elektronegativní prvky, charakteristika základních typů vazeb a mezimolekulových sil, hybridizace a její vliv na strukturu molekuly • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Směsi“ • Žák se orientuje v pojmech - definice a dělení homogenní a heterogenní směsi, roztoky a jejich vlastnosti, dělení roztoků podle skupenství, podle vlastností rozpuštěné látky, složení roztoků, separační metody, rozpustnost, koncentrace roztoků, vyjadřování složení roztoků: hmotnostní zlomek, hmotnostní procento, objemové procento, molární koncentrace, ředění a směšování roztoků: směšovací rovnice, řešení příkladů, výpočty z chemických rovnic, látkové množství, mol. • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Obecná chemie Směsi	Fy M	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Chemické reakce a chemické rovnice“ • Žák se orientuje v pojmech -	Obecná chemie Chemické reakce a chemické rovnice		

klasifikace chemických reakcí podle: vnějších změn, skupenského stavu reaktantů, přenášených částic, jejich tepelného zabarvení, způsobu štěpení vazby, typu reagujících částic, změny struktury reagujících sloučenin (adice, substituce, eliminace, molekulový přesmyk), příklady chemických reakcí, definice chemické rovnice, stechiometrické koeficienty, základní chemické zákony, výpočet stechiometrických koeficientů chemických rovnic, vyrovnávání oxidačně redukčních rovnic – oxidační číslo, oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo, vyrovnávání redoxních rovnic v iontovém stavu • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Protolytické reakce, pH“ • Žák se orientuje v pojmech - definice (3 teorie) kyselin a zásad, konjugované páry, amfolyt, síla kyselin a zásad, disociace, disociační konstanta, autoprotolýza, iontový součin vody, výpočet pH (jednosytných a vícesytných) silných kyselin a zásad a určení pH roztoků pomocí	Obecná chemie Protolytické reakce, pH M		

indikátorů, neutralizace, hydrolýza, hydrolýza soli. • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Chemická rovnováha, chemická kinetika“ • Žák se orientuje v pojmech - ustanovení chemické rovnováhy, charakteristika rovnovážného stavu, odvození vztahu pro rovnovážnou konstantu, teorie aktivních srážek, aktivační energie, Guldbergův – Waagův zákon, faktory ovlivňující chemickou rovnováhu, typy chemických rovnováh (acidobazické, redoxní, srážecí, komplexotvorné) • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Obecná chemie Chemická rovnováha, chemická kinetika	M	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Chemická termodynamika“ • Žák se orientuje v pojmech - termodynamika, termodynamické děje – vratné, nevratné, soustava, stavové veličiny, definice termochemie, konstantní termodynamické veličiny - izobarický děj, izotermický děj, izochorický děj, adiabatický děj, entalpie, reakční teplo, termochemické zákony,	Obecná chemie Chemická termodynamika	Fy, M	

termochemické rovnice – standardní slučovací teplo, standardní spalné teplo • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Elektrochemie“ • Žák se orientuje v pojmech - definice elektrochemie, elektrická dvojrstva, poločlánek, článek, Daniellův článek, potenciál kovu, standardní redukční potenciál, řada napětí kovů, redukční schopnosti kovů, elektrolyza, elektrolyza roztoku a taveniny elektricky vodivých sloučenin, využití elektrolyzy v praxi, galvanické články, akumulátory • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Obecná chemie Elektrochemie	Fy	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Radioaktivita“ • Žák se orientuje v pojmech - objevení a definice radioaktivity, charakteristika jaderného záření a typy jaderného záření, doplňování rovnice, štěpné jaderné reakce, umělá radioaktivita, termonukleární reakce, radioaktivní rozpadové řady, poločas přeměny, f – prvky, jaderná energie, použití a zneužití • Žák aplikuje vědomosti o tomto	Obecná chemie Radioaktivita	Fy	

tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Názvosloví organických a anorganických sloučeniny“ • Žák se orientuje v pojmech - typy vzorců, modely, struktura organických sloučenin - izomerie, uhlovodíky, deriváty uhlovodíku, uhlovodíkový zbytek, třídění organických sloučeniny, pravidla tvorby organického názvosloví, anorganické názvosloví - oxidační číslo, charakteristické koncovky, binární sloučeniny, kyseliny, soli • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Obecná chemie Názvosloví organických a anorganických sloučeniny		
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Koordinační sloučeniny“ • Žák se orientuje v pojmech - složení koordinačních sloučenin, povaha koordinačních částic – centrální atom, ligandy, koordinační číslo, donor – akceptorová vazba, dělení koordinačních sloučenin, tvar koordinačních sloučenin, barevnost látek zástupci a jejich význam, názvosloví koordinačních sloučenin • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Obecná chemie Koordinační sloučeniny		
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Prvky I. A skupiny“	Anorganická chemie Prvky I. A skupiny		

• Žák se orientuje v pojmech - charakteristika alkalických kovů, vlastnosti, zbarvení plamene, výskyt, laboratorní příprava, výroba hydroxidu sodného a sody, významné sloučeniny a využití • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Prvky II. A skupiny“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika kovů alkalických zemin, vlastnosti, zbarvení plamene, výskyt, laboratorní příprava, výroba – pálené a hašené vápno, malta, tvrdnutí malty, uhličitany a krasové jevy, sírany – sádra, sádrovec, významné sloučeniny a jejich využití, průmyslová hnojiva • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Anorganická chemie Prvky II. A skupiny	EV – Člověk a životní prostředí Z, Bi	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Vodík, kyslík a jejich vzájemné“ • Žák se orientuje v pojmech sloučeniny - vodík: výskyt, izotopy, fyzikální a chemické vlastnosti, sloučeniny, laboratorní příprava, výroba, použití; kyslík: výskyt, izotopy, fyzikální a chemické vlastnosti, oxidy,	Anorganická chemie Vodík, kyslík a jejich vzájemné		

laboratorní příprava, výroba, použití. Sloučeniny: voda – výskyt, chem. a fyz. vlastnosti, struktura, význam, dělení, tvrdost, využití, čištění; peroxid, ozón – chem. a fyz. vlastnosti, použití, využití, výskyt, soli peroxidů • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe		EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Prvky III. A skupiny“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika trielů, chem. a fyzikální vlastnosti prvků – boru a hliníku, reakce hliníku – amfoterní charakter, výskyt, sloučeniny, použití, výroba hliníku a boru, keramický průmysl, aluminotermie, čiření vody • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Anorganická chemie Prvky III. A skupiny	EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Prvky IV. A skupiny“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika tetrelů, fyz. a chem. vlastnosti prvků, výskyt, modifikace, sloučeniny, výroba, využití, sklo – složení, druhy, výroba • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Anorganická chemie Prvky IV. A skupiny	EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu	Anorganická chemie		

„Prvky V. A skupiny“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika pentelů, fyz. a chem. vlastnosti prvků, výskyt, výroba (čpavku, kyseliny dusičné), sloučeniny, vlastnosti a využití oxidů a kyselin, lučavka královská, pasivace, ledky, modifikace fosforu, využití sloučenin • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Prvky V. A skupiny		
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Prvky VI. A skupiny (mimo kyslíku)“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika chalkogenů, fyz. a chem. vlastnosti, výskyt, modifikace síry, sloučeniny síry - výroba kyseliny sírové, vlastnosti a využití oxidů, kyselin a soli síry, vlastnosti koncentrované a zředěné kyseliny sírové, výskyt a použité selenu, telluru a polonia • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Anorganická chemie Prvky VI. A skupiny (mimo kyslíku)		
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Prvky VII. A a VIII. A skupiny“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika halogenů, fyz. a chem. vlastnosti prvků, výskyt, využití, sloučeniny –	Anorganická chemie Prvky VII. A a VIII. A skupiny		

halogenvodíky, halogenidy, kyslíkaté sloučeniny, oxidační vlastnosti, způsob přípravy, porovnání síly kyslíkatých kyselin chloru, seřazení halogenvodíků podle klesající polarizability, rovnice reakcí; charakteristika vzácných plynů, vlastnosti, sloučeniny, využití • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Prvky I. B skupiny“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika d-prvků, umístění valenčních orbitalů, vlastnosti kovů - Cu, Ag, Au, výskyt, vlastnosti, sloučeniny, reakce s koncentrovanou a ředěnou HNO₃, H₂SO₄, využití, slitin, koroze • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Anorganická chemie Prvky I. B skupiny	EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Prvky II. B skupiny“ • Žák se orientuje v pojmech - Zn, Cd, Hg – výskyt, výroba, vlastnosti, sloučeniny, reakce s kyselinami, využití • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Anorganická chemie Prvky II. B skupiny	EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Kovy Fe, Co, Ni, Mn, Cr“	Anorganická chemie Kovy Fe, Co, Ni, Mn, Cr		

• Žák se orientuje v pojmech - výskyt, vlastnosti, výroba, sloučeniny, reakce, využití, výroba a zpracování kovů • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe		EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Alkany a cykloalkany“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika, rozpustnost, izomerie, příklady vzorců, příprava, výroba, vlastnosti, reakce – substituce, halogenace, dehydrogenace, hydratace, krakování, využití sloučenin • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Organická chemie Alkany a cykloalkany	EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Alkeny, alkadieny, alkyny“ • Žák se orientuje v pojmech - alkeny, alkadieny - charakteristika, dvojná vazba, dělení, příklady vzorců, stereoizomerie, skupenství, rozpustnost, vznik, příprava, dehydrogenace, dehydratace, dechlorace, reakce – radikálová (Markovnikovo pravidlo) a elektrofilní adice, polymerace, zástupci; alkyny – charakteristika, příklady vzorců, vlastnosti, elektrofilní adice, elektrofilní substituce, hydrogenace,	Organická chemie Alkeny, alkadieny, alkyny		

tautomery, výroba, vlastnosti a použití, polymerace acetylenu • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Aromatické sloučeniny“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika aromatického stavu, typy chemických typy chemických reakcí – elektrofilní substituce do prvního a druhého stupně, halogenace, nitrace, hydrogenace, oxidace, vzorce, vlastnosti, zástupci, použití • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Organická chemie Aromatické sloučeniny		
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Halogenderiváty uhlovlíků“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika, fyzikální a chemické vlastnosti – polarita a polarizovatelnou chemické vazby, indukční efekt, nukleofilní substituce, eliminace, příklady významných zástupců: vzorec, vlastnosti, použití, vliv na životní prostředí, užití pro výrobu plastů • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Organická chemie Halogenderiváty uhlovlíků	EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Dusíkaté a sírné deriváty uhlovlíků“ • Žák se orientuje v pojmech -	Organická chemie Dusíkaté a sírné deriváty uhlovlíků		

nitrosloučeniny: rozbor struktury, jedovatost, redukce, substituce, rozdílné vlastnosti aromatických a nearomatických nitrosloučenin, příprava nitrosloučenin, zástupci a jejich vlastnosti a použití, mezomerní efekt nitroskupiny; aminosloučeniny: klasifikace, chemické a fyzikální vlastnosti, příčina zásaditého charakteru aminů, diazotace aminů, příprava azosloučenin, azobarviva, mezomerní efekt aminoskupiny • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Kyslíkaté deriváty uhlovodíků - alkoholy a fenoly“ • Žák se orientuje v pojmech – rozdělení alkoholů a fenolů, rozdíly mezi alkoholem a fenolem, jedovatost, azeotropická směs, amfoterní charakter, nukleofilní substituce, eliminace, oxidace, esterifikace, zástupci a jejich použití • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Organická chemie Kyslíkaté deriváty uhlovodíků - alkoholy a fenoly	Bi, Sv	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Kyslíkaté deriváty uhlovodíků – aldehydy a ketony, ethery“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika skupiny, výskyt a	Organická chemie Kyslíkaté deriváty uhlovodíků – aldehydy a ketony, ethery		

vlastnosti, rozbor charakteristické skupiny, oxidace a redukce, srovnání reaktivity aldehydů a ketonů, zástupci – použití, vzorce, vlastnosti, důkaz aldehydů pomocí Fehligovým činidlem; ethery: charakteristika skupiny, výskyt a vlastnosti, zástupci využití • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Kyslíkaté deriváty uhlovodíků – karboxylové sloučeniny“ • Žák se orientuje v pojmech - klasifikace, charakteristika typů, fyzikální a chemické vlastnosti – neutralizace, esterifikace, dekarboxylace, hydrolýza solí a esterů, přehled zástupců: vzorce, vlastnosti, využití • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Organická chemie Kyslíkaté deriváty uhlovodíků – karboxylové sloučeniny		
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Kyslíkaté deriváty uhlovodíků“ – funkční deriváty karboxylových sloučeniny • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika jednotlivých typů a jejich obecné vzorce, hydrolýza esteru, reesterifikace, hydrolýza halogenidů, amidů, nitrilů, zástupci a použití	Organická chemie Kyslíkaté deriváty uhlovodíků – funkční deriváty karboxylových sloučeniny		

• Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Kyslíkaté deriváty uhlovodíků - substituční deriváty karboxylových sloučenin“ • Žák se orientuje v pojmech – charakteristika a obecné vzorce halogenkyselin, oxokyselin, hydroxykyselin, aminokyselin, kyselost a vliv halogenu na vlastnosti halogenkyselin, hydrolýza, amonolýza, zástupci a použití halogenkyselin; hydroxykyseliny: laktony, optická izomerie, zástupci a jejich využití; aminokyseliny: složení, D a L konfigurace, izoelektrický bod, amfoterní charakter, esenciální a neesenciální AMK, vznik peptidu • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Organická chemie Kyslíkaté deriváty uhlovodíků - substituční deriváty karboxylových sloučenin		
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Organické sloučeniny kovů, nekovů, deriváty kyseliny uhličitě“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika, reaktivita zástupci, fosgen, močovina, vzorce, význam, vlastnosti • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Organická chemie Organické sloučeniny kovů, nekovů, deriváty kyseliny uhličitě		
• Žák umí souvisle hovořit o tématu	Organická chemie		

„Makromolekulární látky“ • Žák se orientuje v pojmech - základní pojmy, rozdělení, princip polymerace, přehled polymerů, vzorce, vlastnosti, využití, polykondenzace, princip, zástupci a využití, polyadice, silikonové kaučuky, biopolymery, vulkanizace, termoplasty, termosety, kopolymerace, reakční mechanismus polymerace radikálové či iontové • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Makromolekulární látky	EV – Člověk a životní prostředí	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Lipidy“ • Žák se orientuje v pojmech - klasifikace, funkce lipidů v organismu, jednoduché lipidy – stavba, příprava, vlastnosti, vosky – stavba, funkce, příklady složených lipidů a jejich funkce, využití lipidů, biologické membrány, výroba a princip fungování mýdla • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Biochemie Lipidy	Bi	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Sacharidy“ • Žák se orientuje v pojmech - klasifikace sacharidů, monosacharidy – typy vzorců, reakce, vlastnosti, přehled,	Biochemie Sacharidy	Bi	

význam; oligosacharidy – vlastnosti, dělení, redukující a neredukující sacharidy, přehled, význam; polysacharidy – vlastnosti, rozdělení, přehled, význam, polysacharidy se specifickými funkcemi • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Bílkoviny, peptidy, AMK“ • Žák se orientuje v pojmech - aminokyselin, peptidy, bílkoviny – struktura, vlastnosti, funkce, rozdělení a význam, peptidická vazba, denaturace, důkaz bílkovin, složené bílkoviny - funkce a jejich význam • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Biochemie Bílkoviny, peptidy, AMK	Bi	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Nukleové kyseliny“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika NK, složení, typy, struktura, komplementarita, význam a úloha NK • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Biochemie Nukleové kyseliny	Bi	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Biokatalyzátory – enzymy“ • Žák se orientuje v pojmech - rozdělení, význam, složení, působení, využití	Biochemie Biokatalyzátory – enzymy	Bi	

v potravinářském průmyslu, koenzymy, enzymová katalýza – substrátová specifita, podmínky enzymové aktivity, enzymologie • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Biokatalyzátory – vitamíny“ • Žák se orientuje v pojmech - význam, provitamin, avitaminóza, hyper – hypovitaminóza, rozdělení podle rozpustnosti a zástupci, funkce a projevy nedostatku. • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Biochemie Biokatalyzátory – vitamíny	Bi	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Biokatalyzátory – vitamíny, hormony“ • Žák se orientuje v pojmech - tvorba, význam, rozdělení podle chemického složení, působení, rostlinné a živočišné hormony • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Biochemie Biokatalyzátory – hormony	Bi	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Heterocyklické sloučeniny“ • Žák se orientuje v pojmech - rozdělení heterocyklických sloučen, vzorce, zástupci, využití • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Biochemie Heterocyklické sloučeniny	Bi, Sv	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu	Biochemie	Bi, Sv	

„Alkaloidy, drogy“ • Žák se orientuje v pojmech - charakteristika, dělení, příklady, výskyt, použití či zneužití, problematika drogové závislosti • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Alkaloidy, drogy		
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Isoprenoidy“ • Žák se orientuje v pojmech - terpeny: základní stavební jednotka, rozdělení, příklady, vzorce, využití; steroidy: základní stavení jednotka, steroly, steroidní hormony, žlučové kyseliny, anabolické steroidy • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Biochemie Isoprenoidy	Bi, Sv	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Metabolismus bílkovin“ • Žák se orientuje v pojmech - katabolismus bílkovin a AMK, proteolýza, biosyntéza AMK a bílkovin, počet AMK, esenciální a neesenciální AMK, amfoterní charakter, proteosyntéza, biosyntéza AMK • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Biochemie Metabolismus bílkovin	Bi	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Metabolismus lipidů“ • Žák se orientuje v pojmech - katabolismus lipidů - oxidace	Biochemie Metabolismus lipidů	Bi	

mastných kyselin, biosyntéza lipidů, acetyl – CoA a jeho význam v metabolismu lipidů a sacharidů, mobilizace lipidů • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe			
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Metabolismus sacharidů“ • Žák se orientuje v pojmech - katabolismus – anaerobní odbourávání sacharidů, glykolýza, aerobní odbourávání, pentosový cyklus, biosyntéza sacharidů – fotosyntéza, fotorespirace, C3, C4, CAM rostliny, kvašení • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Biochemie Metabolismus sacharidů	Bi	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Metabolismus nukleových kyselin“ • Žák se orientuje v pojmech - katabolismus a biosyntéza NK • Žák aplikuje vědomosti o tomto tématu do praxe	Biochemie Metabolismus nukleových kyselin	Bi	
• Žák umí souvisle hovořit o tématu „Chemický průmysl, výrobní metody“ • Žák se orientuje v pojmech - historie, chem. průmysl v ČR, ve světě, havárie, ekologická rizika; princip výroby piva, cukru, papíru, plastů • Žák aplikuje vědomosti o tomto	Chemický průmysl, výrobní metody	EV – Člověk a životní prostředí Bi, Z	

tématu do praxe			

Předmět: Biologie

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět **Biologie** je řazen společně s Fyzikou, Chemií a Zeměpisem do vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Do programu se zařazují také některé tematické okruhy z oblasti **Člověk a zdraví** (Výchova ke zdraví) a **Geologie**.

V předmětu Biologie jsou realizována tato **průřezová témata**:

Environmentální výchova

Multikulturní výchova

Osobnostní a sociální výchova

Týdenní hodinová dotace předmětu Biologie:

Kvinta:

2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* - obsahem výuky je **Geologie, Obecná biologie, Biologie virů, Biologie bakterií a Biologie rostlin**. Teoretická výuka bude doplňována 1 hodinou praktických cvičení z biologie týdně (respektive: pravidelné střídání dvouhodinových bloků praktik po 3 týdny – 3 týdny volno). Na začátku studia se žáci zúčastní terénní **Geologicko – ekologické exkurze** s pobytem na chatě Děvín v Modrém dole v Krkonoších.

Sexta:

2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* - obsahem výuky je **Biologie hub a lišejníků, Biologie protist a Biologie živočichů**. Učivo bude doplněno praktickými cvičeními se stejnou časovou dotací jako v 1. ročníku a exkurzí do **ZOO Dvůr Králové**.

Septima:

2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* - obsahem výuky je **Biologie člověka**. Harmonogram praktických cvičení zůstává zachován.

Oktáva:

2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* - obsahem výuky je Biologie **člověka (ontogeneze + fylogeneze člověka)** a **Genetika, Obecná ekologie, Ochrana a tvorba životního prostředí**, bez praktických cvičení.

Výuka předmětu probíhá ve specializované učebně biologie vybavené dataprojektorem, počítačem a vizualizérem, praktická cvičení v

biologické laboratoři. Pro žáky se zájmem o přírodu nabízíme účast v postupových soutěžích - **Biologická olympiáda kategorie A + B, Poznávání přírodnin a přírodovědné soutěže vyhlášené KRNPem.** Ve všech ročnících je ve výuce kladen důraz na ekologické hledisko a environmentální výchovu žáků.

Žákům s hlubším zájmem o biologii je od septimy nabízen předmět **Volitelná biologie** – časová dotace 2 hodiny týdně, v posledním ročníku studia 3 hodiny týdně (náplní předmětu je prohloubení znalostí z biologie a poznání dalších biologických oborů – zaměření na přípravu studia biologie na VŠ přírodovědného směru a pomoc při profesním výběru). V oktávě mohou žáci volit předmět **Seminář z biologie** v časové dotaci 2 hodiny týdně (zaměřen na přírodu regionu, prohloubení učiva k maturitní zkoušce, praktická příprava na studium na VŠ)

Žáci při hodinách biologie využívají učebnice z nakladatelství Fortuna – Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka a Genetika. Další informace získávají z odborných časopisů poskytovaných školou: měsíčníky Krkonoše, 21. století, Science a nově Příroda.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – žák:

- samostatně plánuje a organizuje svůj proces učení (používá různé strategie učení)
- získané informace tvořivě zpracovává a využívá v dalším studiu i běžné praxi
- poučí se z vlastních úspěchů i chyb

Kompetence k řešení problémů – žák:

- využívá různé postupy řešení zadaných problémů
- prakticky ověřuje hypotézy, hledá důkazy, obhájí podložené závěry
- zhodnotí zvolené varianty řešení problémů – klady i zápory, rizika, možné důsledky

Kompetence komunikativní – žák:

- používá různé prostředky komunikace: neverbální formy, grafická vyjádření, odborné biologické značky, zkratky a symboly
- svou práci prezentuje pomocí moderních informačních technologií
- psaný i mluvený projev je srozumitelný a přiměřený znalostem posluchačů

Kompetence sociální a personální – žák:

- podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů k učitelům i spolužákům

- reálně odhaduje důsledky svého chování a jednání
- při praktických činnostech zodpovědně chrání své i zdraví druhých

Kompetence občanská – žák:

- je ochoten podřídit své osobní zájmy zájmům širšího kolektivu
- respektuje různorodost názorů, hodnot i schopností ostatních
- v krizových situacích je ochoten poskytnout účinnou pomoc ostatním

Kompetence k podnikavosti – žák:

- s ohledem na své osobní schopnosti a předpoklady se reálně rozhoduje o dalším studiu a profesním zaměření
- orientuje se ve vzdělávacích a pracovních příležitostech
- je připraven nést rizika vlastního rozhodování

Třída: kvinta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: rozlišuje minerál od horniny orientuje se v geologické stavbě regionu orientuje se v hypotézách o vzniku a evoluci živých soustav porovná prokaryotickou a eukaryotickou buňku	Geologie - stavba zemského tělesa - mineralogické a petrologické složení Země - minerály: způsoby vzniku, ložiska, základy krystalografie Obecná biologie - vznik a vývoj života na Zemi - historická geologie (evoluce organismů a prostředí)	spolupráce zeměpis a chemie návaznost na učivo chemie	Geologicko-ekologická exkurze

zhodnotí význam virů v evoluci rozlišuje virové a bakteriální nákazy (způsoby léčby, prevence) popíše stavbu rostlinného těla objasní způsoby rozmnožování a životní cykly vybraných rostlin rozlišuje stélkaté a cévnaté rostliny pojmenuje zástupce rostlin významné pro člověka (léčivky, zeleniny, ovocné dřeviny, plevele, píce, olejiny ...) posoudí možnosti ochrany rostlin orientuje se v chráněných územích svého bydliště a regionu	Biologie virů - stavba nebuněčných - rozmnožování a funkce virů Biologie bakterií - stavba prokaryotické buňky - význam bakterií pro člověka Biologie rostlin - cytologie: stavba rostlinné buňky - rostlinná pletiva - vegetativní a reprodukční orgány rostliny - fyziologie rostlin (metabolické děje, vodní režim, růst, výživa, způsoby nepohlavního a pohlavního rozmnožování) Systematická botanika stélkaté rostliny (řasy, mechorosty) cévnaté rostliny (kaprad'orosty, nahosemenné a krytosemenné rostliny) - rostliny a jejich nároky podmínky prostředí - chráněné a ohrožené druhy	návaznost na chemii a fyziku	LP: eukaryotní buňka LP: histologie (pletiva) LP: jehličnany LP: krytosemenné rostliny (morfologie vybraného zástupce rostlin)

	roślin (zaměřeno na region)	propojení s učivem zeměpisu a ekologie	LP: terénní botanické cvičení (městský park)

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: - porovná typické znaky hub, rostlin a živočichů - charakterizuje stavbu těla hub, způsob výživy a rozmnožování - popíše stavbu stélky lišejníků - rozpozná významné druhy hub a lišejníků - posoudí využití člověkem - posoudí ekologický a zdravotnický význam - prokáže znalost první pomoci při otravě houbami - vysvětlí funkce organel živočišné buňky - porovná živočišné tkáně a objasní jejich funkci v organismu	Mykologie a lichenologie - stavba buňky a stélky hub a lišejníků - způsob trofie hub a lišejníků - rozmnožování hub a lišejníků - ekologie hub a lišejníků - systém hub Obecná zoologie - stavba a funkce živočišné buňky - stavba a funkce základních živočišných tkání - životní funkce živočichů	- propojení s učivem chemie (jedy hub) - environmentální výchova – KRNAP	LP: Houby a lišejníky

- vyjmenuje základní životní projevy živočichů - charakterizuje významné systematické skupiny prvoků - objasní ekologický význam prvoků - objasní využití a význam pro člověka - popíše stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav u jednotlivých systematických skupin živočichů - objasní základní způsoby rozmnožování a vývinu jedince u jednotlivých systematických skupin živočichů - charakterizuje systematické skupiny živočichů a významné druhy, které mají pozitivní či negativní vliv na život člověka a lidské populace - rozpozná a pojmenuje vybrané významné živočišné druhy z jednotlivých systematických skupin a uvede jejich nároky na prostředí	Biologie prvoků (protista) - charakteristika základních skupin a druhů - význam a nebezpečí prvoků pro člověka Biologie bezobratlých - živočišné houby, žahavci, ploštěnci, hlístice, kroužkovci, měkkýši, členovci, ostnokožci Biologie strunatců - polostrunatci, pláštěnci, kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci	- ochrana zdraví - ochrana zdraví - environmentální výchova - ekologická výchova - ochrana zdraví - ekologická výchova	LP: Prvoci LP: Poznávání schránek měkkýšů LP: Hmyz (morfologie, významní zástupci) LP: Pitva ryby LP: Teplokrevní obratlovci (morfologie, významní zástupci)

	Ochrana živočichů a jejich prostředí - živočichové a jejich nároky na prostředí- chráněné a ohrožené druhy živočichů (zaměřeno na region) Základy etologie živočichů	- propojení s učivem zeměpisu- ekologická výchova	

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: objasní funkci jednotlivých tkání v lidském organismu porovná jednotlivé typy pojiv a jejich funkci v lidském těle pojmenuje základní kosti skeletu chápe princip svalové kontrakce a uvolnění pro lokomoci odborně poskytne 1. pomoc při poranění skeletu chápe součinnost obou soustav při udržování homeostázy organismu popíše transportní funkci oběh. s. orientuje se v prevenci kardiovaskulárních chorob objasní oboustrannou propojenost DS s oběhovými soustavami zhodnotí vliv správného stravování na celkové zdraví člověka	Histologie - přehled tělních tkání (epitely, pojiva, svalová, nervová a trofická tkáň) Opěrná soustava - vazivo, chrupavka, kost Pohybová soustava - příčně pruhovaná (kosterní) svalovina Oběhové soustavy - kardiovaskulární systém - lymfatický systém Dýchací soustava - stavba, plicní ventilace Trávicí soustava - anatomie a fyziologie - metabolismus	spolupráce s Tv spolupráce s chemií (buněčné dýchání) propojení s učivem chemie	LP: Kostra opěrná (lebka, páteř) LP: Kostra volných končetin LP: Svalová soustava LP: Pitva srdce referáty

rozlišuje poruchy příjmu potravy (anorexie, bulimie, obezita) a jejich důsledky na fungování organismu posoudí význam odpadních cest organismu pro naše zdraví zná projevy nejzávažnějších onemocnění ledvin a kůže chápe propojení nervové a endokrinní soustavy při řízení všech orgánových soustav a pro jejich optimální fungování získané znalosti využívá v osobní psychohygienu charakterizuje funkci smyslů pro poznání a rozvoj osobnosti člověka, pro ochranu jeho zdraví před škodlivými vlivy prostředí	Vylučovací soustavy - ledviny - kožní soustava, termoregulace Regulační soustavy - nervové řízení (CNS, PNS – vzruch, reflex) - humorální řízení (endokrinní žlázy a jejich hormony) Smyslové soustavy - exteroceptory (zrak, sluch, čich, chuť, hmat) - interoceptory (baroreceptory, proprioreceptory, nociceptory)	návaznost na ZSv - psychologie návaznost na ZSv – psychologie (počitek, vjem)	LP: Test tělesné zdatnosti LP: Zrakové ústrojí, pitva oka

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
orientuje se v problematice asistované reprodukce posoudí vliv rizikových faktorů na průběh gravidity a porodu charakterizuje tělesný i psychický vývoj jedince v jednotlivých etapách ontogeneze zná moderní metody antikoncepce charakterizuje nejvýznamnější předchůdce člověka moderního typu – stavbu těla, úroveň materiální kultury, sociální organizaci, lokality výskytu aplikuje obecné zákonitosti genetiky do reálného života čl. (geneticky modifikované potraviny, šlechtitelství, plemenitba, léčba chorob, genetické poradenství, reprodukce, genetické inženýrství) zhodnotí vliv abiotických faktorů prostředí na výskyt živých	Ontogeneze člověka - rozmnožovací soustavy - prenatální, perinatální a postnatální vývoj člověka Fylogeneze člověka - změny tělesné - změny sociální Genetika - molekulární základ dědičnosti - zákony dědičnosti a proměnlivosti (Mendel) - jaderná a mimojaderná dědičnost - genetika člověka (metody výzkumu, vývojové vady, dědičná onemocnění, vrozené dispozice) Obecná ekologie - abiotické faktory prostředí	návaznost na ZSv - psychologie výchova ke zdraví spolupráce s předměty dějepis a zeměpis propojení s učivem chemie (NK, proteosyntéza)	rodokmen

organismů orientuje se v základních vzájemných vztazích mezi organismy zhodnotí význam přírodních věd pro každodenní život	- biotické faktory prostředí Ochrana a tvorba životního prostředí Biologie a společnost význam biologie pro moderní společnost, významní čeští vědci a jejich výzkum		

Volitelný předmět: Volitelná biologie

Charakteristika: **Volitelná biologie** nabízí žákům s hlubším zájmem o přírodu další rozšíření znalostí z oborů, které nejsou zahrnuty

vědomosti

v učebním plánu základních hodin Biologie. Studium tohoto předmětu mohou žáci prohloubit a utřídit své

teoretických

poznávání přírodnin),

k maturitní zkoušce – státní i školní úrovně. Zároveň se tu nabízí prostor pro přípravu k dalšímu studiu na VŠ přírodovědného zaměření (medicína, farmacie, učitelské obory, přírodovědecké fakulty). Kromě osvojování

znalostí různými metodami aktivního učení budou žáci pracovat s přírodninami (laboratorní pokusy,

vyzkouší si i zpracování seminární práce na vybrané téma a jeho veřejnou prezentaci.

Časová dotace:

Předmět si žáci volí na konci druhého ročníku nebo sexty, studijní cyklus je **dvouletý** a vyučován je vždy **2 hodiny týdně**.

Učební plán v maturitním ročníku studia se zcela shoduje s jednoletým předmětem Biologický seminář.

septimy + třetí ročníky: rozšiřující přírodovědná témata + nové moderní směry v biologii

zpracování seminární práce na vybrané téma dle metodických pokynů

oktávy + čtvrté ročníky: intenzivní příprava k maturitní zkoušce a k dalšímu studiu na VŠ přírodovědného

zaměření

prezentace seminární práce

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – žák:

- při vzdělávání využívá rozmanité strategie a zdroje – odborná literatura, internetové stránky, přednášky, exkurze
- aktivně pracuje s informacemi (tvořivě zpracovává, vyhodnocuje, uvádí do souvislostí) a posuzuje důvěryhodnost informačních zdrojů
- poučí se z vlastních úspěchů i chyb, přijímá hodnocení (i kritiku) od druhých

Kompetence k řešení problémů – žák:

- samostatně analyzuje problémy a osobitě je řeší (využívá různé varianty)
- problematické jevy dokáže vysvětlit – volí logické a empirické postupy
- zhodnotí zvolené varianty řešení problémů – klady i zápory, rizika, možné důsledky

Kompetence komunikativní – žák:

- používá různé formy komunikace: grafy, schémata, odborné biologické značky a symboly, neverbální způsoby komunikace
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně – v ústním i písemném projevu
- prezentuje svou práci prostřednictvím audiovizuální techniky

Kompetence sociální a personální – žák:

- podporuje dobré mezilidské vztahy k učitelům i spolužákům
- efektivně pracuje ve skupině, zastává různé role při týmové práci, přijímá kompromisy
- podílí se na vytváření příjemné a tvůrčí atmosféry, nabídne i přijímá pomoc

Kompetence občanská – žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy naší planety
- respektuje společenské normy a vytvořené historické hodnoty
- v krizových situacích je ochoten poskytnout účinnou pomoc ostatním

Kompetence k podnikavosti – žák:

- s ohledem na své osobní schopnosti a předpoklady se reálně rozhoduje o dalším studiu a profesním zaměření
- orientuje se ve vzdělávacích a pracovních příležitostech
- je připraven nést rizika vlastního rozhodování

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
žák: rozpozná dle symptomů základní infekční onemocnění a dokáže je posoudit v širších souvislostech umí charakterizovat buněčné orgány, chápe biochemické pochody v buňce, orientuje se v generačním cyklu buněk chápe fungování organismů jednobuněčných – kolonií – mnohobuněčných vysvětlí základní rozdíly mezi autotrofií a heterotrofií orientuje se v evolučně nejdokonalejší strategii života rostlin i živočichů rozlišuje vrozené a získané formy chování živočichů chápe nutnost druhové rozmanitosti organismů pro	Mikrobiologie - virologie - bakteriologie Cytologie - prokaryotní x eukaryotní buňka - mitóza, amitóza, meióza - látkový a E metabolismus Vznik mnohobuněčnosti, embryogeneze + organogeneze Trofické vztahy mezi organismy základní a speciální způsoby výživy rostlin a živočichů Parazitologie Etologie živočichů Biodiverzita naší planety	návaznost na Chemii návaznost na Chemii Environmentální výchova spolupráce Zeměpis	růst bakteriálních kolonií na živné půdě vlastní prezentace žáků

fungování ekosystémů na Zemi žák: • vyvodí důsledky šíření zavlečených druhů pro původní přírodu regionu • seznámí se s tropickými a subtropickými rostlinami • získá přehled o vývoji biologických věd v minulosti a přínosu nových poznatků ke zkvalitnění (prodloužení) života lidské populace • uvědomuje si důležitost rozmnožování pro zachování všech živočišných druhů na planetě • rozlišuje význam terapeutického a reprodukčního klonování • orientuje se v současné problematice biologických oborů, v nových léčebných	Biologické invaze záměrná a náhodná introdukce organismů Exotické druhy rostlin využití pro život člověka Historicky nejvýznamnější objevy v biologii Nobelovy ceny za fyziologii a medicínu Nový systém živé přírody Reprodukce živočichů - gametogeneze, asexuální a sexuální rozmnožování - poruchy reprodukce, asistovaná reprodukce, léčba neplodnosti Klonování živočichů Moderní biologické směry:	Environmentální výchova spolupráce na Zeměpis návaznost na Zeměpis návaznost na Dějepis	praktické poznávání referáty, PPT prezentace práce s odborným textem

postupech žák: • získá přehled o celosvětových projektech v rámci přírodních věd	- fytoterapie - transplantace, xenotransplantace - plastická chirurgie Mezinárodní roky ... <i>aktuálně:</i> - 2010 Rok biodiverzity - 2011 Rok lesů Témata dle požadavků žáků	návaznost na Zeměpis	

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
žák: • prokazuje komplexní znalosti a přehled o konkrétních maturitních tématech • prohlubuje a systematicky třídí své vědomosti • zpracuje vybrané biologické téma v ppt prezentaci a veřejně ho obhájí • orientuje se v odborném textu, chápe i v detailech jeho smysl a správně ho interpretuje • chápe vzájemné souvislosti mezi jevy v přírodě a jejich fungování • správně používá odbornou biologickou terminologii • zdokonaluje mluvený projev	Botanika - rostlinná pletiva - vodní režim rostlin - minerální výživa rostlin - fotosyntéza - růst a vývoj rostlin - rozmnožování rostlin Zoologie - Členovci - Savci Biologie člověka - fylogeneze člověka - nervová soustava - histologie (tkáně) - tělní tekutiny - endokrinologie Obecná biologie - metabolismus buňky - nukleové kyseliny Genetika - genetický kód - proteosyntéza	spolupráce Zeměpis návaznost na Chemii návaznost na Chemii	praktické poznávání rostlin poznávání hmyzu práce s odborným textem

	- moderní metody šlechtitelství a chovatelství - klonování živočichů Ekologie - systém ochrany přírody ČR - ohrožené druhy organismů - KRNAP Další maturitní okruhy dle požadavků žáků	Environmentální výchova	

Volitelný předmět: Seminář z biologie

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět **Biologický seminář** žákům nabízí intenzivní přípravu k maturitní zkoušce a zároveň také přípravu k dalšímu studiu na VŠ přírodovědného zaměření. Seminář je zaměřen nejen na teoretickou přípravu, ale také praktickou schopnost veřejně prezentovat vybrané biologické téma nebo na trénink schopnosti přesného pochopení smyslu odborného biologického textu. V návrhu učebního plánu se počítá s možností zařazení témat podle konkrétních potřeb přihlášených žáků.

Časová dotace: Předmět si žáci volí na konci třetího ročníku nebo septimy, studijní cyklus je **jednoletý** a vyučován je vždy **2 hodiny týdně**.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – žák:

- při vzdělávání využívá rozmanité strategie a zdroje – odborná literatura, internetové stránky, přednášky, exkurze
- aktivně pracuje s informacemi (tvořivě zpracovává, vyhodnocuje, uvádí do souvislostí) a posuzuje důvěryhodnost informačních zdrojů
- poučí se z vlastních úspěchů i chyb, přijímá hodnocení (i kritiku) od druhých

Kompetence k řešení problémů – žák:

- samostatně analyzuje problémy a osobitě je řeší (využívá různé varianty)
- problematické jevy dokáže vysvětlit – volí logické a empirické postupy
- zhodnotí zvolené varianty řešení problémů – klady i zápory, rizika, možné důsledky

Kompetence komunikativní – žák:

- používá různé formy komunikace: grafy, schémata, odborné biologické značky a symboly, neverbální způsoby komunikace
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně – v ústním i písemném projevu
- prezentuje svou práci prostřednictvím audiovizuální techniky

Kompetence sociální a personální – žák:

- podporuje dobré mezilidské vztahy k učitelům i spolužákům
- efektivně pracuje ve skupině, zastává různé role při týmové práci, přijímá kompromisy
- podílí se na vytváření příjemné a tvůrčí atmosféry, nabídne i přijímá pomoc

Kompetence občanská – žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy naší planety
- respektuje společenské normy a vytvořené historické hodnoty
- v krizových situacích je ochoten poskytnout účinnou pomoc ostatním

Kompetence k podnikavosti – žák:

- s ohledem na své osobní schopnosti a předpoklady se reálně rozhoduje o dalším studiu a profesním zaměření
- orientuje se ve vzdělávacích a pracovních příležitostech
- je připraven nést rizika vlastního rozhodování

• správně používá odbornou biologickou terminologii • zdokonaluje ústní projev	Genetika - genetický kód - proteosyntéza - šlechtitelství, chovatelství - klonování Ekologie - systém ochrany přírody ČR - KRNAP Další maturitní okruhy dle zájmů žáků	spolupráce s chemií	

Předmět: Biologicko - chemický seminář

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět **Biologicko-chemický seminář** nabízí žákům intenzivní přípravu k přijímacím zkouškám na VŠ medicínského a farmaceutického zaměření, ale i rozšíření témat ze somatologie k maturitní zkoušce. V biologické části seminář rozšiřuje informace o anatomii a fyziologii lidského těla, žáky seznámí se základní lékařskou terminologií (včetně terminologie latinské). Nedílnou součástí učiva je i problematika civilizačních chorob a jejich prevence, péče o vlastní zdraví. V navazující chemické části seminář doplňuje znalosti o metabolismu minerálních a chemických látek, které ovlivňují funkci jednotlivých soustav člověka.

Časová dotace: Předmět si žáci volí na konci třetího ročníku nebo septimy, studijní cyklus je **jednoletý** a vyučován je vždy **2 hodiny týdně – 1 hodina biologie + 1 hodina chemie**.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – žák:

- při vzdělávání využívá rozmanité strategie a zdroje – odborná literatura, internetové stránky, přednášky, exkurze
- aktivně pracuje s informacemi (zpracovává, vyhodnocuje, hledá souvislosti) a posuzuje důvěryhodnost informačních zdrojů
- poučí se z vlastních úspěchů i chyb, přijímá hodnocení (i kritiku) od druhých

Kompetence k řešení problémů – žák:

- samostatně analyzuje problémy a osobitě je řeší (využívá různé varianty)
- problematiku jevy dokáže vysvětlit – volí logické a empirické postupy
- zhodnotí zvolené varianty řešení problémů – klady i zápory, rizika, možné důsledky

Kompetence komunikativní – žák:

- používá různé formy komunikace: grafy, schémata, odborné biologické značky a symboly, neverbální způsoby komunikace
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně – v ústním i písemném projevu
- prezentuje svou práci prostřednictvím audiovizuální techniky

Kompetence sociální a personální – žák:

- podporuje dobré mezilidské vztahy k učitelům i spolužákům
- efektivně pracuje ve skupině, zastává různé role při týmové práci, přijímá kompromisy
- podílí se na vytváření příjemné a tvůrčí atmosféry, nabízí i přijímá pomoc

Kompetence občanská – žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy naší planety
- respektuje společenské normy a vytvořené historické hodnoty
- v krizových situacích je ochoten poskytnout účinnou pomoc ostatním

Kompetence k podnikavosti – žák:

- s ohledem na své osobní schopnosti a předpoklady se reálně rozhoduje o dalším studiu a profesním zaměření
- orientuje se ve vzdělávacích a pracovních příležitostech
- je připraven nést rizika vlastního rozhodování

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
žák: • prokazuje ucelené vědomosti o anatomii orgánů a orgánových soustav • prohlubuje a hledá souvislosti mezi biochemickými procesy na úrovni orgánových soustav • orientuje se v odborném textu, chápe jeho smysl a správně ho interpretuje • správně používá odbornou biologickou terminologii	<u>Biologická část semináře</u> Roviny a směry lidského těla Skelet (osová kostra + kostra končetin) Myologie (typy svaloviny, svalová práce, svalové skupiny) Trávicí soustava (části) Urologický systém (ledviny a močové cesty) Nervová soustava (anatomie CNS a PNS, nervový vzruch) Civilizační choroby (diagnóza, léčba, dědičnost, prevence)	návaznost na chemii	praktické určování polohy orgánů svaly a sportovní trénink

žák: • charakterizuje biogenní účinky jednotlivých látek působící na funkci lidského těla • rozšiřuje a propojuje souvislosti mezi procesy probíhajícími v metabolismech • se orientuje v chemických strukturách jednotlivých látek • správně používá odbornou chemickou terminologii	<u>Chemická část semináře</u> Metabolismus minerálních látek Ca, Mg, P, Na, K Trávicí soustava (vstřebávání důležitých látek, chemická struktura, funkce a zařazení enzymů, žlučových kyselin) Nervová soustava (přenos nervového vzruchu, neurotransmitery, poruchy) Urogenitální soustava (ornitinový cyklus, deaminace, poškození a selhání ledvin) Dýchací soustava (fyzikální a chemické změny v průběhu dýchání, přenos plynů, hemoglobin, buněčné dýchání, poruchy respirace)	návaznost na biologii	ukázka některých chemických látek a preparátů

Předmět: Zeměpis

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací předmět **Zeměpis** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** spolu s Fyzikou, Chemií, Biologií a Geologií. Ačkoli obsah vzdělávacího předmětu Zeměpis má charakter přírodovědný i společenskovední, byl v rámci zachování celistvosti zařazen do této vzdělávací oblasti. Celá vzdělávací oblast Člověk a příroda vychází z rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

Zeměpis umožňuje žákům získat a rozvíjet orientaci v geografickém prostředí, učí žáky pracovat se zdroji geografických informací, kriticky tyto informace vyhodnocovat a neustále je aktualizovat za pomoci moderních technologií. Žáci jsou vedeni k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí. Výuka zeměpisu si též klade za cíl rozvíjet trvalý zájem žáků o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního stylu moderního člověka.

Během studia žáci objevují, že zeměpis nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. ekonomice, technice, demografii, cestovním ruchu), jeho využití v každodenním životě představuje zeměpis jako součást naší kultury, která je výsledkem složitého historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním

Vzdělávací předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka a příroda:

- chemie: složení či znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, meteorologické jevy, pohyby atmosféry a hydrosféry...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky ...

Mezioborové vztahy jsou aplikovány i na obory z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy
- fyzika: pohyby Země a jejich důsledky
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: historie států, národů...
- základy společenských věd: náboženství-vliv na současné dějiny, základní ekonomické ukazatele...

V předmětu Zeměpis jsou realizována tato **průřezová témata**:

- Environmentální výchova: vytváření vztahu k životnímu prostředí, upevnění pocitů vlastní zodpovědnosti za ochranu a udržení zdravého životního prostředí
- Multikulturní výchova: posilování tolerance rasové, kulturní, náboženské a sociální odlišnosti, principy solidarity
- Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností sociální komunikace, spolupráce, zdravé soutěživosti, upevňování morálních hodnot a pravidel
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: uvědomování si globálních problémů světa, hledání jejich příčin a důsledků, uvědomění si důležitosti humanitární pomoci a mezinárodní rozvojové spolupráce, objevování našich společných i specifických rysů v rámci Evropy, světa
- Mediální výchova: rozvoj schopnosti kritického čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, uvědomění si role a vlivu médií (kladného i záporného) v moderních dějinách

Týdenní hodinová dotace předmětu Zeměpis:

Kvinta: 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* - obsahem výuky je regionální zeměpis světadílů Amerika, Afrika, Austrálie a Oceánie, polární oblasti, Asie

Sexta: 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* - obsahem výuky je regionální zeměpis Evropy a České republiky

Septima: 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* - obsahem výuky je obecný zeměpis

Výuka zeměpisu probíhá ve specializované učebně vybavené dataprojektorem, počítačem a kamerou .

Zájemci o zeměpis se mohou účastnit Zeměpisné olympiády.

Žáci, kteří mají hlubší zájem o předmět, si mohou v sedmém ročníku zvolit předmět **Volitelný zeměpis** s dotací hodin 2 hodiny týdně, v posledním ročníku studia 3 hodiny týdně. V osmém ročníku si zájemci o maturitu ze zeměpisu mohou vybrat předmět **Seminář ze zeměpisu** s dotací 2 hodiny týdně.

Žáci používají Školní atlas světa, Atlas ČR, učebnice Regionální zeměpis světadílů, Zeměpis České republiky a Geografie pro SŠ I.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – žák:

- samostatně plánuje a organizuje své učení a pracovní činnost, využívá je jako prostředku pro realizaci a osobní rozvoj

- pracuje s informacemi a přistupuje kriticky ke zdrojům těchto informací, k jejich získávání využívá dostupných technologií
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb, čerpá poučení pro další práci
- propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- uvědomí si těsné spojení zeměpisu s ostatními přírodními a společenskými vědami a jeho využití v praxi
- aktivně využívá získané zeměpisné znalosti a dovednosti v běžném životě

Kompetence k řešení problémů – žák:

- individuálně přistupuje k problémům, které vycházejí z praxe, využívá analytické a kritické myšlení, hledá příčiny problémů
- navrhuje osobitě řešení problému, formuluje hypotézy
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení
- snaží se dané jevy a problémy vysvětlit, ne pouze popsat
- hledá vlastní chyby a jejich odpovídající korekci

Kompetence komunikativní – žák:

- srozumitelně vyjadřuje vlastní myšlenky a jejich logický sled, jak ústně tak písemnou formou
- učí se naslouchat učitelů a spolužákům, respektuje jejich názor a je schopen na něj reagovat
- věcně diskutuje o nastoleném problému
- užívá grafické znázornění a výsledné mapy, grafy, tabulky dokáže interpretovat
- dokáže prezentovat výsledky své práce prostřednictvím výpočetní a audiovizuální techniky

Kompetence sociální a personální – žák:

- pracuje ve skupinách, nese spoluodpovědnost za výsledky práce skupiny
- přijímá různé role při práci ve skupinách, hledá své vlastní místo při práci skupiny
- respektuje odlišné názory v rámci skupiny, přistupuje ke kompromisu
- hájí odpovídajícím způsobem své názory a věcně argumentuje

Kompetence občanská – žák:

- respektuje pokyny pro práci, dodržuje stanovená pravidla, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- pracuje tak, aby nebylo ohroženo jeho zdraví ani zdraví spolužáků
- vnímá problematiku trvale udržitelného rozvoje

Kompetence k podnikavosti – žák:

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- uplatňuje aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, podporuje inovace ve výuce

sídla, hospodářství, cestovní ruch) dokáže na mapě (i slepé) lokalizovat vybrané geografické pojmy provede regionalizaci Afriky (vytyčí společné znaky jednotlivých oblastí či států a naopak jejich specifika) charakterizuje jednotlivé regiony dle výše uvedených charakteristik zhodnotí kontinent z hlediska přírodních podmínek (pobřežní členitost, povrch, vodstvo, klima, biota, ochrana přírody, těžba nerostných surovin) zhodnotí kontinent z hlediska socioekonomických podmínek (obyvatelstvo, sídla, hospodářství, cestovní ruch) dokáže na mapě (i slepé) lokalizovat vybrané geografické pojmy provede regionalizaci Oceánie (vytyčí společné znaky jednotlivých oblastí či států a naopak jejich specifika) charakterizuje jednotlivé regiony (Australský svaz, Nový Zéland, Melanésie, Mikronésie, Polynésie) dle výše uvedených charakteristik vymezí polohu Arktidy a Antarktidy vysvětlí rozdílný původ Arktidy a Antarktidy porovná rozdílnost fauny polárních oblastí, rozdílnost využití přírodních zdrojů posoudí globální problémy, které těmto oblastem hrozí posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí seznáme se s historií dobývání zeměpisných pólů	<u>Afrika</u> Přírodní poměry Obyvatelstvo Státy a jejich hospodářská charakteristika <u>Austrálie a Oceánie</u> Přírodní poměry Obyvatelstvo Státy a jejich hospodářská charakteristika	

z hlediska polohy v rámci Evropy □ zhodnotí ČR z hlediska přírodních podmínek (povrch, vodstvo, klima, biota, ochrana přírody, těžba nerostných surovin) □ zhodnotí ČR z hlediska socioekonomických podmínek (obyvatelstvo, sídla, administrativní členění, hospodářství – průmysl, zemědělství, doprava, služby, cestovní ruch) □ analyzuje postavení ČR v rámci Evropské Unie (výhody a nevýhody členství) □ objasní členství ČR v dalších politických, hospodářských a vojenských seskupeních provede charakteristiku jednotlivých krajů lokalizuje náš region □ (Trutnovsko) v rámci ČR, v rámci Královéhradeckého kraje □ zhodnotí potenciál kraje z hlediska přírodních a socioekonomických podmínek □ analyzuje možnosti regionu z hlediska cestovního ruchu (přírodní památky, kulturní památky, materiálně technickou základnu), propagaci regionu v rámci republiky	Přírodní poměry Obyvatelstvo Zemědělství Průmysl Doprava Cestovní ruch Náš region	Dějepis Společenské vědy Biologie Ekologie	

❑ zajímá se o nabídky pracovních příležitostí na trhu práce v našem regionu❑ analyzuje průmyslový potenciál regionu, dopady hospodářské krize❑ zajímá se o historii města Trutnova a Podkrkonoší❑ sleduje kulturní, společenské a sportovní akce v regionu podniká turistické vycházky a sleduje přírodní tvary a geologický podklad ve vybraných lokalitách regionu			

DPZ, GIS a GPS a jejich využití v praxi • popíše stavbu a složení Země • vysvětlí pojmy: georeliéf, zemská kůra (pevninská × oceánská), litosféra×lit. desky • vymezí vertikální hranici litosféry • objasní příčiny a důsledky pohybů litosférických desek • interpretuje teorii kontinentálního driftu a hypotézu vzniku kontinentů • posuzuje georeliéf jako výsledek složitého a dlouhodobého působení endogenní a exogenní činitelů • vyjmenuje typy endogenních pochodů, objasní příčiny jejich vzniku, lokalizuje místa jejich největšího výskytu a důsledky jejich působení na zemský povrch • popíše hlavní exogenní činitele • rozezná erozní a akumulární tvary vzniklé působením exogenních	<u>Fyzická geografie</u> Litosféra	Fyzika Geologie	

demografická revoluce, migrace ❑ analyzuje příčiny a důsledky populačního chování obyvatel v závislosti na ekonomické vyspělosti, náboženství, kultuře atd. ❑ vymezení základní biologické, kulturní a ekonomické znaky obyvatelstva ❑ vysvětlí pojmy rasismus, antisemitismus, holocaust, xenofobie, apartheid ❑ snaží se porozumět odlišným rasám, národům, kulturám, náboženstvím prostřednictvím dokumentů o nich či osobních setkání (např. Projekt „Fotbal pro rozvoj“) ❑ uplatní průřezové téma multikulturní výchova ❑ vysvětlí pojmy aglomerace, konurbace, megalopolis charakterizuje typy sídel • • rozdělí světové hospodářství podle charakteru ekonomické aktivity obyvatel • porovnává a lokalizuje na mapě hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství • určí lokalizační faktory rozmístění průmyslové	Geografie průmyslu	Fyzika Chemie Ekologie	

výroby a posoudí jejich důležitost v dnešním světě • charakterizuje nejdůležitější odvětví průmyslu, nejznámější značky • analyzuje pojem globalizace • kriticky zhodnotí vliv ekologických organizací a polit. stran na rozvoj energetiky • lokalizuje hlavní světové oblasti rostlinné a živočišné výroby • rozdělí plodiny podle jejich užití a výživové hodnoty • vyjmenuje přední světové pěstitele jednotlivých typů plodin • vysvětlí rozdíl mezi moderním, primitivním a plantážním způsobem pěstování plodin • vysvětlí rozdíl mezi extenzivním a intenzivním chovem zvířat • vyjmenuje světová loviště ryb • lokalizuje oblasti světa bojující s podvýživou a hledá možná řešení tohoto problému	Geografie zemědělství	Biologie Ekologie	

Volitelný předmět: Politická geografie

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět **Politická geografie** je koncipován jako volitelný předmět pro žáky septim a oktáv osmiletého gymnázia a třetích a čtvrtých ročníků čtyřletého gymnázia. Je dotován dvěma hodinami týdně v obou ročnících. Vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, předmět přesahuje především do vzdělávacích předmětů **dějepis, zeměpis a základy společenských věd**. Cílem předmětu je podnítit žáky k zájmu o mezinárodní i vnitropolitické dění, napomoci k jeho porozumění, seznámit se s příčinami, které dané situaci předcházely. Napomáhá k utváření demokratických a multikulturních postojů, netoleranci vůči totalitě, xenofobii a násilí.

Důraz je kladen na pochopení příčinných souvislostí politického vývoje ve vybraných státech světa, jejich porovnání se situací v jiných částech světa, případně s českými dějinami, predikci možného vývoje.

Výuka v tomto předmětu preferuje samostatnou domácí přípravu žáků. Zadané téma je prezentováno přímo studenty, následuje diskuse a shrnutí učitelem. Vybraná témata jsou doplněna referáty, obrázky, grafy a dokumentárními filmy.

V předmětu jsou formou integrované výuky realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává témata k samostudiu
- podněcuje u žáků zájem o získávání informací
- seznamuje žáky s relevantními zdroji informací
- talentovaným žákům zadává specifické, náročnější úkoly

Žák:

- samostatně vyhledává informace k danému tématu
- dokáže sumarizovat různé zdroje informací a logicky je uspořádat

- je schopen oddělit důležité informace od nepodstatných
- stručně a srozumitelně formuluje své myšlenky
- obhajuje svá stanoviska, argumentuje
- rozšiřuje svoji slovní zásobu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vyhledává příklady a vytváří modelové problémové situace
- podněcuje žáky k jejich řešení na základě získaných znalostí
- dokazuje nutnost širokého záběru vědomostí, aby bylo možné navrhnout optimální řešení

Žák:

- z relevantních zdrojů vyhledá potřebné informace a při řešení zadaných problémů je uplatňuje
- nově získané informace umí logicky uspořádat
- dokáže kooperovat s ostatními členy pracovního týmu
- je přístupný jiným názorům, své stanovisko dokáže korigovat na základě nově získaných informací
- získané výsledky srozumitelně a jasně prezentuje

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává témata domácí přípravy, referáty, rozvíjí schopnost žáka prezentovat své názory a myšlenky
- vyzývá žáky k prezentaci získaných vědomostí, podporuje žáka k vystupování před kolektivem
- sleduje žákovy komunikativní dovednosti, hodnotí pozitivní vývoj úrovně mluveného projevu

Žák:

- logicky, stručně a jasně přednese referát na zadané téma
- rozšiřuje slovní zásobu, zdokonaluje se v mluvnických obratech, kultivuje mluvený projev, rozvíjí paměť
- při výkladu používá nově osvojené odborné termíny
- zlepšuje schopnost reagovat na dotazy a připomínky
- obhajuje svá stanoviska, logicky a bez emocí argumentuje
- respektuje pravidla diskuse, akceptuje názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a skupinovou práci
- zadává domácí přípravu menším skupinkám žáků, vede žáky ke vzájemné pomoci
- vyžaduje spolupráci kolektivu při předávání informací žákům nepřítomným ve škole při probírání daného tématu
- podporuje žáka k získání sebeúcty a přiměřené sebedůvěry
- vede žáka k potlačování projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu

Žák:

- prezentuje a obhajuje své myšlenky při skupinové práci i před větším kolektivem
- respektuje cizí názor a role spolupracovníků při týmové práci
- hodnotí a srovnává sebe i ostatní, učí se přijímat i udělovat pochvalu i kritiku
- dodržuje společenské normy chování

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje respekt k jiným kulturním zvyklostem
- na konkrétních historických situacích dokumentuje systém morálních a společenských hodnot
- posiluje v žácích empatii a odmítavý postoj k útlaku, hrubému zacházení a násilnickému chování
- apeluje na dodržování nejen práv, ale i povinností v běžném občanském životě
- vyváří pozitivní vztah k vlasti, vlastní historii, symbolům státu, posiluje národní hrdost
- motivuje žáky k participaci na veřejném životě

Žák:

- interiorizuje se se systémem demokratických hodnot
- uvědomuje si nutnost zapojení do veřejného života všech občanů, tedy i sebe
- respektuje platné právní normy a jejich hierarchii (nejen práva, ale i povinnosti)
- odmítá projevy totality, rasové nesnášenlivosti a násilí
- vnímá nutnost mezinárodní solidarity a pomoci

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: • seznámí se s obsahem předmětu politická geografie • vyjádří svá očekávání od výuky • aktualizuje a uspořádává si své vědomosti o novodobé historii ČR, zejména z období 1945–1989 • seznamuje se s problematikou židovského státu uprostřed arabského světa, s měnicími se postoji ČR vůči němu, s otázkou palestinských uprchlíků • zaujímá postoje vůči teroristickému způsobu prosazování svých požadavků • uvědomuje si nutnost mezinárodní pomoci při řešení dlouholetých konfliktů • vysvětlí vliv evropských mocností na vývoj dříve kolonizovaných států a jejich podíl na rozvoji totalitních režimů a lokálních konfliktů • zhodnotí období a důsledky vlády Mao ce-Tunga v Číně	Úvod do studia Předmět politická geografie Aktuální politické dění doma i ve světě Nástin zlomových okamžiků v dějinách České republiky A S I E Blízký východ Palestina a Izrael, problematika uprchlíků, Libanon a Hizballáh Islám – postavení ženy, právo šarija Konflikty v Zálivu Afghánistán – Al-Káida, Tálibán Turecko a kurdská otázka Jižní a jihovýchodní Asie Indie – hinduismus, M. Gándhí, konflikty s Pákistánem Buddhismus Thajsko, státy bývalé Indočíny, Barma Východní Asie Čína (Tibet, Tchaj-wan)	Celou výukou politické geografie se průběžně prolínají zejména předměty dějepis, zeměpis a společenská výchova, na jejichž základě žáci získávají nové vědomosti, uvědomují si nové souvislosti, utvářejí a upevňují si demokratické postoje. Tyto předměty nebudou v následujícím odstavci opakovaně uváděny. Průřezové téma (PT): Multikulturní výchova – akceptování jiných kultur a náboženství – otázka přizpůsobení národnostních menšin v prostředí jiné civilizace PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vliv kolonizační éry na současný stav ekonomiky kolonizovaných zemí PT: Mediální výchova – kritické přijímání tendenčních informací z denního tisku či jiných informačních zdrojů	Motivace žáků ke sledování aktuálního dění doma i ve světě, k vyhledávání příčin a souvislostí současného stavu, k utváření vlastního postoje Výuka je realizována formou doma předem připravených referátů. Následuje doplnění tématu učitelem, doplňující dotazy, diskuse a shrnutí. Žák zaujme k dané problematice určitý postoj, který se snaží argumenty logicky obhájit. Hodnocení žáka odráží preciznost domácí přípravy, logickou stavbu referátu, porozumění dané problematice, prezentaci včetně doplňujících informací (obrázků, grafů, krátkých videí apod.), schopnost obhájení svého postoje a úroveň přednesu, včetně srozumitelnosti a poutavosti projevu. Hodnotí se též celkové vystupování

• odůvodní poválečný růst japonské ekonomiky • porovná ekonomickou úroveň obou korejských států jako důsledek typu vládnoucích režimů • vyvodí společné příčiny a znaky občanských válek v afrických zemích, jako důsledek chudoby, nevzdělanosti, vlády totalitních režimů, korupce a koloniální exploatace • zamýšlí se nad dopady migrace občanů rozvojových zemí do zemí ekonomicky vyspělých	Japonsko Státy Korejského poloostrova A F R I K A Egypt – H. Mubarrak a „lotosová revoluce“ Libye – M. Kaddáfí, Lockerbie, aktuální situace v zemi Tunisko Libérie a Sierra Leone – „krvavé diamanty“, Ch. Taylor Súdán, Rwanda, Zair – příčiny občanských válek a genocidy vlastního obyvatelstva Zimbabwe – R. Mugabe a devastace ekonomiky JAR – N. Mandela: z vězení prezidentem	PT: Výchova demokratického občana – kritika totalitního režimu KS Číny, potlačování lidských práv PT: Multikulturní výchova – akceptování jiných kultur a náboženství – otázka přizpůsobení národnostních menšin v prostředí jiných států	přednášejícího.

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: • samostatně vystupuje s osvojenými informacemi • aktivně se zapojuje do diskuse • utváří si vlastní postoje k aktuálním událostem • dokáže stručně popsat aktuální vnitropolitickou situaci některých států Latinské Ameriky • predikuje možnosti rozšíření komunistických myšlenek v souvislosti s ropným bohatstvím Venezuely • uvědomuje si nebezpečí zdejších drogových gangů i jejich působení v Evropě • seznamuje se se zajímavými kapitolami z historie některých států, lokalizuje je na mapě • upevňuje si negativní postoj k násilnému řešení konfliktů • orientuje se v problematice 2. světové války a poválečného uspořádání Evropy • chápe příčiny a dopady	Motivační opakování látky minulého ročníku, její doplnění o aktuální události a změny, které se odehrály během prázdnin. Akcent na domácí politickou scénu A M E R I K A Venezuela – H. Chávez a šíření komunismu v Latinské Americe Brazílie – O. Kubitček, důsledky ropné krize 70. let Argentina – J. D. Perón a důsledky jeho sociální politiky Chile – rozporuplný A. Pinochet Kolumbie a Peru – drogové mafie Kuba – skomírající komunismus Haiti – woodoo, dopady zemětřesení 2010 Panama – panamský průplav, vliv USA E V R O P A	Celou výukou politické geografie se průběžně prolínají zejména předměty dějepis, zeměpis a společenská výchova, na jejichž základě žáci získávají nové vědomosti, uvědomují si nové souvislosti, utvářejí a upevňují si demokratické postoje. Tyto předměty nebudou v následujícím odstavci opakovaně uváděny.	Motivace žáků ke sledování aktuálního dění doma i ve světě, k vyhledávání příčin a souvislostí současného stavu, k utváření vlastního postoje Výuka je realizována formou doma připravených referátů. Následuje doplnění tématu učitelem, doplňující dotazy, diskuse a shrnutí. Žák zaujme k dané problematice určitý postoj, který se snaží argumenty logicky obhájit Hodnocení žáka odráží preciznost domácí přípravy, logickou stavbu referátu, porozumění dané problematice, prezentaci včetně doplňujících informací (obrázků, grafů, krátkých videí apod.), schopnost obhájení svého postoje a úroveň přednesu, včetně srozumitelnosti a poutavosti projevu. Hodnotí se též celkové vystupování

poválečného ideologického rozdělení Evropy • aplikuje získané poznatky o totalitních režimech na státy východní Evropy • uvědomuje si vliv mezinárodní situace na vnitřní život v jednotlivých státech • dokáže vysvětlit dopady totalitního režimu na ekonomiku, společenský život i morálku lidí • odsuzuje kult osobnosti • ztotožňuje se s myšlenkami demokracie jako jediného (i když nedokonalého) způsobu řízení společnosti • uvědomuje si nutnost účasti na společenském životě (např. ve volbách) jako pojistku demokracie • ztotožňuje se s nutností mírového řešení jakýchkoli sporů - a to nejen na mezinárodní úrovni • sleduje mezinárodní i vnitropolitické dění	Územní změny na mapě Evropy v průběhu 20. století Velká Británie a Severní Irsko Britsko-francouzské vztahy Německo – válečný agresor, problematika sudetských Němců, Marshallův plán, vznik NSR a NDR, letecký most, Berlínská zeď, sjednocení Německa Poválečné diktatury v Evropě (Řecko, Španělsko, Portugalsko, Albánie) Neutrální státy v Evropě příčiny vyhlášení neutrality (Švýcarsko, Švédsko, Finsko, Rakousko) východní Evropa Jugoslávie, Polsko, Maďarsko, Slovensko, Rumunsko SSSR Leninova, Stalinova, Chruščovova a Brežněvova totalita, M. Gorbačov – perestrojka a glasnost, rozpad SSSR Bělorusko – poslední diktatura v Evropě Ukrajina – „Oranžová revoluce“, AIDS – časovaná bomba Zakavkazsko – labyrint národností pod ruským vlivem	PT: Výchova demokratického občana – kritika totalitních režimů, potlačování lidských práv, svobody tisku, shromažďování, odsouzení politických procesů	přednášejícího. Žákům je hodnocena jedna seminární práce na zvolené téma. Je posuzována jednak po stránce obsahové (logická stavba, úplnost informací, úroveň vyjadřování, relevantnost zdrojů...), jednak po stránce formální (úprava, dodržení ČSN pro úpravu vědeckých prací, včetně citací...)

	UPRCHLICKÁ KRIZE 2015 příčiny, důsledky, možná řešení STUDENÁ VÁLKA Závody ve zbrojení, v dobývání kosmu Smlouvy SALT I, II, START I, II, New START Mezinárodní ekonomické a vojenskopolitické integrace		

Volitelný předmět: Volitelný zeměpis

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Volitelný zeměpis je koncipován jako volitelný předmět pro žáky septim a oktáv osmiletého gymnázia. Je dotován dvěma hodinami týdně v obou ročnících. Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Přesahuje do vzdělávacích předmětů dějepis, zeměpis a základy společenských věd.

Cílem předmětu Volitelný zeměpis je podnítit žáky k zájmu o politické dění v současném světě, a to na základě historických příčin, které událostem a změnám předcházely. Související spočívá ve snaze prezentovat žákům významné světové osobnosti geopolitického života a jejich vliv na současný svět, respektive na podobu světa v minulosti. Dále si předmět klade za cíl seznámit žáky s globálními problémy přírodního i společenského charakteru. Zároveň předmět nabízí jiný pohled na regionalizaci současného světa, a to prostřednictvím civilizačních (kulturních) makroregionů. Na základě vytyčených makroregionů je dalším cílem představit žákům okrajovější, přesto však zajímavé geografické prvky, jako jsou památky UNESCO či specifické národy. Z obdobného pohledu je předestřen žákům i pohled na regionalizaci Česka – konkrétně z pohledu euroregionů či turistických regionů. Vzhledem k neustále se měnícímu a vyvíjejícímu se současnému světu je dílčím cílem i předání dovedností v práci s mapovými servery, webovými podklady či aplikacemi tak, aby žáky dokázali potřebné informace vyhledat, třídit a analyzovat.

Výuka v tomto předmětu předpokládá samostatnou přípravu žáků. Uvedená témata budou z velké části zpracovávána žáky, následně prezentována a diskutována ve třídě. Ve vhodných tématech budou použity dokumentární filmy.

V předmětu jsou formou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává témata k samostudiu
- podněcuje u žáků zájem o získávání informací
- seznamuje žáky s relevantními zdroji informací

Žák:

- samostatně vyhledává informace k danému tématu
- dokáže získávat různé zdroje informací a logicky je uspořádat
- je schopen oddělit důležité informace od nepodstatných
- stručně a srozumitelně formuluje své myšlenky
- obhájí svá stanoviska a na jejich základě argumentuje

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vyhledává příklady a vytváří modelové problémové situace
- podněcuje žáky k jejich řešení na základě získaných znalostí
- dokazuje nutnost širokého záběru vědomostí pro navržení optimálního řešení

Žák:

- v odpovídajících zdrojích vyhledává potřebné informace a uplatňuje je při řešení zadaných problémů
- nově získané informace umí logicky uspořádat

- je přístupný jiným názorům, své stanovisko dokáže korigovat na základně nově získaných informací
- získané výsledky srozumitelně a jasně prezentuje

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává témata domácí přípravy, podporuje schopnost žáka při prezentaci jeho názorů a myšlenek
- vyzývá žáky k prezentaci získaných vědomostí, podporuje žáka k vystupování před kolektivem
- sleduje žákovy komunikativní dovednosti, hodnotí vývoj úrovně mluveného projevu

Žák:

- logicky, stručně a jasně dovede přednést referát na zadané téma
- rozšiřuje svou slovní zásobu, kultivuje mluvený projev, rozvíjí paměť
- používá nově osvojené odborné termíny
- zlepšuje schopnost reagovat na dotazy a připomínky
- obhájí svá stanoviska, logicky a bez emocí argumentuje
- respektuje pravidla diskuse, akceptuje názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin skupinovou práci
- vede žáky ke vzájemné pomoci
- vyžaduje spolupráci kolektivu při předávání informací žákům nepřítomným ve škole při probírání daného tématu

- podporuje žáka k získání sebeúcty a přiměřené sebedůvěry
- vede žáka k potlačování projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu

Žák:

- prezentuje a obhajuje své myšlenky při skupinové práci i před větším kolektivem
- respektuje cizí názor a role spolupracovníků při týmové práci
- hodnotí a srovnává sebe i ostatní, učí se přijímat i udělovat pochvalu i kritiku
- dodržuje společenské normy chování

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje respekt k jiným kulturním zvyklostem
- na konkrétních historických situacích dokumentuje systém morálních a společenských hodnot
- posiluje v žácích empatii a odmítavý postoj k útlaku, hrubému zacházení a násilnickému chování
- apeluje na dodržování nejen práv, ale i povinností v běžném občanském životě
- vyváří pozitivní vztah k vlasti, vlastní historii, symbolům státu, posiluje národní hrdost
- motivuje žáky k účasti na veřejném životě

Žák:

- ztotožňuje se se systémem demokratických hodnot
- uvědomuje si nutnost zapojení do veřejného života všech občanů
- respektuje platné právní normy a jejich hierarchii
- odmítá projevy totality, rasové nesnášlivosti a násilí
- vnímá nutnost mezinárodní solidarity a pomoci

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
- seznámí se s obsahem předmětu politická geografie - vyjádří svá očekávání od výuky - uspořádává si své vědomosti o příčinách velkých světových konfliktů (I. a II. světová válka), o jejich průběhu a o jejich důsledcích na fungování světa - vysvětlí vliv evropských mocností na vývoj kolonizovaných států a jejich podíl na vzniku nesvobodných režimů a lokálních konfliktů - seznamuje se s problematikou židovského a palestinského státu - vyvodí společné příčiny a znaky	Politická mapa světa Vývoj politické mapy světa ve 20. století - Výsledek 1. světové války - Období 1918 – 1939 (vznik SSSR, nástup nacismu a fašismu) - Výsledek 2. světové války - Období 1945 – 1989 o Vznik lidově demokratických států o Rozpad Britské Indie o Vznik Izraele a arabsko – izraelské konflikty o Rozdělení Německa o Korejské válka o Rozpad Francouzské Indočíny a vietnamský konflikt	Celou výukou politické geografie se průběžně prolínají témata předmětů dějepis, zeměpis a společenská výchova. Na jejich základě žáci získávají nové vědomosti, uvědomují si nové souvislosti, utvářejí a upevňují si své postoje. Průřezové téma (PT): Multikulturní výchova – akceptování jiných kultur a náboženství – otázka přizpůsobení národnostních menšin v prostředí jiné civilizace PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vliv kolonizační éry na současný stav ekonomiky	Motivace žáků ke sledování aktuálního dění doma i ve světě, k vyhledávání příčin a souvislostí současného stavu, k utváření vlastního postoje. Výuka je realizována formou doma předem připravených referátů. Následuje doplnění tématu učitelem, doplňující dotazy, diskuse a shrnutí. Žák zaujme k dané problematice určitý postoj, který se snaží argumenty logicky obhájit. Hodnocení žáka odráží preciznost domácí přípravy, logickou stavbu referátu, porozumění dané problematice, prezentaci včetně doplňujících informací (obrázků, grafů, krátkých videí apod.), schopnost obhájení svého postoje

rozpadu velkých státních útvarů jako následku neúnosné ekonomické situace, národnostního a náboženského pnutí - seznamuje se s konflikty na úrovni civilizací, tedy s de facto náboženským bojem mezi arabským a euroatlantickým světem - zaujímá postoj vůči teroristickému způsobu prosazování požadavků - uvědomuje si nutnost mezinárodní pomoci při řešení dlouholetých konfliktů - vyvodí příčiny a znaky občanských válek a změn režimu	○ Rok Afriky ○ Studená válka ○ Vznik, rozrůstání a fungování integrací Změny na politické mapě světa po roce 1989 - Rozpad SSSR - Rozpad Jugoslávie - Vznik nezávislých států Změny a události na politické mapě světa po roce 2000 - Válka proti terorismu ○ Operace Trvalá svoboda ○ Operace Irácká trvalá svoboda ○ Změna pojetí terorismu ve 20. století - Šíření komunismu ve státech Jižní Ameriky - Konflikty v rámci bývalého SSSR (Gruzie, Ukrajina,	kolonizovaných zemí. PT: Mediální výchova – kritické přijímání informací z různých informačních zdrojů PT: Výchova demokratického občana – kritika totalitních režimů, potlačování lidských práv	a úroveň přednesu, včetně srozumitelnosti a poutavosti projevu. Hodnotí se též celkové vystupování přednášejícího. Důležitým prvek výuky je vlastní domácí příprava, respektive sledování aktuálních světových a domácích událostí, které jsou minimálně 4x měsíčně testovány pomocí tzv. Mediální orientace.

v zemích třetího světa, jako důsledku chudoby, nevzdělanosti, vlády totalitních a extrémních režimů, korupce a koloniálního využívání těchto zemí v minulosti - zamýšlí se nad změnou současného světa v souvislosti s expanzí nových ekonomik (Čína) - seznámí se životem konkrétních osobností, které stály za významnými událostmi v průběhu 20. a začátku 21. století - naučí se pracovat s přístrojem GPS a používat jej při práci v terénu - inovuje své počítačové znalosti směrem k vyhledávání důvěryhodných informací, užitečných	Kyrgyzstán, Čečensko) - Africké konflikty - Arabské jaro - Postavení KLDK - Nová Čína Významná politická seskupení současného světa - Podle makroregionů Osobnosti světové politiky Osobnosti světové politiky a události s nimi spojené – před 20. stoletím Osobnosti světové politiky a události s nimi spojené – ve 20. století Osobnosti světové politiky a události s nimi spojené – ve 21. století Praktická geografie		

webových stránek a aplikací pro mobilní zařízení	Terénní výuka v okolí Trutnova Práce s přístroji GPS Praktická geografie Mapové servery 2 Geografické weby 2 Aplikace 2		

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
- seznámí se s obsahem předmětu politická geografie - vyjádří svá očekávání od výuky - uspořádává si své vědomosti o typech globálních problémů (přírodních a socioekonomických) vzhledem k historickým obdobím a v souvislosti s událostmi v těchto obdobích - seznamuje se s rozvojovými cíli OSN jakožto možnostmi řešení následků globálních problémů - ujasní si rozdíl mezi „globálním oteplováním“ a „globální změnou klimatu“ a posoudí rozdíly v chápání pozitivních a	Globální problémy Charakteristika a typizace globálních problémů Globální problémy přírodní – přírodní katastrofy - Před 20. stoletím - Ve 20. století - Ve 21. století Globální problémy ekonomické - Před 20. stoletím - Ve 20. století - Ve 21. století Rozvojové cíle OSN Globální změna klimatu Povodně v Česku 1997 – 2013 Civilizační makroregiony (Kulturní makroregiony) Klasifikace Samuela Huntingtona - Ústřední stát (Střet civilizací)	Celou výukou politické geografie se průběžně prolínají témata předmětů dějepis, zeměpis a společenská výchova. Na jejich základě žáci získávají nové vědomosti, uvědomují si nové souvislosti, utvářejí a upevňují si své postoje. Průřezové téma (PT): Multikulturní výchova – akceptování jiných kultur a náboženství – otázka přizpůsobení národnostních menšin v prostředí jiné civilizace PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vliv současného světa na stav životního prostředí	Motivace žáků ke sledování aktuálního dění doma i ve světě, k vyhledávání příčin a souvislostí současného stavu, k utváření vlastního postoje. Výuka je realizována formou doma předem připravených referátů. Následuje doplnění tématu učitelem, doplňující dotazy, diskuse a shrnutí. Žák zaujme k dané problematice určitý postoj, který se snaží argumenty logicky obhájit. Hodnocení žáka odráží preciznost domácí přípravy, logickou stavbu referátu, porozumění dané problematice, prezentaci včetně doplňujících informací (obrázků, grafů, krátkých videí apod.), schopnost obhájení svého postoje

negativních dopadů těchto změn na socioekonomickou sféru - seznamuje se s klasifikací a dělením světa na tzv. civilizační makroregiony a na aktuálních příkladech z těchto makroregionů dokáže vystihnout obecnou podstatu těchto konfliktů - klasifikuje lokality světového dědictví UNESCO - seznámí se s národy a národnostmi chápanými jako ohrožené - vyvodí důležitost strategických surovin pro konkrétní státy a pro ekonomické fungování světa - klasifikuje Česko z pohledu jiných než okresních či krajských	- Dělení světa podle civilizací - Varianty civilizačních makroregionů Regionální geografie světa Makroregiony světa (níže uvedená témata dle makroregionů světa) Světové dědictví UNESCO – přírodní a kulturní Mizící a utajené národy světa Strategické suroviny a nové energetické zdroje Regionální geografie Česka České Euroregiony České turistické regiony Mikroregiony v rámci NUTS 2 Severovýchod Geografie Trutnovska a Krkonoš Praktická geografie	planety PT: Mediální výchova – kritické přijímání informací z různých informačních zdrojů PT: Výchova demokratického občana – kritika konzumního způsobu života, neudržitelného využívání zdrojů a poškozování životního prostředí planety	a úroveň přednesu, včetně srozumitelnosti a poutavosti projevu. Hodnotí se též celkové vystupování přednášejícího. Důležitým prvek výuky je vlastní domácí příprava, respektive sledování aktuálních světových a domácích událostí, které jsou minimálně 4x měsíčně testovány pomocí tzv. Mediální orientace.

regionů - pracuje s přístrojem GPS a používá jej při práci v terénu - inovuje své počítačové znalosti směrem k vyhledávání důvěryhodných informací, užitečných webových stránek a aplikací pro mobilní zařízení	Terénní výuka v okolí Trutnova Práce s přístroji GPS		

Volitelný předmět: Seminář ze zeměpisu

Charakteristika předmětu:

Zeměpisný seminář je určen pro žáky, kteří chtějí maturovat ze zeměpisu. Vzdělávací cíle Zeměpisného semináře vycházejí ze vzdělávacího předmětu Zeměpis. Při výuce Zeměpisného semináře je kladen důraz na prohloubení schopností přesné a logické formulace a argumentace. Součástí výuky je i snaha o řešení otázek světově i regionálně aktuálních.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s využitím prezentací a obrazového materiálu
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)

Vzdělávací předmět Zeměpisný seminář úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: složení či znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, meteorologické jevy, pohyby atmosféry a hydrosféry...
- biologie: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky ...

Mezioborové vztahy jsou aplikovány i na obory z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy
- fyzika: pohyby Země a jejich důsledky
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: historie států, národů...
- základy společenských věd: náboženství - vliv na současné dějiny, základní ekonomické ukazatele...

V předmětu Zeměpis jsou realizována tato **průřezová témata:**

- Environmentální výchova: vytváření vztahu k životnímu prostředí, upevnění pocitů vlastní zodpovědnosti za ochranu a udržení zdravého životního prostředí
- Multikulturní výchova: posilování tolerance rasové, kulturní, náboženské a sociální odlišnosti, principy solidarity
- Osobnostní a sociální výchova: rozvoj schopností sociální komunikace, spolupráce, zdravé soutěživosti, upevňování morálních hodnot a pravidel

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: uvědomování si globálních problémů světa, hledání jejich příčin a důsledků, uvědomění si důležitosti humanitární pomoci a mezinárodní rozvojové spolupráce, objevování našich společných i specifických rysů v rámci Evropy, světa
- Mediální výchova: rozvoj schopnosti kritického čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, uvědomění si role a vlivu médií (kladného i záporného) v moderních dějinách

Týdenní hodinová dotace předmětu Zeměpisný seminář:

4. ročník:

2 hodiny týdně

- obsahem výuky je zopakování regionálního zeměpisu světadílů (Evropa, Amerika, Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie, polární oblasti), České republiky a obecného zeměpisu

Výuka zeměpisu probíhá ve specializované učebně vybavené dataprojektorem, a počítačem.

Zájemci se mohou účastnit Zeměpisné olympiády.

Žáci používají Školní atlas světa, Atlas ČR

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – žák:

- pracuje s informacemi a přistupuje kriticky ke zdrojům těchto informací, k jejich získávání využívá dostupných technologií
- je schopen posoudit věrohodnost informačního zdroje
- propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- uvědomí si těsné spojení zeměpisu s ostatními přírodními a společenskými vědami a jeho využití v praxi
- aktivně využívá získané zeměpisné znalosti a dovednosti v běžném životě
- využívá vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu
- je schopen posoudit věrohodnost informačního zdroje

Kompetence k řešení problémů – žák:

- individuálně přistupuje k problémům, které vycházejí z praxe, využívá analytické a kritické myšlení, hledá příčiny problémů
- navrhuje osobitě řešení problému, formuluje hypotézy
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení
- snaží se dané jevy a problémy vysvětlit, ne pouze popsat

Kompetence komunikativní – žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- věcně diskutuje o nastoleném problému
- užívá grafické znázornění a výsledné mapy, grafy, tabulky dokáže interpretovat
- dokáže prezentovat výsledky své práce prostřednictvím výpočetní a audiovizuální techniky

Kompetence sociální a personální – žák:

- pracuje ve skupinách, nese spoluodpovědnost za výsledky práce skupiny
- respektuje odlišné názory v rámci skupiny, přistupuje ke kompromisu
- hájí odpovídajícím způsobem své názory a věcně argumentuje

Kompetence občanské – žák:

- respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti
- vnímá problematiku trvale udržitelného rozvoje
- chápe environmentální problémy a základní ekologické souvislosti

Kompetence k podnikavosti – žák:

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák: -zhodnotí kontinenty podle přírodních podmínek -provede regionalizaci jednotlivých světadílů -dokáže na mapě (i slepé) lokalizovat základní geografické pojmy -zhodnotí ČR z hlediska přírodních podmínek - objasní členství ČR v EU a dalších politických, hospodářských a vojenských seskupeních - provede charakteristiku jednotlivých krajů - charakterizuje hvězdy, planety a další tělesa sluneční soustavy -vysvětlí zákonitosti pohybu vesmírných těles (zejména Země a Měsíce) a jejich důsledky	Opakování zeměpisu a příprava k maturitě - Regionální geografie jednotlivých světadílů - Regionální geografie ČR -Planetární geografie	Dějepis Společenské vědy Biologie Ekologie Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova Dějepis Společenské vědy Biologie Ekologie Fyzika	

-rozdělí pojmy glóbus×mapa×plán -vysvětlí princip kartografického zobrazení -popíše kritéria dělení kartografických zobrazení a jejich jednotlivé typy -stanoví obsah mapy, popíše jednotlivé komponenty mapy -rozdělí typy map podle jejich účelu a využití v praxi -dokáže číst v mapě, umí se podle mapy zorientovat v terénu -vysvětlí pojmy: základní interval vrstevnic, azimut, měřítko mapy -charakterizuje jednotlivé geosféry - vymezí základní náplň studia geografie obyvatelstva a sídel - analyzuje příčiny a důsledky populačního chování obyvatel v závislosti na ekonomické vyspělosti, náboženství, kultuře atd. - rozdělí světové hospodářství podle charakteru ekonomické aktivity obyvatel - porovnává a lokalizuje na mapě hlavní (jádrové)	-Kartografie - Fyzická geografie - Socioekonomická geografie	Matematika Biologie Ekologie	

a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - lokalizuje hlavní světové oblasti rostlinné a živočišné výroby - lokalizuje oblasti světa bojující s podvýživou a hledá možná řešení tohoto problému		Dějepis Společenské vědy Multikulturní výchova Výchova demokratického občana	

Předmět: Kulturní výchova zaměřená hudebně

Charakteristika předmětu:

Předmět Kulturní výchova se vyučuje na Gymnáziu Trutnov v kvintě a sextě osmiletého studia v časové dotaci dvě hodiny týdně. Předmět se vnitřně člení na Kulturní výchovu zaměřenou výtvarně a Kulturní výchovu zaměřenou hudebně, aby se umožnilo hlubší poučení v daných oblastech podle výběru žáků.

Smyslem předmětu Kulturní výchova je poznání a porozumění umění pomocí jednak cíleného poznání klíčových děl umělecké tvorby a jednak pomocí své vlastní tvorby, kdy jde o sledování umění a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn. Zároveň je umění představováno jako specifický a nezaměnitelný způsob komunikace mezi lidmi, který je realizován znakovými systémy jednotlivých druhů umění. Vedle toho je za podstatný cíl považována schopnost sebevyjádření v daném uměleckém oboru, kdy je žák schopen vyjádřit různé jevy, prožitky, vztahy, emoce a představy a zároveň je schopen vnímat individuální odlišnosti a interpretovat je jako obohacení sebe sama.

Kulturní výchova zaměřená hudebně má svá specifika, která úzce souvisejí se základními hudebními předpoklady studenta. Vzhledem k tomu, že každý tyto předpoklady nemá, je výuka tohoto předmětu koncipována tak, aby byl dostupný každému. Orientace na širokou oblast hudby populární je ztrátou času, protože v té se dnešní mladí lidé orientují velice dobře. Proto je hlavní náplní oblast, která může být právem považována za základ veškerého hudebního dění a tou je hudba artificiální. Na rozdíl od již zmíněné hudby populární o hudbě artificiální se všeobecně ví velmi málo.

Stejně je to ale i v dalších parametrech hudebního díla, jako je orientace alespoň v těch nejužívanějších hudebních nástrojích, základních hudebních pojmech, formách a podobně. Pozornost si ve větší míře určitě zaslouží opera, která je součástí nabízených hudebních produkcí již cca 400 let, nebo také jazz se svými nespornými obsahovými a interpretačními kvalitami.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky (pomocí výkladu, hudebních ukázek, referátů, příležitostných návštěv koncertů aj.) s podstatnými uměleckými směry, hudebními uměleckými díly a jejich autory, žáci si tak vytvářejí svou představu o hudebním umění a tvorbě
- podle možností zadává žákům tvořivé hudební úkoly umožňující rozvíjet jejich vztah k hudbě, fantazii, experimentům a vede je k sebekritické reflexi výsledků (různou formou – dialog, diskuse, kritická úvaha), která povede ke zkvalitňování další hudební činnosti, k aktivnímu vnímání hudebních děl a postupnému vytváření vlastního životního stylu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podle možností zadává tvůrčí úkoly, které vedou k rozvíjení hudebního myšlení a řešení tvůrčích problémů
- navozuje situace, kdy se žáci učí hudbu poslouchat, rozumět ji a v různých souvislostech se vyslovují k problematice kvality hudebních děl

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky v diskusích, dialozích, výkladech a kritikách ke srozumitelné formulaci názorů na problematiku hudebního umění, hudební tvorby a k užívání základních pojmů, které vycházejí ze znalostí hudební teorie
- podle možností zadává týmové úkoly, vede žáky ke zvládnutí pravidel diskuse s cílem dosažení co nejlepšího výsledku
- předkládáním hudebního umění jako jedné z forem komunikace vede k pochopení hudby a k jejímu aktivnímu užívání

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- při skupinové hudební aktivitě jsou žáci nuceni spolupracovat takovým způsobem, aby bylo efektivně dosaženo požadovaného výsledku, což nejde bez vzájemné tolerance, pochopení a ohleduplnosti
- podle možností iniciuje tvůrčí nebo interpretační činnosti, které nesou jedinečnost svého autora, a jejich vhodná prezentace umožní žákům dosahovat pocitu úspěchu a spokojenosti, respektive posiluje tím jejich sebedůvěru a úctu

Kompetence občanská

Učitel:

- seznamováním s různorodými uměleckými díly, směry a souvislostmi jejich vzniku a existence přivádí žáky k poznání skutečnosti, že lidé mají různá přesvědčení s rozmanitou motivací, což jim umožňuje poznání jejich vnitřní hodnoty, vcítění se do jejich situace a zaujetí podloženého stanoviska
- organizováním fyzického poznávání uměleckých děl (návštěvy koncertů, umělecké aktivity spolužáků aj.), jejich významu a role, i vlastní tvorby budou žáci vedeni k úctě k dílům dalších lidí a k ochraně těchto děl

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zadává úkoly, které vedou k užití vlastní iniciativy a tvořivosti a které umožňují inovace v různých oblastech
- zadáváním úkolů s konkrétními cíli umožňuje žákům kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat své činnosti s ohledem právě na stanovené cíle

Třída: kvinta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• Konkretizované výstupy jsou formulovány dohromady pro kvintu a sextu. • Žák porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění. • Žák rozpoznává specifickou různost různých systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci. • Žák v konkrétních případech vlastní umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky. • Žák objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a	Tematický plán z hlediska úvodního seznámení se základními pojmy a chronologického pojetí vývoje umění. <u>Vývoj umělecké hudby:</u> Chronologie hudebního vývoje, periodizace, verze historické – současné. Představy a doklady o hudebním pravěku, vzniku hudby, první projevy – účelovost. Mimoevropské kultury. Židovská hudba. Antika – přínos pro další hudební vývoj, památky, postavení hudby ve společnosti. Byzantská hudba. Křesťanství – bohoslužebný zpěv, chorál – jeho vývoj, vliv na další období. Formy gregoriánského chorálu – jednohlas.	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. („Já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání. Jak rozumím vlastní jedinečnosti.) OSV – Sociální komunikace. (Verbální a neverbální komunikace. Tvořivá komunikace. Účelově efektivní komunikace.) VMVGS – Žijeme v Evropě. (Evropské kulturní okruhy. Evropské kulturní kořeny a hodnoty. Významní Evropané. Významní Evropané z českého prostředí.) MV – Mediální produkty a jejich významy. (Výrazové prostředky (kódy a konvence) typické pro konkrétní média.) MV – Uživatelé. (Jak vzniká čtenářská/posluchačská/divácká skupina, co je cílová skupina.) V tomto ročníku se předpokládá	Hodnocení se opírá o ústní, nebo písemné zkoušení, referáty, přístup a aktivitu dotyčného žáka. Do celkového hodnocení se zahrne i známka z kurzu kulturní výchovy zaměřené výtvarně. Propojení látky s očekávanými výstupy a jednotlivé formy hudebních aktivit jsou individuální podle záměrů jednotlivých vyučujících.

komunikačního účinku hudebního vyjádření. • Žák na příkladech uvede, rozliší a porovnává osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě. • Žák na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu hudebního vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace. • Žák pojmenuje účinky hudby na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání. • Žák při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu a interpretaci. • Žák na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci hudebního vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a	Vznik vícehlasu – jeho druhy. Pařížská škola Notre-Dame. Ars antiqua – menzurální notace. Rytířská kultura – světský prvek. Památky české hudby do roku 1300. Vrcholná gotika – Ars nova, Italské trecento. Ěeská gotika, husitství. Renesance – charakteristika období – přínos – vokální polyfonie – osobnosti – instrumentální hudba – česká renesance. Baroko - charakteristika období – přínos – barokní formy – osobnosti – vokální-instrumentální hudba – instrumentální formy - české baroko. <u>Hudební pojmy:</u> co je hudba - vyjadřovací prostředky, tón – jeho vlastnosti, skladatel – skladba, hudební sluch – absolutní sluch – talent – genialita, pojmy tón – tónina – tónika – tonalita – tónorod - stavba hudebního díla – motiv – téma - práce s motivem (tématem) – takt – tempo – dynamika - přednesová označení základní	užší spolupráce s ČJ, D a SV.	

respektuje jeho pluralitu. • Žák nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečnění svých projektů. • Žák využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy. • Žák charakterizuje obsahové souvislosti konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků. • Žák své kontakty a získané poznatky z hudebního umění uvádí do vztahu s aktuálními i historickými uměleckými projevy a souvislostmi. • Žák na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot. • Žák si vytváří přehled uměleckých hudebních	tónová řada - notové hodnoty – pomlky - tónový systém – jeho rozdělení – stupnice - intervaly akordy – jejich druhy – použití (homofonie-polyfonie-kontrapunkt) - co je harmonie - cíl – schopnost orientovat se v programu koncertu artificiální hudby. <u>Hudební forma:</u> co je hudební forma, proč existuje, jak se dělí - spojení hudební formy s charakterem hudebního vyjádření - souvislosti s hudebním vývojem – hudební forma v proměnách staletí - hudební formy vokální, hudební formy instrumentální, možné kombinace - tradice – současnost. <u>Pravidelné poslechy hudby:</u> Všechny výše uvedené tematické okruhy je nutné prokládat hudebními, ukázkami, jsou-li dostupné. Využívat poslechy také k ověřování schopností poznávat, analyzovat. Poslechem dokládat určité vývojové fáze některých		

vyjádření podle samostatně zvolených kritérií. • Žák rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření. • Žák na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl. • Žák na konkrétních příkladech objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky hudebního umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuálního hudebního života. • Žák samostatně experimentuje s různými výrazovými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného	hudebních nástrojů, nástrojových sestav, vokálních těles, ale také hudebních forem a podobně. Z dobových nahrávek jsou možná porovnávání rozdílností interpretace některých stěžejních děl světové hudby, různá pojetí orchestrálních děl mistry dirigentské taktovky, nebo je možné slyšet autora interpretovat vlastní dílo. Poslechové soutěže studentů. <u>Aktivity studentů při hodinách:</u> Zapojení studentů do procesu výuky tohoto předmětu formou referátů, jednak na zadaná témata učitelem, nebo na témata podle vlastního výběru. Porovnávání kvality a obsažnosti připravené práce, případně posouzení vlastního vkladu při vypracovávání. Vítané a svým způsobem i „osvěžující“ mohou být i prezentace hudby na DVD, z vlastních zdrojů – tedy zpěvem, nebo hrou na hudební nástroj, ve výjimečných případech vlastní hudební tvorba.		

hudebního umění. • Žák vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě. • Žák vysvětlí umělecký systém jako vnitřně diferenciovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční. • Žák na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu, uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci. • Žák si uvědomuje význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku, snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí.			

• Žák vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti. • Žák objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického a modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu. • Žák objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“. • Žák dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu.			

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
	Tematický plán z hlediska seznámení se základními pojmy a chronologického pojetí vývoje umění. <u>Vývoj umělé hudby:</u> Klasicismus - charakteristika období – přínos – klasicistní hudební formy – osobnosti – provozování hudby – opera - symfonie – český klasicismus, jeho přínos pro evropský hudební vývoj – vesničtí kantoři, nebývalý rozvoj hudebnosti mimo významná centra. Romantismus - charakteristika období – přínos – nové hudební formy – osobnosti – provozování hudby – opera - symfonie – vznik národních kultur – hlavní představitelé české národní hudby – novoromantismus – reforma opery. Hudba první poloviny 20.století – dozrávající romantismus – impresionismus – expresionismus – dodekafonie – neoklasicismus – nová věčnost – charakteristiky – formy – osobnosti.	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. („Já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání. Jak rozumím vlastní jedinečnosti.) VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy. (Globalizace a kulturní změny. Kulturní okruhy ve světě a Evropě. Jedinec – člověk v globálním kontextu.) VMEGS – Žijeme v Evropě. (Evropské kulturní kořeny a hodnoty. Významní Evropané. Významní Evropané z českého prostředí.) MV – Mediální produkty a jejich významy. (Reklama a její výrazové prostředky.) MV – Uživatelé. (Jak vzniká čtenářská/posлуhačská/divácká skupina, co je cílová skupina.)	Hodnocení se opírá o ústní, nebo písemné zkoušení, referáty, přístup a aktivitu dotyčného žáka. Do celkového hodnocení se zahrne i známka z kurzu kulturní výchovy zaměřené výtvarně. Propojení látky s očekávanými výstupy a jednotlivé formy hudebních aktivit jsou individuální podle záměrů jednotlivých vyučujících.

	Hudba od roku 1950 – nové kompoziční techniky – experimenty – nový zvukový materiál (elektronika, počítačová hudba, nové sýry, negace starého) – nahrávací technika – nejednotný hodnotící pohled na hudební tradici – hledání nových pohledů na duchovní hodnotu, smysl a poslání hudby v životě člověka. <u>Hudební nástroje:</u> Dělení hudebních nástrojů. Jak jsou jednotlivé hudební nástroje nejčastěji používány. Hudební nástroj – styl – žánr – možnosti. Hudební nástroje v komorní hudbě, v orchestrální praxi. Schopnost hudební nástroje poznávat podle charakteristického tónového zabarvení, případně i v netradičních výškových polohách. Nástrojové efekty jako výrazový prostředek, nebo jako ukázka možností. Běžná i neobvyklá nástrojová seskupení. Hudební nástroje méně používané, například v hudbě lidové.		

	<u>Opera:</u> Vznik opery, impulzy pro její vytvoření. Opera seria, opera buffa. Hlavní centra, nejvýznamnější operní divadla na světě. Italské bel canto, pěvecké a dirigentské osobnosti. Nejvýznamnější operní skladatelé, operní reformy. Specifika jednotlivých národních kultur v operní tvorbě. Opera jako fenomén v současnosti. <u>Jazz:</u> Vznik jazzu, impulzy pro jeho vznik, základní charakteristika. Hlavní centra v USA, černošský spirituál, swing, dixieland. Dvacátá léta 20. století – průnik jazzu do Evropy. Formy jazzu od malých nástrojových sestav po big-bandy. Nejužívanější hudební nástroje – osobnosti. Nejvýznamnější kapelníci, skladatelé, aranžéři. Různé styly a formy projevu jazzu.		

	Český jazz, osobnosti. Průnik jazzu do jiných hudebních žánrů – třetí proud. Postavení a význam jazzu v současnosti. <u>Pravidelné poslechy hudby:</u> Všechny výše uvedené tematické okruhy je nutné prokládat hudebními, ukázkami, jsou-li dostupné. Využívat poslechy také k ověřování schopností poznávat, analyzovat. Poslechem dokládat určité vývojové fáze některých hudebních nástrojů, nástrojových sestav, vokálních těles, ale také hudebních forem a podobně. Z dobových nahrávek jsou možná porovnávání rozdílností interpretace některých stěžejních děl světové hudby, různá pojetí orchestrálních děl mistry dirigentské taktovky, nebo je možné slyšet autora interpretovat vlastní dílo. Poslechové soutěže studentů. <u>Aktivity studentů při hodinách:</u> Zapojení studentů do procesu		

	výuky tohoto předmětu formou referátů, jednak na zadaná témata učitelem, nebo na témata podle vlastního výběru. Porovnávání kvality a obsažnosti připravené práce, případně posouzení vlastního vkladu při vypracovávání. Vítané a svým způsobem i „osvěžující“ mohou být i prezentace hudby na DVD, z vlastních zdrojů – tedy zpěvem, nebo hrou na hudební nástroj, ve výjimečných případech vlastní hudební tvorba.		

Předmět: Kulturní výchova zaměřená výtvarně

Charakteristika předmětu:

Předmět Kulturní výchova se vyučuje na Gymnáziu Trutnov v kvintě a sextě osmiletého studia v časové dotaci dvě hodiny týdně. Předmět se vnitřně člení na Kulturní výchovu zaměřenou výtvarně a Kulturní výchovu zaměřenou hudebně, aby se umožnilo hlubší poučení v daných oblastech podle výběru žáků.

Smyslem předmětu Kulturní výchova je poznání a porozumění umění pomocí jednak cíleného poznání klíčových děl umělecké tvorby a jednak pomocí své vlastní tvorby, kdy jde o sledování umění a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn. Zároveň je umění představováno jako specifický a nezaměnitelný způsob komunikace mezi lidmi, který je realizován znakovými systémy jednotlivých druhů umění. Vedle toho je za podstatný cíl považována schopnost sebevyjádření v daném uměleckém oboru, kdy je žák schopen vyjádřit různé jevy, prožitky, vztahy, emoce a představy a zároveň je schopen vnímat individuální odlišnosti a interpretovat je jako obohacení sebe sama.

Kulturní výchova zaměřená výtvarně se soustředí na poznání mechanismu působení obrazových systémů, pochopení rolí jednotlivých aktérů umělecké komunikace (autor, dílo, divák – interpret), na rozpoznání struktury jednotlivých vizuálních sdělení a působení jednotlivých částí struktury na diváka – interpreta. Všímá si rovněž společenských a osobních souvislostí výtvarné tvorby a poučení používá ve své vlastní výtvarné tvorbě, kdy vědomě nalézá a vybírá prostředky odpovídající jeho záměru.

Rozlišuje umělecké slohy a směry s důrazem na umění dvacátého století do současnosti. Rozumí příčinám vzniku a proměnám jednotlivých uměleckých směrů v rámci širších společenských a filozofických okolností. Zároveň je schopný nalézat prvky uměleckých směrů v současné (aktuální) obrazové komunikaci.

Samotné učivo je předkládáno pomocí chronologicky podaného vývoje umění se zdůrazněním vnitřních uměleckých vazeb a souvislostí podle potřeby naplňování očekávaných výstupů (viz výše). Vedle toho je nezbytné, aby žáci vstupovali do kontaktu s uměním pomocí návštěv galerií aj. (zvláště místních galerií – školní Galerie Dračí ulička, Galerie města Trutnov, případně v rámci exkurzí i vzdálenějších institucí). Další nedílnou součástí je vlastní tvorba žáků při hodinách, kdy širokou nabídkou témat, praktickým přiblížením různých možností umělecké tvorby umožníme žákům výtvarně sebevyjádření. Realizace se vyznačuje užitím rozmanitých metod výuky, specifického významu nabývá užití projektové metody a skupinových forem práce. Zde je důležitá i možnost prezentace žakovských výtvarných děl na úrovni školy (vystavení ve třídě a ostatních prostorách školy, zvláště v rámci akcí školní Galerie Dračí ulička (studentské výtvarné salony), případně i mimo ni. Výuka probíhá převážně ve specializované třídě, která je vybavena. Do budoucna se počítá s vybudováním učebny ateliérového typu. Dále jsou pro výuku využívány i prostory muzeí a galerií v dosahu školy (zvláště Galerie města Trutnov).

Kulturní výchova zaměřená výtvarně spolupracuje s dalšími předměty (český jazyk a literatura, dějepis, občanská výchova), rovněž se podílí na realizaci průřezových témat (Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova).

Hodnocení kulturní výchovy zaměřené výtvarně je postaveno na zvládnutí učiva posouzeném pomocí písemných a ústních projevů a vlastní výtvarné tvorbě. Zde je důležitá kreativita při řešení výtvarných problémů, schopnost v daných souvislostech obhájit svou práci a žákova aktivita při výuce.)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky (pomocí obrazového materiálu, referátů, exkurzí, návštěv výstav, jejich vernisáží aj.) s podstatnými uměleckými směry a výtvarnými uměleckými díly a jejich autory, žáci si tak vytvářejí svou představu o výtvarném umění a tvorbě
- zadává žákům tvořivé výtvarné úkoly umožňující rozvíjet jejich představivost, fantazii a výtvarně experimentovat a vede žáky k sebekritické reflexi výsledků (různou formou – dialog, diskuse, kritická úvaha), která povede ke zkvalitňování další výtvarné činnosti, k aktivnímu vnímání uměleckých děl a postupnému vytváření vlastního životního stylu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává tvůrčí úkoly, které vedou k rozvíjení výtvarného myšlení při řešení tvůrčích problémů
- navozuje situace, kdy žáci obhajují podobu své výtvarné tvorby a v různých souvislostech se srozumitelně vyslovují k problematice kvality výtvarných děl

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky v diskusích, dialozích, výkladech a kritikách ke srozumitelné formulaci názorů na problematiku výtvarného umění a tvorby (jak své, tak ostatní) a užívání základních pojmů vycházejících z výtvarné teorie v těchto vyjádřeních
- zadáváním týmových úkolů vede žáky ke zvládnutí pravidel diskuse s cílem dosáhnout co nejlepšího výsledku
- předkládáním výtvarného umění jako jedné z forem komunikace vede k pochopení této formy a k jejímu aktivnímu užívání

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním metod týmové práce jsou žáci nuceni spolupracovat s ostatními takovým způsobem, aby bylo efektivně dosaženo požadovaného výsledku, což nejde bez vzájemné tolerance, pochopení a ohleduplnosti
- motivuje vznik výtvarných artefaktů, které nesou jedinečnost svého autora, a jejich vhodnou prezentací umožní žákům dosahovat pocitu úspěchu a spokojenosti, respektive posiluje tím jejich sebedůvěru a úctu

Kompetence občanská

Učitel:

- seznamováním s různorodými uměleckými díly, směry a souvislostmi jejich vzniku a existence přivádí žáky k poznání skutečnosti, že lidé mají různá přesvědčení s rozmanitou motivací, což jim (žákům) umožňuje poznání jejich vnitřní hodnoty, vcítění se do jejich situace a zaujetí podloženého stanoviska
- organizováním fyzického poznávání uměleckých děl (návštěvy galerií, vnímání prací spolužáků aj.), jejich významu a role, i vlastní tvorby budou žáci vedeni k úctě k dílům dalších lidí a k ochraně těchto děl

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zadává úkoly, které vedou k užití vlastní iniciativy a tvořivosti a které umožňují inovace v různých oblastech
- zadáváním úkolů s konkrétními cíli umožňuje žákům kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat své činnosti s ohledem právě na stanovené cíle

Třída: kvinta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
• Konkretizované výstupy jsou formulovány dohromady pro kvintu a sextu. • Žák porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění. • Žák rozpoznává specifičnost různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci. • Žák v konkrétních případech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky. • Žák objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného	Tematický plán z hlediska úvodního seznámení se základními pojmy a chronologického pojetí vývoje umění. Umění, kultura, umělecké dílo z pohledu autora, příjemce a interpreta. Vznik výtvarného umění. Paleolitické umění. Neolitické umění. Starověké umění Předního východu a Egypta. Antické umění (Řecko a Řím). Vývoj a funkce písma. Středověké umění. Renesanční umění. Základní pojmy. Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace. Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce a interpreta. Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační.	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. („Já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání. Jak rozumím vlastní jedinečnosti.) OSV – Sociální komunikace. (Verbální a neverbální komunikace. Tvořivá komunikace. Účelově efektivní komunikace.) VMVGS – Žijeme v Evropě. (Evropské kulturní okruhy. Evropské kulturní kořeny a hodnoty. Významní Evropané. Významní Evropané z českého prostředí.) MV – Mediální produkty a jejich významy. (Výrazové prostředky - kódy a konvence - typické pro konkrétní média.) MV – Uživatelé. (Jak vzniká čtenářská/posluchačská/divácká skupina, co je cílová skupina.) V tomto ročníku se předpokládá užší spolupráce s ČJ, D a SV.	Hodnocení se opírá o písemné zkoušení, ústní projevy a výtvarnou tvorbu dotyčného žáka. Do celkového hodnocení se zahrne i známka z kurzu kulturní výchovy zaměřené hudebně. Propojení látky s očekávanými výstupy a jednotlivé formy výtvarných aktivit jsou individuální podle záměrů jednotlivých vyučujících.

vyjádření. • Žák na příkladech vizuálně obrazných uvede, rozliší a porovnává osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě. • Žák na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace. • Žák pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání. • Žák při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření. • Žák na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci	Vliv uměleckého procesu na chápání reality. Dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr. Znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění, historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický). Prezentace uměleckého díla. Smyslové vnímání a jeho rozvoj. Předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla. Mimovědná a uvědomělá recepce uměleckého díla. Tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta. Postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny. Umělecká a mimoumělecká znakovost. Role umělce v societě. Publikum a jeho účast v uměleckém procesu. Subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané.		

vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu. • Žák nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečnění svých projektů. • Žák využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy. • Žák charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků. • Žák své kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahu jak s aktuálními i historickými uměleckými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci.			

• Žák na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot. • Žák si vytváří přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií. • Žák rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření. • Žák na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl. • Žák na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření			

objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace. • Žák samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění. • Žák vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě. • Žák vysvětlí umělecký znakový systém jako vnitřně diferenciovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční. • Žák na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a			

nedefinitivní ve svém významu, uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci. • Žák si uvědomuje význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku, snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí. • Žák vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti. • Žák objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického a modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu. • Žák objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického)			

přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“. • Žák dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu.			

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
DTTO (stejně jako výše u 1. ročníku a kvinty)	Tematický plán z hlediska seznámení se základními pojmy a chronologického pojetí vývoje umění. Manýrismus a baroko. Klasicismus a romantismus. Realismus a impresionismus. Postimpresionismus. Dálněvýchodní umění a umění „primitivních“ kultur. Secese a symbolismus. Kubismus. Expresionismus. Dadaismus. Surrealismus. Abstraktní (nefigurativní) umění. Konstruktivismus a funkcionalismus (vývoj architektury ve 20. století). Poválečný existencialismus (tašismus a akční malba). Pop-art. Body-art. Op-art a minimal-art. Land art. Konceptual-art. Umění instalace a postmoderna. Základní pojmy.	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. („Já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání. Jak rozumím vlastní jedinečnosti.) VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy. (Globalizace a kulturní změny. Kulturní okruhy ve světě a Evropě. Jedinec – člověk v globálním kontextu.) VMEGS – Žijeme v Evropě. (Evropské kulturní kořeny a hodnoty. Významní Evropané. Významní Evropané z českého prostředí.) MV – Mediální produkty a jejich významy. (Reklama a její výrazové prostředky.) MV – Uživatelé. (Jak vzniká čtenářská/posлуhačská/divácká skupina, co je cílová skupina.)	Hodnocení se opírá o písemné zkoušení, ústní projevy a výtvarnou tvorbu dotyčného žáka. Do celkového hodnocení se zahrne i známka z kurzu kulturní výchovy zaměřené hudebně. Propojení látky s očekávanými výstupy a jednotlivé formy výtvarných aktivit jsou individuální podle záměrů jednotlivých vyučujících.

	Chápání vztahů, předmětů a tvorů v prostoru (Cézanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce), vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu (antická mimesis, fotografie a film). Proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média), proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média), časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, nová média), princip náhody (dadaismus). Relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, postimpresionismus, Cézanne), taktilní a haptické kvality díla (informel), zapojení těla, jeho pohybů a gest do procesu tvorby (akční tvorba, body-art). Osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka), figurace a nefigurace (neoklasicismus a lyrická abstrakce), vztah slova a obrazu (lettrismus), vznik a uplatnění symbolu (symbolismus,		

	surrealismus, pop-art, konceptuální umění). Tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomění diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus), stopy člověka v krajině (land-art). Vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimal -art), zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění). Požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média, postmodernismus), citace a metaznak (postmodernismus), umění nových médií. Vliv uměleckého procesu na chápání reality. Dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr. Znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění, historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický).		

	Prezentace uměleckého díla. Smyslové vnímání a jeho rozvoj. Předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla. Mimovědná a uvědomělá recepce uměleckého díla. Tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta. Postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny. Umělecká a mimoumělecká znakovost. Role umělce v societě. Publikum a jeho účast v uměleckém procesu. Subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané.		

Předmět: Dějiny umění

Charakteristika předmětu:

Volitelný předmět Dějiny umění a výtvarné kultury se vyučuje na Gymnáziu Trutnov v septimě a oktávě osmiletého studia s časovou dotací dvě hodiny týdně. Předmět navazuje na povinnou Kulturní výchovu zaměřenou výtvarně.

Cílem volitelného předmětu je rozšíření osvojených znalostí z oblasti dějin umění a výtvarné kultury. Žák rozlišuje umělecké slohy a směry, rozumí příčinám vzniku a proměnám jednotlivých uměleckých směrů v rámci širších společenských a filozofických okolností a interpretuje obsah uměleckých děl. Žák zná základní technologické postupy jednotlivých výtvarných disciplín (grafika, kresba, malba, prostorová tvorba) v kontextu historického vývoje uměleckých směrů a hlavních představitelů. Žák projevuje zájem o kulturu a aktuální dění ve výtvarné scéně.

Učivo je předkládáno pomocí chronologicky podaného vývoje umění s předpokladem podpory projekční techniky. Studenti se budou aktivně podílet na probíraném tématu formou individuálních výstupů. Kritériem úspěšného absolvování předmětu je vypracování seminární práce na vybrané téma s důrazem na práci s odbornou literaturou. Výuka se převážně odehrává v učebně, dále jsou pro výuku využívány prostory muzeí a galerií v dosahu školy. Žáci absolvují během školního roku dvě exkurze, tematicky spjaté s probíranými okruhy nebo významnými kulturními událostmi (př.: Cena Jindřicha Chalupeckého).

Hodnocení je postaveno na zvládnutí učiva posouzeném pomocí písemných a ústních projevů a úrovně individuálních úkolů v průběhu roku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky (pomocí obrazového materiálu, referátů, exkurzí, návštěv výstav, jejich vernisáží aj.) s podstatnými uměleckými směry a výtvarnými uměleckými díly a jejich autory, žáci si tak vytvářejí svou představu o výtvarném umění a tvorbě
- společně se žáky klade důraz na jasné formulování cílů činností a stanoví termíny pro dokončení částí a celého úkolu
- doporučuje rozličné informační zdroje (učebnice, odborná i populárně naučná literatura, internet, dokumentární i hraný film, časopisy, kontakty s lidmi z praxe, exkurze, přednášky...)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, které vedou k rozvíjení kritického a samostatného myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky v diskusích, dialozích, výkladech a kritikách ke srozumitelné formulaci názorů na problematiku výtvarného umění a tvorby a užívání základních pojmů vycházejících z výtvarné teorie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k zodpovědné práci na zadaném úkolu ve prospěch celé třídy

Kompetence občanská

Učitel:

- organizováním fyzického poznávání uměleckých děl (návštěvy galerií), jejich významu a role pro společnost

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (od počátku uměleckého projevu po současné moderní umělecké směry), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření. Na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů. Objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl.	1. Pravěké umění: Paleolit, Neolit, jeskynní malby 2. Egypt: Architektura - hrobky, chrámy; sochařské a malířské zobrazení lidského těla 3. Umění oblasti Egejského moře: Kréta, Mykény; Řecko - slohy v architektuře; sochařství 4. Umění Říma: Porovnání s řeckým uměním, rysy a odlišnosti v architektuře, sochařství; malba 5. Románské umění: Hlavní rysy architektury, památky světové a české; charakteristika sochařství, malby 6. Gotika: Rysy architektury, klenby; výzdobné a figurální sochařství, malba 7. Renesance v Itálii: Charakteristika doby; architektura; hlavní osobnosti sochařství a malby - Leonardo, Michelangelo, Raffael, Donatello 8. Renesance v dalších evropských zemích: Dürer, Jan van Eyck, H. Bosch, El Greco česká renesance - architektura,	VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy. (Globalizace a kulturní změny. Kulturní okruhy ve světě a Evropě. Jedinec – člověk v globálním kontextu.) VMEGS – Žijeme v Evropě. (Evropské kulturní kořeny a hodnoty. Významní Evropané. Významní Evropané z českého prostředí.)	Hodnocení se opírá o písemné zkoušení, ústní výstupy a aktivitu ve výuce. Do celkového hodnocení se promítne známka ze seminární práce na vybrané téma. Žák absolvuje dvě exkurze ročně.

	sochařství, malba 9. Barokní umění ve světě: Architektura - charakteristika baroka dynamického, klasicistního; sochařství, malba, hlavní osobnosti - Rembrandt, Rubens, Vermeer, Velázquez 10. Barokní umění v Čechách: Architektura - charakteristika, hl. osobnosti - Dienzenhofer sochařství - Braun..., malby - Brandl...		

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (od počátku uměleckého projevu po současné moderní umělecké směry), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření. Na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů. Objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl.	1. Klasicismus a romantismus: Charakteristika a porovnání slohů; architektura ve světě a u nás; Canova, J.L. David; Delacroix, Goya pseudohistorické slohy u nás 2. Realismus; generace Národního divadla Charakteristika směru, Courbet...; Zítek, Hynais, Aleš...; krajináři; Purkyně 3. Impresionismus, Postimpresionismus; charakteristika směru, C. Manet, E. Monet, H. Toulouse-Lautrec, P. Gauguin, V. Gogh, P. Cézanne; čeští krajináři - Slavíček 4. Fauvismus, expresionismus: Charakteristika směrů, představitelé ve světě - Matisse...; Munch, Ensor, Marc... 5. Futurismus, kubismus: Charakteristika směrů, představitelé ve světě, např. Boccioni; Picasso, Braque; český kubismus - srovnání se světem, architektura ... 6. Dadaismus a surrealismus ve světové tvorbě:	VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy. (Globalizace a kulturní změny. Kulturní okruhy ve světě a Evropě. Jedinec – člověk v globálním kontextu.) VMEGS – Žijeme v Evropě. (Evropské kulturní kořeny a hodnoty. Významní Evropané. Významní Evropané z českého prostředí.)	Hodnocení se opírá o písemné zkoušení, ústní výstupy a aktivitu ve výuce. Do celkového hodnocení se promítne známka ze seminární práce na vybrané téma. Žák absolvuje dvě exkurze ročně.

	Charakteristika směrů; Schwitters, Duchamp..., Ernst, Miró, Dalí, Tanguy, Magritte... 7. Český surrealismus: Vazby k světové situaci, Šíma, Toyen, Muzika... 8. Nefigurativní tvorba ve světě v 1. pol. 20. stol.: Orfismus, F. Kupka; neoplasticismus, P. Mondrian; akční malba, J. Pollock; abstraktní expresionismus a lyrická abstrakce, Hartung, Rothko; op-art, Vasarely... 9. Hlavní osobnosti českého umění 1. pol. 20. stol.: Špála, Filla, Zrzavý, Kubišta, Procházka; Váchal; Čapek, Gutfreund, Gočár 10. Výtvarné tendence 2. pol. 20. stol. ve světovém figurativním umění: Pop-art, Warhol, Rauschenberg...; fotorealismus; body-art ; nová figurace; expresionismus, Bacon; neodada, Klein, Arman... 11. Nefigurativní tendence ve světovém umění 2. pol. 20. stol. (od 70. let): Land-art, Christo, Smithson; minimalismus, Fontana, Sol le		

	Witt; konceptualismus, Kosuth; arte povera, H. Escobedo; Beuys, akce, instalace... 12. Poválečné umění v Čechách (do 60. - 70. let): Informel, Medek, Boudník...; nová citlivost , Kolář...; figurální tvorba, Sopko... 13. Poválečné umění v Čechách (od 70. let do současnosti): Body-art, Šimotová, Bromová...; land-art, Ságlová, Kafka; performance, Ruller; Kníťák; skupiny 14. Architektura 20. stol.: Secese; Bauhaus; Kubismus; funkcionalismus, Le Corbusier, Mies van der Rohe; mezinárodní styl, postmoderna, Wright, Gehry, Liebeskind, Utzon; socialistická architektura u nás, architektura současná		

Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávacích oborů Tělesná výchova a Výchova ke zdraví a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zahrnuje též tematický okruh Zdravotní tělesná výchova, jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Součástí předmětu je též výuka základních dovedností praktické první pomoci.

Na vyšším gymnáziu je předmět dotován 3 hodinami týdně v kvintě a 2 hodinami v každém vyšším ročníku.

Praktické činnosti jsou realizovány ve sportovní hale GTU (rozdělené sítěmi na 3 samostatné celky), v gymnastické tělocvičně, ve školní posilovně, na atletickém hřišti školy, případně ve volném terénu v okolí školy nebo na sportovních kurzech.

Žáci a žákyně jsou pro hodiny tělesné výchovy děleni v každé třídě podle pohlaví.

Do rozvrhu je TV pro dvě paralelní třídy nasazována vždy zároveň, takže jsou využívány čtyři základní cvičební prostory (tři ve sportovní hale a gymnastická tělocvična) najednou. Uvedené prostory jsou specializovány pro určité druhy sportovních činností, čemuž odpovídá jejich materiální vybavení dostupné nejlépe právě v daném prostoru.

Hala č. 1 – volejbal, nohejbal příp. jiné míčové hry s volejbalovými míči, ringo

Hala č. 2 – házená, sálová kopaná, skok vysoký, průpravná atletická cvičení, posilovací cvičení, závodivé a drobné hry

Hala č. 3 – basketbal, florbal,

Gymnastická tělocvična-gymnastika, aerobik, kondiční cvičení při hudbě, úpoly, kondiční cvičení na stanovištích, drobné hry.

Uplatňuje se systém rotace jednotlivých tělocvičen po 14 dnech (tj. po 4 hodinách výuky), čímž je zaručena všestranná příprava žáků ve všech sportovních odvětvích vyučovaných v rámci TV. Znemožňuje to však naplánovat dlouhodobé tematické celky, jejich časové zařazení a návaznost, protože každá cvičební skupina se momentálně nachází na jiném, specializovaném stanovišti. Tematický plán proto není časově přesně specifikován.

V kvintě je jedna hodina výuky v době od října do ledna (příp. od ledna do dubna) věnována výuce sportovního plavání a činnostem s ním spojeným (záchrana tonoucího, skok do neznámé vody...).

Součástí výuky TV jsou akce sportovně pobytového charakteru. V kvintě absolvují žáci zpravidla šestidenní lyžařský kurz (výuka na sjezdových a běžeckých lyžích, případně na snowboardech), v sextě pětidenní cykloturistický kurz pobytu v přírodě, jehož součástí je též nácvik základních horolezeckých činností (uzly, slaňování), vnímání přírody, šetrný vztah k ní a její ochrana.

V septimě je třídní vodácký kurz na kanoích realizovaný v jarních měsících (podle stavu vody v řekách).

Motivace žáků ve výuce TV je podporována účastí na mezitřídních (fotbal, volejbal, basketbal) a meziškolních soutěžích (volejbal, fotbal, florbal, basketbal, atletika, plavání, lyžování, orientační běh) místního, okresního až krajského, případně celostátního charakteru, mají-li tyto

soutěže postupový charakter. Na uvedené akce jsou žáci vybíráni s ohledem na své zájmy, schopnosti a prokázanou výkonnost. Některá z těchto okrskových, okresních, krajských či celostátních kol bývají pořádána právě na naší škole.

Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví, v poznávání vlastních pohybových schopností, možností a zájmů. Jejím smyslem je mimo jiné zařazovat pohybovou aktivitu do denního režimu žáků tak, aby uspokojovala jejich vlastní pohybové potřeby a zájmy, rozvíjela jejich výkonnost, sloužila k regeneraci sil i kompenzaci dalších zatížení.

Tělesnou výchovu doplňují další aktivity nabízené školou, a to zejména v podobě nepovinného předmětu sportovní hry zaměřeného podle ročníků na volejbal, basketbal, fotbal nebo florbal. Na základě zájmu žáků je možno otevřít i další specializace.

V odpoledních hodinách přistupuje možnost využití školní posilovny k individuálnímu kondičnímu cvičení.

V předmětu Tělesná výchova se realizují především **průřezová témata** *Osobnostní a sociální výchova* – poznávání lidí, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika a průřezové téma *Environmentální výchova* – část Člověk a zdraví (zejména první pomoc, zdravý životní styl, psychohygiena, předcházení civilizačním chorobám přiměřenou pohybovou aktivitou...).

Různorodost situací během specifického výchovně vzdělávacího procesu v tělesné výchově však nabízí nesčetné množství uplatnění dalších průřezových témat, jejichž využití však nelze přesně naplánovat, neboť vyplývají z konkrétně navozené situace vzniklé často buď během okamžiku, nebo v souvislosti s konkrétním společenským děním (např. světové šampionáty a úspěchy našich reprezentantů). Příkladem může být také např. uplatnění tématu *Multikulturní výchova* v souvislosti s integrací národnostních menšin do výuky, princip sociálního smíru a solidarity. Dále průřezové téma *Výchova demokratického občana* (ohleduplnost, ochota pomáhat slabším, tolerance, odpovědnost atp.), téma *Environmentální výchova* (schopnost poznávat a chránit přírodu především v souvislosti se sportovními aktivitami během pobytů v přírodě atp.), téma *Pracovní výchova* např. při společné přípravě a úklidu náradí, náčiní apod.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka tělesné výchovy má sloužit především k tomu, aby si

- žáci odpočali od ostatních školních povinností a aktivním pohybem si navodili příjemnou náladu
- prověřili svoji fyzickou zdatnost, morálně volní vlastnosti a získali schopnost je nadále rozvíjet
- naučili se novým pohybovým dovednostem, poznali nové sporty a pohybové aktivity
- získali a rozšířili teoretické sportovní znalosti (o technice, metodice, náradí či náčiní, pravidlech, historii sportů...)
- procvičili zásady první pomoci
- poznali své spolužáky jinak než ve výuce teoretických předmětů
- zafixovali zásady fair play
- především na sportovních kurzech poznali krásy našeho regionu

Kompetence k učení:

Učitel

- vede žáky k rozvoji pohybových schopností, k získávání nových pohybových dovedností podle jejich předpokladů, k rozšiřování znalostí správné techniky a pravidel jednotlivých sportů, k poznatkům o fyziologii cvičení
- přispívá k rozšíření dovednostního a schopnostního rámce žáka jako cvičitel, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, záchránce, pomocník, organizátor apod.
- podněcuje žáky k osvojení vědomostí o zdravém životním stylu a jeho významu pro předcházení civilizačním nemocem
- sleduje a zaznamenává průběžnou výkonnost žáka a umožňuje mu tak posuzovat kontinuálně změny v jeho fyzické zdatnosti, které by se měly stát motivačním prvkem pro další fyzickou aktivitu, oceňuje každé individuální zlepšení
- umožňuje zažít úspěch každému žákovi – ať už samostatně nebo jako součást družstva
- motivuje žáky ke sledování sportovních soutěží
- vede žáky k získávání vědomostí a k uvědomělému dodržování pravidel silničního provozu (ať už je žák účastníkem silničního provozu jako chodec, cyklista, či později řidič motorového vozidla)

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- formou nácviku herních či cvičebních dovedností vede žáky k objevování logických postupů a posloupností v procesu učení (od jednoduchého ke složitějšímu)
- umožňuje rozpoznat žákům vlastní chyby, úroveň vlastního zvládnutí dané pohybové dovednosti a porovnat ji se spolužáky
- během hry navozuje a upozorňuje na situace vybízející k samostatnému řešení (možnost výběru z nacvičených alternativ)
- nabádá žáky k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji
- vede k odpovědnosti zejména v otázkách dopomoci a záchrany během cvičení
- podněcuje žáky k aplikování informací o hygieně před, během a po sportování, o zdravém životním stylu, o životosprávě a o úloze pohybové aktivity v každodenním životě
- usměrňuje žáky při řešení mezilidských vztahů vyplývajících z podstaty sportovních her (soupeři)
- zapojuje žáky do soutěží a turnajů jako rozhodčí, organizátory či pomocné pracovníky

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k zásadám slušného chování zejména během emocionálně vypjatých situací navozených sportovními hrami, k vhodné komunikaci se spoluhráči, vedoucím družstva, protihráči, rozhodčími i diváky
- na sportovních soutěžích meziškolního charakteru pomáhá žákům též s rozvíjením přátelských vztahů se žáky a učiteli jiných škol
- vybízí k používání přesného názvosloví, stručných pokynů
- uplatňuje zásady dialogu a věcné argumentace (nechat domluvit, neskákat do řeči, naslouchat a respektovat nařízení učitele, zeptat se na nejasnosti...)
- navozuje situace, kdy je nutno spolupracovat nejen s oblíbenými spolužáky
- okamžitě řeší jakékoli projevy netolerance, šikany či neodpovědného přístupu k osobnímu či školnímu majetku

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učitel utváří u žáků svým vlastním příkladem, autoritou získaných zkušeností, dovedností a osobnostními rysy pozitivní vztah k pohybové aktivitě žáků
- povzbuzuje žáky k chování v duchu fair play, tolerance a empatie
- informuje žáky o časové a morálně volní náročnosti vrcholového sportu, vede je k toleranci a pomoci vrcholovým sportovcům z řad jejich kamarádů, spolužáků
- propaguje princip všestrannosti a nutnosti kompenzačních cvičení
- objasňuje princip, nebezpečnost a dopady dopingů
- vede žáky ke spolupráci při dosahování společných cílů skupiny či družstva při respektování daných pravidel hry
- pomáhá nacházet žákovi optimální místo ve skupině tak, aby mohl nejlépe uplatnit své možnosti, schopnosti a dovednosti, odhadovat je a rozvíjet, ale také odhadovat důsledky vlastního jednání a nést za ně odpovědnost
- staví žáky do různých rolí – hráč, protihráč, rozhodčí, časoměřič, organizátor, kapitán

Kompetence občanské

Učitel

- nabádá žáky k získávání návyků k zařazování pohybové aktivity jako součást volného času každodenního života
- přesvědčuje je o nutnosti kompenzace psychického vypětí fyzickou aktivitou, která rovněž slouží jako prostředek předcházení nemocem
- předkládá možnost spojit pohybovou aktivitu s poznáváním naší vlasti, s možností aktivně trávit prázdniny či dovolenou

- využívá úspěchů českých sportovců k posílení národního cítění a sebevědomí
- vede žáky k využívání a šetrnému zacházení s veřejně přístupnými sportovními zařízeními, k dodržování základních hygienických norem při využívání veřejných sportovišť (např. plaveckého bazénu)

Kompetence pracovní

Učitel

- seznamuje žáky s principy bezpečnosti při sportovních a tělovýchovných aktivitách (ochranné pomůcky – přilby, brýle, plovací vesty...), s nutností dodržování pravidel bezpečnosti stanovených pro jednotlivé druhy sportu, dopomoci a záchrany, s pravidly silničního provozu
- vede žáky k šetrnému zacházení s tělovýchovným náradím a náčiním, k péči o něj a jeho údržbu
- učí žáky samostatně a bezpečně připravit potřebné náčiní a nářadí a po skončení cvičení je řádně ošetřit a uklidit

Třída: kvinta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák • zvládá vyložit a respektovat základní pravidla LA disciplín, orientuje se v pojmech LA abeceda, nízký, polovysoký a vysoký start, souvisle uběhne D-1500m, CH-3000m, zvládá napojit odraz při skoku dalekém po stupňovaném rozběhu, pracuje na zvládnutí skoku do dálky stylem „skrčmo“ a „závěs“, při skoku vysokém používá zádový styl, zvládne	Lehká atletika běhy na dráze běh v terénu skok do dálky skok vysoký	Osobnostní a sociální výchova- výchova ke zdraví, seberegulaci a sebeorganizaci. Rozvoj morálně volných vlastností při překonávání negativních pocitů během vznikající únavy při sportovních aktivitách	jaro a podzim – podle počasí na hřišti nebo ve sportovní hale slovní hodnocení závodivé hry měřené disciplíny

odhodit granát z bočního postavení po rozběhu, nacvičuje zářový styl při vrhu koulí, zvládne základy hodu oštěpem • osvojuje si zásady hygieny při využívání veřejného bazénu, dokáže rozlišit jednotlivé plavecké způsoby (prsa, kraul, znak, delfín), je seznámen se základy závodní techniky, dýchá do vody, touto technikou uplave na čas 100m prsa, 100m znak, 50m kraul (včetně obrátek), dokáže skočit startovní skok z bloku, skok z prkna 3m po nohách (CH z 5m), skok do neznámé vody, ovládá základy záchrany tonoucího a první pomoci při utonutí, uvědoměle respektuje zejména bezpečnostní pokyny vyučujícího • zvládá základní pravidla sportovních her, je schopen realizovat hru podle pravidel, rozpozná porušení pravidel a adekvátně na ně reaguje • umí hru počítat, správně nastavit ukazatel skóre dokáže realizovat vysokou nahrávku prsty, odbítí spodem, podání spodem • zvládne bez porušení pravidel	hody, vrhy Plavání <u>Sportovní hry:</u> Volejbal herní cvičení ve dvojici, ve trojici, modifikovaná hra 2:2, 3:3	Biologie – dodržování hygienických zásad při využívání veřejných sportovních zařízení Osobnostní a sociální výchova – výchova ke zdraví, seberegulaci a sebeorganizaci. Rozvoj morálně volných vlastností při překonávání negativních pocitů během vznikající únavy při sportovních aktivitách Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, práce ve skupině, pomoc méně zdatným spolužákům, společná příprava a úklid sportoviště	plavecký bazén v období říjen – leden (resp. leden - duben) slovní hodnocení měřené disciplíny slovní hodnocení soutěživé hry testovací metody

driblovat, po driblingu přihrát, střílet na koš z místa, po dvojtaktu, uplatňuje pravidla o krocích, faulu, míče mimo hru a 3 sekund • snaží se udržet míček na hokejce, vést míček za pohybu, přihrává a střílí na branku z místa, za pohybu, ovládá a respektuje základní pravidla hry • zpřesňuje přihrávky ve dvojicích na místě, za pohybu, střílí na bránu z místa, za pohybu • dbá zásad správného držení těla, koordinuje gymnastické pohyby, přiměřeně se orientuje v prostoru, zdokonaluje gymnastický kotoul vpřed, vzad do dřepu, stoj na lopatkách, váhu předklonmo, D-roznožku přes kozu našíř, skrčku přes koně našíř, Ch-roznožku přes bednu nadél, skrčku přes kozu nadél, náskok do vzporu na hrazdě po ramena, přešvih, seskok přešvihem únožmo, sešin, podmet, výmyk, přeskoky přes švihadlo na místě vpřed, vzad, snožmo, střídnonož, chůze po kladině, poskoky a obraty, šplh na tyči, na provaze, chlapci na bradlech nacvičují	Basketbal herní cvičení jednotlivce, hra 5:5 s osobní obranou Florbal Fotbal (zejména chlapci) modifikovaná hra (sálová kopaná) Gymnastika akrobacie přeskok (gymnastická koza, kůň, švédská bedna) cvičení na hrazdě cvičení se švihadly cvičení na kladině (zejména dívky) lano a tyč na šplhání	Biologie – dodržování osobní hygieny <i>před a po</i> sportovních aktivitách (převlékání se do cvičebního úboru, vhodnost materiálů použitých na sportovním oblečení, hygiena po TV...) Sociální rozvoj- zásady dopomoci a záchrany, odpovědnost za zdraví spolužáka	slovní hodnocení soutěživé hry testovací metody slovní hodnocení soutěživé hry testovací metody hodnocení jednotlivých prvků slovní hodnocením motivace zdůrazněním pokroků ve zvládnání daných prvků cvičení na stanovištích praktické ukázky dopomoci a záchrany, její nacvik a procvičování

komíhání ve vzporu, přednožku a zánožku. • ovládá základní gymnastické názvosloví • dokáže poskytnout spolužákovi adekvátní dopomoc a záchranu při cvičení • seznamuje se se základy správné bruslařské techniky, ovládá jízdu vpřed, překládání vpřed, jízdu rovně vzad, zastavení • bezpečně zvládne jízdu na všech typech vleků, svahy střední obtížnosti sjíždí kontrolovanou rychlostí, dokáže bezpečně zastavit, anticipuje možná nebezpečí při využívání veřejných sjezdovek, akceptuje pravidla pohybu na nich, ovládá základní techniku běhu na lyžích (výběrově jízdu na snowboardu), zvládá základní údržbu a mazání lyží, seznamuje se se soutěžními disciplínami a základními pravidly závodního lyžování, dbá zásad bezpečného pobytu na horách, seznamuje se zásadami první pomoci při úrazech, vytváří si návyky k ochraně přírodního prostředí.	bradla (chlapci) Bruslení Lyžařský výcvik Výcvik na sjezdových a běžeckých lyžích, výcvik na snowboardu	Biologie, environmentální výchova -ochrana přírody, její citlivé využívání ke sportovním aktivitám, respektování pravidel pohybu ve volné přírodě. Seznámení se základy první pomoci při úrazech na horách. Dodržování zásad bezpečného pohybu na horách	slovní hodnocení soutěživé hry testovací metody závod v obřím slalomu, závody na běžkách

Třída: sexta

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák • ve všech sportovních disciplínách zdokonaluje učivo 5. ročníku • souvisle uběhne 1500m (CH-3000m), s ohledem na své předpoklady zvládá švihovou techniku běhu, umí připravit bloky pro nízký start , při nácviku skoku vysokého využívá techniku flop, skok do dálky realizuje skrčným způsobem, dokáže využít stupňovaného rozběhu, při hodu granátem využívá bočního postavení a rozběhu ze 3, 5 resp. 7 kroků, nacvičuje vrh koulí zádovním stylem, zdokonalí techniku hodu oštěpem • ovládá základní pravidla prováděných sportovních her a při hře je respektuje • zvládá oba základní typy volejbalové nahrávky přiměřeně vysoko a do požadovaného směru, podání spodem, uvědomuje si nutnost práce nohou – pohyb hráče bez míče, pokouší se o	Lehká atletika běh v terénu běh na dráze skok vysoký skok do dálky hod granátem <i>Sportovní hry:</i> Volejbal	Osobnostní a sociální výchova- výchova ke zdraví, seberegulaci a sebeorganizaci. Rozvoj morálně volných vlastností při překonávání negativních pocitů během vznikající únavy při sportovních aktivitách Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, práce ve skupině Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, schopnost adekvátní komunikace zejména ve vypjatých situacích soutěžních her Jednání v duchu fair play	jaro a podzim – podle počasí na hřišti nebo ve sportovní hale měřené disciplíny slovní hodnocení závodivé hry herní cvičení slovní hodnocení herní cvičení slovní hodnocení testovací metody soutěživé hry

smeč a bloky a příjem podání • bez porušení pravidel předvede dvojtakt po driblingu, po přihrávce, jedno úderový dribling a střelbu na koš, kterou provádí v duchu správné techniky s ohledem na své předpoklady, rozumí pojmům: „uvolňování hráče bez míče“, „osobní obrana“, „rychlý protiútok“ • seznamuje se s házenkářským míčem, jeho vlastnostmi, střelbou na bránu z místa, přihrávkami za pohybu („mlýnek“), se základním útočným a obranným systémem • dokáže přiměřeně rychle a přesně zpracovat míč, přihrát a vystřelit z místa i za pohybu, nacvičuje jednoduché signály • zdokonaluje přihrávky za pohybu, florbalový dribling, střelbu ze střední vzdálenosti • s ohledem na své schopnosti zvládá stoj na rukou se záchranou-kotoul, kotoul vzad se zášvihem, kotoul letmo, kotoulové řady, na gymnastickém koni či bedně (CH) se pokouší o skrčku se	Basketbal Házená Fotbal (zejména chlapci) Florbal Gymnastika akrobacie přeskok (gymnastický kůň, koza, švédská bedna)	Biologie – dodržování osobní hygieny <i>před</i> a <i>po</i> sportovních aktivitách (převlékání se do cvičebního úboru, vhodnost materiálů použitých na sportovním oblečení, hygiena po TV...) Sociální rozvoj- zásady dopomoci a záchrany, odpovědnost za zdraví spolužáka	herní cvičení slovní hodnocení testovací metody soutěživé hry hodnocení jednotlivých prvků slovní hodnocením motivace zdůrazněním pokroků ve zvládnutí daných prvků cvičení na stanovištích praktické ukázky dopomoci a záchrany, její nácvik a procvičování praktické ukázky dopomoci a záchrany, procvičování

zášvihem, na koni našíf roznožku (D), na kruhách nacvičuje houpání odrazem střídnoož s obraty, vyšplhá na tyči 4m, pokouší se o šplh na laně. Na kladině dívky nacvičují chůzi, obraty, poskoky a seskok přemetem stranou z nízké kladiny, chlapani na bradlech o stejné výši žerdi zdokonalují učivo 1. ročníku a pokoušejí se o kotoul vpřed, na hrazdě zvládají výmyk, nacvičují toč jízdu vřed, toč vzad a navazování prvků do jednoduché sestavy • zdokonaluje jízdu vpřed, vzad, překládání vpřed, pokouší se o překládání při jízdě vzad a o jednoduché skoky a piruety, chlapani nacvičují jednoduchá hokejová herní cvičení • seznamuje se se zásadami kondičního cvičení v posilovně • dokáže poskytnout spolužákovi adekvátní pomoc a záchranu při cvičení prostných i na náradí • postupně se interiorizuje se zásadami otužování, zná a	cvičení na kruhách cvičení se švihadly šplh na tyči, na laně D-cvičení na kladině Ch- cvičení na bradlech cvičení na hrazdě Bruslení Kondiční cvičení Zdravověda, první pomoc	Sociální rozvoj- zásady dopomoci a záchrany, odpovědnost za zdraví spolužáka Sociální rozvoj- zásady dopomoci a záchrany, odpovědnost za zdraví spolužáka Biologie, zdravotěda	leden – březen délka kurzu – cca 7 dní slovní hodnocení závodivé hry závody v obřím slalomu běžecké závody diskuse, využití osobních zkušeností s vlastními

respektuje hygienické zásady proti šíření kapénkových infekcí, chápe a uznává negativní vliv dlouhodobého sezení u počítače na oči i pohybový aparát, snaží se jej kompenzovat • žák bezpečně zvládá jízdu na jízdním kole, efektivně využívá systém převodů, respektuje pravidla silničního provozu, dokáže kolo ovládat i v obtížnějším terénu v přírodě, seznamuje se s údržbou a drobnými opravami kola, s četbou turistické mapy, ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny, účastní se závodů v orientačním běhu a dalších netradičních pohybových aktivit – např. slaňování, vázání uzlů, střelby ze vzduchovky, plážového volejbalu, freesbee, tenisu, teambuildingových aktivit apod. Uvědoměle akceptuje bezpečnostní pokyny vyučujícího uvědomuje si nutnost šetrného vztahu	Sportovně turistický kurz	Environmentální výchova - schopnost poznávat a chránit přírodu především v souvislosti se sportovními aktivitami ve volné přírodě	zdravotními problémy či problémy lidí v blízkém okolí

k přírodě, provázanost jejích složek a mnohdy nepředvídatelné dopady zásahů člověka do přírodního prostředí, v rámci cykloturistiky poznává krásy naší vlasti			

Třída: septima

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák • ve všech sportovních disciplínách zdokonaluje učivo 5. a 6. ročníku • souvisle uběhne 1500m, zdokonaluje švihovou techniku běhu, uvědoměle kontroluje svůj pohyb, při skoku do dálky se postupně soustřeďuje na stupňovitý rozběh, přesnost odrazu a odraz do výšky, pokouší se techniku „závěs“, při skoku vysokém bezpečně ovládá základní techniku stylu flop, dokáže odhodit granát po stupňovaném rozběhu tzv. „oštěpařskou technikou“, zvládá vrh koulí ze zádového postavení • přiměřeně svým schopnostem dokáže odbít ve dvojici volejbalový míč vrchem i	Lehká atletika Běhy na dráze i v terénu skok do dálky skok vysoký hod granátem vrh koulí hod oštěpem Volejbal	Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, schopnost adekvátní komunikace zejména ve vypjatých situacích závodů. Jednání v duchu fair play Biologie – dodržování osobní hygieny <i>před</i> a <i>po</i> sportovních aktivitách (převlékání se do cvičebního úboru, vhodnost materiálů použitých na sportovním oblečení, hygiena po sportovních aktivitách...) Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, práce ve skupině	jaro a podzim – podle počasí na hřišti nebo ve sportovní hale měřené disciplíny slovní hodnocení závodivé hry, soutěže, závody herní cvičení slovní hodnocení soutěživé hry

spodem, zvládá spodní podání, ze zkrácené vzdálenosti též podání vrchem, smeč a pokouší se o bloky, orientuje se v odlišných hráčských rolích během rotace v poli, umí zaujmout tzv. „střehový postoj“ během hry, nacvičuje herní systém se středním nahrávačem • rozumí akci „hod’ a běž“, pojmu „osobní obrana“ a zóna, dokáže je realizovat během hry, respektuje pravidla o krocích, faulu, míče mimo hru a 3s, reaguje na porušení pravidel, je schopen dodržovat je ve hře i bez přímé přítomnosti rozhodčího (učitele) • přiměřeně zvládá dribling házenkářským míčem, trojtakt a střelbu na branku z náskoku, respektuje pravidla o trestném území a přešlapu • zdokonaluje herní činnosti jednotlivce, dokáže realizovat florbalové utkání, uvědoměle dodržuje pravidla • pokouší se a zpřesňuje přihrávky za pohybu, střelba na bránu ze střední vzdálenosti různou technikou, jednoduché herní kombinace • zdokonaluje učivo nižších	modifikovaná hra, herní cvičení ve dvojici, ve trojici, ve čtveřici Basketbal hra 5:5 se samorozhodováním Házená Florbal Fotbal (zejména chlapci)	Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, schopnost adekvátní komunikace zejména ve vypjatých situacích sportovních soutěží, jednání v duchu fair play Sociální rozvoj- zásady dopomoci	herní cvičení slovní hodnocení soutěživé hry herní cvičení slovní hodnocení soutěživé hry herní cvičení slovní hodnocení soutěživé hry

ročníků, v akrobacii řadí prvky (6-8) do volných sestav, (výběrově mohou někteří žáci zkoušet rondát, přemet vpřed nebo vzepření vzklopmo na hrazdě), dívky zvládají výmyk, toč jízdo vpřed i vzad, výběrově toč vzad, chlapci nacvičují roznožku a skrčku přes koně nadél, přemet přes koně našíř, výmyk odrazem na kruhách, na bradlech stoj na ramenou a seskok roznožmo na konci žerdi. Dívky nacvičují výmyk na vyšší žerdi odrazem jednož z nižší žerdi – seskok odkmihem přes nižší žerd, zdokonalují cvičení na vysoké kladině – chůze s doprovodnými pohyby paží, obraty, poskoky, rozvíjejí rytmické schopnosti při cvičení při hudbě (zejména dívky) • vyšplhá v co nejkratším čase 4m na tyči i na laně (chlapci bez přírazu) • na ledě zdokonaluje učivo 1. a 2. ročníku • osvojuje si zásady kondičního cvičení v posilovně • dokáže poskytnout spolužákovi adekvátní pomoc a záchranu při cvičení se zátěží	Gymnastika akrobacie cvičení na hrazdě přeskok cvičení na kruhách cvičení na bradlech cvičení na kladině (zejména dívky) cvičení při hudbě (dívky) šplh na tyči, na laně Bruslení	a záchrany, odpovědnost za zdraví spolužáka Biologie-základy fyziologie sportovního tréninku	hodnocení jednotlivých prvků slovním hodnocením motivace zdůrazněním pokroků ve zvládnutí daných prvků cvičení na stanovištích praktické ukázky dopomoci a záchrany, její procvičování a upevňování praktické ukázky záchrany a dopomoci

Třída: oktáva

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata vazby a přesahy	Hodnocení, realizace, poznámky
Žák • zdokonaluje techniku všech sportovních disciplín, snaží se o maximální výkon pomocí optimální techniky dané disciplíny, kterou si osvojil v nižších ročnících, dokáže pomoci při rozhodování a zápisu výkonů • je schopen hry 6:6 při dodržování pravidel hry, dokáže utkání správně rozhodovat, obsluhovat ukazatel skóre a napsat zápis o utkání, zorganizovat malý turnaj • zvládá hru 5:5 podle platných pravidel, uplatňuje osobní či zónovou obranu a některé útočné kombinace (hod' a běž, rychlý protiútok), dokáže samostatně rozhodovat utkání a zorganizovat malý turnaj • v házené uplatňuje zónovou obranu, přihrávky křížením a hru podle pravidel • ve florbale i fotbale uplatňuje jednoduché herní kombinace,	Atletika Volejbal Hra 6:6, uplatňování herního systému se středním nahrávačem, malé turnaje v rámci třídy Basketbal malé turnaje v rámci třídy Házená Florbal Fotbal (zejména chlapci)	Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, práce ve skupině Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, schopnost adekvátní komunikace zejména ve vypjatých situacích sportovních soutěží, jednání v duchu fair play	měřené disciplíny slovní hodnocení závodivé hry, soutěže porovnání výkonnosti s předchozími roky, analýza příčin zlepšení či zhoršení výkonů

rozlišuje postavení a úlohy obránce a útočníka, respektuje přidělené role, realizuje hru podle pravidel, umí utkání rozhodovat a napsat zápis • procvičuje zdokonaluje učivo nižších ročníků, dokáže sestavit a zacvičit vlastní sestavu složenou ze 6-8 prvků v akrobacii, ze 4-6 prvků na hrazdě, bradlech, dívky i na kladině, • opakování lyžařských dovedností z 1. ročníku • akceptuje poznatky o vhodnosti i nevhodnosti kondičního cvičení v posilovně v období dospívání, teoreticky se seznamuje se „senzitivními“ obdobími pro rozvoj jednotlivých pohybových schopností a vědomě je využívá (rychlost, obratnost, pružnost, později vytrvalost), seznamuje se se základními principy sportovního tréninku a nebezpečí dopingů • bezpečně zná telefonní čísla záchrany, policie a hasičů, event. univerzální číslo 112, jeho výhody i nevýhody.	Gymnastika <i>Lyžařský den – praktické cvičení na horách</i> Kondiční cvičení	Sociální rozvoj- zásady dopomoci a záchrany, odpovědnost za zdraví spolužáka Biologie, zdravotní péče- základy fyziologie sportovního tréninku První pomoc	hodnocení jednotlivých sestav slovní hodnocením motivace zdůrazněním pokroků ve zvládnutí prvků dle zájmu studentů a sněhových podmínek může být do výuky zařazen 1 den (v prosinci) k opakování lyžařských dovedností z 1. ročníku

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků jsou vyjádřena v dále uvedené příslušné části platného školního řádu:

Článek 5 Kritéria hodnocení výsledků vzdělávání

a) Klasifikace

- *Míra úspěšnosti žáků při plnění povinností a zadaných úkolů je hodnocena podle klasifikační stupnice a níže uvedených zásad.*
- *Právo na klasifikaci vzniká teprve po splnění požadovaných studijních kritérií. Kritéria oznámí vyučující žákům nejpozději do jednoho měsíce od zahájení příslušného klasifikačního období.*
- *Pro možnost řádné klasifikace v předmětu je stanoven limit zameškaných hodin a procento tolerovaných absencí v daném předmětu. Celkový maximální limit tolerovaných zameškaných hodin v pololetí je 110, procento tolerovaných absencí je 20. Obě podmínky musí být splněny současně. Pokud nastane situace, že alespoň jedno z kritérií není ze strany žáka splněno, je vyučující oprávněn žáka neklasifikovat do provedení přezkoušení z učiva za celé pololetí. V případě, že žák zameškal více než 130 hodin za pololetí celkem, a v jediném předmětu více než 25 % výuky, koná celkové přezkoušení z daného předmětu. Pro druhé pololetí maturitního ročníku je stanoven limit opravňující vyučujícího žáka přezkoušet na 80, limit povinného přezkoušení na 90 zameškaných hodin. Zrušit povinnost přezkoušení žáka může pouze ředitel školy, který ve spolupráci s třídním učitelem, posoudí okolnosti a v případě, že shledá příčiny hodné zvláštního zřetele, povinnost přezkoušení zruší.*
- *Pro výše uvedené pravidlo se pro potřebu celkového součtu absencí nezapočítávají hodiny zameškané z důvodů dalších školních aktivit nebo akcí organizovaných školou (reprezentace školy na různých soutěžích apod.). Pro potřebu vyhodnocení procenta tolerovaných absencí v jednotlivém předmětu se započte jakákoliv nepřítomnost žáka bez ohledu na příčinu absence.*
- *Hodnocení žáků na vysvědčení je prováděno klasifikací.*
- *Stupeň klasifikace určuje učitel, který vyučuje příslušnému vyučovanému předmětu. Ve vyučovacím předmětu, v němž vyučuje více učitelů, určí tyto učitelé stupeň prospěchu žáka za klasifikační období po vzájemné dohodě. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých vyučovacích předmětech na konci klasifikačního období se tento stanoví na základě průběžné klasifikace za příslušné období.*
- *V závěru každého čtvrtletí se projednávají v pedagogické radě případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování.*

- Na konci 1. a 2. pololetí v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných vyučovacích předmětů výsledky celkové klasifikace do elektronického systému.
- Zákonní zástupci žáků jsou informováni průběžně o prospěchu a chování žáka vhodným způsobem, zejména:
 - průběžnými záznamy v elektronické žákovské knížce, případně v běžné ŽK nebo studijním průkazu
 - třídním učitelem a učiteli jednotlivých vyučovacích předmětů na třídních schůzkách
 - třídním učitelem nebo učitelem příslušného předmětu, jestliže o to zástupci žáka požádají
 - třídním učitelem v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, a to bezprostředně a prokazatelným způsobem
- Při přestupu žáka na jinou střední školu zašle ředitel střední školy všechny doklady a záznamy o něm řediteli střední školy, do které žák přestupuje, při přestupu během školního roku zašle ředitel střední školy též výpis z klasifikace.

b) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

- Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.
- Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech uvedených v odstavci 1 se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
 - ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a schopnost vyjádřit je,
 - kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
 - schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
 - schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech,
 - kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
 - aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
 - přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
 - kvalita výsledků činnosti,
 - osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle níže uvedených stupňů prospěchu.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti je na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

c) Klasifikace ve výchovných vyučovacích předmětech

Klasifikace ve výchovných vyučovacích předmětech (tělesná, hudební a výtvarná výchova) vychází ze splnění limitů a požadavků stanovených osnovami. Prioritou v hodnocení není absolutní výkon, ale spíše ochota zapojit se aktivně a tvořivě do vykonávaných činností. Výběr činností je určován osnovami, ale pedagog zároveň hledá vyváženost mezi složkou výkonnostní a prožitkovou či emotivní. Vlastní žákův výkon je hodnocen nikoliv ve srovnání s výkonem absolutním, ale především ve srovnání současného a minulého žákova

výkonu. Hlavním smyslem této skupiny předmětů je vzbudit v žácích zájem o využití poznanych aktivit v dalším životě jako jednoho ze způsobů trávení volného času.

Poznámka: Předmět občanská výchova je zařazen do skupiny předmětů s teoretickým zaměřením.

d) Získávání podkladů a zásady pro průběžné hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává pedagogický pracovník (dále jen „učitel“) zejména těmito metodami a prostředky.

- *soustavným diagnostickým pozorováním žáka,*
- *soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování.*
- *různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,*
- *konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáků s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami,*
- *rozhovory se žákem.*
- *Učitel je povinen vést evidenci o každé klasifikaci žáka.*
- *Počet jednotlivých zkoušek a jejich formu stanoví vyučující individuálně tak, aby bylo možné objektivně provést celkovou klasifikaci žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech ve stanovených termínech. Minimální počet hodnocených výkonů za klasifikační období je tři. U předmětů s jednohodinovou týdenní dotací dva.*
- *Při získávání průběžných podkladů ke klasifikaci může vyučující používat i dílčí pomocná kritéria.*
- *Učitel je povinen splnit počet písemných prací a praktických zkoušek, které stanoví učební osnovy příslušných vyučovacích předmětů.*
- *Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených výkonů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději **do 14 dnů**.*
- *Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně za celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.*
- *V jednom dni mohou žáci denního studia konat max. 1 písemnou zkoušku, která trvá celou vyučovací hodinu i více.*
- *Nelze-li žáka klasifikovat v řádném termínu v prvním pololetí pro závažné objektivní příčiny (např. dlouhodobá omluvená nepřítomnost), stanoví ředitel školy termín pro jeho doklasifikování nejpozději do 31. března. Není-li žák klasifikován ani po tomto datu, není v prvním pololetí klasifikován.*
- *Nelze-li žáka vyzkoušet a klasifikovat v řádném termínu v druhém pololetí určí ředitel pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to zpravidla tak, aby mohla být ukončena nejpozději do konce srpna, ve výjimečných a odůvodněných případech do konce září následujícího školního roku. Pokud není klasifikován po tomto datu, neprospěl.*
- *Pokud žák v prvním pololetí nemohl být klasifikován nebo neprospěl, je nezbytné, aby ve druhém pololetí prokázal také zvládnutí učiva za pololetí první.*

- *Jestliže má žák nebo zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy se prokazatelně dozvěděl o jejím výsledku, požádat ředitele střední školy o přezkoušení, je-li vyučujícím ředitel školy, může požádat o přezkoušení žáka OŠ KHK prostřednictvím ředitelství školy. Přezkoušet žáka nelze, byl-li již v klasifikačním období z vyučovacího předmětu, jehož klasifikace je napadána, komisionálně ze stejného důvodu zkoušen.*
- *Klasifikace se zaznamenává v elektronické žákovské knížce a vážený průměr známek v daném předmětu nelze brát jako rozhodující pro výslednou známku. Ta je v kompetenci vyučujícího.*
- *Hodnocení žáků vzdělávajících se podle IVP se provádí podle stejných pravidel jako u běžných žáků. Konkrétní rozsah úlev a úprav studijního režimu je definován v jednotlivých rozhodnutích ředitele školy o přiznání IVP.*
- *Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je přihlíženo k povaze potřeb a postupováno v souladu s konkrétním doporučením poradenského zařízení.*

e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení

- *Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:*
 - 1 - výborný,
 - 2 - chvalitebný,
 - 3 - dobrý,
 - 4 - dostatečný,
 - 5 - nedostatečný.
- *Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "nehodnocen(a)".*
- *Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "uvolněn(a)".*
- *Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň vzdělání žáka ve vztahu ke stanoveným cílům vzdělávání a k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům.*
- *V denní formě vzdělávání se chování žáka hodnotí stupni hodnocení:*
 - 1 - velmi dobré,
 - 2 - uspokojivé,
 - 3 - neuspokojivé.
- *Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:*
 - prospěl(a) s vyznamenáním,
 - prospěl(a),

*neprospěl(a),
nehodnocen(a).*

- *Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.*
- *Žák prospěl, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.*
- *Žák neprospěl, je-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí .*
- *Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.*
- *Na konci 1. pololetí je dokladem o hodnocení vzdělávání výpis, na konci pololetí 2. je žákům vydáváno vysvědčení na předepsaném tiskopise.*

f) Opravné zkoušky

- *Žák, jehož prospěch je na konci druhého pololetí nedostatečný nejvýše ve 2 vyučovacích předmětech, koná opravnou zkoušku.*
- *Opravnou zkoušku koná i žák, jehož prospěch na konci 1. pololetí je nedostatečný ve 2 vyučovacích předmětech, které se vyučují pouze v 1. pololetí.*
- *Termín opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby opravné zkoušky proběhly nejpozději do konce příslušného školního roku, avšak nejdříve v měsíci srpnu, pokud zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka nedohodne s ředitelem školy dřívější termín. V případě žáka posledního ročníku vzdělávání vyhoví ředitel školy žádosti o dřívější termín vždy.*
- *Opravné zkoušky jsou komisionální.*
- *Žák, který se bez vážných důvodů k vykonání opravné zkoušky nedostaví nebo ji nevykoná, neprospěl.*

g) Komisionální zkoušky

- *Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:*
 - a. *požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho přezkoušení z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení*
 - b. *z podnětu ředitele školy, který zjistil, že vyučující porušil stanovená pravidla hodnocení*
 - c. *koná-li žák opravné zkoušky*
- *Termín komisionálního přezkoušení v případech uvedených v bodech a) a b) stanoví ředitel školy bez zbytečného odkladu tak, aby žák konal v jednom dni nejvýše jednu komisionální zkoušku.*

- *Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel. Dalšími členy jsou zkoušející učitel a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný vyučovací předmět. Pokud je ředitel školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise jmenuje ředitel školy nebo krajský úřad, pokud je zkoušejícím ředitel školy.*
- *Místo konání a dobu komisionální zkoušky oznámí žákovi prokazatelně nejméně 1 den před termínem jejího konání třídní učitel nebo jiný pověřený učitel. Výsledek zkoušky oznámí předseda komise nebo jím pověřený člen komise žákovi nebo jeho zákonnému zástupci po poradě komise v den konání zkoušky. Rozhodnutí o klasifikaci je konečné. V případě, že není možno sdělit výsledek zkoušky nezletilého žáka jeho zákonnému zástupci bezprostředně po jejím skončení, informuje jej třídní učitel bez zbytečných průtahů telefonicky a elektronickou poštou.*
- *Protokol o konání komisionální zkoušky vede a za jeho úplnost odpovídá předseda zkušební komise.*
- *Komplexní evidenci komisionálních zkoušek zajišťuje zástupce ředitele pro pedagogickou činnost.*

Hodnocení výsledků maturitní zkoušky je obsahem zvláštních předpisů a vyhlášek MŠMT.

Autoevaluace školy

Hodnocení a autoevaluace školy slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené výchovné a vzdělávací záměry. Výstupy jsou současně i hodnocením kvality školy a kvality jejího vzdělávacího programu. Na začátku tvorby ŠVP byla provedena na naší škole SWOT analýza a výsledky této analýzy jsme použili mimo jiné jako podklad pro stanovení oblastí, které budeme posuzovat. Takovou analýzu bude vedení školy provádět v pravidelných přiměřených intervalech.

Základní oblasti autoevaluace:

Podmínky ke vzdělávání žáků

Průběh vzdělávání žáků

Zjišťování školního klimatu, podpora žáků, vztahy a spolupráce

Zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků

Řízení školy a další vzdělávání učitelů

Úroveň výsledků práce školy a její obraz v okolí

1. Materiální podmínky ke vzdělávání žáků

Jejich úroveň je pravidelně sledována ředitelstvem školy prostřednictvím předsedů předmětových komisí, kteří realizují ve stanovených finančních mezích náměty na nákupy vybavení pro jednotlivé obory. Kromě toho je přihlíženo i k mínění žáků, kteří se vyjadřují k vybavení školy na schůzkách Žákovského parlamentu a v dotazníkových šetřeních.

Kritéria

- Postupné vylepšování materiálně technického vybavení školy, aby bylo možné naplňovat cíle ŠVP.

Nástroje

- Analytická a kontrolní činnost ředitelky školy
- Práce předmětových komisí, požadavky na vybavení
- Personální zabezpečení, kreativita učitelů
- Kontrolní a hospitační činnost
- Jednání Školské rady a Žákovského parlamentu

2. Průběh vzdělávání žáků

Cílem sledování je soustavně vést pracovníky ke zkvalitnění výchovné a vzdělávací práce, připravovat žáky k budoucímu dalšímu studiu a vytvářet ve škole optimální pracovní prostředí.

Kritéria

- Úspěchy žáků v jednotlivých předmětech, v olympiádách a soutěžích
- Výsledky ve vědomostních testech zadávaných specializovanými firmami
- Výsledky ve školním testování
- Úspěšnost absolventů při studiu vysokých škol
- Zájem učitelů o další vzdělávání

Nástroje

- Hodnocení práce učitele

Hospitační činnost je stanovena ročním plánem. Vedení školy při hospitacích zjišťuje, zda je realizace učební činnosti v souladu s ŠVP, zda učitel využívá aktivizačních metod práce, zda omezuje prostý výklad a zda dostatečně zapojuje žáky do diskusí. Hodnotí, zda mají žáci dostatek prostoru na vlastní tvůrčí činnosti, na své názory a na řešení problémových úloh a s tím spojené vyvozování závěrů. Sleduje chování učitele ve třídě, ochotu akceptovat názory dalších stran, vytvářet příjemné prostředí a tvůrčí pracovní atmosféru. Za úroveň výchovně vzdělávacího procesu a za výsledky vzdělávání zodpovídá ředitel školy.

Doplňkovým zdrojem je dotazníkové šetření, které je žákům předkládáno v přiměřených časových intervalech tak, aby bylo možno v delším časovém horizontu sledovat změny a trendy v úrovni výuky. Dotazníkovým šetřením u žáků se zjišťuje, zda je učitel ve třídě považován za odborníka, zda dokáže svoji odbornost předat a prezentovat, zda je jeho chování ve třídě motivující a jeho hodnocení žakovských výkonů spravedlivé a korektní. Výsledky jsou pro pracovní kolektiv veřejné, s žáky se problémové případy řeší.

Vzájemnými hospitacemi kolegů je především u začínajících učitelů zajišťována kontinuita úrovně vzdělávání a výchovy. U začínajícího učitele je péče zavádějího učitele i příslušné předmětové komise povinná.

Předseda PK odevzdává řediteli školy v závěru roku hodnocení práce předmětové komise, ve kterém se objevují i klady a zápory jednotlivých pracovníků zejména ve vztahu k zaváděnému ŠVP. Řediteli školy slouží tyto podklady rovněž pro stanovení nenárokových složek platu.

Vlastní hodnocení své práce provádí každý pedagogický pracovník individuálně v přiměřených časových intervalech a odevzdává jej řediteli školy v písemné formě. Má za úkol vystihnout, co se mu v předchozím období podařilo a kde má ještě rezervy. Zároveň má možnost upozornit vedení školy na to, co mu pro jeho další práci chybí, ve kterých směrech by se rád vzdělával, jaké učební pomůcky má v úmyslu pro svoji práci získat, zda chce pracovat jako třídní učitel a podobně. Krátce zhodnotí i spolupráci s vedením školy. I toto hodnocení probíhá standardizovaným způsobem.

Hodnocení práce jednotlivých učitelů provádí rovněž jednotliví pracovníci vedení školy v přiměřených časových intervalech, nejméně jednou ročně. I toto hodnocení probíhá standardizovaným způsobem.

Organizace Dne otevřených dveří je zaměřena nejen na získání zájemců o studium na naší škole, ale i na obecnou prezentaci výsledků vzdělávání.

3. Zjišťování školního klimatu, podpora žáků, vztahy a spolupráce

Úroveň školního klimatu je zjišťováno dotazníkovým šetřením u žáků, rodičů žáků i pedagogů školy. S výsledky je pak seznámena i Školská rada. K šetření je využíváno především vlastních dotazníků. Škola zjišťuje názory na úroveň péče o žáky a pracovníky, ochotu zaměstnanců pracovat ve prospěch školy, důvěru zaměstnanců ve vedení školy, a zda jsou obě strany ochotné spolupracovat a diskutovat o tom, co se ve škole děje, o problémech, které je třeba řešit. Hodnocení probíhá v přiměřených časových intervalech.

Kritéria

- Vztah žáků ke škole
- Připomínky a iniciativní návrhy a připomínky k chodu školy
- Vztah pedagogů ke škole, ke své práci a k celému kolektivu

Nástroje

- Školská rada
- Žákovský parlament
- Dotazníková šetření

4. Zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků

Úloha ředitele školy a jím pověřených metodických spolupracovníků (zástupců, předsedů předmětových komisí a výchovné poradkyně) spočívá především ve zhodnocení úspěšnosti žáků v dosahování očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí a to především na konci nižšího gymnázia. Velmi významnou evaluační formou bude získávání informací od absolventů školy, kteří byli vzděláváni již podle ŠVP. Jejich vlastní zhodnocení vzdělávání podle ŠVP umožní škole vytvořit si alespoň částečně objektivní obraz o tom, jak se jí tento způsob vzdělávání daří. Pro potřeby autoevaluace bude škola využívat i hodnotící zprávy ČŠI. Prioritou školy je zaujmout žáky pro získávání znalostí a dovedností při studiu na Gymnáziu Trutnov.

Kritéria

- Testy, státní a školní část maturity, hodnocení ČŠI
- Úspěšnost přijetí na VŠ a zejména jejího dokončení
- Zpětná vazba bývalých žáků, žáků VŠ

Nástroje

- Rozbory a výsledky testů a maturit
- Dotazníková šetření, rozhovory

5. Řízení školy a další vzdělávání učitelů

Ředitel vytváří optimální podmínky ke vzdělávání, má vytvořený průhledný systém hodnocení a odměňování, dbá na vytvoření žádoucí pracovní atmosféry ve škole, na respektování zákonů a pravidel ve všech oborech školní činnosti. Snaží se o nutnou míru demokracie a zároveň autority při svém rozhodování, dbá na efektivní přenos informací oběma směry. Podporuje další vzdělávání a samostudium pedagogických pracovníků. Ideálním cílem řízení školy je spokojený žák ve své třídě a učitel, spokojený ve své činnosti.

Kritéria

- Výsledky všech kontrol

Nástroje

- Systém kontrol vedení školy
- Kontrolní činnost ze strany zřizovatele
- Dotazníková šetření

6. Úroveň výsledků práce školy a její obraz v okolí

Kritéria

- Porovnání výsledků po náběhu vzdělávání podle našeho ŠVP
- Zájem žáků o studium

Nástroje

- Vyhodnocování Školního vzdělávacího programu a jeho realizace
- Propagace ve výroční zprávě za školní rok
- Propagace na DOD, v regionálním tisku

Obsah

Identifikační údaje	2
Název školního vzdělávacího programu	2
Předkladatel.....	2
Zřizovatel	2
Platnost dokumentu	3
Charakteristika školy	4
Úplnost a velikost školy	4
Vybavení školy.....	4
Charakteristika pedagogického sboru.....	4
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	5
Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	6
Charakteristika ŠVP	7
Zaměření školy	7
Výchovné a vzdělávací strategie na vyšším stupni gymnázia	11
1. Kompetence k učení	11
2. Kompetence k řešení problémů	13
3. Kompetence komunikativní	14
4. Kompetence sociální a personální	16
5. Kompetence občanské.....	17
6. Kompetence k podnikavosti	18
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	20
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	20
Začlenění průřezových témat na vyšším stupni gymnázia	21
Osobnostní a sociální výchova	21
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....	21
Multikulturní výchova	21
Environmentální výchova.....	22
Mediální výchova	22
Začlenění průřezových témat na vyšším stupni gymnázia	23
Učební plán vyššího stupně gymnázia	26
Poznámky k učebnímu plánu	27

PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	31
Charakteristika předmětu:	31
Výchovné a vzdělávací strategie:	31
Kompetence k učení	32
Kompetence k řešení problémů	32
Kompetence komunikativní	32
Kompetence sociální a personální	33
Kompetence občanská	33
Třída: kvinta	34
Třída: sexta	37
Třída: septima	40
Třída: oktáva	42
PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK	48
Charakteristika předmětu:	52
Výchovné a vzdělávací strategie:	52
Kompetence k učení	52
Kompetence k řešení problémů	52
Kompetence komunikativní	53
Kompetence sociální a personální	53
Kompetence občanské	53
Kompetence k podnikavosti	53
Třída: kvinta – sexta	53
Třída: septima – oktáva	57
VOLITELNÝ PŘEDMĚT: VOLITELNÁ ANGLIČTINA	60
Charakteristika předmětu:	60
Výchovné a vzdělávací strategie:	60
Kompetence k učení	60
Kompetence k řešení problémů	60
Kompetence komunikativní	61
Kompetence sociální a personální	61

Kompetence občanské.....	61
Kompetence k podnikavosti	61
Třída: septima - oktáva.....	62

VOLITELNÝ PŘEDMĚT: ANGLICKÁ KONVERZACE 65

Charakteristika předmětu:	65

Výchovné a vzdělávací strategie:	65

Kompetence k učení	65
Kompetence k řešení problémů	65
Kompetence komunikativní	66
Kompetence sociální a personální	66
Kompetence občanské.....	66
Kompetence k podnikavosti	66
Třída: oktáva	66
Třída: kvinta - sexta.....	74
Třída: septima - oktáva.....	77

VOLITELNÝ PŘEDMĚT: VOLITELNÁ NĚMČINA..... 81

Charakteristika předmětu:	81
Výchovné a vzdělávací strategie:	81
Kompetence k učení	81
Kompetence k řešení problémů	82
Kompetence komunikativní	82
Kompetence sociální a personální	82
Kompetence občanské.....	82
Kompetence k podnikavosti	82
Třída: septima - oktáva.....	83

VOLITELNÝ PŘEDMĚT: NĚMECKÁ KONVERZACE..... 85

Charakteristika předmětu:	Chyba! Záložka není definována.

Výchovné a vzdělávací strategie:	Chyba! Záložka není definována.

Kompetence k učení	Chyba! Záložka není definována.
Kompetence k řešení problémů	Chyba! Záložka není definována.
Kompetence komunikativní	Chyba! Záložka není definována.

Kompetence sociální a personální	Chyba! Záložka není definována.
Kompetence občanské	Chyba! Záložka není definována.
Kompetence k podnikavosti	Chyba! Záložka není definována.
Třída: oktáva	Chyba! Záložka není definována.

PŘEDMĚT: FRANCOUZSKÝ JAZYK..... 89

Charakteristika předmětu: 89

Výchovné a vzdělávací strategie: 89

Kompetence k učení	89
Kompetence k řešení problému	90
Kompetence komunikativní	90
Kompetence sociální a personální	91
Kompetence občanské	91
Kompetence pracovní	91
Třída: kvinta	92
Třída: sexta	95
Třída: septima	98
Třída: oktáva	100

VOLITELNÝ PŘEDMĚT: VOLITELNÁ FRANCOUZŠTINA..... 103

Charakteristika předmětu: 103

Výchovné a vzdělávací strategie: 103

Kompetence k učení:	103
Kompetence k řešení problémů:	103
Kompetence sociokulturní:	103
Třída: septima	105
Třída: oktáva	106

PŘEDMĚT: FRANCOUZSKÁ KONVERZACE 107

Charakteristika předmětu: 107

Výchovné a vzdělávací strategie: 107

Kompetence k učení:	107

Kompetence k řešení problémů:	107
Třída: oktáva	108
PŘEDMĚT: RUSKÝ JAZYK.....	111
Charakteristika vyučovacího předmětu	111
Výchovné a vzdělávací strategie	112
Kompetence k učení	112
Kompetence k řešení problémů	112
Kompetence komunikativní	113
Kompetence sociální a personální	113
Kompetence občanské	114
Kompetence k podnikavosti	114
Třída: kvinta	115
Třída: sexta	119
Třída: septima	122
Třída: oktáva	125
PŘEDMĚT: MATEMATIKA.....	128
Charakteristika předmětu:	128
Výchovné a vzdělávací strategie:	128
Kompetence k učení:	128
Kompetence k řešení problémů:	129
Třída : kvinta	130
Číselné obory	130
V KAŽDÉM ROČNÍKU JE UČIVO PRŮBĚŽNĚ HODNOCENO MENŠÍMI PÍSEMNÝMI PRACEMI A ČTYŘMI ČTVRTLETNÍMI PRACEMI SHRNUJÍCÍMI DANÉ UČIVO.	130
PŘÍKLADY A SLOVNÍ ÚLOHY.	130
Množiny	130
Třída: sexta	132
Třída: septima	134
Třída: oktáva	136

VOLITELNÝ PŘEDMĚT: VOLITELNÁ MATEMATIKA 138

Charakteristika předmětu: 138

Výchovné a vzdělávací strategie: 138

Kompetence k učení 138

Kompetence k řešení problémů 138

Třída: septima 139

Limita a spojitost funkce 140

Derivace funkce 140

Třída: oktáva 142

Opakování pojmů limita a derivace funkce 142

Průběh funkce užitím diferenciálního počtu 142

Absolutní extrém funkce 142

Neurčitý integrál 143

Určitý integrál 143

Aritmetická a geometrická posloupnost **Chyba! Záložka není definována.**

Dvourozměrná statistika **Chyba! Záložka není definována.**

Příprava k maturitě 143

VOLITELNÝ PŘEDMĚT: SEMINÁŘ Z MATEMATIKY 145

Charakteristika předmětu: 145

Výchovné a vzdělávací strategie: 145

Kompetence k učení 145

Kompetence k řešení problémů 145

Třída: oktáva 146

PŘEDMĚT: INFORMATIKA 149

Charakteristika předmětu: 149

Výchovné a vzdělávací strategie: 149

Kompetence k učení 149

Kompetence komunikativní 150

Kompetence sociální a personální 150

Kompetence občanské 150

Kompetence pracovní.....	150
Vyhledávání informací a komunikace.....	150
Zpracování a využití informací	150
Využití digitálních technologií	151
Třída: kvinta	151
Třída: sexta.....	155
Třída: septima.....	157
Třída: oktáva	160
PŘEDMĚT: SPOLEČENSKÉ VĚDY	163
Charakteristika předmětu:	163
Výchovně-vzdělávací strategie:.....	163
Kompetence k učení	163
Kompetence k řešení problémů	164
Kompetence komunikativní	164
Kompetence sociální a personální	164
Kompetence občanské	164
Třída: kvinta	165
Třída: sexta.....	169
Třída: septima.....	176
Třída: oktáva	181
VOLITELNÝ PŘEDMĚT: EKONOMIE A PRÁVO	186
Charakteristika předmětu:	186
Výchovné a vzdělávací strategie:	186
Kompetence k učení	186
Kompetence k řešení problémů	186
Kompetence komunikativní	187
Kompetence sociální a personální	187
Kompetence občanské.....	187
Kompetence k podnikavosti	187
Třída: septima - oktáva.....	188
VOLITELNÝ PŘEDMĚT: PSYCHOLOGIE A SOCIOLOGIE	194

Charakteristika volitelného předmětu:	194
Výchovně-vzdělávací strategie:	194
Kompetence k učení	194
Kompetence k řešení problémů	195
Kompetence komunikativní	195
Kompetence sociální a personální	195
Kompetence občanské	195
Třída: septima - oktáva	196
VOLITELNÝ PŘEDMĚT: SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ	201
Charakteristika předmětu:	201
Kompetence k učení	202
Kompetence k řešení problémů	202
Kompetence komunikativní	202
Kompetence sociální a personální	202
Kompetence občanské	203
Přehled maturitních okruhů	203
PŘEDMĚT: DĚJEPIS	207
Charakteristika předmětu:	207
Výchovné a vzdělávací strategie:	207
Třída: kvinta	208
Třída: sexta	211
Třída: septima	214
Třída: oktáva	216
VOLITELNÝ PŘEDMĚT: VOLITELNÝ DĚJEPIS	218
Charakteristika předmětu:	218
Výchovné a vzdělávací strategie:	218
Třída: septima	219
Třída: oktáva	222

VOLITELNÝ PŘEDMĚT: SEMINÁŘ Z DĚJEPISU	224
Charakteristika předmětu:	224
Výchovné a vzdělávací strategie:	224
Třída: oktáva	225
PŘEDMĚT: FYZIKA.....	238
Charakteristika předmětu:	238
Výchovné a vzdělávací strategie:	238
Kompetence k učení	238
Kompetence k řešení problémů	238
Třída : kvinta	240
Třída: sexta.....	244
Třída: septima.....	246
Třída: oktáva	251
VOLITELNÝ PŘEDMĚT: VOLITELNÁ FYZIKA.....	254
Charakteristika předmětu:	254
Výchovné a vzdělávací strategie:	254
Kompetence k učení	254
Kompetence k řešení problémů	254
Třída: septima.....	255
Mechanika	255
Elektrostatika.....	255
Fyzika více částic	256
Tuhé těleso	256
RLC obvody	256
Třída: oktáva	258
Elektřina	258
Elektromagnetismus	258
Termodynamika	258
Teorie relativity	259
Kvantová fyzika	259

Opakování	259
Volitelný předmět: Seminář z fyziky	260
Charakteristika předmětu:	260
Výchovné a vzdělávací strategie:	260
Kompetence k učení	260
Kompetence k řešení problémů	260
Třída: oktáva	261
Mechanika	261
Molekulová fyzika a termika	262
Kmitavý pohyb	263
Mechanické vlnění a akustika	263
Elektrostatika	263
Stejnoseměrný elektrický proud	264
Vedení elektrického proudu v kapalinách, v plynech a ve vakuu.	264
Magnetické pole	264
Střídavý proud	265
Elektromagnetické kmity a vlny	265
PŘEDMĚT: CHEMIE	266
Charakteristika předmětu:	266
Výchovné a vzdělávací strategie:	267
Kompetence k učení	267
Kompetence k řešení problémů	267
Kompetence komunikativní	267
Kompetence sociální a personální	268
Kompetence občanské	268
Kompetence k podnikavosti	269
Třída: kvinta	270
Třída: sexta	275
Třída: septima	280
VOLITELNÝ PŘEDMĚT: VOLITELNÁ CHEMIE	285
Charakteristika předmětu:	285

Výchovné a vzdělávací strategie:	285
Kompetence k učení	285
Kompetence k řešení problémů	286
Kompetence komunikativní	286
Kompetence sociální a personální	287
Kompetence občanské	287
Kompetence k podnikavosti	287
Třída: septima	289
Třída: oktáva	293
VOLITELNÝ PŘEDMĚT: SEMINÁŘ Z CHEMIE	297
Charakteristika předmětu:	297
Výchovné a vzdělávací strategie:	297
Kompetence k učení	297
Kompetence k řešení problémů	298
Kompetence komunikativní	298
Kompetence sociální a personální	299
Kompetence občanské	299
Kompetence k podnikavosti	299
Třída: oktáva	301
PŘEDMĚT: BIOLOGIE	323
Charakteristika předmětu:	323
Výchovné a vzdělávací strategie:	324
Kompetence k učení – žák:	324
Kompetence k řešení problémů – žák:	324
Kompetence komunikativní – žák:	324
Kompetence sociální a personální – žák:	324
Kompetence občanská – žák:	325
Kompetence k podnikavosti – žák:	325
Třída: kvinta	325
Třída: sexta	327
Třída: septima	330
Třída: oktáva	332

VOLITELNÝ PŘEDMĚT: VOLITELNÁ BIOLOGIE..... 334

Výchovné a vzdělávací strategie:	334
Kompetence k učení – žák:	334
Kompetence k řešení problémů – žák:	335
Kompetence komunikativní – žák:	335
Kompetence sociální a personální – žák:	335
Kompetence občanská – žák:	335
Kompetence k podnikavosti – žák:	335
Třída: septima.....	336
Třída: oktáva	339

VOLITELNÝ PŘEDMĚT: SEMINÁŘ Z BIOLOGIE..... 341

Charakteristika předmětu:	341
Výchovné a vzdělávací strategie:	341
Kompetence k učení – žák:	341
Kompetence k řešení problémů – žák:	341
Kompetence komunikativní – žák:	341
Kompetence sociální a personální – žák:	342
Kompetence občanská – žák:	342
Kompetence k podnikavosti – žák:	342
Třída: oktáva	343

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS 349

Charakteristika předmětu:	349
Výchovné a vzdělávací strategie:	350
Kompetence k učení – žák:	350
Kompetence k řešení problémů – žák:	351
Kompetence komunikativní – žák:	351
Kompetence sociální a personální – žák:	351
Kompetence občanská – žák:	351
Kompetence k podnikavosti – žák:	352
Třída: kvinta	353
Třída: sexta.....	356

Třída: septima.....	359
VOLITELNÝ PŘEDMĚT: POLITICKÁ GEOGRAFIE	367
Charakteristika předmětu:	367
Výchovné a vzdělávací strategie:	367
Kompetence k učení	367
Kompetence k řešení problémů	368
Kompetence komunikativní	368
Kompetence sociální a personální	369
Kompetence občanské	369
Třída: septima.....	370
Třída: oktáva	372
VOLITELNÝ PŘEDMĚT: SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU	387
Charakteristika předmětu:	387
Výchovné a vzdělávací strategie:	388
Kompetence k učení – žák:	388
Kompetence k řešení problémů – žák:	389
Kompetence komunikativní – žák:	389
Kompetence sociální a personální – žák:	389
Kompetence občanské – žák:	389
Kompetence k podnikavosti – žák:	389
Třída: oktáva	390
PŘEDMĚT: KULTURNÍ VÝCHOVA ZAMĚŘENÁ HUDEBNĚ	393
Charakteristika předmětu:	393
Výchovné a vzdělávací strategie:	393
Kompetence k učení	393
Kompetence k řešení problémů	394
Kompetence komunikativní	394
Kompetence sociální a personální	394
Kompetence občanská	394

Kompetence k podnikavosti	395
Třída: kvinta	395
Třída: sexta.....	401

PŘEDMĚT: KULTURNÍ VÝCHOVA ZAMĚŘENÁ VÝTVARNĚCHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.

Charakteristika předmětu: Chyba! Záložka není definována.

Kulturní výchova zaměřená výtvarně Chyba! Záložka není definována.

Výchovné a vzdělávací strategie:	406
Kompetence k učení	406
Kompetence k řešení problémů	407
Kompetence komunikativní	407
Kompetence sociální a personální	407
Kompetence občanská	407
Kompetence k podnikavosti	408
Třída: kvinta	409
Třída: sexta.....	416

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA 420

Charakteristika předmětu: 427

Výchovné a vzdělávací strategie:	428
Kompetence k učení:	429
Kompetence k řešení problémů:	429
Kompetence komunikativní	429
Kompetence sociální a personální	430
Kompetence občanské	430
Kompetence pracovní.....	431
Třída: kvinta	431
Třída: sexta.....	435
Třída: septima.....	439
Třída: oktáva	444

HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY 446

Pravidla pro hodnocení žáků	446

Hodnocení výsledků maturitní zkoušky je obsahem zvláštních předpisů a vyhlášek MŠMT	452
Autoevaluace školy	452
1. Materiální podmínky ke vzdělávání žáků.....	453
2. Průběh vzdělávání žáků.....	453
3. Zjišťování školního klimatu, podpora žáků, vztahy a spolupráce	455
4. Zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků.....	455
5. Řízení školy a další vzdělávání učitelů.....	456
6. Úroveň výsledků práce školy a její obraz v okolí.....	456

OBSAH.....457